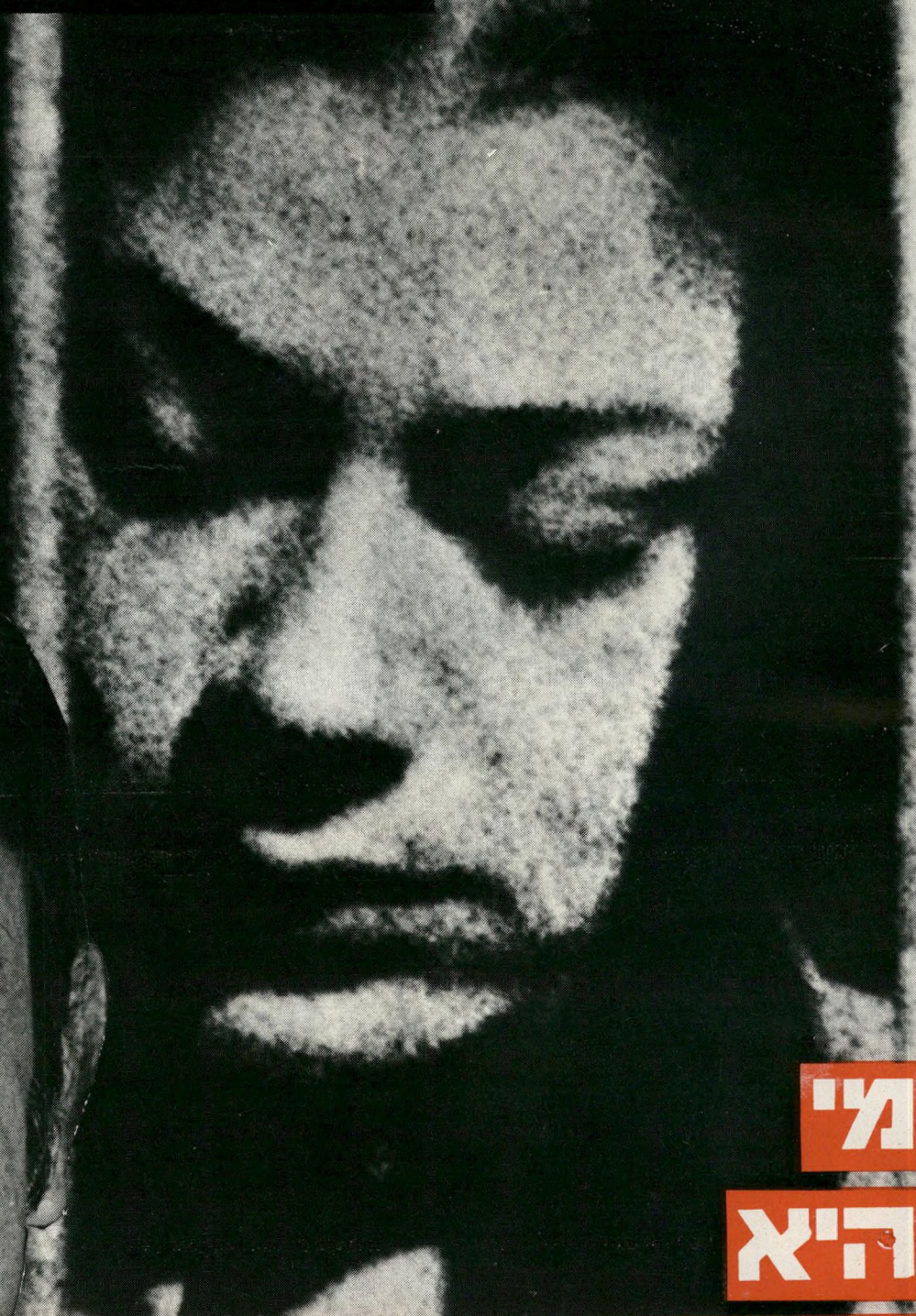

העולם הזה

המישטרה טוענת: „שוחד מיני!“

הח"כ טוען: „עלילה!“

ח"כ
בני שליטא
וג'ודי
כדיר

מי
היא

הבחירה
הזולה

כל אחד זוכה!
המהצגה

שוקולד

DC COMICS INC. 1980

סופרמן שנה סופר מבצע

אספו 12 עטיפות של שוקולד סופרמן ו/או חטיף סופרמן (אפשר גם שניהם ביחד) ושלחו בסופר-דחיפות לת.ד. 1736 ת"א עבור "מבצע סופרמן" ותקבלו בדואר חוזר וללא כל הגרלה 3 מדבקות נפלאות של סופרמן. (מיועד להדבקה על מחברות או ספרים) אותו משלוח של עטיפות מאפשר לכם להשתתף בסופר-הגרלה עם הפרסים הבאים:

- 2000 חוברות סופרמן
- 600 ספלים סופרמן
- 500 תיקי סופרמן (לבית ספר)
- 1000 חולצות סופרמן.

כל השולח מספר מעטפות מגדיל סיכוייו לזכות.

בהצלחה

משוקולד סופרמן ומ **שנה**

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03/2262/3/4. תאריך: 136. העורך הראשי: אורי אבנרי. ראש המערכת: יוסי ינאי. עורכת-בכנית: יוסי שנון. רכזי מערכת: שרית ישי ושלמה פרנקל. עורכי כותב: תמי מוטוכין וגורא נוימן. צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי. ראש המינהלה: אברהם סיטון. מחלקת המודעות: רפי זכרוני. המו"ל: "העולם הזה" בע"מ. מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בן-יאכגר. הפצה "גד" בע"מ. גלושורת צינקוגרפיה "כספי" בע"מ.

קלא קרי

אלה זוהר מתה לפני שלושה שבועות. אחרי מחלה ממושכת. לנו, אנשי העולם הזה, היתה זאת מכה קשה. כי היא היתה פעם אחת מאיתנו. אי אפשר לפתוח כרך של השבועון מלפני תריסר שנים, מבלי להיתקל בתצלומיה. עבודתו של צלם-המערכת היא קשה במיוחד. בדרך כלל הוא נלווה לכתב, כשר הוא נושא תיק כבד של מכשירים ואביזרי

אלה זוהר מפלסט הדרן

רים. בשעה שהכתב שואל, חוקר, משוחח, מתרשם ורושם, חייב הצלם להבין את כיוון הכתבה, להתרשם מתוכנה ולהביע אותו בצורה חזותית. ואחרי כל זה הוא טורה במעבדה, מפתח ומגדיל תצלומים. משום כך יש במיקצוע זה תחלופה רבה. צלמים רבים עברו במערכת זו בי 31 השנים האחרונות. כל אחד מהם השאיר את רישומו על סיגנון העיתון ותוכנו. אך מלבד רמי הלפרין הבלתי-נשכח, שנטל את מצלמתו ביום-הכיפורים, מיהר באופן פרטיזני אל יחידתו הקודמת, נלחם ונהרג בקרב, וחוייל רק אחרי מותו, השאירה

לוי לוי

כתבת השער הקידמי:

המאהבת של החי

המישטרה השתמשה בגז מז' מיע נגד ג'ודי כדור, הצעירה שטענה כי השתמשו בחפסיה כדי לשחר את הח"כ בני שטימא. סיפור של ג'ודי כדור על אהבות נכזבות ו עסקים מזוירים.

6

כתבת השער האחורי:

כגישה גורלית במסוס

כמשך 26 שנים התנהלה מע' רבת-היחסים הרומנטית בין משה ורחל דיין. עתה אפשר לספר את הסיפור המלא על פרשת האהבה, שהתחילה כפגישה כמסוס.

68

ימית: לא היה

קו אדום!

אם לא יסתיים במועד המז' על הפיצויים בפיתחת-רפית, תהיה שם התפוצצות גדולה באפריל 1982. בינתיים פסק למעשה המז' ומנהיגי המתנגדים לפינוי מז' הרים: לא יהיה קו אדום! נהיה מוכנים למות למען ימית!

18

חידת חדאד

מדוע התפטר רביסרן סעד חדאד? מדוע חזר בו? העולם הזה מגלה את הקשר שבין הביקור שערכו אריאל שרון ורפול אצל ההרפתקן הלבנוני, ובין מהלכיו האחרונים.

9

סלומון אבו

יורשע שוב?

בשבוע הבא יתחיל מישפטו החדש של סלומון אבו. אסיר-העולם שכבר חגג את שחרורו הצפוי למישרה יש היום ראייה חדשה. ה' עלולה לשים קץ לתקוותיו של אבו.

50

מה מריץ את בגין

מדוע מתנגד ראש ממשלת-ישראל בחריפות רבה כל-כך לתוכנית-השלום של פאחר? בתוכנית אין כל חדש, אך בגין והמערך יוצאים מעורם כדי לדחותה. מדוע?

10

ההומו חי בכחד מתמיד

סטודנטית צעירה, שהתיידדה עם קבוצת הומוסקסואליים ושכתבה עבודת מחקר אקדמית על ידידה, שואלת: במה נבדל גבר המעדיף את בני מינו מגבר אחר, האוהב נשים בעלות אג'יירייס רחב?

54

כך חולפת התהילה

פרק שני בסדרה, המתארת את המעבר הקשה מחיים של פירסום, תהילה והצלחות מרעישות אל האלמוניות, שנים רבות אחרי. מה עושים היום שימעון ישראלי, האהבה גורן ואכירמה גולן?

42

דוגמניות מנסות מחזר אירובי המעוז נכבש שוב: חתונת הבוק של דני מעוז המחזרת טרפה, המחזרת מטהרת: פרשת גידערי

מדורים קבועים:

37	הנרון	4	תשקיף
40	קולנוע	5	במדינה
46	שירור	13	מכתבים
49	מדריך שידורים	13	תשכך
56	איש ממאדים		
57	הורוסקופ		
	כלבוטק - הפיל שגרר טרקטור,		
	קוף אחרי בן-יאדס וחחול בחנות		
61	חריסנה	22	מה הם אומרים - גדליה שרייבר, אורי מרינוב, אפרת ילין, מור, שייקה אופיר, רפי פסחזון, ריפעת טורק
62	נמר של גייר		
	זה היה העולם הזה שהיה -	25	עולם קטן - נאמיביה, סעודיה, אנגליה
	על מלכות ישראל השלישית	26	אנשים בעולם
64	ואגדות העיתונות העברית	31	אנשים
67	השקל ואתה	33	בזונים
	ספורט - דרייפוס והפוליטיקה,		
70	דמתי ועיסקי הפיתות		
74	רחל מרחלת	36	יומן אישי - דגל בסלוויזיה, תמונות מהלווייה, מילחמת הבורים, החטא ועונשנו

רחל דיין תתרום

את הבית בצהלה

רחל דיין החליטה שזו הזדמנות להחזיר את ביתה בצהלה. היא עומדת לתרום אותו למטרה פילנתרופית כלשהי. יתכן שרחל תעקוף את צוואתו של דיין, האוסרת להנציח את שמו, והבית ישמש ככל זאת להנצחת שמו של משה דיין.

רחל דיין תעבור להתגורר בדירה שנרכשה עלידי דיין לפני כמה שנים במיגדלי דוד ברחוב אורי בתל-אביב. דירה זו היא אחת משתי הדירות בתל-אביב שבבעלותה.

עברון ויתר

על חופשה

שגריר ישראל בארצות-הברית, אפריים ("אפי") עברון, הודיע למישרד-החוץ שהוא מוותר על חופשת-המולדת שלו השנה, ונשאר בארצות-הברית עד סיום תפקידו בחודש ינואר בשנה הבאה.

למרות שעברון הגיש פעמיים את התפטרותו, בחודשים יולי ופסחמבר השנה, ניסו מקורביו לחזקו על ראשיהם-המשנה להאריך את כהונתו עד הגיהפסח. בגין סירב ועברון נפגע.

כוונת עברון היא שלא להיפגש עם ראשיהם-משלה ועם שריהוץ עד לסיום תפקידו.

ההזמנה -

לא בעיקבות לחץ

למרות ההדלפות של מקורבי אריק שרון, שההזמנה אליו לבקר בפנטגון בסוף החודש באה בעיקבות "עשיית השקרים" של אריק כלפי וושינגטון, התברר עתה ששרון לחץ דווקא על מועד מוקדם יותר לביקור.

תגובת האמריקאים על פניות אלה היתה שאין הם ערוכים לביקור לפני סוף נובמבר.

מכונית משוריינת

לאבו-חצירא

בעת ששריהעבודתההרווחה ביקר לפני שבועיים בזנבה, רגל נישואי בתו של המיליונר ניסים גאון, העמדה לרשותו של השר מכונית "קאדילאק" משוריינת ושומר-ראש צמוד. את המכונית ושומר הראש העמיד לרשות אבו-חצירא ניסים גאון.

הליברלים

יגידו "לא!"

מוסדות המפלגה הליברלית, שיתכנסו ביום החמישי, יתבקשו להכריע אם להיעתר להציו הכבדים של ראשיהם-משלה, מנחם בגין, ולהסכים לאיחוד בין תנועת-החרות והמפלגה הליברלית. ככל הנראה יטו ראשי מפלגה זו את הכף נגד ההחלטה על האיחוד.

בגין לא רצה בקרע

אנשי וישבת ראשיהם-משלה ביקשו מעיתונאים בירושלים להגיש את העובדה שאין מנחם בגין מעוניין בקרע שנוצר במפלגת העבודה בעיקבות ההצבעה בשבוע שעבר כנסת.

ריב קורפו-שביט

ריב קודני פרץ בתחילת השבוע בין שר-התחבורה, חיים קורפו, ובין יושב-ראש מועצת-המנהלים של "אדלע", אברהם ("בומה") שביט.

שביט האשים את קורפו בכך שאינו נותן לו גיבוי במאבק בין ההנהלה והעובדים באל-על.

מדובר בטופסי ההרשמה למפלגה הליברלית ולאגוד העובדים הליברליים, שגויסו עלידי אנשי של איש העסקים מיכאל ("מיקי") אלבין (העולם הזה 2301). ההחלטה באה בעיקבות הידיעות על זיופים, טפסים כפולים ואי-סדרים במילוי הטפסים. אגוד העובדים הליברליים, ששיגר לאחרונה איגרות לכל החברים החדשים, קיבל בחזרה מהדואר עשרות מעטפות, כשעליהן נרשם "בתוכת לא ידועה".

ברקאי לא מועמד

הפרופסור חיים ברקאי, מי שהיה אחד המועמדים לתפקיד נגיד "בנק ישראל", הסיר בשבוע שעבר סופית את מועמדותו. צעד זה של ברקאי בא בעיקבות הסתבכות שחלה במישפחתו. לברקאי שני בנים וכת.

איש-עסקים ועצר על רקע של

עבירות על חוקי ביטחון המדינה

עובדים עבור מישפחה זו כמה אישי-ביטחון לשעבר.

בעת הדיון המישפטי במעצר התברר שהמישפחה עומדת לעצור אנשים נוספים, המעורבים בפרשה. יש להניח שבין העצורים יהיו אישים מפורסמים לאיפחות מי אישיהעסקים שנעצר.

כעבור שיבוע ימיר-מעצר שוחרר איש-העסקים בערבות של 1.5 מיליון לירות, ודרכונו הופקד במישפחה.

בית-המשפט החליט להשאיר בתוקפו את צו איסור פירסום שמו של איש-העסק קום. הצו יישאר בתוקף עד שבית-המשפט יכמלו.

כעס על

בית-המישפט

בחוגים מישפטיים בירושלים התעורר בשבוע שעבר כעס רב על החלטתו של שופט בית-המשפט השלום, לאסור פירסום שמות של שני צעירים שנחשדו בעבירות סמים. הצעירים הם בניו של אישיות אקדמית ידועה בירושלים.

השופט קיבל את טענת עורכי-דינם של הצעירים, שהפירסום יפגע באחותם בת ה-13. דעומת זאת, הותר פירסום שמותיהם של שלושה צעירים אחרים, שנתפסו עם השניים. לשלושה אין הורים חשופים.

בעבר התעוררה בירושלים שעורריה דומה, כששופט אסר לפרסם שם בנו של עורך-דין ירושלמי ותיק, שנחשד בעבירות סמים. אותו עורך-דין היה חבר בוועדה למינוי-שופטים.

הבדיחה של

חיל-האוויר

במטוס הבואינג 707 של חיל-האוויר, שעשה השבוע את דרכו לחנוכת שדה-התעופה עובדה, ושבו היו עשרות אורחים חשובים, אירעה תקרית משעשעת. קצינה בדרגת סגן-אווף, ששימשה כמטוס כדורית, עברה בין הנוסעים ושאלה אותם מה הם רוצים לשתות. היא רשמה את ההזמנות בפנקס. רק אחרי-כך התברר שזו היתה בדיחה פרטית של טייס המטוס. כמטוס לא היו משקאות.

חברות התעופה

יידרשו לערבויות

מישרד התחבורה עומד להוציא תקנה. שלפיה יצטרכו חברות-התעופה בארץ להפקיד ערבויות כספיות גבוהות להבטחת המשך טיסותיהן.

הצורך בכך התעורר כשאחת מחברות-התעופה פירסמה תוכנית, שלפיה יכזר אדם לרכוש מנוי לארבעה בריטיסטיסיה לשנה לאירופה, במחיר של ארבע דולר. החברות שיציעו תוכניות כאלה יידרשו להפקיד בקופת-האוצר ערבויות להבטחת התחייבויותיהם.

עיסקה במישרד

מבקר-המדינה

מנכ"ל מישרד מבקר-המדינה, דויד בכור, הגיע להסכם עם אחד המועמדים לתפקיד, משה מן.

אם ייבחר מן לכהונת מבקר-המדינה, הוא ימנה את בכור כמיישנה-למבקר, ויטיל עליו את האחריות לביקורת על מערכת-הביטחון.

קוריאלי טוהר

מכל חשד

אנרי קוריאלי, הקומוניסט המצרי שישב בפאריס ושמילא תפקיד חשוב ביצירת מגעים בין אישי-שלום ישראליים ומנהיגים באש"ף, נחל ניצחון אחרי מות. ערב הירצחו בידי פאשיסטים צרפתיים פורסם בצרפת ספר, שבו הואשם קוריאלי בכך שהוא סוכן בכיר של הקג"ב ומנהל רשת של טרור בינלאומי. שופט צרפתי קבע עתה כי לספר לא היה כל יסוד. הוא ציווה לגנוז את הספר, וחייב את הסופר לשלם פיצויים לאזמנתו של קוריאלי.

תיכודק הרשמת

חברים בליברלים

מזכירות המפלגה הליברלית החליטה להקים ועדה, שתבדוק את כשרות טופסי-החברות של מאות חברים חדשים במפלגה.

הכנסת

העם

בומה וצ"צ' וכל השאר

"בי שקט, הוא רפשי", סבורים העסקנים הישראליים, שאינם יודעים להתאפק

יש אנשים שאינם יכולים לס' בול שקט. כאשר הכל מתנהל על מי מנוחות, הם לוקים בהתקפה וזורקים אבן לאגם.

התוצאה: גליס-גלים, התרגשות, הרגשה נעמה בלב וזרקת-אבן כי חולל גדולות.

צידוק בדיעבד. כזה הוא שלמה ("צ"צ") להט. הוא עשה זאת פעמים רבות, ולאחרונה גם בפרשת מיסגד הסרב (העולם הזה 2305).

צ"צ' בניגוד לעמיתו-רצח, גם מצא לכך הסבר אידיאולוגי. רק כך, אמר ראש-העירייה, אפי' שר, "להזין דברים" בארץ.

מעטים האמינו כי צ"צ' אכן פועל על-ידי שיטה מחושבת. הי' אמונה הכללית היא שהשיטה שלו היא פרי אופיו של הקצין לשעבר, ושנמצא לה הסבר וצידוק רק בדיעבד. אך אם נכונה תורתו של צ"צ' מלמד הדבר הרבה על אורו. האלימות השוררת בארץ בכלל ובחייה-הציבור בפרט, באוויר ש' זה, רק בעלי-מהומות יכול לע' שה' קאריירה, לפי הסיסמה: "מסקנדל לסקנדל, כוחנו גדל".

נעליו של צ"צ'. השבוע נע' לה דמות ישראלית אחרת, אברהם ("בומה") שביט, את נעליו של צ"צ'.

עוד לפני שבוע התפעלו הכל מן השקט שהשתרר בחברת התעופה הלאומית, אל-על. שי' תוך-הפעולה פרה, בומה הודיע כי מצב החברה השתפר באופן דר' מאטי (העולם הזה 2305). הכל היו מוכנים לברך אותו על כושר-הניהול שלו.

ואז קרה הדבר. בומה לא היה מסוגל לשלוט בעצמו. הוא זרק את האבן.

למען ההוד הנפתר. באל-על נטוש ויכוח על עתידם של 18 מהנדסי-טיס, שהפכו בלתי-נחוצים.

כמו בכל העולם, התנגד ציבור-העובדים לפיטוריהם של עובדים ותיקים שהפכו בלתי-דרושים. מאבק זה נדון לכישלון, כי בעלי-ההגיון מבינים שאין חברה כללית יכולה להחזיק בעובדים יק' רים שאין בהם צורך, ועל אחת כמה וכמה כשהיא נתונה במער' בולת של הפסדים.

במיקרים כאלה, הפיתרון הוא בפעולה שקטה ואיטית, בדרך של שיכנוע ומציאת פיתרונות אישיים.

אך בומה לא יכול היה להת' אפק. השבוע, כימעט חודשים לפני המועד שבו התכונה אל-על לפטר את העובדים, הודיע על כך במכתב רישמי. התוצאה הייתה בלתי-נמנעת: שביתת-תפע, שי' חוק החברה, הרס מידי של כל ההיגשים הפסיכולוגיים והמעשיים שהשיג בומה בתקופת-כהונתו.

לשם מה שלח בומה את המיכ' תב הפרובוקטיבי, שלא שירת שום מטרה חיובית? לא היה לכך הס' בר, גם לא לבומה עצמו. כי הדבר נבע מן האופי של האיש, לא מן ההגיון שלו.

יתכן כי הסוד טמון במילותיו של זאב ז'בוטינסקי, בהיחזון ביי' ת"ר: "כי שקט הוא רפשי / הפקר דם ונפש / למען ההוד הנסתר..."

מי הם ששת המופלאים שיבצעו את הפעולה ההיסטורית באמריקה?

ההר הוליד עכבר. ליתר דיוק: שישה עכברים.

כאשר פתח את מושב-החורף של הכנסת העשירית, לפני שבוע, היה מנחם בגין זקוק לבשורה גדול' לה, שתחשל את הציבור ושתס' ביע את חותמה על הדיון.

הוא הציע רעיון מרעיש, בעל ממדים היסטוריים: לשגר לאר' צוה-הברית ממשלת פרלמנטרית, בהשתתפות אנשי הליכוד והמערך גם יחד, שתסביר לציבור האמרי-קאי ולקונגרס, אחת ולתמיד, מדוע התוכנית של האמיר פאהד מסעור' דיה היא מזימה ניאורנאצית (ראה עמוד 10).

במשך כמה ימים אכן השתכנע הציבור הישראלי כולו כי הנה נמצאה התשובה הניצחת לכל ה' תהליכים הגלובליים: ההתקרבות האמריקאית-סעודית, מכירת מט' ס'ה-אייזאקס, היוזמה האירופית, המשבר בדיוני האוטונומיה.

גם המערך קפץ על המציאה. שימעון פרס הריח כי הנה נפ' תח פתח ראשון להקמת "ממש' לת אחדות לאומית". הסיכוי ש' ראשי המערך יחזרו לכסאות ליד שולחן-הממשלה, ולוא רק כמל' חכיפינכה של מנחם בגין, הפ' עיל את בלוטות-הריר בפיותיהם. הימין הקיצוני, השבוע נק' בע סופית מי הם ששני המופל' אים אשר ישנו את פני ההיסטור' ריה על-ידי מיתקפת-ההסברה הי' כבירה.

בראש הרשימה התנוסס שמה של שרה דורון. נראה כי ראשי המדינה סברו, כי הציבור האמ' ריקאי יתפעל מכושר-הנאום של העסקנית הליברלית עד כדי כך שיפנה עורף לרונאלד רגן, ל' כבירה.

בראש הרשימה התנוסס שמה של שרה דורון. נראה כי ראשי המדינה סברו, כי הציבור האמ' ריקאי יתפעל מכושר-הנאום של העסקנית הליברלית עד כדי כך שיפנה עורף לרונאלד רגן, ל' כבירה.

בראש הרשימה התנוסס שמה של שרה דורון. נראה כי ראשי המדינה סברו, כי הציבור האמ' ריקאי יתפעל מכושר-הנאום של העסקנית הליברלית עד כדי כך שיפנה עורף לרונאלד רגן, ל' כבירה.

בראש הרשימה התנוסס שמה של שרה דורון. נראה כי ראשי המדינה סברו, כי הציבור האמ' ריקאי יתפעל מכושר-הנאום של העסקנית הליברלית עד כדי כך שיפנה עורף לרונאלד רגן, ל' כבירה.

בראש הרשימה התנוסס שמה של שרה דורון. נראה כי ראשי המדינה סברו, כי הציבור האמ' ריקאי יתפעל מכושר-הנאום של העסקנית הליברלית עד כדי כך שיפנה עורף לרונאלד רגן, ל' כבירה.

והשגריר המיועד בווינגי-טון, משה ארנס.

גם סוללת אנשי-המערך, חברי הממשלה, היא מרשימה. איש בקונגרס האמריקאי לא יוכל לע' מוד מול הברק הריטורי של שלמה הילל ודני רוזנלוי, שגיים מחסידי הקו הניצי ביותר במימ' לגתם. כתגבורת נשלח עימם חיים הרצוג, מי שהיה ראש הי' ממשלת הישראלית באו"ם. ארנס, רום, רוזנלוי והילל מייצגים בדי' עותיהם את הימין הקיצוני בי' ישראל.

עוד גאון. במה נבדלת מיש' לחת זו מכל חבורה של עסקנים ישראליים, הפוקדת עיתים לפרי' קים את העולם החדש, על חש' בון משלס-המיסים הישראלי או יהודיאמריקה?

אין כל הבדל. המישלחת תי' פגש עם מי שתיפגש, תסביר את

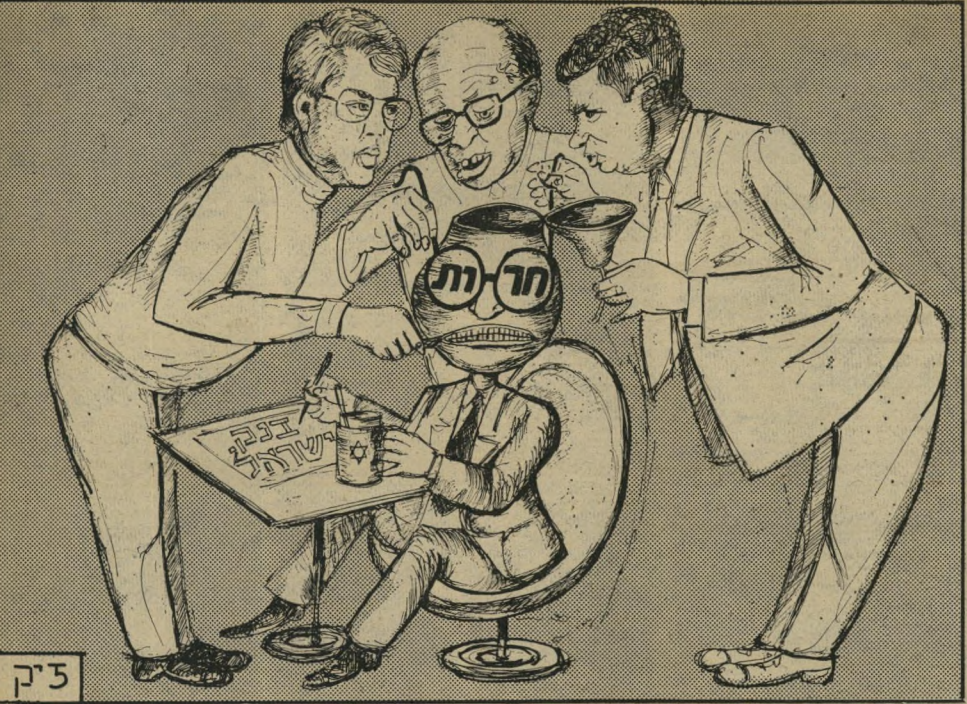
השבוע הסתבר כי היתה זאת אנחה מוקדמת מדי. כמו קודמיו — משה דיין, שימעון פרס ועזר וייצמן — אין לאריק מושג מה הוא עושה בשטחים אלה.

הטוב והרע. התוכנית של שרון נאחזה פשוטה, גם בעיני עצמו: להפריד בין הטיפול האז' רחי בענייני השטחים הכבושים ובין המילחמה הצבאית באש"ף. המושל האזרחי יטפל רק בענייני' נים החיוביים, ירכוש את אמון הערבים וירגיע את הרוחות, ואי' לו המפקד הצבאי יילחם בפיגור' עים חבלניים, אך יקפיד להעניש רק את המבצעים עצמם, מבלי לפגוע באזרחים חפים-מפשע.

כדי לתת תוקף דרמאטי לקו החדש, ציוה אריאל שרון שלהבא לא ייכנס צה"ל לבתי-הספר, שהם מוקדי התסיסה הלאומית בגדה המערבית. הוא גם ציוה לחסל את המחסומים בדרכים, המעכבים את הפועלים בדרכם לישראל וממנה, תוך השפלתם.

אולם כימעט מן הרגע הראשון הסתבר כי הרעיונות, שנראו כה יפים על גבי הנייר, נראים אחרת לגמרי כשהם מתבצעים. בשבוע עימים האחרונים מתבצע, שבו דבר, מילבד תסבוכת הסתרה-הגיון של פעולות זיג-זאג, לפי מיטב המסורת של דיין ויוזשיו.

אז מה חדש? המעשה הרא' שון היה מינוי ראש מנהל האז' רחי: הרפרסור מנחם מילסון.

צ'ק

בריאותו של מנכ"ל

לחת, בא על סיפוקו. הח"כ הי' ממשוקף, שתרומתו העיקרית ל' חיי הכנסת היתה שורה של סקני' דלים ומטחי-השמצות באישים שונים תוך ניצול חסינותו, מונה כסגן-שר במישרד ראש-הממשלה, לצידו של גאון פרלמנטרי אחר — דוב שילנסקי.

תחום האחריות של הסקנדליסט הסתגלני: הסברה.

שטחים מוחזקים
אנחות מוקדמות מדי

שיטת הזיג-זאג של דיין ממשיכה לפעול בחסותו של שרון — וכל הכוונות הטובות התנפרו באוויר

"סוף-סוף, מישהו הודיע מה דים עושה!" גאנחו רבים, הי' הוא וערבים, כאשר קיבל אריאל שרון לידו את השילטון בשטחים המוחזקים.

השבוע הסתבר כי היתה זאת אנחה מוקדמת מדי. כמו קודמיו — משה דיין, שימעון פרס ועזר וייצמן — אין לאריק מושג מה הוא עושה בשטחים אלה.

הטוב והרע. התוכנית של שרון נאחזה פשוטה, גם בעיני עצמו: להפריד בין הטיפול האז' רחי בענייני השטחים הכבושים ובין המילחמה הצבאית באש"ף. המושל האזרחי יטפל רק בענייני' נים החיוביים, ירכוש את אמון הערבים וירגיע את הרוחות, ואי' לו המפקד הצבאי יילחם בפיגור' עים חבלניים, אך יקפיד להעניש רק את המבצעים עצמם, מבלי לפגוע באזרחים חפים-מפשע.

כדי לתת תוקף דרמאטי לקו החדש, ציוה אריאל שרון שלהבא לא ייכנס צה"ל לבתי-הספר, שהם מוקדי התסיסה הלאומית בגדה המערבית. הוא גם ציוה לחסל את המחסומים בדרכים, המעכבים את הפועלים בדרכם לישראל וממנה, תוך השפלתם.

אולם כימעט מן הרגע הראשון הסתבר כי הרעיונות, שנראו כה יפים על גבי הנייר, נראים אחרת לגמרי כשהם מתבצעים. בשבוע עימים האחרונים מתבצע, שבו דבר, מילבד תסבוכת הסתרה-הגיון של פעולות זיג-זאג, לפי מיטב המסורת של דיין ויוזשיו.

אז מה חדש? המעשה הרא' שון היה מינוי ראש מנהל האז' רחי: הרפרסור מנחם מילסון.

האיש הוא יודע-ערבית ואזרח. א' התושבים בשכם וברמאללה ל' מצאו בכך נחמה. כי הם זכרו הי' טב שמילסון היה בעבר איש ז' מימשל הצבאי, וכי נודע אז כ' חסיד "היד הקשה".

השבוע הועמד הדבר במיבחן בבתי-הספר בגדה אירעה התסיס' הרגילה לרגל יום-השנה למון הצהרת-בלפור. שביחות מיסחח' הפגנות רגילות, בלא נפגעים, הונפו הדגלים הלאומיים הפלסט' ניים. תגובת מילסון היתה כל' בימי דיין-פרס-וייצמן. אמנם, ז' חיילים לא פרצו לאוניברסיט' בירזית, כמו בעבר, תחת זא' נסגרה האוניברסיטה בכלל, ע' להודעה חדשה. הגדה סערה, עש' רות נעצרו, השביתות נמשכו.

במעשה אחד זה חיסלו אריאלי שרון ומילסון את כל האשראי שא' היה להם. הסתבר לתושבים שא' כל חדש.

עברית בכוח. השיטה פעל' גם ברמת-הגולן.

התלמידים בבית-ספר דרו' סירבו ללמוד עברית, בטענה ש' המורה, דרו' מישאל, מכניס' לשיעורים, "פוליטיקה", משבא א' פעולת-אנטיבה ומנהל תעמולת' פרו-ישראלית.

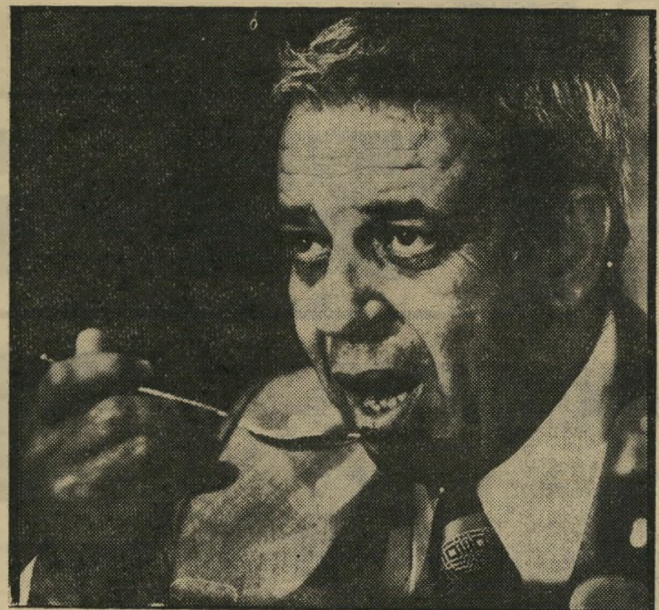
אריק לא ציוה לחייליו להס' תער על בית-הספר. הוא רק סס' אותו — כאילו אפשר להכריז' מישחו באמצעות צו מינהלי לל' מוד משהו.

עונש סביבתי. גם בענייני' אחרים הלך שרון בתלם קודמית' רוחו של האלוף דני מט, מתאמ' הפעולות בשטחים המוחזקים, ע' העכיר את האווירה בגדה בשור' ארוכה של מעשי-איחולת קולוניז' ליים. הוסיפה לשלוט בכיפה.

אחרי דקירת חיל בחברון, ה' רה שרון לפוצץ שני בתים וי' אטום בית שלישי. בכך הוענשה ש' עשרות אנשים, קרוביהם ש' מבצעה-הפיגוע וגם אחרים. הי' זאת דוגמה קלאסית של "עונ' סביבתי", נוסח דיין — ששרר' עצמו נדר לחסלו.

ראש-העירייה לשעבר של רכ' אלה, נדחז ואזר, שגורש על-ידי' דיין, הותר לעירו. אף למחיר' היום הודיע דוברו של שרון, ש' ראש-העירייה של חברון וחלחל' פאהד קוואסמה ומוחמד מילח' שגורשו על-ידי וייצמן, לא יור' זרו.

הסיכום: זיג אחד, שני זאג

יו"ר שביט
אכל אותה?

המדיניות הסרבנית של ממשלת' בגין וצמרת-המערך, תזכה בשב' חים אצל יהודי אמריקה ובמשי' כותכתה מנומסות של מדינאי' ושינגטון.

אך בגין השיג את שלו. הדיון בארץ השתתק, המערך נכנע ל' ליכוד.

גם אולמרט, שהודח מן המיש'

אלכסנדר הייג ולקספר ויינברגר גם יחד, מועמדותה של דורון היתה כה חשובה, עד שביגללה בוטלה מועמדותו של גאון תע' מולתי אחר, אהוד אולמרט, הי' איש שהמציא את "הפשע המ' אורגן".

ליד דורון יכהנו ח"כ משה רום, מן האבות הרוחניים של המפולת ברמת-הגולן (ראה לה'

לח"כ בני שליטא

יש זכות ראשונים:

עימו נפתחת סידרת

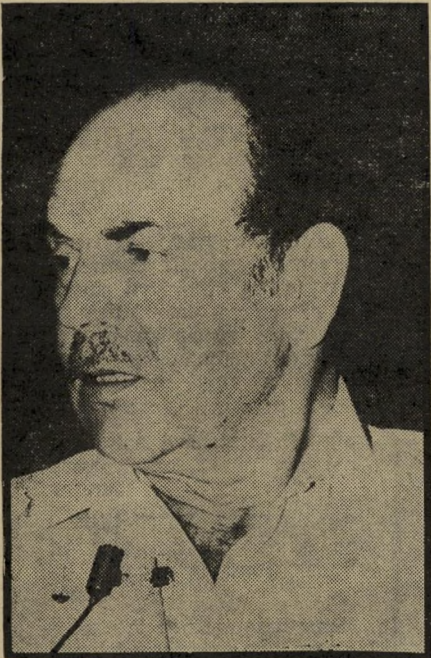
ה"פרשות" של

הכנסת העשירית

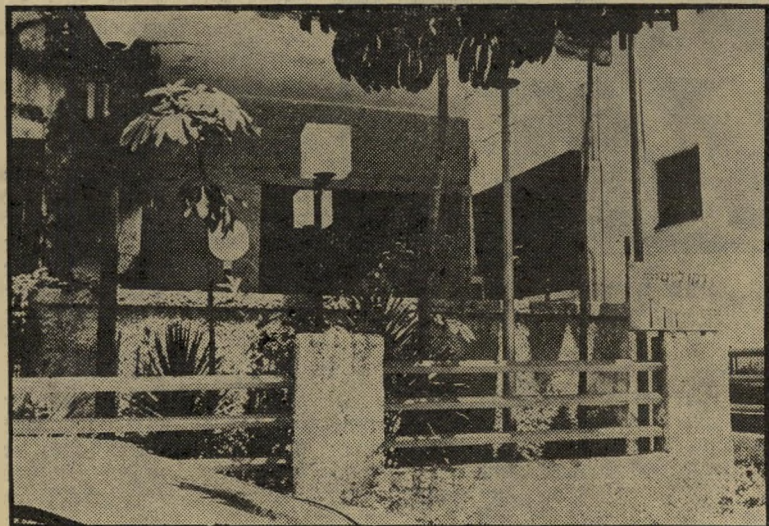
כאחת השערוריות העסיסיות ביותר שיד-
עה ישראל. שליטא פתח את סידרת הפר-
שות של הכנסת העשירית, המבטיחה כבר
עכשיו שלא לבייש את פרשיות הכנסת ה-
זשעית — של שמואל רכטמן, שמואל
פלאטוֹ־שרון ואהרון אבוֹ־הצירא.

פרטי השיחה הגיעו לידיעתו של בנימין
זיגל. הוא מיהר להגיב. בתוך כמה ימים
הוכן החקיק של בני שליטא והחומר הור-
עבר ליועץ המישפטי לממשלה. עוד לפני
שהפרופסור זמיר הספיק לעיין בתיק, יד-
עו העיתונאים, "ממקור מוסמך", את כל
הכתוב בו.

בני שליטא הואשם בקבלת שוחד מקב-
לן־התאורה דויד שימעוני — בין השאר
שוחד מיני. על־פי חשדות המישטרה שלח
שימעוני את הפקידה שלו, יהודית ("ג'די")
כדיר לקיים יחסי מין עם שליטא, כדי
שזה ימסור לבוס שלה עבודות במנחמיה.
החומר המישטרי מספר גם את פרטי

החוקר תתיניצב בנימין זיגל לא
ויתר על הגשת החומר ל-
פרקליטות, אחרי שהח"כ איים "להעפוף".

המנורה דגם המנורה, שאותה ייצר שימעוני עבור המועצה המקומית מנחמיה,
מוצג לראווה בחזית משרדו של שימעוני בתל־אביב. המישטרה
אישר לשימעוני מיקדמות חריגות תמורת השוחד שקיבל ממנו.
סוענת ששליטא

אידה מיו

שוחד

פני כמה שבועות ישב ח"כ הלוי
כוד בני שליטא במשרדו של הממו-
נה על המחוז־הצפוני, ישראל קניג. הח"כ,
שהוא גם יושב־ראש המועצה המקומית
מנחמיה, שותח עם קניג על פרשת השו-
חד המיני, שבו הואשם שליטא על־ידי
תתיניצב בנימין זיגל, כשמונה חודשים
קודם לכן. פרשת השוחד המיני של שלי-
טא משמשת מאז נושא לרכילות בכל
ישובי הצפון.

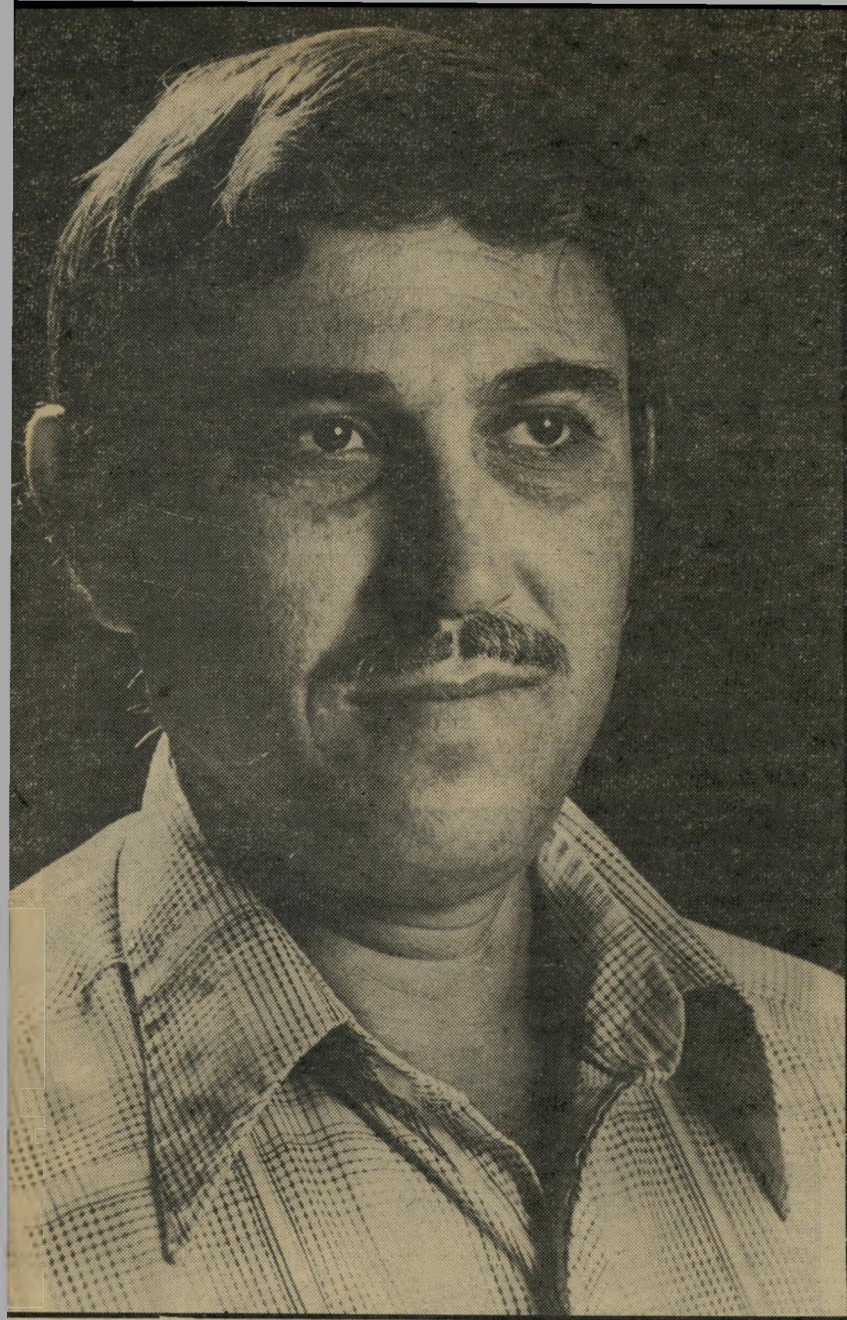
לשליטא היה ברור שהפרשה הסתיימה.
מאז שנחקר על־ידי המישטרה ומאז שנודע
לו שכל מי ששמו שורבב לפרשה נחקר
אף הוא, עברו חודשים רבים. "כאשר אק-
בל הודעה רשמית שהחקירה נגדי הס-
תיימה ללא כל תוצאות, אתחיל לפעול
כאיש ציבור, נגד שיטות החקירה של

זיגל מיהר להגיב

זיגל הוא אמר לקניג, "אסור לתת לאיש
הזה להמשיך ולהשתולל, להרוס מישפ-
חות ולהכפיש אנשי־ציבור. אני אגרום ל-
כך שזיגל יעוף מהמישטרה."

זיגל מיהר להגיב

זיגל הוא היה כה בטוח בעצמו, עד
שלא חשש כלל מהעובדה, שבחדר
ישב קצינ־מישטרה בכיר ששמע את כל
השיחה. הקציין, רביפקד אליהו אליהו,
כאש הלישכה לתפקידים מיוחדים (לת"ם)
במישטרת העמקים, לא התערב בשיחה.
אולם אותה הכרזת־מלחמה של הפוליטי-
קאי הצעיר הביאה לכך, שיהיה מעורב

קיבל שימיוני אפילו אגורה אחת יותר מהמחיר המקורי שנקבע עימו. בעזרת סיפרי מועצה מסודרים, וללא כל מתלונן, יכול היה שליטא להתמודד עם זיגל על ההאשמות. שתחילה נדמה שהן נוראיות, אך התברר שאין בהן דבר. ואז שלף זיגל את הגשק הסודי שלו. העיתונים מלאו ברמזים שקופים, מי בלי להזכיר את שמו של שליטא, על ראש מועצה מקומית מצפון הארץ, שקיבל שוחד מיני, הקבלן שימיוני נעצר על ידי המישטרה, שטענה לפני שופט המער צרים, שהיא עומדת לפני חשיפת רשת של ראשי מועצות מקומיות, שקיבלו שוחד מיני ממנו.

הפרשה התחילה באפריל של ה'שנה שעברה, כשדויד שימיוני, צעיר רווק, פגש במסיבה את ג'ודי כדיר. היא עשתה כל מיני פרובוקציות וממש זמיר נה אותי לשכב איתה", סיפר שימיוני ל"הוקרי" המישטרה. למחרת פגשתי אותה שוב והלכנו ביחד למועדון של מלון שרתון. שם היא לקחה אותי לחדר השיירות והראתה לי את החזה שלה. כש"היא שואלת: "זה מוצא-חן בעיניך?" שכבתי איתה ואחר-כך לקחתי אותה לע"בוד אצלי במישרד. שם היא הכירה את הלכות שלי, ביניהם את בני שליטא. "אני יודע שהיה משהו בין בני ובינה, אבל זה לא עניין שלי. באותה תקופה התלבש עלי מסכה הכנסה וג'ודי המליצה לי על עורך-דין, ידיד שלה ומומחה למס הכנסה, גידעון צדיק. צדיק ביקש ממני כסף לשחד את אנשי מסכה הכנסה כדי שהתיק שלי ייסגר. נתתי לו אותו, והתיק באמת נסגר.

"אחר-כך נכנסתי לכל מיני עסקים עם צדיק, אבל הוא התחיל לסחוט אותי. כמה שעות אחרי שהודעתי לו שאני מפסיק לשלם לו שוחד, הופיעו אצלי אנשי מסכה הכנסה. התלוננתי על צדיק במישרד טרה וסיפרתי את כל הסיפור. המישטרה הבטיחה לי להיות עד-מדינה, כדי שלא יאשימו אותי בתשלום שוחד, עצה את צדיק וכמה אנשי מכס.

השוחד שקיבל בני שליטא, וגם את מה שנתן בתמורה לשימיוני, על-פי טענת המישטרה הזמין שימיוני את שליטא, ביחד עם שני ראשי מועצות מקומיות אחרים, לשבוע של בילויים במועדון היס-התיכון באילת, על חשבונם של שימיוני, שני ראשי המועצות האחרים הם ראשי מועצת כפר תבור, מיכה גולדמן, וראשי מועצת מעלות, משה בוחבוט.

שליטא, גולדמן ובוחבוט, הכחישו ש"שימיוני מימן את הבילוי. לדבריהם, רכש אומנם שימיוני את הכרטיסים ב"מישרד מועדון היס-התיכון בתל-אביב, אך הם החזירו לו את הכסף. בוחבוט אף הציג לפני החוקרים צילום של שיק לפקד דת שימיוני על הסכום. גולדמן ושליטא טענו ששילמו בוחבוט.

בלי להשאיר

עיקבות

בני שליטא הסביר למישטרה את פשר התשלום במזומן. בחקירתו, ש"נמשכה 28 שעות ברציפות, הוא אמר: "בוחבוט גרוש, לכן לא חשש לשלם ב"שיק. מיכה ואני נשואים, ולא רצינו שה"נשים שלנו יידעו על הבילוי ולא רצינו להשאיר עקבות, לכן שילמנו במזומן." שוחד נוסף שקיבל שליטא, לטענת ה"מישטרה, היה ארוחות צהריים במיסעדות פאר בכרם התימנים בתל-אביב, שעבורן שילם שימיוני, שליטא אינו מכחיש ש"הוא אכל כמה פעמים עם שימיוני במיסעדה. אבל טען: "אנחנו חברים והוא הז"מין אותי. גם אם אני הייתי משלם, זה לא היה יוצא מכיס. אני ראשי מועצה ו"רשאי להגיש קבלות למועצה לא רק על הארוחות שלי אלא גם על הארוחות ש"אליהן אני מזמין אנשים."

לדברי המישטרה הורה שליטא לתת לשימיוני עבודות ללא מיכרו במנחמיה, ואף נתן לו מיקדמות שמנות על-חשבון עבודות אלה. שליטא הצליח להמציא מיס"מכים המראים שהוא ביקש הצעות מחיר

החשוד חבר-כנסת וראשי מוע"צת מנחמיה, בני שלי"טא, ממתינ בימים אלה להחלטת היועץ-המישפטי. הפירסומים פגעו במישפחתו.

טא, סיפרה ג'ודי ששימיוני לקח את שלי"טא יחד עם גולדמן, בוחבוט וכמה נערות למועדון היס-התיכון על חשבונם, כדי לק"דם את עסקיו. ג'ודי אומנם לא עבדה אז במישרד — פרשת אילת אירעה יותר משנה לפני שהיא הכירה את שימיוני ואת שליטא — אך היא מסרה בתצהיר ששליטא סיפר לה על הטיול באילת.

הפרשה כולה הובאה לפני שופט, בעת שהמישטרה ביקשה להאריך את מעצרו של שימיוני, שהיה עצור כבר 20 יום.

המישטרה טענה לפני השופט המחוזי דויד וולך, שהיא עומדת לפני חשיפתה של רשת להספקת בילויים לאנשי-ציבור תמ"רת טובות-הנאה. קצין במישרדו של זיגל מסר מידע סודי לשופט. אולם הפעם לא נפל השופט בפח. הוא עיין במידע הסודי ומצא שכולו מבוסס על תצהירה של ג'ודי.

"הוא הביא לי

ספר עם הקדשה"

כתב וזיך בהחלטתו לשחרר את שימיוני בערבות: "החקירה החלה לפני כחודש, עם תלונתה של בחורה אחת, אשר הכירה את שימיוני בתקופת חג הפסח ואת שמו וכתב בערב ההיכרות ה"ראשון קיימה איתו יחסים. לאחר תקופה קצרה היא החלה לעבוד כפקידה במישרדו. בחורה זו עבדה אצלו במשך ארבעה חודשים ואז הופסקה עבודתה וגם נותקו היחסים האינטימיים ביניהם.

"תוך כדי עבודתה במישרדו של שימיוני היא הכירה אחד מלקוחותיו וגם אי"תו קיימה יחסי מין, ב"זמנית. עד כמה שהצלתה לקרוא בחומר, הרי מדובר ב"תלונתה של בחורה אחת, שקיימה יחסים (המשך בעמוד 8)

המשחך? קבלו התאורה דויד שימיוני, בחברת ידידה שאינה קשורה בפרשה, בעת הבילוי המפורסם שלו במועדון הים התיכון באילת. שליטא טען

כדי שהם יסלקו אותה, אבל היא השתוללה ואפילו השוטרים לא הצליחו להשתלט עליה. רק אחרי שהתיוז בפניה גז מדמיע התגברו עליה, וסילקו אותה מהמישרד."

רשת להספקת

בילויים?

כתצהיר שחתמה ג'ודי לפני עור"ך-הדין צדיק, שהוגש על-ידו למישרד טרה ושגרם לפתיחת החקירה נגד בני שלי"טא,

"אחרי שיצא צדיק מהמעצר הוא החליט לנקום. הוא פנה אל ג'ודי והחתים אותה על תצהיר, שאני נתתי שוחד לבני שלי"טא, ושבין היתר גם שלחתי אותה לשכב איתו כדי לקדם את העיסקות ביני ובין המועצה במנחמיה. "ג'ודי שמחה לשתף אתי פעולה. עוד קודם לכן סילקתי אותה מהעבודה, וגם הפסקתי לצאת איתה. ג'ודי ערכה לי שערוריית במישרד. פעם אחת, כשהיא ה"ר פיעה במישרד בעת שהיו שם לקוחות, לא הצלחתי לסלק אותה. הזמנתי מישטרה

נוספות עבור אותה עבודה — התקנת מנורות רחוב מיוחדות במנחמיה — וכי הצעתו של שימיוני היתה הזולה ביותר. הוא הודה ששוד לפני סיום העבודה קיבל שימיוני מיקדמה, בנוסף למיקדמה שהוסכמה בחוזה בין קבלן התאורה וה"מועצה-המקומית. אך הוא הצליח להוכיח ששימיוני עמד אז לפני פשיטת-רגל, ואם לא היו גותנים לו את המיקדמה הנוספת, היתה מנחמיה מאבדת הן את הכספים ש"כבר נתנה לו, והן את המנורות. לזכותו של שליטא יש לומר, שבחשבון הסופי לא

(המשך מעמוד 7)
מרוצתה החופשי, ולא מדובר בשיטה של הספקת בילויים.
ג'ודי נסוגה אף היא מעדותה במישר טרה. להעולם הזה היא סיפרה, ש צדיק ניצל את ידידותה איתו ואת העובד זה שהיא הייתה בת־בית אצלו, והשפיע עליה לתת את התצהיר נגד שימעוני ו־ שליטא. גם המישרה התנהגה אלי ככה. המישרה רצתה שאני אגיד ששכבתי עם בני שליטא על פי ההוראות של שימעוני כי זה היה טוב לעסקים של שימעוני. ג'ודי בת ה־27 היא צעירה מלאת גוף ובעלת שיער מקורזל. בדירת הוריה ברח' ז'בוטינסקי ברמת־גן, כשהיא לבושה ב־ מיכנסי ג'ינס וחולצת טריקו, שוחחה ג'ודי עם העולם הזה.

סיפורה ג'ודי כדיר:

השבוע טילפן אלי בני שליטא והתנצל על הדברים שאמר עלי בטלוויזיה. בני אמר עלי שאני בחורה זולה. לדבריו, הוא נמצא בלחץ נוראי ומנסים לעשות לו רצח־אופי. הוא אמר שהוא מצטער שאני נגררתי לפרשה ושאלה לסלוח לו. אני לא מאמינה שבני התכוון למה שהוא אמר עלי. היחס שלו אלי הוא יחס של כבוד. היחסים בינינו היו יחסים יפים ובני מעריך אותי מאוד. אם בני היה חושב שאני בחורה זולה הוא לא היה מביא לי

לא הבנתי אז שהוא ניצל אותי. עכשיו אני יודעת שהוא מכחיש בכלל את הקשר בינינו. אני לא מוכנה לספר מה כתבתי בתצהיר למישרה. כל מילה שאומר על זה עלולה להפיל אותי ואין לי עורך־דין שיגן עלי. אני רק מקווה שהיועץ המישפטי לממשלה יהליט שלא להעמיד את בני למישפט ואז אני לא אצטרך להיות עדת־מדינה. אפילו אם יהיה לבני מישפט אני לא אהיה עדת־מדינה. אני קודם אתאבד.

עד כאן סיפורה האישי של ג'ודי.

פרשת שוחד

נוספת?

עורך־הדין גידעון צדיק, הממתין עדיין לפתיחת מישפטו בפרשת השוחד והסחיטה, הודה בשיחה עם העולם הזה שהוא מכיר את ג'ודי. "אני מכיר אותה היכרות שיטחית בלבד", כשנשאל אם הוא עורך־הדין שהחתים את ג'ודי על תצהיר נגד שימעוני השיב: "אין לדבר רים האלה כל שחר".

נראה היה שאפילו זיגל הבין שהפעם לא יעזרו לו כל ההדלפות המכוונות נגד שליטא לעיתונים. החומר שבידיו הוא יר־תר עסיסי מאשר מפליל. למרות שהתיק

ראש־מועצה גורדמן (באמצע)
המזומנים מחשידים

הגוש כבר לפרקליטות, שלף זיגל פרשה נוספת נגד שליטא. לדבריו זיגל, קיבל שליטא שוחד מקבלן מנצרת. על־פי הטענה, בנה קבלן מנצרת את ביתו של שליטא במנחמיה במחיר זול במיוחד, ואף העניק לשליטא תנאי אשראי נוחים. זאת משום שאותו קבלן מבצע עבודות בנייה עבור המועצה המקומית.

שליטא שילם לחברה הקבלנית מנצרת, האחים אנבריה, סכום של כ־750 אלף ל"ר רות עבור בניית השלד לביתו. מהנדסים ואדריכלים שבדקו את התוכנית ואת הצד־התקציב קבעו עוד קודם־לכן שהמחיר הוא סביר, לא נמוך מדי ולא גבוה מדי. בדיקה בסיפרי המועצה המקומית — אנשי זיגל ערכו את הבדיקה כך שהגליל כולו ידע עליה — גילתה שהאחים אנבריה אינם עושים עסקים כה טובים עם המועצה המקומית מנחמיה. ביום שבו פשטה המישר טרה על המועצה הראו הספרים שהמועצה חייבת לקבלנים מנצרת 5.5 מיליון לירות, חוב שעל־פי ההסכם אינו צמוד וללא ריבית.

אך עובדות אלה לא מנעו מאנשי זיגל להדליף לעיתונים על הפרשה החדשה של בני שליטא. מפקדו של זיגל, ניצב יחזקאל קרתי, ביקש לראות את תיק החקירה בפרשת הבית וקבע: אין בו מאום.

עד שהיועץ המישפטי לממשלה לא יקבע אם יש מקום להעמיד את בני שליטא לדין על החומר הרכילותי שהגיש נגדו זיגל, קשה לדעת אם יועמד שליטא ל־מישפט או לא. על־פי נוהגו של הפרופסור זמיר, הוא ידחה כנראה את החלטתו לזמן רב. סביר להניח ששליטא ינוקה מכל חשד על־ידי היועץ המישפטי, אך הנוק כבר ניגמר לו. חיי הימשפחה של שליטא, ששאתו גילתה בעזרת זיגל והעיתונות את פרשת יחסיו עם ג'ודי כדיר, כבר לא ישובו ככל הנראה להיות כפי שהיו בעבר.

ספר של יעל דיין עם הקדשה וכותב בהקי דשה שאני פרח? לבחורה זולה לא מביי אים ספרים, מביאים כותונת־לילה שקופה. האמת היא שפחדתי לדבר איתו בטל־פון. פחדתי שקליטים את השיחה ומנ־סים להפיל אותי בפח*.

„הוא מצא־חן בעיני

ושכבתי איתו”

אני מרוסת עצבים מכל הפרשה ו־אני רוצה לגמור עם הסיטו הזה. מאז התחילה כל הפרשה אני מעשנת בשרשרת ולא ישנה בלילות. סתם אנשים מלכלכים עלי. אני נראית כמו בחורה זולה? אני נראית כמו בחורה שאותה מנסים להציע כשוחד לאנשים? הכוס שלי לשעבר, שימעוני, הציע לי לשכב עם בני שליטא, אבל שימעוני הוא אדם לא הגון. בני שליטא באמת מצא־חן בעיני, אז שכבתי איתו. היחסים שלנו היו יחסים של כבוד הדדי.

אז מה אם היו לי יחסים עם גבר גשוי? ישנן בארץ עשרות בחורות שיש להן יח־סים עם גברים נשואים. האם את כולן מערבבים בפרשות מלוכלכות ועושים מהן עדות־מדינה? האאשמה החמורה, שאני שימשת כשוחד מיני, היא שסותית. כל אחד מרשה לעצמו עכשיו ללכלך אותי ולעשות ממני בחורה זולה והתדמית שלי לעיבור לא נכונה.

כל הפרשה התחילה בגלל עורך־הדין גידעון צדיק. אני הייתי בת־בית אצלו. רק מפני שהייתי חברה טובה שלו ושל אשתו, הסכמתי לחתום לו על תצהיר נגד הכוס שלי, דויד שימעוני.

* ואנחנו מאוחר יותר התברר שמחלק־תו של זיגל אכן הצמידה האזנה לטל־פון של חבר־הכנסת והקליטה את השיחה.

מי מעוניין ביצירת היסטוריה לאומית נגד התוכנית הסעודית, ומדוע? פאהד הנורא

תשומת-ליבו של העולם בה בעד תגובה ציבורית מתאימה, נשכח העניין, אף שהיה בו אז חידוש מהפכני. הרעש העולמי העצום המלווה את התוכנית עתה, עם פירסומה מחדש, נובע מטיב העיתוי במצב הנוכחי.

עיתוי זה הופך אותה לנושא בינלאומי ממדרגה ראשונה ביגלל הסיבות הבאות:

● החלטת הממשלה החדשה בארצות-הברית לעשות עסקים עם סעודיה, ולהעניק לסעודיה את המעמד הבכיר במערך האמריקאי במרחב.

● יצירת הקונסנזוס האירופי, המתבטא ב"הצהרת ונציה" של מדינות השוק המשותף, והמקביל במידה רבה לעקרונותיה של תוכנית-פאהד.

● ההרגשה הכללית כי באפריל 1982 מסתיים פרק, מפני שהשקום הישראלי-מצרי וישיבם לא, ואילו רעיון האוטונומיה מת כאיבו.

סתירה לקמפיין דייוויד?

הטענה העיקרית של ממשלת-בגין, כאילו סותרת התוכנית את הסכמי קמפ-דייוויד, היא חסרת בסיס. כשנא הנשיא אנוור אל-סאדאת לירושלים, השמיע באוזני הכנסת תוכנית המתאמה בדיוק לעקרונות פאהד. אל-סאדאת לא הסתיר מעולם שהוא חותר להקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, שאינו משלים עם סיפוח ירושלים המזרחית לישראל, ושעל ישראל לסגת מכל השטחים שכבשה ב-1967.

גם הדגם של השקום הישראלי-מצרי מתאים בדיוק להצעות פאהד: נסוגה שלמה תמורת שקום שלם.

אין סתירה בין רעיון האוטונומיה ובין תוכנית-פאהד. עליפי הסכמי קמפ-דייוויד, האוטונומיה היא מצב זמני, לחמש שנים בלבד, והיא "שלב מעבר" למצב של קבע. לפי העמדה המצרית המוצהרת, המצב הקבוע יהיה מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

ניתן בקלות לחבר את שתי התוכניות, ברצף של (א) אוטונומיה, (ב) נאמנות בינלאומית, (ג) הגדרה עצמית, (ד) מדינה פלסטינית.

יש, כמובן, סתירה גמורה בין תוכנית-פאהד ובין ההצעות של ממשלת-בגין במשא-ומתן על האוטונומיה. אך הצעות אלה לא התקבלו על-ידי איש ועל דעת איש מחוץ לישראל, ובודאי אינן מחייבות את המצרים. הנשיא חוסני מובארק מגלה יחס חיובי ביותר ל"תוכנית-פאהד, דווקא מפני שאין בה סתירה רשמית להסכמי קמפ-דייוויד, ומפני שהוא עשוייה לעזור לו לחזור לעולם הערבי, מבלי לנטוש את הסכמי קמפ-דייוויד. בהסכימו להכרה בזכותה של ישראל להתקיים בשקום, מאשר פאהד בדיעבד את רעיון השקום הישראלי-מצרי. אם התוכנית הי סעודית תתקבל על דעת הפיסקה הערבית הקרובה בעיר פאס במארוקו, יהווה הדבר גשר דשיבת מצריים לעולם הערבי, מבלי לסכן את השקום עם ישראל.

מדוע מתנגד בגין?

דוע מסתער מנחם בגין בחימה שפוכה על תוכנית האמיר פאהד?

דכאורה זוהי תגובה מוזרה. ממשלת-ישראל היתה צריכה לברך על עצם העובדה כי סעודיה, שהיא כיום המדינה הערבית המרי-זית, מפרסמת תוכנית שיש בה — וזוהי גם בעקיפין — הנכונות להכיר בישראל.

הממשלה יכולה לפרסם ברכה כזאת, גם אילו רצתה לשלול את כל פרטי התוכנית. תגובה סבירה כזאת היתה מעוררת הד חיובי ביותר ברחבי העולם, ומחזקת את מעמדם של ישראל ושל בגין עצמו.

מדוע לא נהג בגין כן? לכך יש תשובה פשוטה: היסוד המוסד של מדיניות בגין הוא הרצון להחזיק לצמיתות בכל רחבי הגדה המערבית ורצועת-עזה. אין בגין יכול להסכים, ולוא גם בצורה הזוהירה והמסוייגת ביותר, לכל תוכנית שמטרתה היא להשיג שלום, אם המחיר הוא החזרת השטחים הי-כבושים. משום כך נאלצים בגין ושות' להשיב כבר בשלב הראשון בלאו טוטאלי על תוכנית כזאת, גם אם היא מבטיחה לישראל שלום מלא. שלם וניצחי.

העובדה שכל צבא הדיפלומטים, השגרירי-רים, הפקידונים, העיתונאים והפרשנים, יחד עם האופוזיציה בהנהגתם המפוארת של שימי עון פרס ויצחק רבין, מקבלים עמדה זו של כגין כתורת משה מסוני — מעידה על המצב הנוכחי במדינה.

מעולם לא בלט העדרה של אופוזיציה אמיתית בכנסת העשירית כמו בימים אלה.

לכל הפרשה הזאת יש דמיון מבהיל למה שאירע (המשך בעמוד 73)

כשנתיים. אלא שאז לא היכה הדבר גלים. ממשלת-ישראל השתדלה אז להתעלם כליל מן ה-תוכנית והיא הצליחה במידה רבה למנוע את התמקדות

האמיר פאהד
"כן, אבל..."

הייג שואל כל יום לשלומנו!"

מנחם בגין עשה זאת שוב. כמו אשף על הבימה, שלף ממיגבעתו שפן שחור, הכריז עליו כעל השטן בכבודו ובעצמו, מיקד בו את שינאת הבריות, יצר "אחדות לאומית" נגדו והפך את יריביו לסמרטוטים.

תוך כדי כך יצר בגין שוב "קונסנזוס לאומי" לפי צרכיו, דחק את מפלגת-העבודה העלובה לפינה והראה לכל כי לזקנה בלה זו אין עוד מה להציע, מילבד חזרה נכנעת על דיברי בגין עצמו.

כלפי העולם הופיע בגין שוב כעושה-הצרות הגדול, הסרבן הניצחי, הלאומן המסומר שלא כדאי "להתחיל איתו". גם כלפי פנים השתיק את האופוזיציה הלאומנית הקיצונית על-ידי הופעתו כמנהיג מילחמת-קודש נגד בני-הבליעל הזוממים לבלותנו.

כך זאת עשה באמצעות דבר הקרוי "תוכנית פאהד".

בהמולה הרבה של בגין וכלייהתיקשות הנכנעים לא היה כימעט לאיש העוז לשאול: מה יש, בעצם, בתוכנית זו? מהי? מה רע בה?

אינו נשאנו שאדות אלה, היתה מתקבלת תמונה שונה לחלוטין.

מה יש בה?

הדבר הקרוי "תוכנית פאהד", על שם יורשה-צער סעודי, האיש החזק בממלכת-הנפט, אינו תוכנית. כלומר: אין זו תבנית מפורטת של פיתרון, הכוללת דרכי-הגשמה ולוח-זמנים.

למעשה זוהי רשימה של עקרונות להשגת שקום כולל במרחב.

עיקרי הדברים:

- על ישראל לסגת לגבולות שהיו קיימים לפני מילחמת ששת-הימים.
- בגדה המערבית וברצועת-עזה תקום מדינה פלס-טינית, אשר בירתה תהיה בירושלים המזרחית.
- ישראל תעביר את השטחים האלה תחילה לידי האו"ם, כדי שהפלסטינים יוכלו להפעיל בהם את זכותם להגדרה עצמית.
- הפלסטים הפלסטיניים יוכלו לבחור בין חזרה ובין פיצויים כספיים.
- "לכל המדינות במזרח התיכון" הזכות להתקיים בשלום.

התוכנית אינה מזכירה בפירוש את אש"ף ואת מדינת-ישראל. אך האמיר פאהד בעצמו הוסיף לאחר מכן, בהודעות ובראיונות, כי על ישראל לנהל משא-ומתן עם אש"ף למען הגי-שמת התוכנית, וכי מדינת-ישראל והמדינה הפלסטינית צריכות להכיר זו בזו.

פאהד גם רמז כי הדרך המעשית להגשמת התוכנית היא הפעלת לחץ מטעם ארצות-הברית על ישראל.

מה חדש בה?

בחינת תוכנה, אין בתוכנית כל חדש. למעשה היא חזרת על עקרונות, שכבר העולם הערבי, מילבד חזית-היריב, דוגל בהם מזה שנים רבות.

החלטת מועצת-הביטחון 242, שמנחם בגין התנגד לה בהריפות, ושהפכה לאחר מכן יסוד מוסד של מדיניות הרישמית, כבר כוללת את עיקרי הדברים האלה. ההחלטה זו אומנם התעלמה מן הבעיה הפלסטינית, אך היא קבעה שני עקרונות בסיסיים: שאין לספח שטחים בעיקבות מילחמה, וכי לכל המדינות במרחב הזכות לחיות בעצמאות, ריבונות ושלמות טריטוריאלית. גם ההחלטה 242, כמו תוכנית-פאהד, אינה מזכירה בפירוש את הצורך לעשות שקום עם ישראל, אלא מדברת על הזכות של "כל ה"מדינות" במרחב לחיות בשלום.

ישראל טענה תמיד כי ההחלטה 242 אינה קוראת לנסיגה לגבולות הקודמים. אך כל המדינות, ובכללן ארצות-הברית, טענו לעומתה תמיד כי הכוונה היא לנסיגה לגבולות הארבעה ביוני 1967, עם תיקוני-גבול מיוערים. על זכות הפלסטים הפלסטיניים לבחור בין שיבה ובין קבלת-פיצויים החליטו מוסדות האו"ם.

אף מדינה אחת בעולם לא הכירה בסיפוח ירושלים המזרחית לישראל, ועל כן מקובל על הכל כי החלק הערבי של העיר צריך לחזור לריבונות ערבית. אך מרבית המדינות מסכימות לכך שאין לחלק את ירושלים מחדש מבחינה פיסית, וכי יש לשמור על שלמות העיר תוך חלוקת הריבונות בה.

פיתרון כזה אינו נשדד בפירוש בתוכנית.

מדוע דווקא עכשיו?

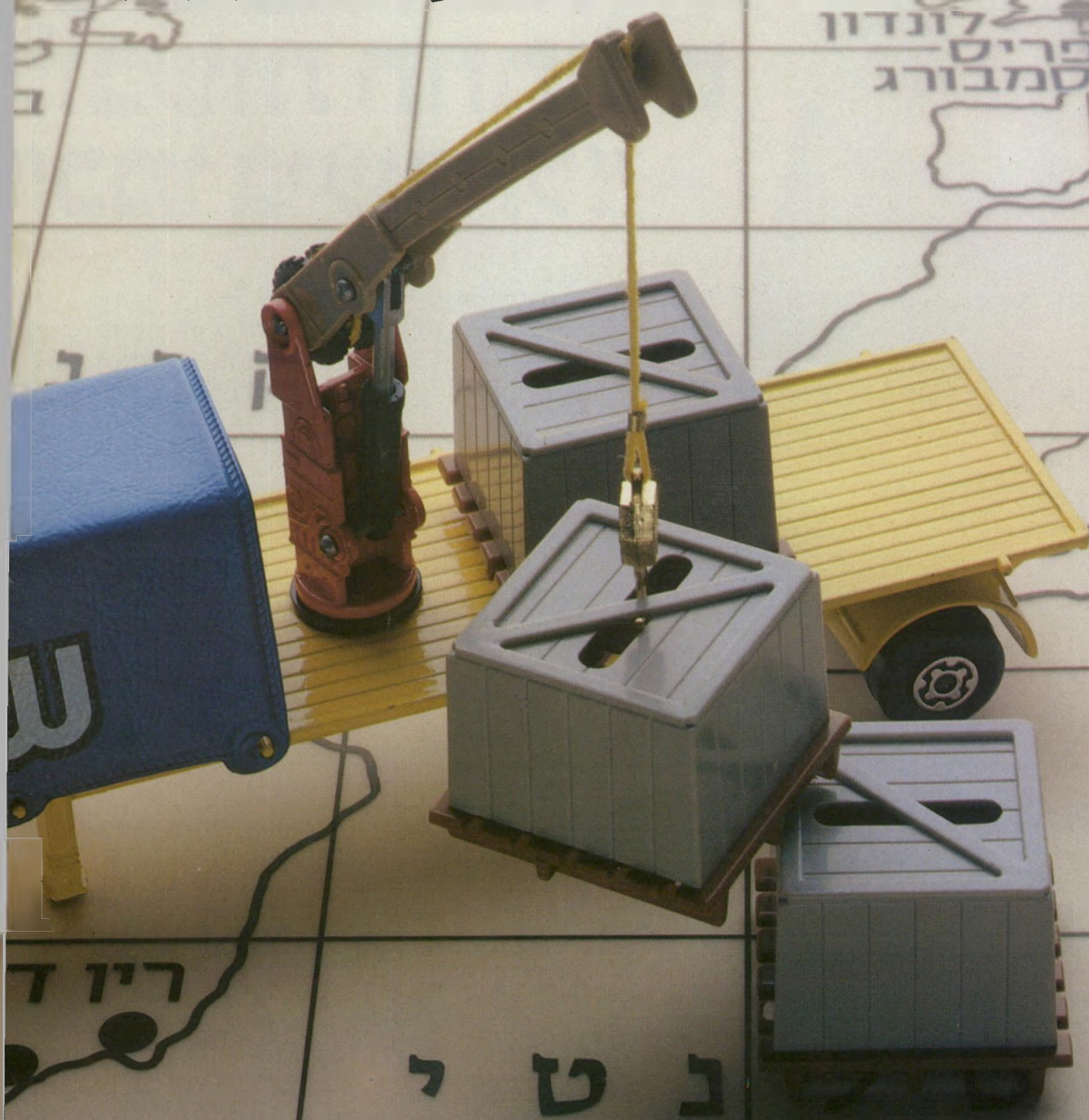
ניגוד לדיעה המקובלת, אין גם חדש בהצגת תוכנית כזאת על-ידי סעודיה. למעשה כבר הכריז האמיר פאהד על אותם העקרונות עצמם בתוכנית-שקום, שמפרסם לפני

זקוק לתנופה בעסקי יצוא ויבוא?

ארץ היעד ונמצא לך חוות דעת בנקאית על לקוחותיך הפוטנציאליים. אנשי סחר החוץ שלנו ידריכו אותך בכל הליכי "סגירת העסקה" וסייעו בידך להשיג את האישורים הנדרשים לביצועה. הכנס לאחד מסניפי הבנק בכל רחבי הארץ. יש לנו הרבה להציע לך!

בנק הפועלים מעמיד לרשותך שרותי יצוא ויבוא מעולים. כוח אדם מיומן, רשת עניפה של שלוחות בחו"ל, למעלה מ-1,000 בנקים קורספונדנטיים מהידועים ברחבי העולם, ומערכת מתקדמת של תקשורת ומידע. אנו נעזור לך לבדוק שווקים ולקוחות פוטנציאליים בחו"ל, נספק לך מידע על

נצל את הגשר הבינלאומי

בוא לגדול אתנו.

בנק הפועלים

כל שבוע נשלחים מאות אלפי זוגות תחתונים שלנו "ישיר לאירופה" עם הגזרה ה"סבריינית" הידועה, עם האיכות המדוקדקת. עם הבד והדיגומים המחמיאים.

נשים באירופה לובשות תחתונים "כמו בישראל"

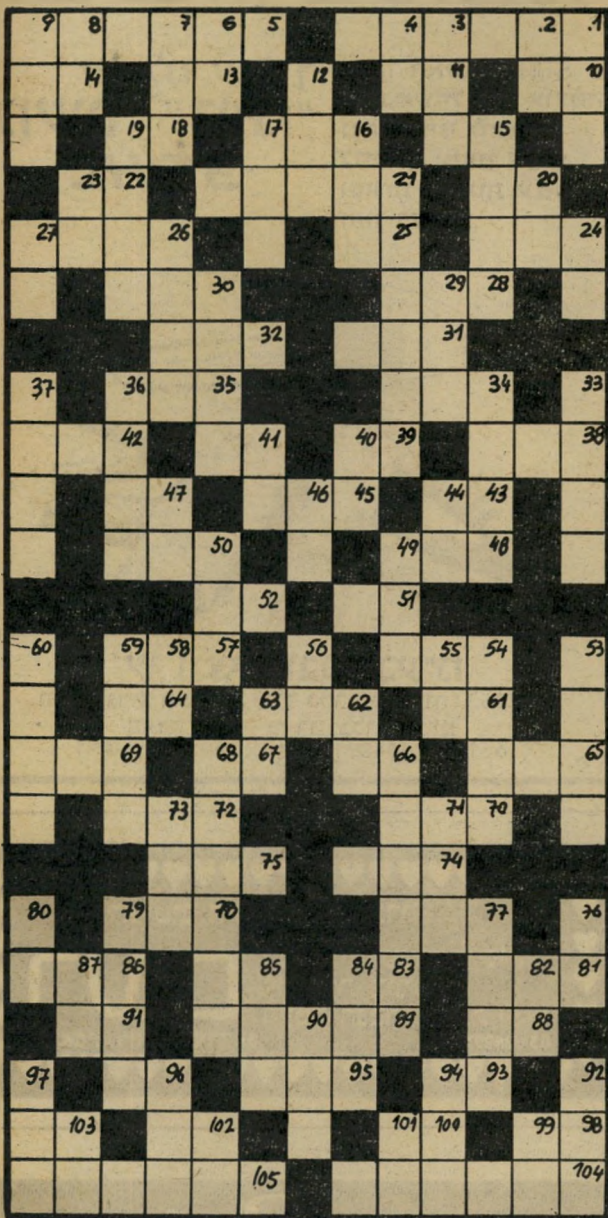
כך, שבוע אחר שבוע, נכנסות האירופאיות לחנות ומבקשות תחתונים "כמו בישראל". ועתה עוד מהפכה של סבריינה: ה"סבריינות" באריזה האירופית הפתוחה, בחנויות המובחרות ובבתי הכל-בו, פרושים לפניך זוג זוג – לבחירתך.

לפני שתחליטי איזה "סבריינה" את קונה היום – הרגישי את ה"סבריינה" עוד בחנות. זוהי ה"גישה הפתוחה" שלנו: תחתונים על המדף.

תחתוני הנשים של סבריינה.

sabrina
סבריינה ✓ סימן שזה טוב.

מאונך:

(1) מר חשוון במקורותינו;
(5) אל רומאי ושרה יונקה;
(10) צמח רך; (11) מי יתן!
(13) מספר העולמות; (14) טב
עת מתכת להברגה; (15) הע-
לאות מתים מקברים בקסם ר-
כישוף; (16) ברימינג; (18)
ישן; (20) פקיד בכיר; (21)
חג עגול; (22) השקע שמתחת
לאצילי הידים; (24) שבלים
לפני היותן לתבן; (25) מימ-
רא בראש מאמר וספר; (26)
אומן למצעות ומוזנים; (28)
דרגה במשטרה; (30) משא
רב מדי; (31) דבר המותר על-
פי הדיון; (32) נסתיימו; (34)
שרשרת הרים; (35) איצטדיון,
זירה למירוץ; (38) מחיר
נמוך יותר, חצי חיסום; (39)
כינוי לחלק הפנימי של צינור
האווז; (41) כבש רך; (42)
קטן קומה; (43) חלק, מנה;
(45) סב וחזר, עבר ושב; (47)
זרם, שטף; (48) ציין, אמר
בפירוש; (50) יללה, אנחה;
(51) טרי, רענן; (52) עגל ש-
נתבגר; (54) אבקת-בניין; (57)
חדל! (61) נמצא בנבחרת כדור
רגל; (62) מיץ צמחים; (64)
בן-אדם; (65) בצוותא; (66) גור
זל החיים; (67) אבי הבעל;
(69) אכר; (70) אינו גאה; (72)
רעש, סער; (74) תוצאת החי-
לוק; (75) עיר בסוריה; (77)
טיט דביק עשוי גיר טחון;
(78) מלכת הפרחים; (81) מן
המסים; (83) ידיד; (85) קילור
מטר (ר"ת); (86) כלי גשק
קדום; (88) תואר מוסלמי אק-
טואלי; (89) אישיות בסקנדי-
נביה שכהונתו נסתיימה; (91)
אווה; (93) ענף; (95) רעד;
(96) לא כאן; (98) תו מוסיקלי;
(100) חצי בירת פרו; (102)
מלת שייכות; (103) כוח על-
יון; (104) איספלנית; (105)
ארץ במזרח שארה"ב רוצה ב-
יקרה.

מאונך:

(1) נאה; (2) הרבה; (3) מע-
צור; (4) אות החבור; (6) עני;
(7) גיבור ספר של ר. קיפלינג;
(8) מדף; (9) יאיר; (12) תנור
היתוך; (15) צמרת; (16) ליל
האחמול; (17) גמל צעיר; (19)
אסוף וריכוז מסמכים; (20)
אינו עמל; (21) שם פיוט ארמי
שנקרא בחג השבועות; (23)
כתב כריתות; (24) בליטה מחו-
דדת בכלים שונים; (26) ארעי,
בא בלא כוונה מראש; (27)
מסמר; (29) צעד; (30) הסכם
שויתור בצדו; (33) מרפא;
(34) מקצוע מבוקש באיראן;
(36) תכונה מיוחדת הטמונה

ע"ש נמל צרפתי; (68) חולה
שגעון הגדלות; (71) חיית
טרף; (73) היפרה; (76) שמן;
(77) מזבח; (79) תימן; (80)
כסוף, שחור; (82) תווך; (84)
גרימי; (87) מסולם הצלילים;
(90) ביטל החלטה; (92) עיר
של שוטים; (94) נחל מים
גיל; (95) שער קטן; (96) לבוש
דת אחרת שעבר ליהדות; (98)
קרעים; (99) מבני נוח; (101)
תקלה, מכשול; (102) שם-דבר
לנסיגת גבורה במלחמה; (103)
סביב לה.

במישהו; (37) 12 בלילה; (40)
אדון פולני; (41) התקפה, מחץ;
(44) אבק פורח; (46) הנאה
גדולה (סלנג); (47) מעטה של
בית; (49) ריקוד אמנותי; (50)
אל ההר! (53) תעודת שותפת
של אדם בהון של חברה; (54)
מקל ארוך לזירוז הבהמה ה-
חורשת; (55) שובב; (56) בן
דת אחרת שעבר ליהדות; (58)
גיל; (59) שער קטן; (60) לבוש
קרעים; (62) מבני נוח; (63)
תקלה, מכשול; (66) שם-דבר
לנסיגת גבורה במלחמה; (103)
סביב לה.

לעזרת אדם קלר

הכתובת על הקיר עלתה
לו 1000 שקלים

מי בקרב חוגי השמאל בתל-
אביב אינו מכיר את דמותו של
אדם קלר? הוא מחלק כרוזים נצ-
חי, הוא מחתים על פטיציות, הוא
מתווכח עם עובדי-אורה, הוא
משתתף בכל אסיפת-מאה והפג-
נה. הוא כותב מכתבים למערכות
העיתונים, והוא מומחה בציור

ניקנס קלר
זכאי לעזרה

כתובות על הכתלים בחוצות-העיר
בכל נושא שאיכפת לו.
אדם קלר נטל חלק פעיל במערי-
כה לשיחרור מן הכלא של גדי
אלגוי, סרבן-השירות בשטחים-
הכבושים. באחת הפעמים נתפס
אדם קלר בשעה שצייר כתובת:
ישחרר גדי אלגוי! על כותלי
מחלבות טנא-נוגה (שער) לפני
זמן קצר היו בבעלות מישפחת
ייגאל הורביץ, שרה-אוצר לשע-
(בר).

הכתובת הרגיזה את המישטרה
ועוד יותר את יוני הורביץ, שגילה
עד אז אדישות לעשרות הכתובות
הפוליטיות שקישטו את גדרות ה-
מחלבה; את הכתובת הזו הוא
הורה אישית למחוק. מנהל המח-
לה היה גם ברשימת העדים של
התביעה במישפט שהוגש נגד קלר
בשל ציור כתובת זו.

קלר נשפט ביום הרביעי שעבר
(28 באוקטובר 1981). הסניגור
הסביר לשופט את מניעיו של
אדם קלר וביקש שלא להטיל עונש-

מה ששכחנו

המאורעות במרחב מת-
רחשים בקצב מהיר

מאוד
שכחנו את שלום-עכשיו.
שכחנו את פיליפ חביב.
שכחנו שיש טילים בצפון,
וגם את "יאנוש ורפול...".
שכחנו את הפסנט של מרי-
דור.

שכחנו שראש-הממשלה, הע-
ביר, את משרדיו למיזרח-
ירושלים ואת השגרירים ל-
תל-אביב.

שכחנו את פלאטר-שרון.
שכחנו את ר"ץ.
שכחנו את אורלי יניב ואת
עמרים ניר.

שכחנו את אפרסק, את אביר
חצירה ואת גוש-אמונים.
שכחנו את אריה נאור.

והנה, גם אני שכחתי לשלם
את האגרה.
רפי אליהו, קריית-אטא

מאסר בפועל, כדרישת התביעה.
ואומנם, השופט שטיינמן נעתר
לבקשת הסניגור וקנס את אדם
קלר בקנס של 1000 שקלים.
אדם קלר זכאי בהחלט לכך, ש-
אלה המסכימים עם פעולתו ה-

דמוקרטית ישתתפו בתשלום ה-
קנס הכספי. תרומות ניתן להעביר
גם באמצעות חבריו וידידיו.
31.10.1981

יוסף גלדי, תל-אביב

להתפטר!

שלמה לחט צריך להתפ-
טר ומייד, בעיקבות הצ-
רתו, "שעשה תרגיל" ב-
פרשת חסידים

לא יתכן שראש העיר הגדולה
ביותר במדינה ינהל את העיר
המופקדת בידיו על-פי העיקרון
של "בלי מהומה אין מאומה". אך
מצד שני, תחת לנהל מר"מ ענייני
ומכובד, ייפנה אל הרגשות והייצג-
רים של אוכלוסיה שלמה, ייפגע
בהם "כדי להפעילם". תוך סיכון
של התארגנות עויינת על בסיס
ליברליזציה ביך-לאומי ופוליטי.
מה היה קורה, אילו המנהיגים של
האוכלוסיה הערבית ביפו היו פחות
זהירים — אילו היו כמו להט
עצמו — ותגובתם המיידית, ה-

ראש-עיר דהט
רגשות ויצרים

ספונטאנית וההירה היתה להוציא
את ההמונים לרחובות. "בלי ריש"
יון, "לעשות מהומה, כי אחרת אי-
אפשר במדינה הזאת"? המישט
רה היתה "יורדת עליהם ביד חז-
קה" (ביגלל היעדר-רישיון, כמו
בן...), והיינו רואים פצועים ו/או
הרוגים... הגם אז היה "צ"צ"
מזהיר את הצהרתו...

עם זאת יש להזכיר גם, שכל
פרשת-המכירה של מיסגד חסר-
בק לא היתה יוצאת אל הפועל,
אילו ועד-הנאמנים של הווקף ה-

מוסלמי היה עצמאי, והיה חופשי
לפעול לפי שיקוליו.

שלמה לחט — עליך להתפטר!
יהושע שי, תל-אביב

ישן מפני חדש

על ההתפתחויות בקרב
הניצים

פעם היתה תוכנית-רוג'רס, ש-
נחתה בשצף-קצף עלידי הנ-
צים, ועוד נתגזע עליה. אחרי-
כך היתה החלטה 242, שבגין פרש
בגללה מהממשלה ונערכו נגדה
הפגנות נוראות וכו' ושעכשיו ה-
ניצים מסתמכים עליה. אחרי-כך
באו הסכמי קמפ-דייוויד, שאנשים
כשר-החץ שמיר התנגדו להם, ו-
עכשיו הוא שומר על החומות של
מחנה-דיוד.

אחרי-כך היתה תוכנית וגציה
של מדינת אירופה, שאותה גידפו
(המשך בעמוד 14)

המכון הישראלי לספרות
ונשים קוסמטיקה ובדיקור

קורסים מיוחדים נשים - קוסמטיקה - בדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)

* סלון וסלון יוני

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול,
צביעה, קסים, טיפול פנים, איפור,
הוצאת שיער בשעווה

* הננות גלות *
מחירים עממיים - שרות מעולה.

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388

רחת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אורה"

מכתבים

פעם את רצונו באחת הבחינות, הוא פנה אלי בשאלה המוכמת: "מדוע אתה כל-כך טיפש ואחותך כל-כך חכמה?" וזה קבל עמידה, 40 ראשי-כרוב של הכיתה, כיניהם כאלה שעתידיים להיות אח"ם בארצנו וגם בארצם. הוא דיבר על אחותי גולה, שהיתה מראשי ה"מאבק האנטי-נאצי בגיטאות פולין, והמורה דובאס היה גם המורה שלה בגימנסיה לבנות.

יוסף מירה, מושב בית-הלוי

מיהו מי?

על הידיעה שאיל עיתונות עלול להסתבך בעיקבות פרשת "העיתונאי הוותיק" (תשקיף, "העולם הזה" 2301)

אם פירסמתם אודות ההסתבכות

ומעשי הסתייגה של "העיתונאי הוותיק" — מדוע לא תפרסמו גם את שמו? (אתיקה, שמתיקה).

מה מותר העיתונאי הוותיק על מנכ"ל משרד-התחבורה, ניצב תור-גמן או השר אברהם-צירי?

אנו רוצים שמות: מיהו העיתור נאי הוותיק ומיהו "איל העיתונות"? (כמה כאלה כבר יש בארץ?).

ג'י אילן, תל-אביב

כל דבר בזמנו.

שיריבוב מיתור

מנחם בן מחה על שיריבוב שמו לשער האחורי של "עכשיו" ("העולם הזה" 2295)

הגנו להעיר, כי שמו של מר בן שורבב לשער האחורי ע"י העורך הגראפי שלנו. העורך הי

משורבב בן בטעות

גראפי חשב לתומה, כי מאמרו של גורביץ על שירת מנחם בן, המופיע בחוברת עכשיו שמדובר בה (מס' 45), הוא שיחה עם ה"משורר, ובתור משוחח נראה לו בן כמשתתף בחוברת.

נועה גורביץ, מזכירת עכשיו, תל-אביב

(המשך מעמוד 13)
הניצים במילים גסות, וגם אליה עוד נתגעגע. עכשיו מגיחה ובהא התוכנית הסעודית הנדחית על ה"סף, ושגם היא תיראה מתונה לעומת התוכנית הבאה. לא הם לא ילמדו לעולם.

אביבה דויד, ירושלים

חיסוסים

עליך ישראל!

על הרעיון לייבא תימס-חיס לישראל, ישלם עוד עם ישראל ביוקר, מזחיר הקורא

בעיר ניו-יורק היתה קיימת בעיה עם יצורים "נחמדים" אלה, כאשר כל מיני אנשים תמימים רכשו אותם בהיותם עדיין "תינוק קוט".

לאחר מכן זרקו אותם לתעלות-

ביוב ואגמים, שם גדלו לממדים טבעיים של 6-8 מטרים, ונהגו לתקוף את עובדיה-ביוב או את המטיילים על האגמים. היתה דרור שה פעולה מיוחדת של מיטרת ניו-יורק, שבמשך תקופה ארוכה נהגה לצוד את חיות-הטרף בתוך התעלות ולירות בהן.

מ' אריאל, תל-אביב

שארית

הפליטה

הרמטכ"ל נפגש בבי-קורו האחרון באר-צות-הברית עם יור-דים, אך לקרא נראה שזה ללא חועיל, וח-יורדים יעמיקו שם שורשים

בקירבת מפלי הניאגרה / פסטיבל שירי-עם על גיטרה / רבבות יהודים דור שלישי של יורדים / משאית הפליטה שנותרה לה...

אם, תל-אביב

המורה ליוונית

מתהפך בקיברו

על טעויות שמצא הקורא ב"נורו" שעסק בשימעות פרס ("העולם הזה" 2288)

נהייתי מאוד לקרוא את המאמר על פרס, אך שמתי לב לכמה שגיאות שאני מרשה לעצמי להעיר עליהן:

טנטנוס נכתב על נכונה טנטוס ופירוש המילה ביוונית: מוות. טיטוס הנזכר כמי שנענש על עיסקינישים, ושהיה כבול לסלע וגשר אכל את כבדו, אינו אלא פרומתיאוס המפורסם, שנענש על שגנב מהאלים את האש ומסרה לבנייה-האדם, ושחרר על-ידי הרקור לס הידוע. הרקולס הוא אחד הטיטאנים שהם דודיהם של שלושת האלים: זיאוס-יופיטר, פוסידון-נפטון והאדס-פלוטו.

לא הייתי מעז להעיר על השגי בוישים, אלא שאני מרחם על מורי ליוונית, מר דובאס, שבוודאי היה מתהפך בקיברו אם לא היה תלמידו מגיב. הוא אמנם היה אנטי-שמי שרוף (ובאותה המידה שנא גרמי-נים), אך בקלפים שיחק רק עם יהודים.

על הרמה הפדגוגית שלו יכול אני להעיד — כאשר לא השבעתי

העונה החלה!

תיבות שי פרי הד

לאירוקה המערבית

תפוזים

או

אשכוליות

איכות יצוא

★★★★

בתיבה כ-18 ק"ג

הובלה עד בית הלקוח

425 שקל

★★★★

פרדס סינדיקט

רח' כפול 8

תל-אביב 64734

טלפון 210121

והסוכנים

אירוקה

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פרסם אידיאל

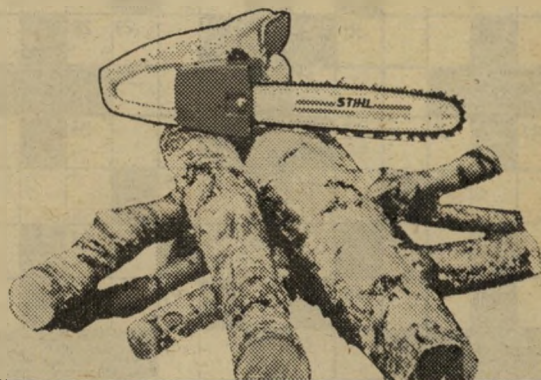
אבן גבירול 110 תל-אביב (מינת אנטוקולסקי) טלפון 772118, 227117

טל. 777075 ו 746480-03

אם בביתך בוערת אה

יש לנו עבודת משור "מיני" STIHL® משור האיכות קל במשקל בעל עוצמה נוח ופשוט להפעלה לחיתוך וגיוסם עצים וקורות בשיטת עשה זאת בעצמך.

ש. ונציה ובניו בע"מ

ת"א הגדוד העברי 2 (ליד ככר המושבות) 612553 הפצה לצפון: מ. רוזנבלום בע"מ חיפה דרך העצמאות 49, 664891, 661085

הכרזות המטרת נישואין 10 שנות מונטין העסק הנבחר לשנת 1981 תל אביב, רח' בן יהודה 58 טל 282932-03

Roberto חולקצית חיי 81 יצרני יבואני חולצות לגברים בסטייל איטלקי עשרות דגמים לבעלי חנויות בלבד ת"א, רח' לוינסקי 24 טל. 820635-07

איתן עמיהי הדברת מזיקים מומחים להדברת תיקנים (גזקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, כשמירה על בריאותך ורכושך. רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 טל. 790114-5-6 רש' מס' 2 עסק 481/75

תן טרמפ לחייל

קדזות ולהמשיך לעבוד

לבחירתך:
 • ממתק בטעם שוקולד
 • סוכריות קריש [גלין]

מוצרי קילופורט KILOFORT הינם תחליף שוויצרי אידיאלי לארוחה עיקרית ו/או ארוחת ביניים.

KILOFORT דוחה הרגשת רעב על כל תופעותיו, מעניק הרגשת שובע, מספק את כל הויטמינים הדרושים לגוף.

שיטת הרזיה נעימה ללא "מכשירים", ללא דיאטה, ללא משטר קפדני ומניעת הנאות החיים.

להשיג בבתי המרקחת בלבד.

הרזיה מהנאה

kilofort®

תוצרת Pharmakon Ag. שוויץ

מכבי דיון
מה שלא אמרו עלי

יות ששלח אותן לאישיציבור ב-
תזכירו.

בדומה לו שלח האיגוד היהודי-
ערבי לשוויון זכויות תזכיר, ש-
כלל את העדויות שגבתי, למאות
אישים ועיתונאים. העדויות האלה
הובאו לשולחן הממשלה על-ידי
המנחה ישראל ברזילי, שניהן אז
כשר-הבריאות מטעם מפ"ם, וש-
התנגד לנסיגות הטישטוש של ה-
רצה. הוא דרש להעמיד את האחר-
ראים למישפט פומבי.
עדויות מזועזעות אלה שימשו
לאחר מכן הבסיס למישפט הפומבי
שנערך בלחץ דעת-הקהל והערי-
תונות והפכו מיסמכים רשמיים
של בית-המישפט. הם התפרסמו
במלואן בספר 11 כומתות ירוקות
בדף, וכן בחוברת הכל על כפר-
קאס שיצאה ביוזמתם של אורי
אבנרי ואורי סלע.

לטיף דורי, תל-אביב

הפטנט

יש עדיין קוראים שלא
שוכחים

לפי דעתי ההמצאה של מרידור
בעינה עומדת, שרירה וקיימת, פור-
עלת ועובדת. אבל יש להבדיל
בין ההמצאה ובין הפטנט. ההמצא-
ה נוגעת לענייני אנרגיה. ה-
פטנט הוא אחר לגמרי: לשלוח
את ההמצאה רק לפני בחירות.
הפטנט עבר ועוד יעבוד. תקראו

שר מרידור
גם פטנט וגם המצאה

לי האנס אם לפני הבחירות ה-
באות לא ישלח מרידור שוב את
ההמצאה שלו מן הכובע.
ר' גורא, חולון

בן חייו המאונן של האיש משה
דיין?

דינה ארישע, תל-אביב

מוכרחים להודות

חקורא תובע:
עכשיו, אחרי מותו של משה
דיין, גם אתם חייבים להודות, אחרי
שהשמתם אותו כל השנים: משה
דיין היה איש גדול!
חיים בן-דור, תל-אביב

הטבח בכפר-קאס

חלקו של הקורא דורי ב-
גילוי טבח כפר-קאס
(העולם הזה" 2305)

בכתבה הגדולה על הטבח ה-
נורא בכפר-קאס נאמר בין היתר

חבר מפ"ם דורי
דברים על דיוקם

ש"גם לטיף דורי, איש מפ"ם, גבה
עדויות בכפר-
ברצוני להעמיד דברים על דיו-
קם, מה עוד ומדובר באחד הפרש-
יות החמורות ביותר שאירעו במ-
דינת-ישראל מאז קיומה.
להלן סיפור המעשה:

עם הגיע הידיעה המחרידה ל-
מרכז מפ"ם בפי אחד מחברי קי-
בוץ החורשים, השכן לכפר-קאס,
יצאתי לשם. נודע לי מפי התושב
בית-החולים בילינסון. בביקורי
אצלם בשבת, ה-10 בנובמבר 1956,
גביתי מהם את העדויות הראשו-
נות. לא כפי שצויין בכתבה, "בכ-
פר".

עשרה ימים לאחר מכן ביקר
ח"כ תופיק טובי בכפר, וגבה עדו-

מכתבים

יהודה המכבי -

בר-כוכבא

כאשר אתה מת בישראל
כנגד, כרמטכ"ל לשעבר
וכשר חקלאות, חוץ ובי-
טחון לשעבר - ידידים
ואוייבים גסי-יחד משבחים
ומהללים אותם עד לב-
שמיים

מותו הטראגי של משה דיין
מעציב מאוד, סיכלו נוגע-ללב.
והרי לך סיבה טובה להפוך אותו
לקדוש תנ"כי, לדמות סימבולית
של סופר-צבר, כלב בן-יפונה ו-
גידעון, יהודה-המכבי ובר-כוכבא
- כפי שספד לו מנחם בגין, כי
"דמם זרם בעורקיו". הוא כינה
אותו מדינאי וחילל הראוי להער-
צת הנוער, דוגמה ומופת לכל ציר-
גי.

אין שמץ של ספק. משה דיין
היה אישיות יוצאת-לופן, מיוחדת-
במינה בינות לבינוניות המגוממת.
האומרת-הן, בין המאובנים השר-
טים של חיינו הפוליטיים.

אומרים עליו שהיה נועז ומקור-
רי. לא במה שאמר ועשה ביחס
לערבים ביום ראשון, אלא באומ-
רו את ההיפך הגמור ביום שני,
ובהכחישו את שתי ההכרזות גם-
יחד ביום שלישי... בכך שאמר
הכל לכולם, אמר משהו לכל אחד...
ערבים ויהודים גם יחד.

אומרים עליו שניחן באומץ-לב
עילאי. קיימים סוגים שונים רבים
של אומץ-לב, הגדול מכולם, הוא
האומץ להיות פחדן.

למשה דיין היה האומץ להס-
תתר מאחרי שימלותיה של ראשי-
הממשלה גולדה מאיר, אחרי ה-
כישלון הטראומה של מילחמת
יום-הכיפורים; מאחרי ועדת-אג-
רט ומאחורי הרמטכ"ל שלו,
דויד אלעזר.

שר הביטחון אריאל שרון כינה
את דיין "ידידו של החייל האל-
מוני הישראלי". משה דיין רכש
לו כארבעת אלפים ידידים ישר-
אליים צעירים - החיילים הלא-
אלמונים של 1973.

כמה פוליטיקאים חשים דחף
לנטוש את מיפלגותיהם אחרי
תבוסה בבחירות. אך אינם מעזים
לעשות זאת מפחד פן יקראו להם
בוגדים? משה דיין רץ, בבחירות
של 1977, ברשימת מיפלגת ה-
עבודה, מול הליכוד של מנחם
בגין, ולבסוף מצא עמו שרה-החן
בממשלתו של בגין.

אמרים עליו שהיה משורר
רגיש, שאהב כל עץ, כל גבעה, כל
עמק בארץ... אך יותר מכל אהב
דיין את משה דיין. למען אהבתו
הגדולה הזאת היה נכון להקריב
יהודים וערבים, ידידים ואוייבים,
במלחמה ובשלום. החשיבות של
"היות חשוב" היתה חרוטה עמוק
בליבו ובנפשו. יום שבו לא הופיע
שמו בכותרות, היה לבגין יום
אבוד. הוא אפילו הקים עיתון יומי
כדי להבטיח זאת.

חבל שמשה דיין אינו יכול
לקרוא מה שכתבו אודותיו ומה
שאמרו עליו ברדיו ובטלוויזיה.
הוא יכול היה להיות יהודה ה-
מכבי ובר-כוכבא המאושר ביותר
בעולם.

יוסף שריק, תל-אביב

כל האמת

מי היה האיש דיין

כקוראת ותיקה של "השבועון ה-
מסויים", אני מסוייגת מאוד כש-
אני קוראת את גלי התישבוחות ה-
יורדות על משה דיין לאחר מותו.
אינני חושבת ששעת מותו של אדם
היא הזמן הנכון לעשות עימו חש-
בנות נוקבים, אך אינני מאמינה
כי "אחר מות קדושים אמור". האם
ישיכיל העולם הזה לעשות את חש-

"אלפי"
יצרני אופנה בע"מ
תל-אביב

התרנגול
של "אלפי" -
סמל לטיב
ומקוריות באופנה

חדש ב"אלפי" - סריגים!
סוודרים, קפישונים, אפודות ועוד

תנו ל"אלפי"
להלביש אתכם!

בית "אלפי", רח' לבנונה 42, ת"א
טלפונים: 216521, 03-331025

מבצע

מקרר תדיראן '82

5
שנות
אחריות
למערכת הקרוז

מקרר תדיראן דגם '82 *מיצרים בטיטל היבוא הישראלי

(פוליאוריתן יצוק) MDI *בעל תא הקפאה גדול 140 ליטר, Deep freeze

*הטובים ביותר בשמירת הקור *בעל ציוד חדיש ומודרני

*המקרים היחידים העמידים בפני חלודה בכל מעגל אוור

תדיראן
שיווק ושירותים בע"מ

המבצע מתאריך 16.10.81

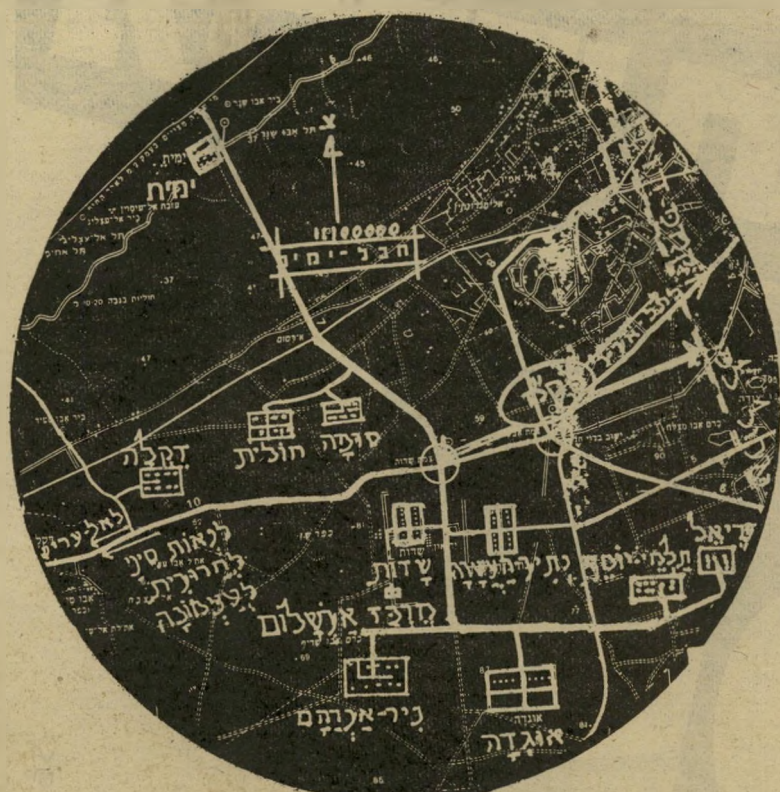
פיתחת'רפיה היא חבית של חומר נפץ. בידי הממשלה

נמצא פתיל ההשהייה שאורכו חמישה חודשים - עד אפריל 1982.

הרב ישראל אריאל, ממנהיגי המתנגדים לפינוי מזהיר:

„שום מחיר לא יהיה יקר מדי. לנו אין קו אדום!“

למדות למדינת ישראל

מפה מתוך חוברת הסברה של אנשי גוש-אמונים
חבית של חומר נפץ

מילחמת-אחים. שבה אורחים יורים בחיי לים ולהיפך, תהיה אסון-לאומי. אנחנו רוצים להבטיח שהפינוי יהיה מסודר ככל האפשר, ולא מקובלים עלי אוחם אנשים שמבקשים למנוע את הפינוי בכל מחיר. המפתח למאורעות הוא במידה רבה בידי הממשלה. רגב אומר: „היתה לי שיחה אישית עם בגין, אני לא מאמין שהוא רוצה במילחמת-אחים. אני מקווה שהכנסתו של ארליך למשאומתן, תורו אותו צריך לזכור שאנחנו נמצאים פה הרבה אחרי המועד שבו היה צריך לגמור את המשאומתן הזה. אנשים יכלו כבר להתחיל להסדר במקומות החדשים. אבל אם באפריל 1982 נגיע למצב, שבו לאנשים לא יהיה עדיין לאן ללכת, אף-אחד לא יוכל לקחת אחריות על מה שיקרה. נגיע לעימות. וזה אסור שיקרה.“

„הדבר הובהר לראשיהממשלה ולשרים, אבל ללא הועיל. המשאומתן מצידם נערכ בצורה רשלנית. אני לא יודע אם משהו רצה להביא להסלף השלטון, או למילי-חמתיאחים. שמעתי שמועות מהסוג הזה, אני לא יודע. היום אנחנו עדיין מקווים. הבעיה של הממשלה תתחיל ביום שבו אנחנו, ועדהיישובים, נפסק לפעול.“

רגב מייצג ללא ספק את רובם הגדול של המתיישבים החקלאיים שבפיתחה. אבי נועם מרגלית הוא חבר הוועד של בעלי העסקים בימית, המייצג 110 מבין 350 המישפחות המתגוררות בימית. גם הוא השתתף בקרב על ג'הירק, ודעתו דומה לזו של רגב:

„עד להצבעה בכנסת עשינו הכל בצורה לגיטימית. כדי למנוע את החלטת הפינוי, מרגע שהממשלה והכנסת החליטו נגדנו, ירדנו מהעניין. עם ישראל החליט שהוא מוכן לקחת את הסיכון? אנחנו מקבלים. כאשר באו אנשי גוש-אמונים וביקשו מאיתנו לשתף פעולה, אמרנו להם: נבחרנו לייצג את בעליהעסקים, ולא להיכנס לעניינים פוליטיים. אני רוצה להתפנות מפה בשקט.“

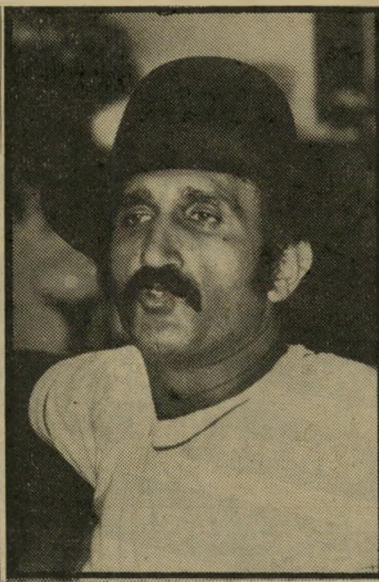
מתווי המדיניות של המערך הם שהחליטו על הקמת המושבים וזי עיירה ימית. פיתחת-רפיה נועדה לשמש

מושבניק נקר משדות ורב רחל מעצמונה
שלום חול שלימות הארץ

שבה מתגוררים המתנחלים החדשים. יצחק רגב, בעל הזקן האדמוני, עומד בראש ועדהיישוביחבליימית, ומוכר כדוברם. רגב הוא איש נאות-סיני, והיה חירות, שאינו מסתיר את התנגדותו לפינוי חבל ימית, אך מלא חששות מפני מה שעלול להתרחש אם לא יהיה פינוי מסודר. רגב אומר:

„הפיתחה היום היא חבית של חומר-נפץ, ואנחנו צריכים להיות זהירים מאוד. כל זמן שאפשר לעשות משהו באופן לגיטימי כדי לעצור את הנסיגה — אני בעד. אך לאור הדינאמיקה שאנחנו כבר מכירים, צריך להזהר שלא נגיע למילי-חמתיאחים. הגזק בפינוי הוא עצום, מבינה ערכית, פוליטית ומוסרית, אבל

לעצירתההנסיגה-בסיני, שהמשאומתן לא יסתיים עד ליום הפינוי.

יש שמועות מתמידות על התנחלות חד-שה, באתר לא ידוע, שמתכננים אנשי גוש-אמונים. בשדות עדיין כועסים על הפתק שנתלה על לוח המודעות שבמושב, שבו התבקשו שלא לנסוע ביום הכיפורים. בימית מתנהל קרב מתמיד בין אנשי גוש-אמונים ובין הוועד-למניעתהשתלטות-וכפיית-בימית, שאחד מחבריו מפגין מדי יום ליד ביתו של הח"כ חיים דרוקמן. במשאומתן על הפיצויים מתנהל קרב-התשה הנמשך כבר יותר משנתיים, בין נציגי המתיישבים ובין נציגי הממשלה, המתחלפים בזה אחר זה, ובינתיים החליט משרד-השיכון לסגור את המוטל החליט, אך לא לנתק את המים והחשמל מן הדירות

ת קופת הרתחה הקצרה שאחרי רצח אנוור אל-סאדאת כבר חלפה. התיקנות הגדולות והחששות הכבדים נגזרו בבית-הקפה אירופה הקטנה, שבמרכז ימית, מוצבת מכונת מישחק אלקטרונית. חייילים המשרתים בסביבה מיידים חלי ליות בחצאים ציבעוניים, וילדים צובאים על המכונה ומתבוננים. סביב השולחנות יושבים ההורים. נושא השיחות הוא אחד: ההתפתחויות האחרונות במשאומתן על הפיצויים.

מעט למטה משם, בפאסא' המקורה, נמצא בית-הקפה של אבינועם מרגלית, המכונה פרלמנט. שם מתכנסים אנשי ועדהיישובים העסקים לפני הישיבה המוזמנת להם בבניין המועצה, גם שם דנים בפיצויים, אך גם בעלילותיו של הח"כ חיים דרוקמן, המשתתף בכל יום במסיבה אחי-רת. ביום הרביעי: מסיבת חתונה בשיבת-ההסדר, שהיא גם מסיבת ראשי-החודש מרי-חשון. ביום החמישי: מסיבת חנוכה-הבית של הרב דרוקמן עצמו, ובאותה הזדמנות — טקס שבע ברכות לזוג הצעיר. לכבוד לילה-השבת מתכננים כמה מתושבי ימית לערוך לדרוקמן מסיבה נוספת: קומוץ המוני ליד ביתו החדש.

בשעה שמתכנסים בעליהעסקים בימית בבניין המועצה, מתקיימת התכנסות אחי-רת, במרחק של עשרים דקות נסיעה משם, בבניין המינהל האזורי במושב דיקלה. ועדהיישוביחבליימית, המונהג על-ידי איש נאות-סיני, יצחק רגב, מתכנס אף הוא. שם מוסר שאל סלע, איש מושב שדות, דו"ח על פגישתו האחרונה עם מאיר בן-מאיר, המנהל בשם הממשלה את המשא-ומתן על הפיצויים לתושבי החבל.

בחבל ימית יש היום לא יותר מ-3500 תושבים. ברובם הגדול הם „יושבים על המיוודות“. מיעוט קטן מכין את הר-באריקות לקראת יום הפינוי, באפריל 1982. לכולם ברור שאם יסתיים המשא-ומתן על הפיצויים לפני יום הפינוי, תהיה ההתנגדות לפינוי נחלת מעטים. אך אם לא יסתיים בזמן — צפויה התפוצצות גדולה בחבל ימית. המפתח נמצא בידי הממשלה.

„רוצים פינוי
מסודר“

ה משברים עצים ועולים במהירות. כמו השמועות. השמועה האחרונה אמרת, שהעברת ניהול המשאומתן על

„חיץ בטחוני“ בין רצועת-עזה ומרחבי סיני. משה דיין המנוח, אף דיבר על „גמל עמוק-מים“ בימית. מילחמת יום הכיפורים לא פקדה את עיני הפוליטיקאים, והתוכנית האומללה בוצעה במרץ רב. איש לא חלם על העתיד להתרחש.

„הממשלה שולחת“

בניה...

ה נסיכות הפוליטיקה הפכה את הקער רה על פיה. הנשיא אנוור אל-סאדאת הגיע לירושלים בנובמבר 1977, לאחר ש- משה דיין הבטיח פינוי מוחלט של חצי-האי סיני — וחבל ימית בתוכו. המתיישבים עמדו בסני שוקת שבורה, ומהיום שבו נחתם הסכם השלום בקמפ-דייוויד, נפתח מירוץ-שדים שבו שימשו הפגנות ומחאות אמצעי-לחץ בידי מתיישבי פיתחת-רפיח, כדי לזרז את המשאומתן על גובה ה- פיצויים. בזה אחר זה התחלפו מנהלי המשאומתן מטעם הממשלה, עד שבקרוב המושבנים רווחה הבדיחה הבאה: „הממ- שלה שולחת את בניה לנהל את המשא- ומתן. ראשון היה אליהו בן-אלישר, אחיו בא דויד בן-דוד, שסייע לשופט ברנזון לנסח את מיסמך-העקרונות, אחר-כך הוע- בר הטיפול לאברהם בן-מאיר, שהיה מנכ״ל משרד החקלאות, ולפני כשנה החליף אותו אחיו מאיר בן-מאיר. מעניין מי יהיה בן ה-... הבא.“

צורת גיהולו של המשאומתן על-ידי הממשלה מעוררת תהיות וחששות כבדים בקרב מתיישבי חבל ימית. במיוחד חוש- שים אלה שכבר השלימו עם תהליך הפינוי, ומבקשים למצוא להם בית חדש. השקעה במושב או ביחידת משק עולה בכסף רב, וכל עוד לא הושלם הסכם הפיצויים, לא יכולים המתיישבים לעזוב את הפיתחת.

מרכזי נקר, איש מושב שדות מגדל שפס-מידות וחובש לראשו מגבעת רחבת- שוליים. הוא אומר:

„השלום הזה הוא ילד רך שגולד, ובי- אפריל 1982 הוא צריך לצאת מהאינקו- בטור. אני מתפלל שהילד לא ימות, אבל יש כאלה שמעוניינים להרוג אותו. צריך לקחת סיכון. זה לא סופרמרקט. שבו יש כל מיני שלום. ואפשר לבחור. יש רק שלום אחד, ואותו צריך לטפח. אני באתי לפיתחת-רפיח אחרי הלאומים של חרטום, ואני מוכן לעזוב אחרי ההגנים של סאדאת. תאמין לי, יותר נעים לנטוש בית בעבור שלום. מאשר ביגלל מלחמה. אבל במצב הזה, כשהמשאומתן נסחב ולא נגמר, הגיע לכאן חיליה-פרשים של הרב כהנא. חרקי-ראמונים והמובילה הראשית למצ- דה, חברת-הכנסת גאולה כהן, והתיישבו פה עליו.“

נקר אינו מוכן לשבת בשקט לנוכח הפלישה של אנשי גוש-אמונים. כל עוד התרכזו אנשי גוש-אמונים בימית, הם היו רחוקים. אך כניסתם למושב תלמי-

מרכז ימית: אשה דתית עם ילד, אשה חילונית עם ילד
„שיקסעס“ נגד „חניוקים“

להרוג את השלום והנטישה שלנו תהיה נטישת-שווא.“

איומים

והרתעה

בקר אומר שכאשר גודע על מות סאדאת, נערכה מסיבה מעברו השני של השביל, אצל שכניו בשדות, ויטו וייצמן ויוסי מס. האחרון הוא מושבניק מוזקן ונמרץ, יוצא קיבוץ של השומר הצעיר. הוא אומר:

„לא, לא שמחתי שרצחו את סאדאת, אבל אל תשכח שהאפשרות הזאת היתה הנמוק שלנו כל הזמן. בעיקבות הרצח השתנה משהו בציבוריות הישראלית. יש יותר זהירות, יותר חשש. אני בכלל לא בעד העיקרון של רצח, אבל אם נפתח לעצירת הנסיגה — או שירצח סאדאת, שירצח גם מובארק, אבל תבין: רצח זו לא הדרך שלי. רק טענתי שזה יכול לקרות — וזה קרה.“

מס טוען, שרבים מתושבי המושבים תורמים חלק מהמקדמות שקיבלו על- חשבון הפיצויים לקופת התנועה-לעצירת הנסיגה-בסיני, אך גם הוא מסכים שרוב המתיישבים הם אדישים, ולא ייאבקו נגד הפינוי. הוא טוען נגד כלייה-התיקשות שתפסים לעיניים שוליים, כגון שאלת חוקיות הפעולות של התנועה-לעצירת הנסיגה, „בוויכוח האידיאולוגי, שהוא הי- עיקרי“ טוען מס, „ידינו על העליונה.“ הוויכוח האידיאולוגי נוגע לתפיסה הי- ביטחונית. שטענה להקמת החיץ הביטחוני. תפיסה זאת לא פשטה את הרגל, לדבריו, רק הממשלה פשטה את הרגל.

את מאבקם של מתנגדי הפינוי מגדיר מס כחלק מהמישחק הדימוקרטי. שם הי- מישחק: איומים והרתעה. „מאיימים עלינו — אנחנו מאיימים בחזרה. אם נצליח להרתיע את הממשלה ביגלל שהיא מפחדת ממה שיקרה פה ביום הפינוי, מה איכפת לי? לא משנה לי מאיזו סיבה יימנע

יעזבו ברגע שייגמר הסכם הפיצויים.“ טוען נקר. „אבל כל פעם נראה כאילו העניינים מתחילים מחדש. אני לא יודע מי מטרפד את זה. אולי אלה שמתחת לבגין מקווים שיימצא להם פתח, והמשא- ומתן יתחרבן. הם לא מעוניינים לגמור את העניין, ואני פוחד מאוד שהם יצליחו

יוסף הדליקה אצלו אור אדום. הוא חושש שהדבר מטמל את נטייתם החדשה להתנחל במושבים. לדבריו, פונים אליו ואל חבריו תושבים רבים והולכים, מתנגדי התנועה- לעצירת-הנסיגה-בסיני, ואילו מתנגדי הי- פינוי הם מיעוט קטן, מבוסס, אך רעשני. „שמונים אחוזים מן האוכלוסייה כאן

חדשים בחבל ימית, כולם מתנגדים קיצוניים לפינוי החבל. ברובם הגדול הם אנשי גוש-אמונים ותומכיו.

● הקבוצה הראשונה שהגיעה, היתה זו של מתנחלי עצמונה. הללו הגיעו ל„התנחלות-רפאים“ של אייאל שרון ביום חתימת ההסכם. התנחלו שם באופן בלתי-חוקי, ומאוחר יותר זכו להכרת הממשלה. בעצמונה יש היום 15 מישפחות ו-30 רווקים.

● הקבוצה השנייה הגיעה לעיר ימית בפסח אשתקד. אלה הן 15 מישפחות של אנשי גוש-אמונים, שברובם הגיעו מהתנחלויות קיימות של הגוש בגדה המערבית.

● לפני כמה שבועות התנחלו בבתיים ריקים במושב תלמי- יוסף 15 מישפחות נוספות של אנשי גוש-אמונים, בתמיכת כמה מהמתיישבים הוותיקים, ובתמיכת המינהל האזורי של יישובי חבל ימית.

● המישלוח האחרון של אנשי גוש-אמונים שהגיעו לחבל ימית, הוא של 23 מישפחות שהתיישבו במוטל ימית. הם נמצאים שם באופן בלתי-חוקי, אחרי שהמוטל נסגר עם, תום עונת הקיט בימית.

המתנגדים

הקיצוניים

ראשי המתנגדים לפינוי הם הרב נחום רחל מעצמונה, הרב יוסי אנטמן, שהגיע בפסח לימית, הרב ישראל אריאל ואבי פרחן מתנועת מעוז, יוסי מס וויטו וייצמן ממושב שדות, וחברי-הכנסת חנן פורת וגאולה כהן (התחיה) וחיים דרוקמן (מפד״ל). הללו עומדים בראש גוש של 500 אנשים (מתוכם 250 מבוגרים), שהקיצוניים ביותר בתוכם הם אנשי מעוז, והמתונים ביותר הם אנשי המושבים התומכים בתנועה-לעצירת-הנסיגה- בסיני.

בחבל ימית נמצאים היום 3500 אורחים ישראלים. הם מתחלקים לקבוצות הבאות:

● הגוש הגדול של „האדישים“, רוב תושבי העיירה ימית, ורוב המתיישבים במושבים החקלאיים, השלימו זה מכבר עם העובדה, שיהיה עליהם להתפנות. חלקם עסוק כבר עתה בבניית מושבים חדשים, או משקים חדשים במושבים קיימים, אך ביתם נמצא עדיין בחבל ימית. עד לאחר שיושלם הסדר הפיצויים. 2500 איש מתושבי החבל שייכים לקבוצה זו.

● קבוצה שנייה מבין התושבים הוותיקים של החבל, הם אלה המשלמים עם הפינוי לא רק כעניין רע שאין להם ברירה אלא להסכים עימו — אלא כמחיר שעליהם לשלם תמורת הסכם השלום. קבוצה זו של תושבים, היא המתנגדת החריפה ביותר למעשי הקיצוניים במקום, היא שולחצת לסיום מהיר ככל האפשר של המשאומתן על גובה הפיצויים. אל אנשי קבוצה זו, הנמצאים בעיירה ימית ובמושבים, אפשר להוסיף את אנשי שני הקיבוצים בחבל ימית, סופת וחולית, העוסקים כבר עתה בבניית משקיהם החדשים בפיתחת-שלום.

● מתנגדיהם של אנשי הקבוצה השנייה מבין התושבים הוותיקים, הם תושבי ימית ואנשי המושבים הפעילים בתנועת מעוז ובתנועה-לעצירת-הנסיגה-בסיני. מרכז הכוח שלהם בעיר ימית הוא ישיבת-ההסדר של בני-עקיבא, המנהלת על-ידי האחים-הרבנים ישראל ויעקב אריאל. קבוצת מעוז כוללת את הגורמים הקיצוניים ביותר בחבל ימית — קיצוניים יותר מאנשי גוש-אמונים. יש להם תמיכה מוגבלת במושבים.

המצטרפים

החדשים

בתהליך הדרגתי נוספו בשנתיים האחרונות — אחרי חתימת הסכם השלום הסופי בקמפ-דייוויד — מתיישבים

(המשך מעמוד 19)

הפינוי, העיקר הוא שהפינוי יימנע. אך הגרעין הקשה של מתנגדי הפינוי אינו נמצא במשבים הוותיקים של הפיתחה. במושבים, המתנגדים לפינוי מפורים ומעטים במספרם. מי שינהיג את המאבק נגד הפינוי הם מתמיישים חדשים בפיתחה. אלה הם אנשי גוש אמונים.

הללו התחילו לרמוז על כוונותיהם ביום שבו נחתם הסכם השלום, לפני שנתיים וחצי. קבוצה קטנה של אנשים — מתנחי לים מהגדה המערבית, התיישבה בעצמונה, נקודה בצפון-מערב הפיתחה. בשנה הראשונה גדל היישוב. המתנחלים עדיין משוכנים בקרואונים, אך זוכים לסיוע מהממשלה ומהמנהל האזורי. לאחר שה ממשלה הכירה בהתנחלות הבלתי-חוקית. היום יש בעצמונה 15 מישפחות ו-30 רוקים. זה יהיה קו ההגנה הראשון של אנשי גוש-אמונים. יישוב שכולו שלהם. עצמונה הוא היישוב היחיד בפיתחה שבו אין מוצאים את כרזת התנועה-לעצירת

אחרון זה יהיה גם כאן. הרב רחל אומר שהוא אינו בעד אלימות. הוא טוען: "בעצמונה לא יושבים חברה אלימים. אך אני יודע שיש סכנה של אלימות. יש אנשים שמדברים בשפה אחרת לגמרי מזו שאני מדבר בה, וברגע שאני נמצא כאן, יכולים לבוא גם אחרים."

מידת-הדין

השמימית

כ ודם בימית ובמושבים מדברים על הקיצוניים, שיעמדו במוקד ההתנגדות האלימה לפינוי. איש אינו מצביע עליהם בשמותיהם. אך הם ידועים היטב. הקיצוניים ניים ביותר הם אנשי מועד, שמרכזם נמצא בישיבת ההסדר של בני-עקיבא, שנוסדה לפני שש שנים בעיר ימית. הישיבה מנוהלת על-ידי הרב יעקב אריאל. אחיו, ישראל אריאל, הוא "מדריך רוחני", כדבריו. ישראל אריאל ניצב במקום השני ברשימת כן של הרב כהנא לכנסת. היום

רוב התושבים יושבים על המיזחודות,

מיעוט קטן מכין את הבריקאדות.

האם תהיה התפוצצות או פינוי שקט?

הנסיגה-בסיני. היישוב כולו הוא כרזה כזאת.

הרב נחום רחל הוא איש חייכן ושקט. הוא מהסס מעט לפני שהוא מסכים לדבר עם עיתונאי. הוא חושש מסילוף דבריו. הוא משתכנע לדבר כשאומרים לו, שכדי לסלק את דבריו אין צורך להגיע עד לעצמונה, שדרך עפר משובשת מוליכה אליה. כדי לסלק — אפשר להישאר בתל-אביב. הגיומק הזה עובד גם על אחרים מאנשי גוש-אמונים. אך יש כאלה שאינם זקוקים לנימוקים. הם רודפים אחרי הי עיתונאים.

בחדר קטן ונמוך בקרואון שלו, אומר רחל: "המהלך ההיסטורי של הציונות מזה עשרות שנים הוא תהליך הגאולה. זוהי

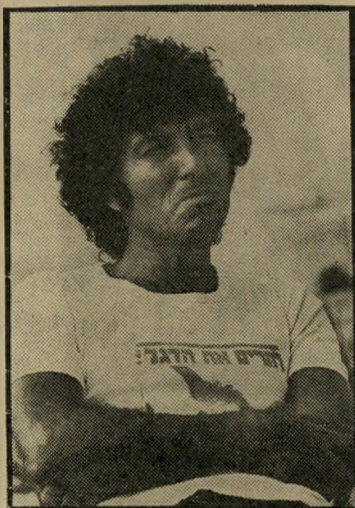
אישי-עסקים מרגנית בלי פולטיקה

הוא מסתייג מזהויו עם כהנא. הוא מבקש להבהיר שנאמנותו היחידה נתונה למועד. "אני שמחתי מאוד כשנרצח סאדאט", אומר אריאל, "רשמית, כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים הייתי רב פיקודי בפיקוד צפון, והבאתי לכיבוש 1000 חללים, ש-האחראי הישיר למוותם היה הידיד הגדול סאדאט. מידת-הדין השמימית פגעה בו ביום שבו פתח במלחמה. הוא חשב שיוכל לחגוג את הניצחון ולרחוק את ידיו בדם יהודים — וקיבל את גמולו בראשו. יש דין ויש עין. וישית — יתכן שזה יסכל את השלום. שאינו אלא מוזימה, חלק מתוכנית מלחמה שמטרתה להגיע לתל-אביב."

אריאל מדבר על התנועה שלו ברמיזה, ואינו מסכים לספר הכל. "יש אנשים שמחזיק לאיזור ששייכים לתנועה, ואני לא מוסמך למסור את שמותיהם. הפעילות היא לא מחתרית, אבל חלק מהתוכנית, אם אתה פורס אותה, אתה מסכל אותה. חלק מהמלחמה הסמויה בינינו ובין הממשלה מחייבת סודיות. התנועה פועלת עם מח-לקות שתפקידן להכין בין השאר את האפשרות של יום הפינוי. העובדות חשוי בות, ולא הפירסומת שמסביב." על מה שעלול להתרחש ביום הפינוי אומר אריאל:

"לא אדבר על הצד האופרטיבי, אלא על העקרונות. ארץ ישראל היא ערך עליון. שהחיים מתבטלים לעומתו. זה נקבע בביצוע חדרה, כשמאות חלוצים מתו כדי ליישב את הביצות. לא השתנה כלום מאז. פה חיים יהודים שבשביביל ארץ-ישראל היא ערך-עליון. הם מוכנים למות בשביביל החבל. ממשלה שלא תעריך זאת נכון, תשלם ביוקר. אם המחיר ששולם באלטלנה היה יקר, גם כאן יהיה יקר."

"שנית, אם מישור בממשלה חושב שזה יהיה פשוט — חיילי צה"ל יבואו ויפנו — הוא טועה. בצה"ל יש יהודים. אתה יכול לשמוע היום בצבא יהודים שאומרים: אם אני אקבל הוראה לפנות — אני אלך לבית-סוהר ולא אפנה. כללית, אנחנו מוכנים לדבר על-כך שהחיים לא שווים בהיעדר ארץ-ישראל. זה מסביר לך מהו הקו האדום שלנו. נכון יותר — זה אומר שאין קו אדום. אבי פרחן, איש ימית, גם הוא מאנשי מועד, מסכים עם הרב אריאל: "כאן הבית שלי. כאן נשעתי עץ, וכאן נולד הילד שלי."

איש "מועד" פרחן "כאן נולד הילד"

שלי. אני מצפה מעצמי שאדע איך להתנהג כשיבוא מישור וינסה להוציא אותי בכוח מהבית שלי!" בנימת הדברים נשמע איום ברור.

בישיבת לומדים 100 תלמידים, חניכי תנועת בני-עקיבא, הרב יעקב אריאל, ראש הישיבה, טוען שהיא אינה מזוהה עם התנועה-לעצירת-הנסיגה-בסיני, אבל התלמידים הם חופשיים לחשוב כרצונם. "אבל על כל אחת מדלתות הישיבה מודבקה כרזה של התנועה-לעצירת-הנסיגה. שלט מואר וגדול שלה נמצא גם על גג הישיבה. בעת ההפסקה מנגן אחד התלמידים בי קלרינט את התווים אל נא תעקור נטוע מתוך שירה של נעמי שמר. לאיש אין ספק: לצד עצמונה, תהווה ישיבת ההסדר של ימית מוקד התנגדות חשוב לפינוי, באפריל 1982."

בואם של אנשי גוש-אמונים לימית ולמועד, ובמיוחד בואם של חברי הכנסת של תנועת החירות והמפד"ל להתנחל בעיר, מעוררים חששות והתנגדות בקרב כמה מהמתיישבים הוותיקים. אנשי גוש-אמונים טוענים, שהללו כועסים על-כך שתשומת-הלב הציבורית הוסטה מעניין הפיצויים לעניין ההתנחלות החדשה, ובעלי העסקים והדירות בימית חוששים, שהדבר יזיק להם בתהליך המשא ומתן על הפיצויים. יו"ב גורארי, המפגין ליד ביתו של דרוקמן מדי לילה, טוען: "אני רוצה להתפנות מכאן בשקט ובי-כבוד, ולחיות כאן את הזמן שנותר לי בשקט ובכבוד. אני רוצה שלא יצעקו פה, 'שעבאס' ו'פריצוס' ו'שיקצעס' — נשים ולילדים שלנו, ושבויים הפינוי יהיה טקס יפה ואני ארגיש כמו אורח שגמר למלא חובה למולדת. אני לא רוצה שער-רוריות — וזה מה שהם רוצים." בעת ריתחה קוראים לאנשי גוש אמונים בשם הגנאי "חניוקים".

אנשים אלה אף יסדו את ועדה-הפעולה למניעת-השלטות-לכפית-בימית. ועד זה שיגר מיכתב אל "האורחים שנסו ללון אצלנו". במכתב נאמר: "אורחים יקרים. לצערנו, חיבוקכם הפך להיות חיבוק דוב. אשר עושה מה שטרם הצליחו ממשלות ישראל ומצריים לעשות — לאלץ את תושבי העיר האמיתיים לעזוב את בתיהם. באינו זכות אתם מכנים אותנו בוגדים במולדת. מורעלים ברעל הכסף, ומייצעים לנו לקחת את הפיצויים ולהסתלק כבר היום מבתינו? היכן הייתם במשך שנות הבנייה של העיר? לא היינו מעולם ישוב הפגנתי שהוקם בפלישה לא-חוקית. ואנחנו לא מעוניינים להיות כאלה. אנא, בטובכם, צא מתוכנו, אל תטרידו אותנו, אל תכפו את עצמכם עלינו, אל תכבדו עלינו בשעות קשות אלה." פיתחת-רפיה היא חבית של חומר-נפץ. המתיישבים במקום הם חומר-

מתנחל מגיע למועד בימית החשמל לא ינותק

הנפץ עצמו. כשאין נפץ, חומר-הנפץ אינו מסוכן. המתיישבים הוותיקים, ברובם הי גדול, יתפנו ללא בעיות כאשר יסתיים תהליך המשאומתן על הפיצויים. אך הי נפץ כבר נמצא במקום. אלה הם אנשי מועד ואנשי גוש-אמונים. לנפץ זה מחובר פתיל השתייה ארוך, המחזק על-ידי הי ממשלה. פתיל זה בוער כבר שנתיים, מאז תחילת המשאומתן על הפיצויים. אם לא ינותק הפתיל עד אפריל 1982, תהיה ההת-פוצצות גדולה ומכאיבה.

הממשלה יכולה לנתק את הפתיל, אם תסיים במועד את המשאומתן על הפי-צויים. המתנגדים לפינוי, למרות רעשנותם, ולמרות הרמזים שהם מפזרים על כוונת תיהם, והאיומים הגלויים והמוסווים, לא יוכלו לעשות הרבה לבדם. הם יהיו מבו-דדים. שכן מספרם אינו גדול, ולא תהיה אוכלוסייה שתתמוך בהם אם יסתיים הי משאומתן לשיעור-רצונם של התושבים.

האם הממשלה

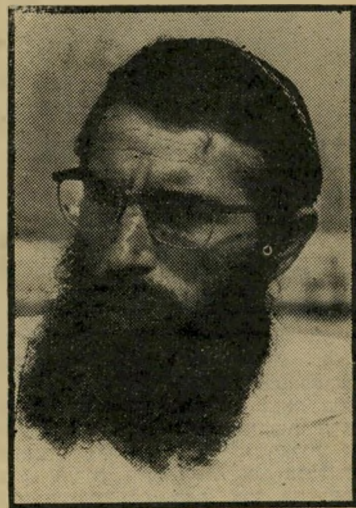
תמנע התפוצצות?

א לא שבינתיים ענייני המו"מ יגעים. ככל שעובר הזמן, נעשות המריבות שבין הצדדים קולניות יותר, והמחירים עולים. המתיישבים אומרים שלפני כשנה, כאשר נוהל המשאומתן על-ידי מנכ"ל משרד-החקלאות דאז, אברהם בן-מאיר, היו סיכויים טובים לסיומו במהירות, וי-לשביעות-רצונם של כל הצדדים. אברהם בן-מאיר, היום מושבניק בתל-עדיש, מאשר התרשמות זאת. אז דובר על פיצויים בגובה של כ-20 מיליון לירות למשפחה מאנשי המושבים. אחרי אברהם בן-מאיר התחיל לנהל את המשאומתן אחיו, שירש אותו כמנכ"ל משרד-החקל-אות, מאיר בן-מאיר. המתיישבים אומרים שהוא קשוח. מאיר בן-מאיר טוען שקשי-חותו נובעת מכך, שהוא מבקש לחסוך מכספי-הציבור.

המתיישבים אומרים שזו אינה מטרתו. הם מצביעים על כך, שהיום מדובר כבר על פיצויים בגובה של 45 מיליון לירות למשפחה — וזה אינו הכל, שכן סכום זה אינו כולל את ההשקעות העצמיות של המתיישבים, המסתכמות בעשרות מיליוני לירות נוספות. נציגי המתיישבים טוענים שבן-מאיר נימנע עם הגורמים הציבוריים ביותר בתנועה-לעצירת-הנסיגה-בסיני, וי-הוא עושה הכל כדי להשהות את המשא ומתן, כדי שכל המתיישבים יימצאו עדיין בפיתחת-רפיה ביום הפינוי.

בן-מאיר דוחה טענה זאת מכלילכל. "לא הסתרתי מפני השרים שמינו אותי את דיעותי הפוליטיות, אך אינני מגיח להם להשפיע עלי בעת המשאומתן. וזה מאוד לטעון שזאת מטרתי, כאשר אני מבקש לחסוך בכספי-הציבור." בן-מאיר טוען שלמרות כל העיכובים, הוא מקווה להגיע לסיכום מהיר תוך זמן קצר. בינתיים נותרות העובדות בעיני. הממ-שלה והמתיישבים הסכימו על מיסמך-העקרונות של השופט ברנזון, אך בינתיים נסוגו נציגי הממשלה מהסכמתם, והם גם אינם מסכימים לבורר שיקבע את גובה הפיצויים. המחיר עולה, הזמן מתקצר, ומאורעות גן-הירק עלולים להיראות, אידייליה רוגעת לנוכח מה שעלול לקרות בפיתחת רפיה באפריל 1982, אם לא תחליט הממשלה בעוד מועד על כוונותיה.

שלמה פרנק

רב ישראל אריאל ארץ-ישראל היא ערך עליון

הגשמת חזון הגביאים, עם כל מה שמש-תמע מזה. הנתונים של המהלך הזה הם בניין האומה, העם והמדינה שלו. בארצי. "היסוד העיקרי כאן הוא — ארצו. עד היום היינו בטוחים שארץ זה ערך. זה המקום שבו נהיה אור לגויים. היום, כשעומדים למסור את הארץ בשביל מגיעים ושיקולים חשובים ככל שהיו — זו הפסקה של המהלך, זו תקיעת מקל ב-גלגלי הציונות."

רחל הגיע לעצמונה מהתנחלות גוש-אמונים בקדומים. הוא אומר: "אני מאמין שהמצאות שלנו כאן תביא לכך שלא יהיה פינוי. אני מאמין שהמעשה הזה, ומעשים דומים, של עשייה ממש, ישפיעו על התודעה הלקויה של העם, ודרך תיקון התודעה נגיע להשפעה על הממשלה. הי ממשלה, אזנה כרוייה לציבור. בסבסטיה בקדום הצלחנו לא מפני שקבוצה קטנה התודעה את הממשלה. זה היה חוד חודות שביטא את העם. אני מאמין שברגע זה

**המפתח
לנהיגה זהירה**

הפסק שנה שוב, אבוד חוזר אליך צמוד!

בשיטת

מצמד

**רעיון
פשוט וגאוני
לנהג הזהיר.**

לחידוש ביטוח הרכב שלך, או פנה לחברת "הפניקס הישראלי" בטלפון מס' 053 ואתה תקבל הפניה לסוכן באזור מגוריך. נהג בזהירות, נהג בתבונה ותינהג משיטת "מצמד" - חסכון פרמיה צמוד לנהג הזהיר.

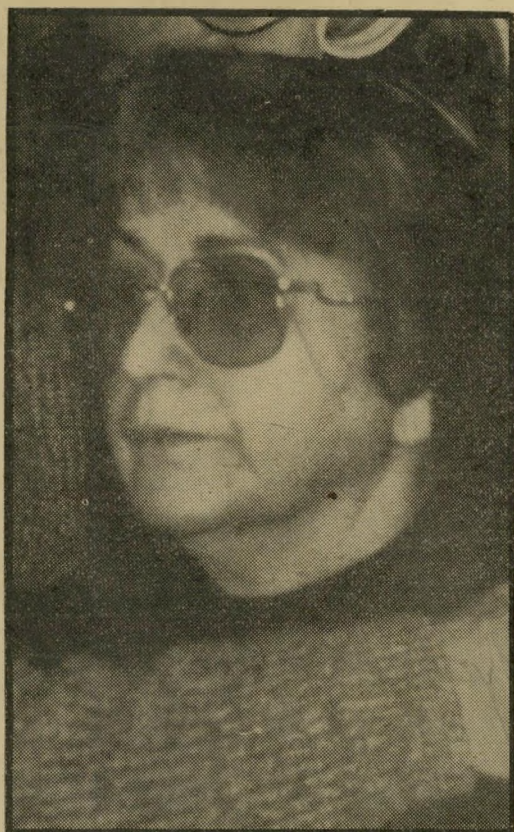
מוקבל בתום 3 השנים (מיום גמור תשלומי הפרמיה של השנה הראשונה) את הפרמיה נטו של השנה הראשונה כשהיא צמודה למועד במלואה כלומר, אתה מוקבל את ביטוח הרכב בשנה הראשונה-חינם. פנה לסוכן הביטוח שלך ב"פניקס הישראלי" ב"הדר" וב"ארד" (מוקבצת הפניקס)

העיקרון הינו פשוט ביותר: את הפרמיה נטו של השנה הראשונה בביטוח הרכב שאתה נושם, מפקידות חברות הביטוח "הפניקס הישראלי", "הדר" ו"ארד" בבנק דיסקונט, בתכנית חסכון צמודה, על שמוך. אם תתמיד בביטוח בנוסף 3 שנים ולא תוגש כל תביעה או דרישה לתשלום, אתה

בנק דיסקונט

הפניקס הישראלי

אפרת ילין-מור:

„דן מרגלית יצר

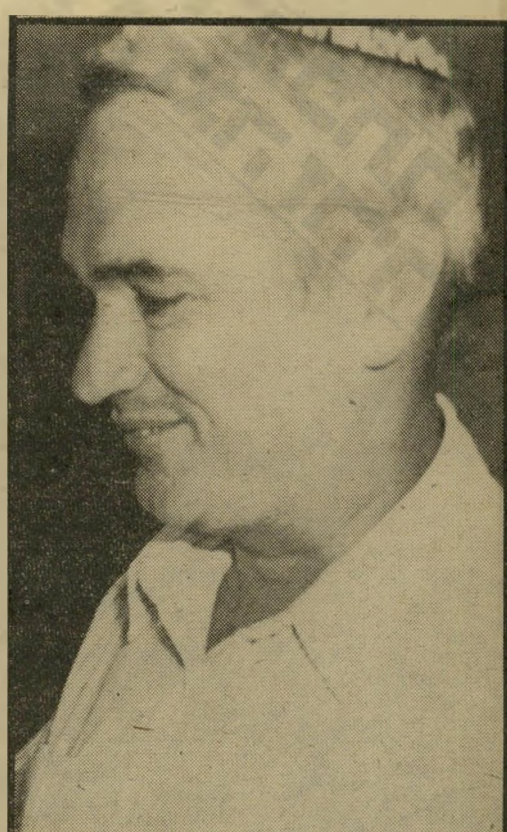
סנסציה זולה בעיתון!”

אורי מרינוב:

„לצערי הממשלה לא

מאפשרת לנו לתפקד!”

גדליה שרייבר:

„צ׳יצי לא התנהג כבן

אדם ולא כראש-עיר!”

כתב עיתון „הארץ“, דן מרגלית, פירסם סקופ. הוא גילה כש-שמואל תמיר צינור את סיפרו של נתן ילין-מור על הלחץ ושה היה התנאי מטעם המו"ל, ראובן הכט, איש ממגורות „דגון“, להוצאת הספר. ה-פירסום פגע קשה באפרת („פרידה“) ילין-מור, אלמנתו של נתן, שראתה בכך פגיעה בכבודו של בעלה המנוח, שכאילו הסכים לצנזורה של איש אצ"ל בעבר ונושא כליו של בגין באותה עת („העולם הזה“ 2305).

פניתי אל הגברת ילין-מור ושאלתי אותה:

● **איך קרה שנתן ילין-מור הסכים לצנזורה של מר תמיר?**

שמואל תמיר לא צינור את הספר. לכל הוצאת ספרים יש קורא, ונהוג למסור ספר לכמה אנשים כדי שיביעו דעתם. נתן מסר את הספר לתמיר וגם לבועז עברון. גם אני הערתי הערות שהוא קיבל ולא קיבל. רודי הכט לא העמיד תנאי שתמיר יהיה הצנזור. אבל נוצרה בעיה: אילו הספר היה מתפרסם כפי שנתן כתב אותו, היו נזקקים לשני כרכים. בכל הוצאה יש מיטת סדום. צריך היה לקצר. ההוצאה קבעה תנאים, אך נתן קבע את דוח הספר ואת התוכן. כשנתבקש לקצר, הוא קיצר דברים שחזרו על עצמם. הספר הוא לא על בגין ולא על האצ"ל ולא על ריואל, אלא על ההיסטוריה של הלחץ, שנדחקה לספר אחד. הספר הוא לא לפי רוחו של הכט או של תמיר אלא לפי רוחו של נתן ילין-מור. הוא קיצר והוא ערך.

● **איך התגלגל הסיפור לידיך של דן מרגלית?**

דן מרגלית ביקש את הספר. הוא אמר לי שהוא זקוק לו לעבודה שהוא מכין באוניברסיטה. העמדתו את הספר לרשותו והוא עשה סנסציה.

האם זה המחיר שנתן צריך לשלם בשביל חוסר ההתפשרות שלו? מחיר של סנסציה? בחייו הוא שילם מחיר הרבה יותר כבד ממחירה של סנסציה בעיתון.

בעניין זיהום מי הכינרת נשאלה שאלה אחת: היכן „השירות לשמירת איכות הסביבה בישראל“? פניתי אל מנכ"ל „השירות“, אורי מרינוב, ושאלתי אותו:

● **האם „השירות לשמירת איכות הסביבה“ קיים רק על גבי הנייר? ואם אתם אומנם קיימים, היכן הייתם בפרשת זיהום מי הכינרת?**

הטיפול בענייני הסביבה בישראל מפוצל בין כמה משרדי-ממשלה. חלוקת האחריות אינה ברורה. יש כפי-ליות ויש דברים שאינם מכוסים בחוק. בארץ כל אחד רוצה לתאם. אף-אחד לא רוצה להיות מתואם. וללא סמכויות וללא תקציב אי-אפשר לעשות כלום.

● **כדומר אינכם עושים דבר?**

זאת לא אמרתי. אפשר לתפקד בלי סמכויות כשעוסקים, למשל, בהכנסת שיקולים סביבתיים למיסגרת התיכנון הפיסי. זאת אנו עושים.

הבעיה בכינרת נובעת מבעיות ישנות. יש להקים מתקנים לטיהור שפכים וזיהומים אחרים מהחולה ומבריכות הדגים, וזה לא פשוט. יש מיספר גדול של גופים העוסקים בבעיה. האחריות המרכזית היא של נציבות המים, של חברת מקורות, של משרד-הבריאות ושל המעבדה לחקר הכינרת.

● **איך אתם נכנסים לתמונה?**

לנו אין היום אחריות בנושא הכינרת. אלא בנושא צדדי, כמו סילוק הפסולת. שאותו ביצענו בצורה הכי טובה בארץ.

● **כדומר „המוסד לשמירת איכות הסביבה“ הוא רק מושג?**

לצערי עד היום הממשלה לא מאפשרת לנו לתפקד ולשמור על איכות הסביבה.

בזמן התפילה, שהתקיימה ביום השישי לפני שבו עיים במיסגור חסן-בן שבין יפו ותל-אביב, ניגש מנכ"ל משרד-הדתות, גדליה שרייבר, אל ראש-עיריית תל-אביב והושיט לו את ידו לשלום. צ׳יצי התעלם מהיד המושטת והיא נותרה באוויר.

שאלתי את גדליה שרייבר:

● **מדוע, דעתך, התעלם צ׳יצי מידך?**

אני לא חושב על הסיבה, והיא בהחלט לא חשובה. כך לא מתנהג בן-אדם. ובוודאי לא ראש-עיר. איך אפשר להתעלם מיד מושטת, ועוד במיסגד, שהוא סמל השלום?! תהיה הסיבה של צ׳יצי אשר תהיה, הוא לא בן אדם. אפילו אויב מושיט לך את ידו לשלום — לחץ אותה. הושט לו ידך בחזרה. אני מתבייש בהתנהגותו של ראש-העיר.

● **האם התנהגותו הביכה אותך?**

הביכה אותי? הדחימה אותי! אם את שואלת אותי היא צריכה להביך את ראש-העיר.

שייקה אפיר:

ג'ארכ אל'קריב, ולא אחוכ אל'בעיד

שייקה אופיר הוא כוכב הטלוויזיה הלוהט ביותר כיום. תוכנית לימוד הערבית שבכיכובו מאיימת להפוך התוכנית הפופולארית ביותר. למי שצופה בתוכנית, ולמי שמכיר את שייקה מהופעות ותקליטים, זה אך טבעי שהאשכנזי הזה ילמד אותנו ערבית כאילו היתה שפת אמו.

שאלתי את שייקה:

● מה הקשר שלך, בעצמך, לשפה הערבית?

אהבה. פשוט אהבה. אני ירושלמי, דור שמיני בעיר. למדתי באליאנס עברית. אנגלית, צרפתית וערבית. כך התוודעתי לשפה. אך מאז שעזבתי את בית-הספר לא נודמנו לי לדבר ערבית. כך שבסיום ויסוד יש לי, אך בין זה ובין לימוד ערבית בטלוויזיה הדרך ארוכה.

● מדוע, אם כן, פנו אליך כדי שתלמד ערבית?

כאשר החלט ללמד את העם היושב בציון ערבית. החליטו לפנות אלי, משום שמישהו החליט שאני יודע ערבית. שאלתי אותם: מגיין לכם שאני יודע ערבית? השיבו לי: מהקטעים שלך.

סיפרתי להם שאמנם למדתי ערבית מדוברת אל-לורה אל-ערבייה אל-באלדייה, והסכמתי לקחת על עצמי את תפקיד המורה בתנאי אחד — שלא יקראו לי המורה מוחמד או המורה אבנרי אלא שייקה אופיר.

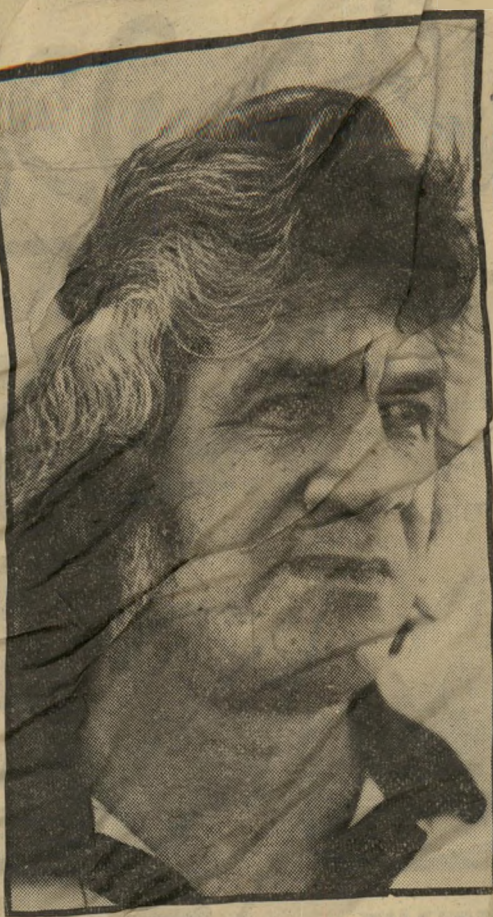
● האם הערבית שידעת הפסיקה, או שידעת לקחת קורס לפני צילום התוכנית?

בתקופת ילדותי ערבים ויהודים חיו ביחד, ולכן הם ידעו זה את שפתו של זה. אני זוכר שבמוצאי יום-הכיפורים היו באים ערבים עם פיתות, זבדה וירקות טריים. כל ערבי ידע אידיש וכל אידישאי ידע ערבית. לכן, גם אני שייקה גולדשטיין מצד אבי, ושייקה וייספיש מצד אמי, שמונה דורות בירושלים, יודע ערבית בסיסית למרות שאחרי '48 לא דיברתי אף מילה ערבית.

● ובגלל ייחוס זה תהפוך כוכב טלוויזיה?

עוד שלושה-ארבעה פרקים וזה נגמר. התוכנית תחסר לי מאוד.

אני אומר לעצמי: יה אללה! אני שייקה אופיר, תורם תרומה קטנה לשיפור היחסים עם שכנינו הערבים! איך אמר הנביא מוחמד — ג'ארכ אל קריב, ולא אחוכ אל-בעיד. יעני — טוב שכנך הקרוב מאחריך הרחוק.

רפי פסחון:

התוכנית של שרה'לה שרון לא טלוויזיונית!

ההיסטוריה של שירה בציבור נמצאת בעיצומה. מדריך חבורת-הזמר והמנצח רפי פסחון הוציא ביחד עם העורכת-מפיקה-פזמונאית תלמה אליגון ספר בשם „אלף זמר ועוד זמר“. האקורדיוניסטים חוגגים. אני מכירה עיתונאית שהחליטה לנטוש את המיקר-צו, לקחה אקורדיון שהיה לה בבית, והיא משוטטת איתו ברחבי הארץ ומרוויחה בשבוע את מה שאני מרוויחה בחודש. כשאני פותחת בליל-שבת את חלונות דירתי ברמת-אביב, אני שומעת, תחת קול מקלטי הטלוויזיה, קולות של שירה בציבור. פניתי אל רפי פסחון ושאלתי אותו:

● איך אתה מסביר את האופנה החדשה של ערבי שירה, שפשטה בארץ?

אני לא חושב שזה עניין של אופנה. אנשים תמיד שרו. אנשים אוהבים לשיר.

● אתה לא חושב שזה כיגלל התוכנית של שרה'לה שרון בטלוויזיה?

לא. אני לא חושב שזה עניין של חיקויים. אני יכול לספר לך שאני עם החברה שלי שר כבר שנים. בחיים לא הייתי מעלה בדעתי לשיר עם שרה'לה שרון או עם אפי נצר.

● אתה מדריך שש חבורות זמר, זה הפך דעסק פופולארי?

פופולארי מאוד. אתמול, למשל, באו אלי שש נערות וביקשו להתקבל לאחת מחבורות הזמר שאני מדריך. אמרתי להן: אין מקום. יש בחבורה הזאת חמישים איש ואין סיכוי שאוכל לצרף אתכן. הן התעקשו. אז אמרתי להן: אוקיי. אני מוכן לשמוע רק את זו שחושבת שהיא על רמה של חזן אלברשטיין.

את לא תאמיני, אבל כל השש נשארו. אנשים מתים לשיר!

● מה דעתך על תוכנית הטלוויזיה עם שרה'לה שרון?

אני קולגה שלה. הערבים שלה בקיבוץ היו יוצאים מהכלל. היא עושה את זה כבר שמונה שנים. אם זה היה רצו, זה לא היה נמשך כל-כך הרבה זמן. אבל התוכנית שלה היא תוכנית מישפחתית לקיבוץ, לא לטלוויזיה. התוכנית של שרה'לה שרון היא פשוט לא טלוויזיונית.

ריפעת טורק:

הרגשתי שדופקים אותי אבל התגברתי!

ריפעת טורק, כוכב הכדורגל של קבוצת „הפועל תל-אביב“, איכזב במשחק נגד פורטוגל. ציפו ממנו ליותר, אבל ג'ימי לא נכלל ב-11 הראשונים, הוא ישב על הספסל. רק בהמשך המישחק, כשהמאמן ג'ק מנסון החליף את אורי מלמיליאן, עלה טורק למגרש. שאלתי את ריפעת טורק:

● ג'ימי, למה לא נכללת ב-11 הראשונים במישחק נגד פורטוגל?

אני לא יודע. בזמן האימונים התייחס אלי המאמן כאילו אני כוכב. הוא דיבר איתי, הדריך אותי אישית ונתן לי להבין שהוא בונה עלי, שאהיה בין ה-11 הפותח. אבל בזמן המישחק לא עליתי על המגרש והרגשתי חרא.

הרגשתי שדופקים אותי. אבל אחרי הניצחון כל-כך שמחתי שהתגברתי על זה.

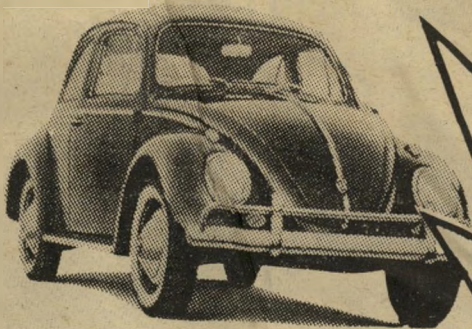
בשבוע שעבר חלה לצערי טעות במדור. שמה של האופנאית הוא, כמובן, לאה גוטליב, ולא כפי שפורסם בטעות.

כמה פכה פחלא'ג

קנה מצבר גולד וסע בשקט.

36 חדשי אחריות פרורטה

המצבר האידיאלי למכוניות פולקסווגן.

מצבר גולד
ההנעה מובטחת

סוכנים לישראל
אחים פולק
בע"מ סוכנויות יבוא
תל-אביב, לינקולן 19,
טל. 03-284976 ת.ד. 884

לרכב פרטי
36 חדשי אחריות
פרורטה

סוכנים לישראל
אחים פולק
בע"מ סוכנויות יבוא

תל-אביב, רח' לינקולן 19, טל. 03-284976, ת.ד. 884

הפצה תל אביב והמרכז:

חשמל שמשון 334033, מוסך אורי BMW 337426, זיק אור 253802, הימליך יעקב 331817, חשמל יעקב 333465, מגדל שלום 650984, פולקסווגן מוסך הדרום 832268, מוסך תושיה פולקסווגן 336825, פולקסווגן פליקס 331823, מוסך אריה מגרשי התערוכה 441084, **בת ים:** עוזי שחמרוכ 862536, **חולון:** אזור התעשייה עוזרי משה 803265, **יפן:** מיטקה 832859, **ברעם:** 831654, אלי את אלי 821463, **ראשון לציון:** המתניע 941647, **רחובות:** טכנאור 054-51484, פולקסווגן רכב הנגב 054-51650, **רמלה:** מאור 054-25094, **גדרה:** קרני אור בתחנת סנוול 055-91877, **אשקלון:** תלמי הנגב 051-97311, **בני ברק:** אור נע 774236, מיכה במוסך ביג 708096, **פתח תקוה:** פסח הלר 912977, **כפר סבא:** הוד השרון רמות השבים, בן ארי שרת 052-313878, **אזור נתניה:** יורם רו, כפר ויתקין 053-96804, טכנאור חשמל אורי 053-38013.

הפצה באר שבע והדרום:

חשמל "שאו"ל" אזור התעשייה כביש חברון 057-35111, חשמלאים מורשים: מוסך ברעם פולקסווגן 057-72011, איציק חלקי חילוף 055-81868, מוסך הנאמן פולקסווגן 057-77195, פולקסווגן ריטס 057-71744, המניע צומת גילת 057-83424, עוזי צומת קסטינה 055-81868.

הפצה חיפה והצפון:

מצברי גולד חיפה גולדנר, המינים 100 04-533293, חשמלאים מורשים חיפה והצפון: אור חדש 728655, אוטו אור 666922, מוסך ארז 724374, לפשיץ 524148, מריון 669710, פיקס אור 720371, רם אור 643737, מוסך תלפיות 674977, אלטשולר תל חנו 231127, **טבעון:** עציון 932062, **עכו:** זרם הגליל 913306, **פרדס חנה:** כהן שמיר 063-79407, **בנימינה:** אודי את בני בתחנת פז 063-61216, **חדרה:** אלקטריק רכב 063-26200, **ברדנא:** גולדשטיין 063-22685, **נצרת:** בודג'נה יוסף 065-56438, מוסך הצפון פולקסווגן 065-72046, **עפולה:** קואופרטיב התבור 065-93506, **כפר תבור:** מוסך צפון 067-67702, **צפת:** אוטוסטרט 067-31142, **יסוד המעלה:** מוסך יסוד 067-37200, **קרית שמונה:** פולקסווגן רכב הכשן 067-40939, קואופרטיב גליל עליון 067-40713.

הפצה ירושלים: גוטמן דוד אזור התעשייה תלפיות 02-781818, לוינסון צבי בתי אונגרים 02-283110.

לבני הכותנה המעולים

סקיטאניס

לא הגדולים ביותר- אבל הטובים ביותר

נאמיביה: הלהיט הגדול - מיין קאמפי

מדוע התעקשו הסעודים לרכוש מטוסי אייווקס דווקא, ומדוע הטיל הנשיא רונאלד רגן את כל כובד מישקלו ויוקרתו כדי להשלים את העסקה?

הסיבות הן, ללא ספק, מדיניות. גם הנשיא וגם הסעודים רצו לפגוע בהשפעת ישראל על התרבות-הפוליטית ה-אמריקאית. ברוב סיכנותה הזריקה ממשלת ישראל תרכיב-חיסון לממשלה ולרשות-המחוקקת בארצות-הברית. ה-חידקים המוחלשים של האייווקס חיסנו את המערכת האמריקאית בפני לחץ מירושלים. הנוגדים החזקים בתוך ארצות-הברית עלולים להכשיל כל לחץ ישראלי, גם כשהיה מדובר באינטרס חיוני באמת.

נקיקיות

מבשר קנגורו

גרהאם אנתוני, 35, ניצב נכלם לפני בית-המשפט המחוזי בהארטפורשייר, אנגליה. השופט חמור הסבר, החבוש פיאה נוכרית, גינה את מעשיו של אנתוני בשפה חריפה ביותר. אנתוני שיווק לתצרוכת בני-אדם מזון שנועד לבעלי-חיים. הוא גם לא בחל במכירת בשר קנגורו, חמורים ואפילו פרות נגועות בסרטן. כל התערובות הזו, שלדברי השופט כלל גם, "שעור, מיליארדי חיידקים מסוכנים וסתם זוהמה מעוררת-בחיילה", הוגשה לשולחנם של אלפי אנגלים בצורת נקיקיות ומיני מאפה הממולאים בבשר-קצוצו.

אנתוני הודה בכל מעשיו, הסכים לפשיטת רגל "מרצון", והשאיר חובות בסדר גודל של 300 אלף דולר. הוא פנה לרחמיו של השופט, תיאר בצבעים

קוררים את, "חייו ההרוסים" ויצא בנס מכל הפרשה — מאסר-על-תנאי וקנס לא-גדול. השבוע הודיע אנתוני על חובות מפעל חדש לבשר, עוף ומוצרי-מזון אחרים. על השאלה אם ימכור שוב בשר קנגורו וחמורים הגיב אנתוני בהש-תאות מוחלטת. "השתגעתי?" שאל, "זה בלתי חוקי!"

של כל תנועה מהפכנית באפריקה. נאמיביה עוברת עתה שלב, הכרחי אולי, בתהליך בלתי-נמנע שסופו עצמאות. ריבונות ומהפכה חברתית-מיבנית. האמריקאים חוששים שתאמיזו הרוחניים של חנן פורת בנאמיביה עלולים לגרום למהומות-דמים. ולגרוור התער-בות מזוינת של ממשלת דרום-אפריקה. הלבנים שואבים נחמה-פורתא מהעובדה שבאפריקה אין סעודיה, שתטה את הכף נגדם.

סעודיה: למרות

המחאות הישראליות -

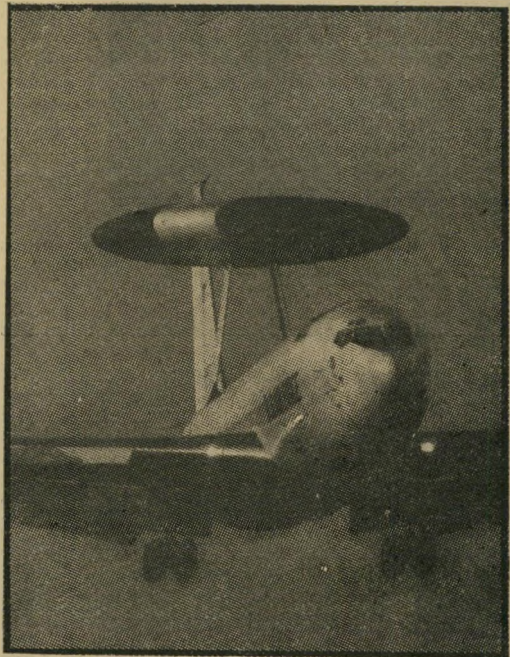
פיקוח על איראן

שר-הביטחון הבריטי, ג'ון גוט, שביקר לאחרונה בירדן, סיפר בעליצות על הפגישה בינו ובין המלך חוסיין. השניים קראו דו"ח שהכינו ועדת הסינאט האמריקאי לענייני-חוץ על מטוס האייווקס. תיאורו של המטוס נשמע כל-כך עלוב, עד שהמלך ואורחו לא יכלו להתאפק, ופרצו בצחוק אדיר.

זא-מיינודע-מה. לדברי מומחים אמריקאיים וברי-טיים מטוס האייווקס אינו מציאה גדולה במיוחד. הסעודים ישלמו לאמריקאים שישה מיליארדי דולר תמורת המרגל השמימי, מבלי שתמשת המטוסים יביאו להם תועלת רצינית.

חרף ההיסטריה שפרצה בישראל, יהיו המטוסים חשוי פים בזמן מלחמה. האייווקס לא בנוי להתגונן מול מטוסי-תקיפה. גם בתקופות רגיעה מסתירים ההרים בטריטוריה הירדנית חלק ניכר משיטחה של ישראל מפני הראדאר של האייווקס.

אבל תפקידו העיקרי של האייווקס אינו לרגל אחרי ישראל, אלא לעזור לסעודיה להתגונן מפני איראן. תיל-האוויר האיראני נחלש, אמנם, מאז הטיהורים שבוצעו

מטוס ה"אייווקס" הנמרוד טוב יותר

על-ידי קנאיו של האית-אללה רוח-אללה חומייני, אבל הוא עדיין מצויד היטב. האיראנים עלולים, לדעת מומחים מערביים, לתקוף את שדות-הנפט הסעודיים באמצעות מטוסי F-4 המהירים שברשותם.

העיתונאי דייוויד בלאנדי, שריאין מומחי אוויריה אמריקאיים בווישינגטון מסר שמטוסי האייווקס יכולים, אומנם, לפקח על שיטחה של איראן ולצפות מראש תקיפה של מטוסי קרב איראניים. עם זאת, סבורים האמריקאים, שאיראן תוכל להתגבר על המיכשול בקלות רבה. האיראנים יוכלו לשלוח מסוקים נושאי-טילים ב-מסלול שיגור של טיסות אורחיות. במהירות המקובלת על מטוסים-מיסחריים. בקירבת החוף הסעודי יוכלו ה-מסוקים להשמיד בקלות את מטוסי האייווקס ובכך לחשוף את כל שיטחה של ערבי-הסעודית להתקפה מהירה ומתור-אמת של מטוסי F-4.

כל המידע הזה ידוע לכל מומחה-תעופה בעולם. ה-סעודים יכלו לרכוש (בקלות רבה וללא כל צורך להתגבר על תעתועי "השדולה היהודית" האמריקאית) מטוסי ראדאר מטיפוס ניוורוד בבריטניה. מטוסי הנמרוד מחור-סנים בפני הפרעות ראדאר, ועשויים לחשוף לא רק תנועת-מטוסים אלא גם כל תזוזה של רכבי-משורייני על הקרקע.

הסיפור מוכר היטב לקורא הישראלי. 1200 קנאים לבנים נאספו בכיכר הראשית של וינהוק, בירת נאמיביה. מטרתם המוצהרת — להכשיל את התוכנית האמריקאית להסדר מדיני בנאמיביה. ההסדר מבוסס על החלטה מעצת-הביטחון 435, השנואה על הקנאים מטעמים אידי-אולוגיים וטאקטיים כאחד.

הנאם העיקרי היה יאפ מאריס, מנהיג מיפלגת הריפורמה הלאומנית הדרום-אפריקאית. כמו מיפלגת התנועה פרשו אנשי הריפורמה ממיפלגת השילטון הימנית. הקימו תנועה מעירפאשיסטית, וצירפו אליה את כל היסודות הפנאטיים בקרב הקהילה הלבנה בדרום-אפריקה. צבא כיבוש. נאמו של מאריס היה פשטני, בהיר, חד-מימדי. מזימת האו"ם להעניק לשחור-נאמיביה זכות הצבעה שווה לזו של הלבנים, אינה אלא מזימת-השמדה נגד דרום-אפריקה. האו"ם, כולל ארצות-הברית, זומם להפקיר את כל חלקה הדרומי של אפריקה לשליטתו המוחלטת של הקומוניזם הבין-לאומי. "אנחנו נתנגד —

ח"כ חנן פורת מיין-קאמפ בדוכנים

נתנגד — נתנגד", חור ושנה מאריס. "לנוכחות צבא האו"ם בנאמיביה, זנראה בו צבא כיבוש לכל דבר". בעיקר יצא זעמו של מאריס נגד המגמה לשתף את סוואפ"ו (המחתרת המייצגת את שחור-נאמיביה) במו"מ להסדר מדיני. אנשי סוואפ"ו אינם אלא טירוריסטים וסוכנים סובייטים. יש להשמיד אותם ולפגוע בכל המדינות השחורות המסייעות להם. אפילו אם יגורר הדבר מלחמה כוללת.

נציגי מיפלגת הריפורמה סירבו לפגוש את מישלחת חמשה-מדינות, בראשות סגן-שר-החוץ האמריקאי לענייני אפריקה. ד"ר צ'סטר קרוקר, תחת זאת קיימו אסיפות-מחאה, שבהן מכרו ספרות גזענית מכל הסוגים. בין השאר הוצגו בדוכנים חוברות של החזית-הלאומית-הבריטית על "כישלון החברה הרבי-גזעית בבריטניה". אולם הטאנדי-טיימס מדווח שרבי-המכר הגדול היה התנ"ך האמיתי של הגזענים בדרום-אפריקה. סיפרו של אדולף היטלר, מין קאמפ.

התוכנית האמריקאית עצמה היא, בעצם, נסיון לסלף את החלטות האו"ם לרעת סוואפ"ו. עצרת האו"ם הכירה כבר מזמן באיגרון השיחור של נאמיביה כגוף המייצג היחיד של השחורים בארץ זו. עתה מנסים האמריקאים להוריד את סוואפ"ו לדרגת אחד השותפים בתהליך ה-מדיני, לא דווקא העיקרי. ד"ר קרוקר מנסה למכור רעיון, שיקבל את תמיכת המיפלגות השחורות המסורתיות בתוך נאמיביה.

התוכנית קובעת שלשם כינון חוקה חדשה יהיה צורך ב-3 מקלות המצביעים. תהינה בחירות יחסיות וערבות לרכוש ולבעלות פרטית על אמצעי ייצור ושיווק. המתנגדים השחורים לסוואפ"ו רואים את התוכנית בחיוב, בדרך-כלל. הם רק דורשים שהאו"ם ישנה באורח רישמי את החלטתו הרואה בסוואפ"ו מייצג יחיד של העם הנאמיבי.

אנשי סוואפ"ו עצמם נוהגים בהירות ובדיפלומאטיה. הם בונים לאנשי שיחם של האמריקאים ורואים בהם בבובות של מיטטר האפרטהייד בדרום-אפריקה. הם נחשפים בהחלטתם להמשיך במלחמתם, אם יהיה צורך בכך. עם זאת הם בטוחים שאפילו אם תתקבל תוכנית כזו היא תהיה, בסך-הכל, שלב מעבר. מנהיגי סוואפ"ו למדו רבות מהטאקטיקה שנקט מנהיג זימבאבואה, הד"ר רוברט מוגאבה.

גורלו של הקוויזלינג של זימבאבואה, הבישוף אבל מוארווה, הפך היום חלק בלתי-נפרד מחוברות ההדרכה

אנשים בעולם

ז'קלין סמית: ז'קלין משחקת את ז'קלין

לאינגריד בריגמן היה קשה לשחק דמות שנפטרה לא מזמן, בעיקר משום שהיא כה בהירה בוורונם של אנשים רבים החיים עדיין. מיבצע דומה נטלה על עצמה השחקנית ז'קלין סמית, שנבחרה לגלם את ז'קלין קנדי-אונסס בדראמה תעודית בת שלוש שעות. התסריטאי שכתב את התסריט, סטיבן גאטרס, היה אחד מכותבי התסריט אשה ושטה גולדה בגילגולו הראשון — אך להבדיל מגולדה, ז'קלין אונסס עדיין חיה וקיימת. וכמו במיקרה של גולדה, גם במיקרה זה לא שאבו האחראים למיבצע כל אינפורמציה מן האישיות עצמה, כי אם התבססו על חומר תעודי שנמצא ברשות הרבים ועל רכילות. מנהלי רשת השידור איי-בייסי נזהרו מאוד לבל להכפיש את שמה של מי שהיתה הגברת הראשונה של ארצות-הברית, בעיקר משום שלא רצו להטיל דופי בדמותו של נשיאם לשעבר. בתמונה למעלה נראה המקור: הנשיא ג'ון פ' קנדי ביום נישואיו עם ז'קלין לי בובייה ב-13 בספטמבר 1953. בתמונה השמאלית נראית השחקנית ז'קלין סמית בתמונת החתונה כשאת תפקיד הנשיא המנוח מגלם השחקן ג'יימס פרנציוסקוס. למרות שתווי הפנים של המלאכית הוותיקה מוכרים מאוד לקהל האמריקאי, החליטו מפיקי התוכנית להסתכן ולהעדיף אותה על-פני מועמדות רבות שהגיעו למיבחני-הבד מכל קצות אמריקה. הם קיוו לגלות שחקנית אלמונית שתידמה לז'קלין קנדי ולא תעורר כל אסוסיאציה אחרת. "ואז אמר מישו: 'ז'קלין סמית!' נזכר המפיק רן רדולף. "איפרנו וסירקנו אותה, וידענו שאין צורך לחפש יותר." ז'קלין, שרצתה תמיד להשתחרר מדמותה של המלאכית והתחילה חוששת שלא תוכל להינתק ממנה, היתה בהלם. נותרו לה תישעה ימים כדי להיכנס לבגדיה של הגברת שחבשה כובעים עגולים וריהטה מחדש את הבית-הלבן. היא התחילה בולעת קטעי עיתונות, ראתה קטעי טלוויזיה וניסתה, בעזרת המורה להיגיו, כיב איסטון, להשתחרר מן המיבטא הדרומי המתנגן שלה, כדי לאמץ לעצמה את דרך הדיבור הקטועה והחרישית של ז'קלין קנדי.

אלן דילון

ומירי דארק:

אריה בחורף

מאז סיים אלן דילון את הסרטת סרטו, הקוצר הצלחה רבה, בעבור עורו של שוטר רבה, לא התפנה כלל לראות את יקירתו, מירי דארק. אך הנה הגיע החורף ומה נעים יותר מאשר להיצמד זה לזו באיזור הכפרי של איזור ברטני בצרפת.

מירי משתתפת שם בצילומי סרטו הראשון של הבימאי דניאל דקאדדי לעולם לא פגני הנישואין. זהו גם סרטה הראשון של מירי מאז הבר-ריאה מניתוח לב פתוח. יתכן כי בטיולים הארוכים לאורך החוף המקסים של פרו-ז'יראק הצליחה מירי לקבל מדלון, שהפך בינתיים לבימאי, היא גם כמה עצות מעשיות. היא גם מרוצה מאוד מהפארטנר שלה בסרט: ז'אן-קלוד מאריאל, שהופיע לצידה ב-סרט שפירסם אותה בתחילת הקאריירה שלה, גליה.

כמי דיוויס: החשפון לבית הנשיא

גרנגורי האריסון הוא שחקן טלוויזיה צעיר, בן 26, העומד למלא תפקיד של חשפן ממין זכר בסרט הטלוויזיה לגברות בלבד. האריסון טוען שהוא בחר בתפקיד דווקא כדי להראות את יכולת המישהק שלו ולא רק את מעלותיו האחרות. את העידוד העיקרי לכך נתנה לו ידידתו האינטימית בהחלט, פטי דיוויס, שהיא גם שחקנית וגם, במיקרה, בתו של נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, ששיחק לפני עשרים שנה בדיוק את מאמנו של השימפנזה גונזו. את גונזו שיחק בטלוויזיה, לא פחות ולא יותר, האריסון החשפן.

רומן פולנסקי: גידאלדין במקום סאבינה

ככל שהוא מתבגר כך הוא נעשה זריז יותר. רק אתמול הבטיח לעשות סרט בישראל בשם הפיראטים ופיתאום נעלם — בלי השלל. רק שלשום הבטיח לחזור לארצות-הברית כדי לסדר את ענייניו עם בית-המיספס, אבל זה לא היה כדאי כל-כך והוא לא חזר. לעומת זאת הוא הפתיע את כולם כשחזר אל הקאריירה הראשונה שלו ושיחק את אמדיאוס מוצרט על הבמה במחזה אמדיאוס. באותה הזדמנות הוא גם החליף את ידידתו האחרונה, ששמה היה **סאבינה צ'אבי**, במישהי רעננה יותר, **ג'ראלדין**. לפי התמונה אפשר להבין אותו. את **רומן פולנסקי**.

וין ויליאמס: הרוצח מאטלנטה?

האיש הזה נחשב היום למיפלצת הגדולה ביותר שידעה ארצות-הברית מזה זמן רב. זהו **וין ויליאמס**, בן ה-23, המואשם שהוא רוצח הילדים מאטלנטה. הוא יושב היום בכלא פולטון. ויין, בנה היחיד של **פאן ויליאמס** נולד לה רק בגיל 43, לאחר שהיא ובעלה, **היימבר**, ניסו בכל כוחם להביא ילדים לעולם, אך בלי הצלחה. היום פאן בת 66 וחולת סרטן. היא מקבלת אימונים מחרידים בטלפון וקולות וועמים מקללים אותה ואת מישפחתה. ויין מכחיש הכל: "אומרים שמצאו על גוף אחד הנרצחים שיער של כלב הוזהה לשיער הכלב שלי. הכל הבלים. שיער של כלב הוא שיער של כלב. זה יכול להיות שיער של קולי ושל האסקי, של סן-ברנארד ושל רועה גרמני."

ויליאמס מפגין שליטה מוחלטת בעצביו, ולו למראית עין: "למדתי כיצד להתאים את עצמי למצב החדש. אני מודה, פעמיים או שלוש נשברתי ופרצתי בבכי, אבל אף אחד לא שמע אותי מתייפח. איני אדם המראה רגשות בפומבי." דברי ויין ויליאמס.

טוני קרטיס: הייתי יכול לרקוד כל הלילה!

נחשם לגבר היפה ביותר בהוליווד, וזה היה ד מומן — בערך בתקופה שבה הסריט עם **ג'ק למון** ועם **מרילין מונרו** את חמים וטעים. היום הוא בן 56, מופיע בעיקר בסרטי טלוויזיה ומצליח דווקא בתפקידים קומיים. את סגולותיו בשטח זה הוא מדגים לאחר שעות העבודה לפני הזמרת **ליאונור אובראלי** ואפשר להבין לפי מראה פניה דעתה על כישוריו.

מי אמר שהוא זקן, עצבני, מכור לסמים, גמור, מתבודד? כל הדברים האלה ועוד רבים אחרים נאמרו ונכתבו על **טוני קרטיס** בעת האחרונה. אם האיש המופיע בשתי תמונות אלה הוא אכן טוני קרטיס, הדברים באמת לא מתקבלים על הדעת. נראה, שהמשרבים חלפו וענייני הגירושין ודמיי המזונות באו על פיתרונם, כי טוני קרטיס לא נראה כה עליוז ומאושר מזה ימים רבים. אולי אפילו מאז

פול אנקה:

מוסיקה

לחולין איגלסיאס

פול אנקה, בחברת השחקי גית אורסולה אנדרס, היה האורח המכובד ביותר בערב הופעתו של חולין איגלסיאס בארמון הקונגרס שבפאריס. הסיבה לכך שאנקה טרח וי בא במיוחד לפאריס, ממקום מגוריו שבקליפורניה, היתה עיסקת לחלוטין: אנקה צריך להיות האיש שילחין עבור איגלסיאס את המוסיקה לשיריו החדשים, שאותם ישיר בסיוורו הגדול בארצות-הברית. יהיה זה סיוורו הראשון של איגלסיאס בארצות-הברית והי אתגר הגדול מכל, אחרי שעד עתה הוא נחשב לזמר הלאטיני המפורסם בעולם, לבד מבי-ארצות-הברית.

אנשים בעולם

מיק ג'אגד: סמל מיני חלש יותר מדמות האם

השתדל הווג היסה הזה לשמור על פרופיל נמוך בכל הנוגע לעיתונות. ידידיהם אומרים שזו אחת הסגולות לשמירת ההרמוניה מישפחתית שלהם. הקשר ביניהם מחזיק מעמד רק בזכות הכבוד ההדדי שהם רוחשים זה לזה וחוש ההומור הפנטסטי שלהם. אומרים חברים. אחרים סבורים כי העובדה ששניהם מצליחים מאוד, כל אחד בתחום שלו, וכי הם עוסקים מאוד בשטחים שאינם מתנגשים זה בזה, הם הערובה לשלווה. בסך-הכל הם מנהלים חיים משותפים יוצאי-דופן מזה ארבע שנים: מיק ישן בדרג-כלל בשעות היום, יוצא להקליט באולפן בשעה 11 בלילה, ועובד עד אור הבוקר. ג'רי עובדת ביום ומקדימה לעלות על יצועה כדי לשמור על עורה ועל רענותיה. הוא חוזר לישון כאשר היא הולכת לעבודה ורק לעיתים רחוקות, כשג'רי רוצה מאוד לרקוד, הם מבילים בדיסקוטק כסנון. שנחשב למיספר 1 בניו יורק.

לבד מריקוד אוהבים השניים לרכוב על סוסים בסנטרל-פארק ולערוך ארוחות ביתיות לחוג ידידים מצומצם. שג'רי מבשלת בעצמה. הארוחה החביב עליה ביותר לארוחות מישפחתיות הוא דיוויד בואי הנ"ל.

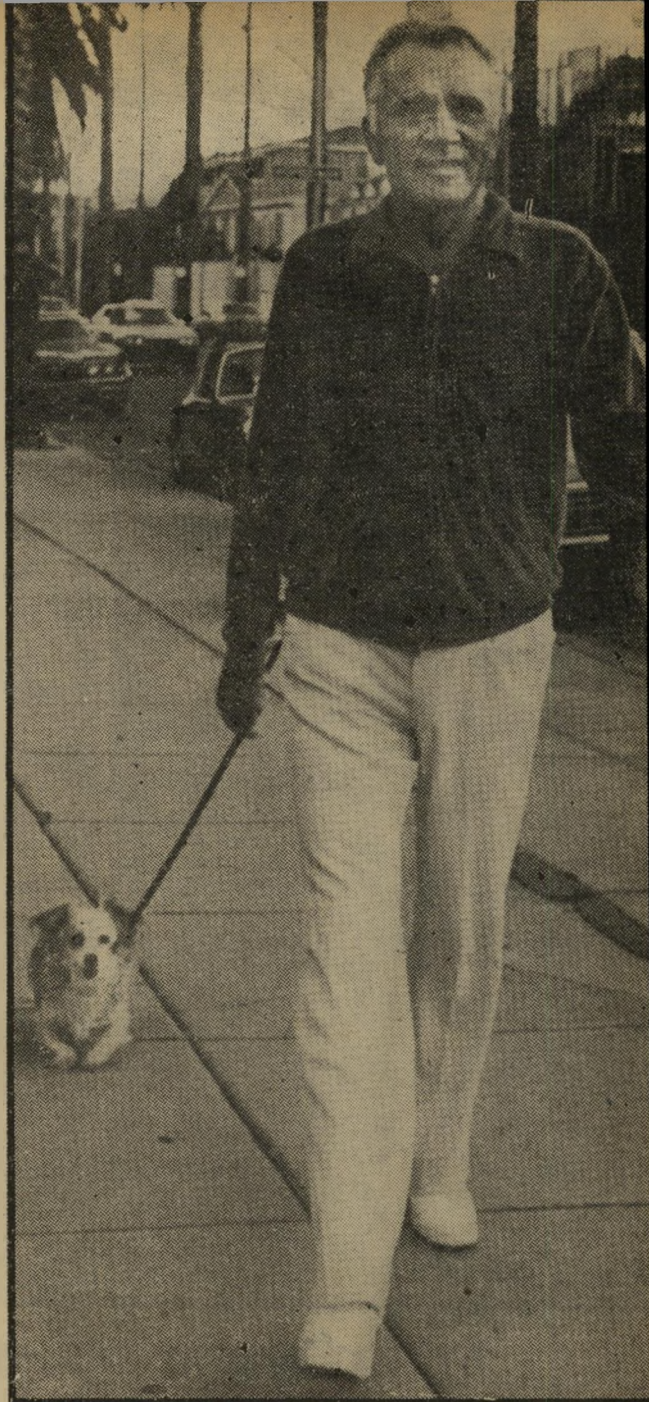
חבריהם של בנייהווג נוהגים ללגלג ולומר עליה שהיא ניחנה בכל המעלות של אשה נאמנה: היא לא שותה, לא מעשנת, לא נוטלת גלולות והולכת לישון מקדם. אבל מיק איננו רוצה לחשוב על נישואים: "נכוויתי פעמיים. מספיק!"

מי אמר שהוא אוהב פירסום? מי אמר שהוא אוהב להצטלם? מי אמר שחיי הפרטיים הם עניין ציבורי? ובכלל, מי אמר שהוא הצטלם בחיבוק אינטימי עם שותפתו לחיים בחזה חשוף? הבל הבלים!

אכל משום מה, הגבר שבתמונה הוא בכל זאת מיק ג'אגד, כוכב הרוקנ'רול מיספר 1 בעולם, והאשה היא ג'רי דול, הדוגמנית היקרה ביותר בעולם. לפי הבעת הפנים של השניים אף אחד לא הכריח אותם להצטלם כך. אפילו לא הצלם הבריטי הידוע, נורמן פארקינסון, שצילם את התמונה, והטוען שמאז צילם את אמה, לא היה להוט כל-כך לצלם אשה כשם שהוא אוהב לצלם את ג'רי. מילא, נראה שהתחסדות היא חלק מן המיקצוץ. הנה, מה אומר על עצמו מיק: "תמיד חשבתי שאני הבחור הנורמאלי, ההגון, המחונך, המנומס והמרוכז ביותר שאני מכיר. כאשר קראתי מה כותבים עלי בעיתונים, ראיתי שרואים בי את ההיפך הגמור ואיני יכול לתאר לעצמי מדוע."

לעומת הגדרתו שלו את עצמו, כינה אותו ג'ון דנון, "בדיחה" ואילו דיוויד בואי אמר שהוא "סמל מיני חלש יותר מדמות האם". כמה אפשר לסמוך על דעתם של אלה? לנון נרצה, למרבה הצער, ודיוויד בואי הוא החבר הקרוב ביותר של בנייהווג ג'אגד-הול.

לפני שהאבנים המתנגגלות וג'אגד בראשם הגישו את הקונצרט הגדול האחרון שלהם בסן-פראנציסקו, לפני שלושה שבועות — שהפך לאירוע הרוק הגדול ביותר שהתקיים בחוף המערבי בעשור האחרון —

ריצ'ארד ברטון: לקראת מיבצע ואגוד

ריצ'ארד ברטון, השחקן הבריטי המהולל החי בארצות-הברית, עושה את טיול הבוקר הקבוע שלו, בחברת ידידו הטוב. לאחר שהפקיד את התפקיד הראשי במחזמר קאמלוט ביד ריצ'ארד האריס, הוא נח היטב והבריא, ומתכוון להתחיל בהסרתה של סידרת-ענק לטלוויזיה. הוא יגלם את המלחין המדובר ביותר בישראל, דווקא, ריצ'ארד ואגנר.

סילבי וארטן: הספר מוקדש לדויד

סילבי וארטן קורנת מאושר בחברת שדרן הטלוויזיה, פטריק סאכאטייה, שהזמין אותה להתארח בתוכניתו. כדי להציג לפני צופי הטלוויזיה במולדתה את סיפורה הראשון. היא כתבה אותו דווקא רחוק מן הבית, בסנטה-מוניקה שבקליפורניה, לשם עברה לגור אחרי פרידתה מג'וני האליריי. את הספר אני מקדישה ליקר לי ביותר, לבני דויד, סיפורה למראיין. דויד הוא היום בן 15.

ועכשיו בהספקה מידית!

כל השכלולים כמו בדגמים הגדולים:

- ★ רוחב אידיאלי - 71 ס"מ.
- ★ חיסכון באנרגיה - לפי תקן משרד האנרגיה האמריקני (D.O.E.)
- ★ מחיר נמוך במיוחד - נכלל במסגרת ההנחה במיסים של משרד האוצר.
- בכל מקררי "ג'נרל אלקטריק" - כיוון פתיחת הדלת לפי הזמנת הרוכש.

MADE IN U.S.A

היה כדאי לך לחכות: הגיע מקרר ג'נרל אלקטריק 15 קוב.

הקפידי לקנות את מקרר "ג'נרל אלקטריק" אצל "ג'נרל מהנדסים" ותבטיחי לעצמך מחיר ריאלי, אספקה מיידית מן המלאי, שרות אמין ואחריות.
בואי עוד היום לאולמי התצוגה שלנו או לסוחרים המורשים — ודרשי תעודת אחריות מקורית של "ג'נרל מהנדסים".
קני את המקרר הנכון במקום הנכון.

מקררי "ג'נרל אלקטריק", בגדלים מ-15 עד 24 קוב, מיוצרים על-ידי הקונצרן הגדול ביותר בעולם לייצור מכשירי חשמל. גם בישראל מועדפים מקררי "ג'נרל אלקטריק" והם זוכים מדי שנה בתואר "המוצר הנבחר".
קני מקרר "ג'נרל אלקטריק" אצל הנציג הבלעדי בישראל, ותקבלי:
• אחריות מלאה של היצרן והיבואן.
• 15 שנות ביטוח ושרות של "ג'נרל מהנדסים" בתום שנת האחריות הראשונה.

GENERAL ELECTRIC

Hotpoint

הדגמים הזהים "הוטפוינט" ו"ג'נרל אלקטריק" בהספקה שוטפת.

יבוא, אחריות ושירות —
ג'נרל מהנדסים בע"מ

מקבוצת חברות בנק דיסקונט.
אולמי תצוגה: תל-אביב, רח' אחד העם 11, טל. 653143; ירושלים, רח' הלל 24, טל. 227381.
ואצל הסוחרים המורשים מטעמנו: משרד ראשי: הרצליה ב', אזור התעשייה, רח' משכית, טל. 52233-052.

לרגל התחלת פעילותה של מעוף נתיבי אויר, מכריזה
צ'רטר מס. 1 על מבצע שכמוהו לא היה ולא יהיה:

לאירופה ב-\$250 במשך כל השנה הבאה!

המבצע החדש של צ'רטר מס' 1 מאפשר לך לטוס לאירופה במחיר הזול ביותר, בזמן הנוח לך, בחברת התעופה שהכניסה סיגנון חדש לתעופה.

מחיר קבוע

היכנס לסוכנות נסיעות והרשם ל"מבצע מעוף". רכוש מנוי של 4 כרטיסי טיסה במחיר \$250 כל אחד והבטח את עצמך מפני עליות המחירים הצפויות ב-1982.

לאירופה - מתי שתירצה

4 הכרטיסים שרכשת מאפשרים לך, לבני-משפחתך ולחבריך לטוס לכל יעד באירופה שאליו מובילה צ'רטר מס' 1. תוכל לטוס מתי שתירצה, עם מי שתירצה, במשך כל שנת 1982. זאת - ללא כל תוספת-מחיר למרות שמחירי הטיסה יעלו.

הזדרז - אין מה להפסיד

כדאי להזדרז. מספר המנויים מוגבל ל-1000 בלבד. אם משום-מה לא תטוס - כספך יוחזר לך במלואו, צמוד לדולר.

כפוף לתקנות טיסות-שכר

צ'רטר מס. 1 עם

המוביל הבינלאומי בדגל ישראל
ועם חברות תעופה מובחרות.

ההרשמה במשרדי הנסיעות ובמשרדי
תל-אביב, בוגרשוב 84.

צ'רטר מס. 1
סיגנון חדש בתעופה

הרמטכ"ל מחווה את דעתו על הדגים במיזנון

הכנסת. ודיון על רגליה של שולמית אלוני

הסביר ששרי-האוצר יורם ארידור והכתב הכלכלי של הטלוויזיה, אלישע שפיגל, מן, נהנים מהדיוקרב שביניהם, למורת-רוחם של העיתונאים והפוליטיקאים. "העיתונאים סובלים כי שפיגלמן צף לי מעלה, והפוליטיקאים סובלים, כי מדברים על ארידור כל הזמן."

קופמן נשאל איך הוא מתכוון ליישב את הסתירה שבין היותו סגן-שר מחד ובעליה של סוכנות-יבוא ל- צעצועים. "נעביר את לגו לנאמנות, כדי שילדי ישראל לא יסבלו מכך שמוניתי כסגן-שר."

קופמן התבקש להגיב על פתק שיוחס לו, שיופיע בספר של הח"כ לשעבר יצחק יצחקי, שליטת פיתקות של ח"כים ששלחו אליו. בפתק נכתב: "יצחקי יצחקי, אתה רוצה שיעורי התעמלות לח"כים כי אתה רוצה לראות את הרגליים היפות של שולמית אלוני". קופמן הכחיש שזה כתביו או פתק שלו: "זה היה כנראה (חיים) קורפו ששלח את הפתק ליצחקי."

הגנרל עלי, כדבריו.

ח"כ-חרות חיים קופ-מן, המשמש כסגן שרי-האוצר.

הקשורה בחיי גולדה מאיר. כשנשאל שריד מדוע הוא כתב דווקא על גולדה השיב: "כל השנים אמרתי שגולדה עוד

לאציה גרם למתיחות רבה במיזנון הכנסת. הפעמון המדי עיק להצבעות הוא הדבר הי שגוא ביותר במקום. כשישב ח"כ מיכה חריש (מערך) ושוחח עם אחד מפעילי ה- עבודה, ניגש אליו המלצר ו- לחש לו: "מיכה, נדמה לי שצילצלו להצבעה". חריש קם ופנה לכיוון היציאה באי-חשק בולט.

ח"כ מערך אחר, מר-דכי ("מוטה") גור, אמר לח"כ מערך דוב בן-מאיר, כשנשמע הצילצול: "דוב, בוא להצביע". בן-מאיר המשיך לשבת ואמר לגור: "בלאו הכי זה לא ישנה."

סגן-השר לענייני פרו-ייקט השכונות, משה קצב מחרות, לגם מרק-עגבניות חם. כשמוכירת הליכוד בכנסת, ירדנה מור, התקרבה אליו וקראה לו להיכנס למליאה ולהצביע. קצב הביט בעצב במרק המתקרר, אך למולו התי- יישב לידו ח"כ המערך, אב-רחם בן-עזון. קצב הביט בשימחה במי שקיזז אותו ו- המשיך לאכול.

כשסעד הרמטכ"ל, רפ-אל ("רפול") איתן, במיזנון הח"כים, הוא הזמין דג מיוחד ולא הסתיר את שביעות רצונו ממנו. כשהוגש לו החשבון לא התאפק, שלף עט, ורשם בשולי החשבון: "טוב מאוד."

לאחר שח"כ המערך יוכי שריד הצביע נגד הצעת ההחלטה של הקואליציה בתום הדיון המדיני בשבוע שעבר,

ביקורת-הנחומים מפתיע ערך נשיא-המדינה יצחק נבון בשכונת מוסררה בירושלים, אחרי שנודע לו על פטירתה של מוטעודה אבוטבול, ש- נחשבה מלכת-השכונה. מסי-עודה היתה הפעילה הראשית של רפי בשכונה, ונבון, שהיה האחראי על פעילות רפי בי-ירושלים ב-1965, הכיר לה במנו את דוד בן-גוריון, כלישה דיין ואחרים מהתנועה. מסעודה לקחה בהתקפילב אחדים ועברה אותם בשלום, אך לפני שלושה שבועות, כש- שמעה רק במוצאי-שבת על מותו של דיין, חשה ברע. כעבור כמה ימים לקחה בהתקף נוסף ונפטרה.

למרות ששרי-התעשייה המצרי, טהא זכי, שבא הי- שבוע לארץ, הוא אורחו הי- רישמי של שרי-התעשייה הי-ישראל, גירעון פת, הוא הזמין לארוחת-ערב חגיגית במישכן הנשיא. רעייתו לטי-פה, שהיא מרצה לפילולוגיה באוניברסיטת קאהיר, תהיה אורח-תכבוד במפגש אקדמי שתערוך לכבודה אוספירה. בין שני הזוגות נוצרו קשרי ידידות לפני שנה, כשנבון ורעייתו ביקרו במצריים. זכי ואישתו מונו כמלווים הרשמיים של בני-הזוג נבון והזמנו על-ידם לארץ.

שרי-התשתית והאנרגיה, יצחק ברמן, ששהה בשבוע שעבר בארצות-הברית כאורח הבונדס, התבקש להישאר יום נוסף כדי להיות הנואם המרכזי בארוחת-ערב של המגבית. ברמן דחה את ההצעה משום

מוותיקי הקבלנים בארץ, בא לקבלת-הפנים שרכו ראשי המוסד המאוחד לענף הבנייה, גוף המתחרה שהצלמת תמתין עד שיעזוב את עניבתו שהיתה בכיסו (באמצע). כשסיים חיבק את בתו.

אברהם צבי ברונוביץ

תרכוד אצלי, והנה היא רו-קדת."

הח"כ יצחק זייגר מ-הליברלים טוען שעם פתי-חת מושב-החורף של הכנסת הוא מתכוון להגיש הצעה דחופה לסדר-היום בעניין מכי-רת ידע אטומי מצרפת לעי-ראק. לפני חודשים אחדים שלח זייגר מיכתב לשגרירות צרפת בארץ, והבהיר לה ש-במיקרה של התלקחות מילח-מהיגרעינית במרחב, גם צרפת תהיה חשופה. תחת לענות לו הדליפו הצרפתים את הסיפור לעיתונות הישראלית.

את המתנה שנתן שרי-הביטחון אריאל שרון לשר החוץ המצרי, כמאל חסן עלי, הוא קנה בחשכית. בי-תחילה רצה לקנות סכין לי-חיתוך ניירות, אך במחשבה שניה העדיף שלא לתת לאורחו המצרי סכין ובחר במשקולת. העשויה מכסף ומוזכוכית בי-צורת חוחם שעיצבה בת-עמי ורפנו, "כדי לחתום את הי-שלב הראשון של השיחות עם

רזני מילוא

ח"כ חרות (משמאל) אינו סותם את אפו בסלידה, אלא מגרד בו. הוא בא, בי-מיקרה, עם סגן-ראש-הממשלה ושרי-השיכון, דויד לוי, לקבלת-פנים. מילוא בא לשוחח עם לוי בלשכת השר אך מכיוון שלוח לא היה פנאי, הצטרף אליו לאירוע, כדי שיוכלו לדבר.

הוא הזמין לבירור סיעתי על-ידי יושב-ראש הסיעה בכנסת, משה שחל. שריד פנה לי-שחל, שהוא עורך-דין במק-צוע, וביקש ממנו בהלצה שישימש כפרקליטו בבירור ש-יתנהל נגדו.

יוסי שריד ועיתונאי הארץ, אמנון דנקנר, סימו-לכתוב במשותף אוספירה-רוק

שהיה עליו לחזור לארץ ולי-השתתף בכנסת בהצבעה בתום הדיון המדיני. שבו נפתח מושב החורף של הבית. במטוס נודע לו שח"כ המערך אבא אבן נאם במקומו בארוחת-הערב. רק כשבא לכנסת התברר לו שהוא קוזה עם אבן, והתבקש שלא להיכנס להצבעות.

הרוב הדחוק של הקוא-

הפרס הגדול וידאו-טייפ

סופר מבצע רק לבעלי גרונדיג סופר-קולור!

הפרס הגדול

וידאו-טייפ "נשיונל פאנאסוניק NV 7000" הכילה האחרונה בטכנולוגיה של הוידאו עם כל הפטנטים ועם שלט-רחק, הכל אוטומטי. אין ספור שעות של קורת רוח בבייתך עם מיטב הסרטים שבעולם.

"אתה לוחץ על הכפתור אל העולם של סופר-קולור, העולם הצבעוני של גרונדיג" עפ"י התקנון שאותו המבצע נערך לראות בנושדי החברה, אפשר ת"א, רח' אבן גבירול 18.

טלוויזיה ניידת חינם

אם יש לך טלוויזיה צבעונית מתוצרת גרונדיג ושולחת את התלוש, הרי שבנוסף להשתתפותך בהגרלה תקבל לביתך שובר כינוחד הכנוכה אותך בטלוויזיה ניידת (שחור/לבן) חינם בעת קניית מכשיר וידאו-טייפ נשיונל פאנאסוניק. השובר יהיה בתוקף עד 31.12.81. בעת קניית הוידאו-טייפ, תוכל לקבל לפי בחירתך, במקום הטלוויזיה הנחה בשווי כוחיר הטלוויזיה, עפ"י המוחירון שבתוקף ביום הקניה.

כל מי ששולח את התלוש בושתתף בהגרלה

אם יש לך טלוויזיה צבעונית מתוצרת גרונדיג אתה זכאי להשתתף בהגרלה. מולא את התלוש שבמודעה והשלם את הסיסמא, גזור, הכנס למעטפה ושלה, ואתה נכלל אוטומטית בהגרלת הפרס הגדול: וידאו-טייפ נשיונל פאנאסוניק. ההגרלה תתקיים ב-31.12.81 בנוכחות ראי החשבון ונציגי משרד הפרסום של החברה. בהגרלה ישתתפו תלשים שיגיעו לנושדי החברה עד ה-30.11.81.

שלח את התלוש.

בכל מוקרה אתה מרוויח!

לכבוד גיל אלקטרוניקה בע"מ ת.ד. 7038 תל-אביב 61070.

סופר מבצע לבעלי גרונדיג סופר-קולור

אבקש להשתתף בהגרלת וידאו טייפ נשיונל פאנאסוניק NV 7000 וכן לקבל את השובר הכינוחד הכנוכה אותי חזנם בטלוויזיה ניידת נשיונל (שחור/לבן) דגם TR-602 בעת קניית וידאו-טייפ NV 7000 (וזאת, בלי שום הסתייבות מוציד).
הריני מנאשר כי יש לי טלוויזיה צבעונית מתוצרת גרונדיג* שפרטיה הם:

ספרות	אותיות	שנה	חודש	יום
דגם	מס' מכשיר	תאריך הקניה	מס' תעודת אחריות	

השלם את הסיסמא:
"אתה לוחץ על הכפתור אל העולם של..... העולם הצבעוני של גרונדיג"

שם פרטי
שם משפחה

GRUNDIG

אנשים

דובי גל לא נהנה מעיסוי

הדוגמניות העירומות

זמלך העולם התחתון אינו מקובל בכלא

יהודה אפרוני
המופיע בתפקיד האנרכיסט ב-
הצגה אנרכיסט מופקד בהבימה,
היה בלונדון אורח במסיבה לסיום העונה השנייה של ההפקה
הבריטית של המחזה. אפרוני, שבא למסיבה כשהוא לבוש בחליפה,
הופתע לראות את עמיתו האנגלי, ריצ'רד גייבין, לבוש ברישול.

טלוויזיה, אלימנך רם, סיפר
בערב-ראיונות למראיין איתן
דנציג, שלא אחת הוא מקבל
מידע משרים, מחברייכנסת ו-
ממנכ"לים של משרדים ממ-
שלתיים, ואחר-כך, כשהוא
מאמת את המידע, מתברר לו
שהם לא הבינו במה מדובר.
"אני לא שם בפי המראיינים
דבר. הם מסתבכים לבד."

רם סיפר שבאחת מי-
ישיבות ממשלת-הליכוד הקר-
דמת סיפר שרה-חזק, יצחק
שמייר, על המאמצים לחילוץ
של שגריר ישראל בקולומביה,
אליהו ברק, שהיה בן-ערובה
בבוגוסה, יחד עם עשרות שגר-
ירים אחרים. סיפר
בהתרגשות שיש חשש שברק
יוסגר לאש"ף, ותיאר את
פעילות המוסד הישראלי בי-
פרשה. אלימנך רם קיבל את
המידע על דברי שמייר מאחד
השרים שנחזו בישיבה, אך
היה לו ברור שלא ישר את
המידע. הוא ביקש מעורך חבט
שיתקשר לעורכי העיתונים,
ויבקשם שלא יפרסמו את ה-
מידע, כדי שלא לסכן את ברק.
אחרי שידור מהדורת חבט
באותו ערב צילצל השר ה-
מדליף לרם ואמר לו: "אני
לא מבין אותך. סיפרתי לך
סיפור. מדוע לא שידרתם?"

בכניסה לחיאטרון חי-
פה נפתחה באחרונה חנות ל-
סיפריאמנות ומחזות, שאותה
מנהלת מאירה, אשתו של
הקבלן אריה פייק.

מדוע אין אסיריהעולם
טוביה אשרי מקובל בי-
קרב האסירים בבית-המעצר
של רמלה? לרזני לייזל מני-
הל בית-המעצר, יש לכך תשר
בה מעניינת. לדבריו הסיבה
לכך היא שאושרי היה שותף
ברצח של עמוס אוריון, ש-
היה מקובל מאוד בכלא.

מניות היו ממהרות לכסות את
גופן.

גל סיפר שאת מלאכת-
העיסוי למד במכון בתל-אביב.
"בעל המכון היה מעסה את
הצד השמאלי של גבה של
הדוגמנית, ואני את הצד הימני,
וכך הוא לימד אותי את סודות
המיקצוע. פעם הדוגמנית לא
באה, ועשינו מסז' לאיש שמן
ומזיע, וזה כבר דבר לגמרי
אחר."

אחת הסצנות האחרונות
בהסרת הסרט גולדה היה
צילום נאומו ההיסטורי של
נשיא מצריים, **אנוור אל-
סאדאת**, מעל דוכן הכנסת
בירושלים, ופגישתו עם גולדה
מאיר לאחר מכן. תחילה
הודיעו למפיקי הסרט שהם
יוכלו לצלם במליאה, אך אחר-
כך נמסר מלישכת יושב-ראש

דויד לוי וחיים קופמן
נשאלו בהודמנויות שונות מה
דעתם על יורם ארידור כיוורשו
של **מנחם בגין**. לוי התבטא:
"אם ארידור יכול, גם אני
יכול." קופמן, שראה בארידור
את אחת מהמועמדים וכינהו
"מנהיג", ציין: "לפי פעילותו
של בגין כיום אני לא רואה
מתי הוא עומד לפרוש."

השחקן-בדרן **דובי גל**
סיפר שהוא לא הצליח ליהנות
מהעיסוי שהעניק לגשים ערו-
מות רבות בסרט מסז'יסט ה-
צמרת, שהוא מכבב בו, "בזמן
הצילומים אי-אפשר ליהנות.
יש תאורה חזקה, צריך לומר
טכסט, ולנהוג לפי הוראות
הבמאי. כשהיו אומרים קאט,
והייתי צריך להתחיל ליהנות,
היו הטכנאים והעיתונאים נכ-
נסים לאלוף-הצילומים והדוג-

דפנה פינס
נלוותה לאחותה, קריינית-הטלוויזיה
דליה מזור, לערב-ראיונות שבו ר-
איננה. דפנה (משמאל) שבה לאחרונה עם בעלה מארצות-הברית.

איפה הצניעות האנגלית?

מישאל בזק

עובתי את אנגליה לפני שמונה שנים, ואין לי
מה להעיר על-כך.
● **אהרון אבן-הצירא**, שרה-הרוחה-
והקליטה: "תתקשר בפעם אחרת. אשתי לא
בבית."
● **יפה ירקוני**, זמרת: "אני עוקבת אחרי
העניין בגעגועים. זה מוכיר לי סיפורי אגדות.
ואני גורא סנטימנטלית."
● **יואלה הר-שפי**, עיתונאית: "לא משי-
תפת במישאל כזה."
● **שרה דורון**, ח"כ הליברלים: "אני חר-
שבת שטוב מאוד שנולדים ילדים. עם שלושה
מיליון מובטלים, טוב שזה משמח אותם."
● **יעקב אבן**, תת-אלוף, דובר צה"ל: "אני
מתבשר על-כך עכשיו. תכתוב שדובר צה"ל ביקש
לפנות אליו רק בעניינים שנוגעים לצה"ל."
● **תמר אבירך**, עיתונאית: "כל מה ש-
קשור עם בבית-המלוכה הוא מעבר לכל הגיון.
אוג אהבים הולך לישון, והיא נכנסת להריון.
אז מה?"
● **אהובה מירון**, חברת הוועדה-מנהל של
רשות השידור ורעייתו של סגן-יו"ר-הכנסת ל-
שעבר: "אם לנו היה בית מלוכה, גם אצלנו
זה היה תופס כותרות ראשיות בעיתונות."
● **דליה מזור**, קריינית טלוויזיה: "יופי.
שיהיה להם טוב. לא צריכה להיות היסטריה
בעניין."

העיתונות העולמית מסקרת בהרחבה את הר-
יונה של הנסיכה מולס, **ריאנה**, שנישאה לפני
כשלושה חודשים ליורש-העצר, הנסיך צ'ארלס.
הציבור הבריטי יוצא מכליו. על הלידה הצפויה,
והדיווח המקיף של אמצעי-התיקשורת, מגיבים
במישאל בזק של העולם הזה:
● **רבקה בורג**, אישתו של שרה-פנים:
"זה טיבעי שאנשים מתעניינים בהריון של אשה
שתהיה מלכת אנגליה."
● **יוסף בורג**, בעלה של הנל: "אני לא
רואה את ההיסטריה של העיתונות."
● **נתיבה בן-יהודה**, סופרת: "אזהבים
אותה. אז מתעניינים שהיא הולכת ללדת. ישנה
היסטריה, כי בני-אדם זקוקים למלל."
● **ניצה ליבאי-שפירא**, מרצה, יועצת
ראש-תממשלה למעמד האשה: "אני לא עוקבת
אחרי זה. לא מעניינת אותי מה עושה אשתו של
הנסיך."
● **שושנה ארבל-אלמזוזיני**, ח"כ הי-
מערך: "זהו הגומה. גם אם מדובר בבית-המלוכה
הבריטי, צריך קצת להצניע. מה עם המסורת של
אנגליה של מאות בשנים? כבר עכשיו שיבעה
חודשים לפני הלידה, זה מוגזם לעשות מזה רעש
גדול בעולם כולו! צריך לזכור שבאנגליה יש
אבטלה!"
● **מובאל** ("מייקל") קומיי, שגריר-ישראלי
לשעבר בבריטניה: "אינני מכיר את הנסיכה."

בקבוק
מלא
רעיונות

יין אפריטיב
אדום, על בסיס
של יין בתוספת
מצוי של
שודשים וצמחים
שונים.
מריד, מעורר
תיאבון
טבעי - Natural
אמריקנו, מקורר היטב, עם
פלח לימון.

על הקרח
אמריקנו מעל קוביות קרח
בתוספת 1/2 כפית מיץ לימון
עם פלח לימון,
לערבב היטב.

Long-Drink
חלק אחד של
אמריקנו עם 2
חלקים מי סוד
מעל קוביות
קרח ועם
פלח לימ
לחגוש
ככוס גבוהה

אמריקנו
אמרטו
רום
וודקה לימ
הרביעיה
החדשה
של "רמז"
משקה ראשון-אצלכם בבא

היצירה החדשה של "פיאט" נוצרה בשבילך:

Fiat Panda

הקטנה שלמדה מהגדולים רק דברים טובים.
מכונית 903 סמ"ק עם 4 צילינדרים

לי'פנדה" - יש גם כח עצום:
מנוע 903 סמ"ק ו-4
צילינדרים, המונח לרוחב,
עם הינע קדמי. מנוע אמין זה
מותקן ביותר מ-5 מיליון
מכוניות פיאט 127. צריך עוד
להוסיף? כן, כמעט שכחנו:
הוא מסתפק בליטר דלק
אחד ל-19,6 ק"מ ב-90
קמ"ש, בתנאי הניסוי של
ביהח"ר.

ב"פנדה": 5 מקומות ישיבה
מרווחים שאת הריפוד
שלהם אפשר להסיר, לכבס,
ולהחזיר למקום! את המושב
האחורי, אגב, ניתן לנצל
(לקפל, להוציא) ב-7 אופנים
שונים...

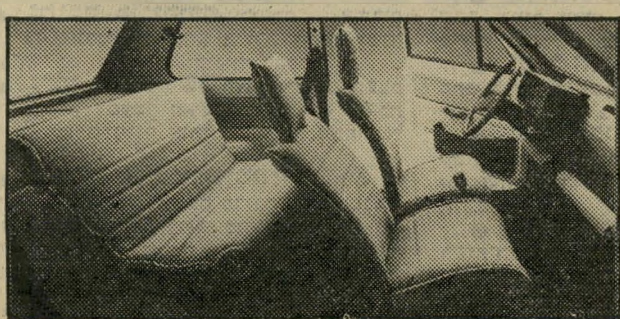
מבחוץ - "פנדה" נראית
כמכונית קטנה. אחרי
שנכנסים אליה - מגלים
שהיא מכונית גדולה - עם
הרבה יתרונות גדולים.

לי'פנדה", מערכת בילום,
קפיצים, מרכב ופגושים שלא
היו מביישים גם מכוניות
גדולות יותר. יש לה 3 דלתות
והוצאות אחזקתה נמוכות
במיוחד. בוא לראות אותה
עוד היום.

Fiat Panda

המחיר: 112,140 שקל בלבד
כולל מ.ע.מ.

אספקה מהירה

אחריות נגד חלודה עד 6 שנים

"הקטנה הזאת-גדולה!"

FIAT

אנשים

מורהו של משה ארנס.

השגריר המיועד בארצות-

הברית המציא את פיצצת-

האטום הסינית

■ במסיבה שנערכה בביתה של ח"כ המערך אורה נמיר, לסופרת נעמי פרנקל, לכבוד צאת סיפורה החדש צמח בר, השתתף גם מפקד חיל-הים האלוף זאב אלמור. הוא סיפר שבחיל לא התלהבו מ-בקשת הסופרת לראות מקרוב את אימוני הקומנדו הימי, ופעם, כשהיו בסיוור, היא נד-

■ הקריינית דליה מזור טוענת שהיא רגישה מאוד לבדיחות. "מאחר שכל מחר לקת-החדשות יודעת זאת, אני פונה תמיד למי שנמצא בי אולפן ומבקשת שלא יפגינו חושי-הומור דקה לפני תשע." ■ מזור סיפרה שרבים נוהגים לעצור אותה ברחוב ולהעיר לה על הופעתה בשרי-

עזרא דגן

ובנו גיא היו אורחי עיריית חיפה, שאירגנה נסיעה ברכבת מתל-אביב לחיפה, למשתתפי הפסטיבל לשרי-ילדים. עזרא, פנטומימאי ושחקן, כוכב תוכניות טלוויזיה לילדים, ניצל את הנסיעה להפרכת בועות-סבון.

חפה למים קרים מגובה רב. היא הצליחה לעלות על פני המים ולשחות. ואז הוחלט שאם היא מסוגלת לכך, היא יכולה להיצמד לאנשי הקומנדו.

■ על שינוי האווירה בר ארץ כלפי אנשי בית"ר יכול היה להעיד ח"כ משה ארנס. כשעלה ארנס מארצות-הברית בימי מלחמת-העצמאות, הוא כבר היה מהנדס מטוסים מוסמך. הוא ניסה ל-התקבל לעבודה בבדק, אך עברו הבית"רי מנע ממנו את המשרה. כעבור שנים היה מי שמכהן כיום כיושב-ראש ועד-התהווה-הביטחון למנהל ה-מיפעל, ואחר-כך אף שימש כמהנדס הראשי של החפשייה האווירית. בעניין זה נזכר ארנס, שכאשר השתלם בארצות-הברית בהנעה סילונית, נאלץ הפרופסור הסיני, שאצ-לו למד, לגטוש את משרתו בגלל הסנטור האמריקאי רור-די-האדומים ג'וזף ("ג'ו") מק-קארתי. אחר-כך גילה ארנס שהסיני הפך אבי פצצת-האטום בסין.

דור מהדורת-החדשות. "פעם פנה אלי משהו ואמר לי: תבטיחי שתתני חדשות טר-בות הערב".

■ הקריינית הפופולרית גילתה שהיא היתה רוצה מאוד לרוחל לשנה-שנתיים מ-מהמירקע ולהיות כתבת-שדה, אך מכל מיני סיבות טכניות בבניין הטלוויזיה, אין הדבר מתאפשר.

■ על שיתוף-הפעולה ה-איסטרטגי שבין ישראל וארצות-הברית הגיב המשרור יונה ("יב") בן-יהודה: "במשך שנות קיומה היתה ישראל הפרוצה המוכרת של ארצות-הברית. היום היא ה-שוטר, שאף אחת לא רוצה להתמסר לו. אם ארצות-הברית רית היא האחות הבכירה של-נו, אז אני הממור מחפש יחס מישפחתי טוב יותר."

■ בערב-הראיונות שאל יבין את ח"כ יצחק רבין אם יעודד תנועה של אור-חיים-תומכירבין. "היא לא תוקם, ואני לא מתעסק עם זה", השיב רבין.

בלונים

מאת דניאלה שמי

השר יוסף בורג ורמאל בן-נתן במפד"ל.

לי ולאחרים להיפגש בחשאי עם אישים ערביים, ושמרו

הנדרון

5 מנחם בגין אין חשק לסלק את הר פולשים מחבליימית.

איך הוא יכול? הרי הם עושים רק את אשר הוא ציווה עליהם לעשות, כאשר היה הוא ראש-האופוזיציה והנהיג את ה"התחלואות הבלתי-חוקיות בכל רחבי ה"ארץ.

לאריק שרון אין חשק לסלק את הפולשים האלה.

הרי עוד אתמול היה מנהיגם הרוחני. הוא לימד אותם את התורה של "ליצור עובדות בשטח". כשר החקלאות וההתנחלות בנה עליהם את פועלו ואת כוחו. עתה התהפכה הקערה על פיה, וכשרי הביטחון יש לו אינטרס הפוך. אך למה לו להפגין זאת בפומבי?

לשאר השרים כוודאי אין חשק להסתכך.

מה, הם נפלו על הראש? מדוע יוציאו דווקא את הערמונים של בגין ואריק מן האש?

לכן מסכימים כולם דשיטה של אפרס לקרוא לה "התרגיל של אריק".

אריק ישחק עם המתנחלים מישחק של חתול ועכברים. הוא לא יילחם בהם חזיר תית. הוא יתיש אותם. לא-שלא, בהדר-גה, ככל שמתקרב מועד הפינוי, ייעלמו המתנחלים האמיתיים, אותם שידקדקו לי-כסף כדי לבנות לעצמם חיים חדשים. הם יסתוו מה שיוכלו לסחוט, יקחו את ה-כסף ויסתלקו. בסוף יישאר רק קומץ הקנ-אים, הפולשים החדשים וחבריהם-לדיעה שבאו לפניהם. אותם יצטרכו לסלק - קצת בכוח, קצת במוח; קצת בשוט, קצת ב-שוחד.

אם כן, מדוע דחפש צרות עב-שיו?

הפיתוי הראשון הוא לאמר: אכן, זוהי הדרך ההגיונית.

ובעצם, מה איכפת לנו שכל ה-קנאים, כל המטורפים, כל הדרי-ווישים המרקדים של עמישראל יתקבצו בחבליימית?

בבוא היום יפרסם צה"ל הודעת: החייל הישראלי האחרון יחצה את הגבול הבינ-לאומי, בדרכו חזרה לישראל, מחר בבצה ריים.

מי שרוצה להישאר - שיישאר. עליו רק לדעת שהוא יישאר רב-דו - בלי צה"ל.

דקה אחת אחרי השעה 12 תבוא ה-מישטרה המצרית, היודעת היטב איך ל-טפל בקנאים דתיים מסוג האחים המוסל-דיים. היא תדע גם לטפל באחים היהודיים.

היא תפעל בחסות הכוח הרבי-לאומי אשר חייליו - בריטים? פתאים? אוסטרים? - כוודאי ימלאו פקודות בלי חוכמות.

כ, רב הפיתוי לשגות בחלומות כאלה, אך במציאות נראים הדברים אחרת.

א-אפשר לומר: לא איכפת לנו, זה צריך להיות איכפת לנו, כי זה נוגע לנו מאוד.

כי במה שמתרחש כעת בין רפיח וגואט-סיני טמונות סכנות חמורות לכולנו. אין זה קטע של פולקלור. אין זה עניין של "מיסכנים הגתלים מאדמתם. צריכים להבין אותם." אין זה סיפור תמים, טהור, נאיבי, פאתטי.

מוז עינינו הפחדניות מתגנב כאן איננו עינינו, עד עתידנו, עד מדינתנו, עד הממשלה הרמוקרטית שבחרנו לחיות בו.

קנאים של חבליימית אינם מסתי-רים את כוונותיהם. להיפך, הם מכריזים עליהן בקלייקולות. באמצעות כליי-ההתקשרות הממוניים, אשר ממשלת-ישראל מעמידה לרשותם ללא הגבלה ו"איוון". הם רוצים לסלק את קיום הסכמי השלום, ולהחזיר את מדינת-ישראל למצב של מלחמה עם מצריים.

זה נוגע לכל אדם בישראל לפחות משתי בחינות:

ראשית, במידחמה הזאת נצטרך להילחם כולנו.

לא רק אנשי גוש-אמונים. הם יישארו, מן הסתם, בבית כדי להגן על ישוביהם וישיבותיהם.

הדם שיישפך יהיה של האחרים. הבנים של כל מישפחה בישראל. הם ימלאו את בתי-הקברות, את בתי-החולים, את המוס-דות לשיקום המשותקים, קטועי-האיברים, העיוורים והשרופים של מחר.

כולנו, כולנו נשלם את מחיר המלחמה הזאת, בדור הזה ובדור הבא - מחיר הדם והדמעות והזיעה והכסף.

שנית, במעשה הזה תמות ה-רמוקרטיות הישראליות.

עם-ישראל תמך בהסכמי-שלום עם מצ-ריים. הכנסת אישרה אותו ברוב עצום. הממשלה שחתמה עליו נבחרה מתוך ב-חירות כלליות, שהיו גם מעין מישאל-עם על ההסכם.

הוותיקים נשתלו שם לפני 13 שנים, עליידי ממשלת-הטימטום של המערך, ב-עידודם של אבות-הליכוד, ואילו המסוכ-נים ביותר, נושאי הפצצה של ההפיכה, באים לשם בימים אלה, חצי שנה לפני מועד-הפינוי, בגלוי, לעיני כל.

ה מוח ההגיוני פשוט אינו יכול ל-

תפוס מה מתרחש כאן. לשווא תנסה להסביר זאת לזר. בעיניו זהו מחזה מטורף המבויים בבית-משוג-עים.

ממשלת-ישראל מאפשרת, וד-מעשה מעוררת, את יצירתו של צבא-קנאים אשר מטרתו המוצה-רת היחידה היא מיגור הממשלה ומדיניותה.

בשיא הטראגדיה שלה לא הגיעה ממש-לת הרפובליקה הווימארית בגרמניה ל-

מחסן בעצמונה: מחיר בכסף, בדם ובהשפלה

שפל כזה של אימפוטנטיות גופנית ורוח-נית מול פני הסכנה הפאשיסטית. ואכן, רוצה אדם להקיא למראה התנהגותן של ממשלה זו ואופוזי-ציה זו.

השרים מסתובבים כמו עכברים מסומל-מים בכלוב, עלובי-נפש ואחזו-יפחד, כשכל אחד מנסה להיפטר מן האחריות שלו (אך לא, חלילה, מן הכסא ומכונת-ההשרד ו-המוכירה ודירת-ההשרד). שימחה ואריק, משה ויוסף, זבולון ויצחק ויצחק ויצחק - איוו חבורה עגומה, אמללה! וכאורחים - כן החיילים. איוו מחזה מביש של קצינים המתפלשים בעפר לרגלי הפולשים, ללא שמץ גאווה ואומץ-לב מוס-רי, וכל שאיפתם היא שלא להיתפס. חלי-ל, במצב שבו יצטרכו לקבל החלטות, לבצע פעולות.

אילו היו פועלים מתוך אהדה נסתרת לקנאים, זה היה מסוכן מאוד. אך כשהם נהגים כך מתוך פחדנות עזובה, זה מסוכן שיבעי-תיים.

ואם החיילים - השוטרים על אחת כמה וכמה. אלה, שומרי-החוק, גיבורי בית-גריריבר, שפעלו באומץ-לב עילאי נגד כמה נערים מתוסכלים בשכונות ולפניו מישפחה מייאשת שפלשה לבניין-פאר - אלה קיפלו את זנבם ואת זנב החוק ו-הסדר.

ואחריהם - היועצים המישפטיים, ו-פרקליטי-המדינה, ובתי-המשפט, וכל צבא הביורוקרטיים של מישרדיה-המשלה ל-מיניהם.

צבא גדול ורב שז ארנבות וי-שפנים, אפשר היה לרחם עליהם, וזוהי חיו חיים עד חשבוננו, ומש-מינים מפרי עמלנו, וזורים בנו כי כל ימות-השנה.

אני מניח כי בסופו של דבר לא תצלה מזימתם של חורשי-הזימות ומכיני-הפוטש. ממשלת ישראל תצטרך לפנות אותם. לא תהיה לה ברירה. עמי-ישראל לא יניח לה להפר את חוזה-השלום. והעולם הגדול לא יתן לה. ואריק שרון יהיה גיבור היום.

הדרווישים יסולקו, וילכו לרקוד במקום אחר. ארבעת חברי הכנסת, שהתחייבו ב-מעמד חגיגי "לשמור אמונים למדינת-ישראל ולמלא בנאמנות את שליחותם ב-כנסת", ואשר תחת זאת פועלים עתה ל-הפרת חוקי ישראל ולסילוק החלטות ה-כנסת - יחזרו למושביהם ולמיוזון.

הם יסתלקו. בוודאי.

אך המחזיר יהיה עצום.

ודם כל, המחיר במובנה הפשוט של המילה, מחיר הכסף.

מיליארדים נוספים יישפכו ל-

תוך הלוע הזה של חוצפה ורהב. בכל פעם שמושבעות המילים המתחס-דות על "אנשי-האדמה הנחלשים מן ה-

קרקע שלהם" (קרקע שממנה נתלשו ה-בעלים האמיתיים לפני תריסר שנים, ב-אכזריות גדולה ובלו פיצויים) - עולה המחיר בכמה עשרות מיליוני לירות.

בכל פעם שמושבע איום נוסף בהתנג-דות אלימה, עולה המחיר בעשרות מיל-יונים נוספים.

האתנן - אתנן הצניעות, הצבי-

עות והסחיטה - עונה מיום ליום. את המחיר נשלם אנחנו. וקודם כל ה-

זקנים, החולים, הנכים, המפגרים, מוכי-הגורל אשר תקציב-המדינה שוב אינו מעניק להם תנאי-מחיה מינימליים. ואנ-שיהמצוקה ודיירי-העוני, שחרפתם גוב-רת משנה לשנה.

מהם נלקח הכסף - מיתומים ומאלמ-נות, מתקציבי החלב והארוחות החמות, מן הכיתות לחינוך מיוחד לטעוניה-טיפול שנסגרו בסטנוות, מתקציבי השיכון.

כדי לתת אותם לחבורה של מפירי-חוק ופורעיי-סדר, שאידיאלים רמים בפהם בעוד ידם מושטת עמוק לתוך כיסי המדינה.

על כך יש להוסיף את המיליארדים אשר יאבדו לעם-ישראל מפני שפשוט לא תהיה אפשרות לפרק בעוד מועד את ה-

ציוד העצום הפזור בשטח זה, ואשר ייהרס ברגע האחרון או יימסר למצרים בחינם.

אך מחיר-הכסף העצום יהיה קטן בהשוואה לנזקים שלא ייתנו לתר-

קון. **הנזק לשיטת-החוק, לכבוד-הדמוקרטיה, לריקמת-החיים של החברה הישראלית, על מוסדותיה הנכבדים.**

גם בתנאים רגילים זהו מיבנה רופף ל-מדי המכות העומדות לנחות עליו במח-צית השנה הקרובה עלולות לערער את יסודותיו כליל.

הנזק הבינלאומי עזוז להיות חמור עוד יותר.

ממשלת מצרים רואה בעיניה כיצד מעודדת ממשלת-ישראל, השותפה להסכ-מי קמפ-דייוויד, את החבורה הזאת של שונאי-השלום להתקבץ בחבליימית, לא-גור כוח וגנש ערב מועד-הפינוי.

היפלא כי בלב מצרים רבים הולך ו-מתגבר החשד שמא הדבר נעשה בכוונה, כדי לספק אליבי לאי-ביצוע החוזה? שמא החליטה הממשלה עצמה "לעצור את ה-נסיגה"?

גם אם יבוצע לבסוף ההסכם, תצנן פר-שה זו בהרבה את האמון ההדדי, שהוא בסיס הכרחי להמשך תהליך הנורמליזציה.

ואילו העולם הגדול - איך יוכלו ממ-שלותיו להתייחס בכבוד לממשלה ישרא-לית הנוהגת כך, ולאופוזיציה אשר דרגת-עליבותה עוד עולה בכמה מעלות על זו של הממשלה?

העולם כולו הוא עד למחזה: הדמוקרטיה הישראלית נכנעת ב-

צהריים לדחבורה של אקרוזונים בדרום הפרוע.

דוגמניות הצמרת של ישראל באו לנסות את „המחול האירובי“, המשלב ריקוד והתעמלות - אך החליטו שקר מדי

להזיז (או לא)

הדגליים של המדינה שייכות לדוגמנית עדנה רותם שניסתה לשכנע חברותיה להצטרף לרוקדות. למעלה משמאל: ורד ציבעון עומדת ראש הדוגמניות לפני המראות ומדגימה לפנין את התרגילים.

יצרו עבורן בגדים תואמים — טרנינג אלגנטי ונעלי-ספורט ב- שלל ציבעי-הקשת. אולם לאחר- נה הודיעו חוקרים אמריקאיים ש- פעילות ספורטיבית זו גורמת נזק רב לגוף — בעיקר לעור. כל מי שרצתה לשמור על גופה ולהמ- שך לטפחו עמדה בשנית לפני בעיית חיוק השרירים. המחול האירובי — צורה חד- שה יחסית של ריקוד, עשוי לפ- תור את בעייתן של הנשים, ש-

נאוה פוקס, המיוחדת עם כל הדוגמניות, הצ- טרפה לשיעור וכשזה הסתיים ניסתה לארגן את

לפני שרונה מרש נשארה בחברתן של אלה שחששו מן הקור, בטענה שהחורף כבר ב- עיצומו והעדיפה להתבונן בחברותיה הרוקדות.

במקום

הדוגמנית רותי ירון נימקה את אי-השתתפותה בכך שהיא ושהיא עייפה אחרי יום עבודה. בתוס

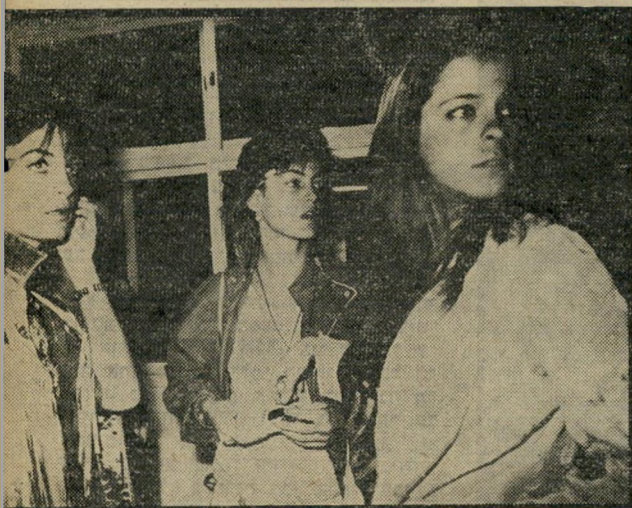
דיהן העליונים ולהצטרף לשורת הרוקדות התירוצים היו שונים: אחדות טענו שהר- בעיצומו, ורק המחשבה על רגליים יר- מעוררת בהן צמרמורת. אחרות נימקו- סירובן להתפשט בטענה שעליהן לצבור לשבוע העבודה שמחכה להן.

לה האנגלית Air (אוויר), משום שהוא נועד ללמד נשימה נכונה ולהגביר את הסיכולת לבריאות. ורד ציבעון, צעירה בת 26, מפ- עילה סטודיו לתנועה שמתמחה בלימוד מחול זה. את השיטה, על כל תרגיליה, היא למדה במכון לתנועה של השחקנית גיין פונדה.

הדוגמניות הרבות שבאו ליטול חלק בשיעור לדוגמה היו מצויי- דות בביגוד-ריקוד מפוארים, כיאה לדוגמניות-צמרת. אולם לא כולן

ליושבות מן הצד נראו התרגילים כ- שקל לבצע. הן ינו אותם מישקל-א- אולם אלה שביצעו אותם, הרגישו את

המארגנת

עיניים בוחנות
 סלי עומר (מימין) אינה דוגמנית, א
 הצטרפה אל חברותיה סימנה בלומנ
 (במרכז) וספי דבני, שהביטו בעיניים סקרניות על אלה שהעז

ריפוי בפיסוק
 לעדנה רותם, הדוגמנית שהתגאתה
 כושרה הגופני, התקשתה בביצוע
 תרגילים שנעשו בשכיבה, שגרמו להפעלת שרירי הבטן והרגלי

את המה-שמו

ניסו לשכנע את הצופות. לפני ש-
 עזבו את הסטודיו הן ביקשו מוורד
 שתיפתח עבורן קורס מיוחד, רק
 לדוגמניות, כדי שלא להיטמע,
 חלילה, בבנות-חוזה שמיקצוץן
 יוקרתי פחות. **מיכי כרוני**

הן פשוט לא יכלו להירגע. ההנאה
 היתה גדולה מהכאבים או מהעיי-
 פות.
 "אנחנו בטוחות שנמשיך לר-
 קוד", הכריזו אותן שניסו את ה-
 מחול החדש. "באמת שכדאי לכן,"

הדוגמנית פינצי מור מיהרה ל-
 התלבש ולהצית לעצמה סיגריה
 שיעור האירובי המתיש שבו השתתפה.

לכמה מהן כאבים עזים — הוכחה
 לכך שהתרגילים אכן ממלאים את
 ייעודם.

**קורס
 מיוחד**

גבי הרוקדות לא היתה
 בעיה. הקפיצות והניתורים גר-
 מו להן להזיע כהוגן. המוסיקה הר-
 סוחפת לא הניחה להן להיכנע
 לשינויים או לאיטיות. לכן הניט

על תנועות שנראו לה חשובות במיוחד, או הקשות לביצוע יותר מאחרות
 נחשבות כשינויים בהמנדט. מיני לכוניות שיוזר מן הערכות בעת הטלית

הדוגמנית תמי בן-עמי התייחסה ל-
 שיעור כעונות בלב. היא מניחה כי

תמי על הארץ

יומן חדשות

✧ **ואנסה רדגרייב** מתמידה במילי-חמחה נגד הציונות. אחרי שני סירטי תעודה, שהקימו נגדה את כל המימסד היהודי בעולם השעשועים, היא הכריזה לאחרונה, בזמן ביקור בבירוק, על כוון נהיה להפיק סרט תעודי שלישי, הפעם — על הקשרים בין התנועה הציונית והתנועה הנאצית לפני מלחמת העולם השנייה.

✧ **הצלם** שתמונתו ליוו את דיווחי העולם הזה (2305) מפסטיבל סאן-פרנסיסקו, **קו, הוא טים בולאנה**, בנו של מי ש היה אחד מגדולי צלמי הקולנוע בכל הזמנים. טולאנה היה אחראי למהפכה ה' חזונית באזור קיין, ועבד בין היתר על סרטים כמו אנקת גבהים, ענבי זעם, שר עלים קטנים ושנות חייו הפיות ביותר. הבן היה צלם בשירות צבא ארצות-הברית בוואשטון, והיום הוא מפיק עצמאי של סירטי הסברה וצלם עיתונות.

✧ **הוליווד יוצאת לכבוש את סין.** ה' בימאי **רוברט ויין** ושניים ממפיקיו יצאו לפקין, במטרה לשכנע את הסינים שישתפו עימם פעולה בהפקת סיפור אה' בה בין קצין אמריקאי ורופאה סינית, בימים האחרונים של מלחמת-האזרחים בשנחאי. כאמצעי נוסף לשיכנוע, הביא עימו ויין עותק של הסרט המצליח ביר' תר שבנים, צליל מוטסליה.

✧ **גם קארל פורמן** (מחבר בצהרי היום) נמצא עתה בסין, (מוסד להשיג עזרה מקומית ורשות לצלם במקום סרט על חייו של **סון-יאט-ט'ן**, מנהיג המהפכה הסינית בתחילת המאה ונשיא הרפובליקה הסינית הראשונה, הנחשב לגיבור לאומי בעיני כל הזרמים הפוליטיים בסין).

✧ **הבימאי היפאני** הדגול **אקירה קורסאווה**, שהודיע על כוונתו להכין גירסה יפאנית של המלך ליר, הסביר ל' אחרונה שהידיעה אינה מדויקת. הוא אומנם מכין עתה סרט היסטורי, המתרחש במאה ה'16, על מלך שלו שלר' שה בניס (ולא שלוש בנות), ויש דמיון בין הסיפור למחזה של שקספיר. אבל קורסאווה השתמש גם הפעם, כמו בקאר'

ז'אני מראפל: „בישראל חשפתי את עצמי לחלוטין“

חאלו הוא סרט על צעירה יהודיה, ש' נולדה בארגנטינה להורים גרמנים שנמ' לטו לשם מן המישטר הנאצי, והתחיה ב' גרמניה. הבימאית הגרמניה ז'אני מראפל, סל, שביקרה השבוע בארץ, היא ילידה ארגנטינה, בת להורים יהודים שמצאו שם מיקלט בזמן מלחמת-העולם השנייה. הקריירה שבין הסיפור בסרט לסיפור בחיים מוזקרת לעין. למרות זאת, בכל הפסטיבלים שבהם הוצג הסרט (וגם זכה בסרט הביקורת בפסטיבל קאן ובסרט היצירה הראשונה בפסטיבל סרסבטסאן), התעקשה ז'אני להדגיש, שהחלק האר' טוביגראפי בסירטה הוא מישני בהחלט, ואין לסיפור קשר ישיר לחייה.

„כאשר הגעתי לישראל, גמרתי אומר לחשוף את עצמי ולהודות כי אכן מדובר בחולדות שלי“, היא אומרת. „אולי מ' שום שאני מרגישה כאן בטוחה יותר מכל מקום אחר.“

כפי שקורה לא פעם, היצירה משמשת אמצעי לגירוש רוחות-רפאים, לג' בי ז'אני, להיות היום יהודיה בגרמניה, זוהי בעיה המעמידה הרבה מאוד שאלות ודורשת הרבה מאוד תשובות, שיש לחפ' שן במציאות של היום, אבל גם בעבר. „זאת למעשה הסיבה שלא רציתי כל-כך ליצור תהות מוחלטת ביני ובין הדמות, שעל המסך. אומנם הפרטים שייכים אולי לחיי, אבל מאחריהם מסתתר עולם ומלואו שאינו נוגע רק לי. את זאת, לפחות, ני' סיטי להשיג בסרט.“

אחרי הקרנה מיוחדת של הסרט, בקול-נוע גורדון בתל-אביב, נפגשו הצופים עם הבימאית. כמה מהם טענו כלפיה, שה' מישפחה היהודית שבסירטה מזכירה להם את המישפחה היהודית של ילילי מרלן של פאסבינדר. ז'אני נראתה מוועזת: „זה אינו בשום פנים ואופן תוצר של אכזבה מבימאית...“

שאני רואה את צלב הקרס הנאצי כנושא לפולחן אסטטי, עם כל מה שכוון בכך, ואחות בי חימה.“

ז'אני אינה חוששת למתוח ביקורת על פאסבינדר, ומבהירה היטב שהוא, לא היה גר לרגליה. אך היא השתמשה ברבים מן השותפים הקבועים שלו, הן בצוות הטכ' והן בלשונות.

במאית ז'אני מראפל היא זו אני

ני והן מבין השחקנים. אינגריד קאוון, המגלמת את מאלו, היתה פעם אפילו אש' תו של פאסבינדר. „היכן השואה?“ שואלים אחרים. לגבי סרט שחלק נכבד מעלילתו מתרחש בגר' מניה של שנות השלושים. הנאצים אינם אלא דמויות-רקע. ז'אני טוענת, שאין

מושג, בפרק מתוך ההיסטוריה של יפאן, שאותו הוא יתקן וישפץ לצרכיו הדרא' מטיים. כך, למשל, הוא הסביר, שלושת בניו של המלך היו דווקא טובים, אבל בסרט הם יהפכו לנבלים. קורסאווה בן ה'71, זוכה לאביב מתודש אחרי הצלחת קאגמושה, שהופק בכסף אמריקאי.

סרטים

ג'וזף לז'י על דון ג'יובאני

שנתיים בדיוק אחרי הצגת הבכורה של הסרט בפאריס, תיערך במוצאי-השבת הבאה הבכורה הישראלית לדון ג'יובאני, סרטו האחרון של ג'וזף לז'י, המביא אל הכד בשלמות, את האופרה של מוצארט.

לחובבי המוסיקה זאת תהיה חגיגה. השאר מוזמנים להישאר בבית, כדי לחסוך סבל מעצמם, ובמיוחד מכל אותם אנשים ש' ירצו ליהנות מן התוויה ללא הפרעות. שלא כחליל הקסם של ברגמן, לז'י לא צילם את האופרה על הבימה. הוא בחר בכמה ארמונות בסביבות העיר האיטלקית ויצצ'ה, שניבנו על-ידי האדריכל בן המאה ה'16, אנדריאה פאלאדיו. הסרט זכה באירופה לשיבחי הביקורת, ולז'י רואיין בכל אמצעי-התיקשורת כדי להסביר חריג זה ביצירתו — אופרה מבויימת בתפאורה טבעית, כשגדולי ה' זמרים של תקופתנו משחקים ושרים ב' תפקידים הראשיים.

הנה כמה מתשובותיו של לז'י:

● אינני חסיד מושבע של האופרה.

ז'אני מראפל: „בישראל חשפתי את עצמי לחלוטין“

שים אשר סבלו רק בעקיפין, משום שהצ' ליחו להימלט ברגע הנכון („היהודים ש' יש להם כסף יצילו את נפשם, ואזי לאחר רים“, אומר בעלה של מאלו בסרט, המ' עורב אחריכך בפעולות הצלה של יהוד' דים והעברתם אל מעבר לגבול ההולנדי).

גרופה, אם לילד, ז'אני מחפשת את דרכה בגרמניה, בדיוק כמו גיבורת ה' סרט. לאחרונה זכתה בפרס בפסטיבל ה' סרטים של מאנהיים, על סרט תעודי ש' עשתה עבור הטלוויזיה הגרמנית. הסרט מוקדש כולו לבעייתם הקיומית של יהוד' די גרמניה היום. „כאשר צילמתי סציה בסרט העלילתי שלי, שבו מבקרת חנה על קבר אמה בבית-קברות יהודי בדרום גר' מניה, נדהמתי לראות, שלד בית-הקברות ממוקם מיטווה של הצבא הגרמני, במיס' גרת חאלו לא היה לי מקום להראות זאת, אולם כאשר הטלוויזיה הגרמנית פנתה אלי זמן קצר לאחר מכן ושאלה אם יש לי נושא מתאים לסרט תעודי, מייד הצעתי להם נושא זה.“

הסרט מציג את הבעיה מבעד לעיניה של ז'אני, המראינת יהודים רבים שחיים היום בגרמניה, ומבעד לעיניה של ילדה בת 10, חנה לז'י, הנודדת עימה ממקום למקום, ומבקרת בשרידים שנותרו מן ה' תרבות היהודית. הסרט עוסק, כמובן, ב' קשיים הנפשיים שיש ליהודים החיים שם.

אבל יש גם תמיכה מוסרית, שאינה קשורה ישירות לשואה ושאינה מניחה ל' ז'אני, „מזור לראות עד כמה המנהיגים הרשמיים של הקהילות, המייצגים כביכול את הקהילה היהודית, הם שמרניים, וקרו' בים לזרמים היותר ריאקציוניים שיש ב' גרמניה“, היא אומרת. את מסי הקהילה היא משלמת, משום שאינה רוצה להינתק ממנה, אבל היא מדעזעת מהמחשבה ש'

המשרת הצעיר בסרט, שאינו מוציא הגה מפיו (בתפקיד מפיע אריק אדו'אני, אחיה של איזארל), הוא המצאה של פראנז

תמונת הפתיחה של דון ג'יובאני: האצילים מתכוננים בפועלים בבית-חרושת לניפוח זכוכית האופרה הזאת? ביטוי של התמרדות אם לא מהפכה של ממש!

אדה מוזר כדונה אנה נקמתה של הדונה שפונתה

אבל הוקסמתי מן השילוב של מוצארט, דון חואן ופאלאדיו (הרעיון הוצע לו על-ידי מנהלה לשעבר של האופרה של פאריס, רולף ליברמן).

● המישחק בסרט מוכתב על-ידי ה' מוסיקה, כאשר המוסכמות האופראיות של תנועה והתנהגות, מוצנעות עד כמה ש' אפשר, העלילה צריכה להראות אמינה.

● צריך להזהר כדי שהזמרים לא ייראו מגוחכים בעיני הקהל. הזימרה 'דורשת מאמץ פסיי ניכר. כל הגוף עובד לא פחות מזה של ספורטאי בתחרות. לכן היה נראה מוזר, אילו על המסך היו הזמרים מניעים את שפתותיהם בלבד, הם שרים גם בזמן הצילומים, אם כי לא במלוא העוצמה. נוסף לכך, כל הרצ'י-טאטיבים (הדיקלום המוסיקאלי המלווה בהארפסיקורד) הוקלטו תוך כדי צילום הסרט ולא באולפן הקלטה.

● היחס שלי לנושא האופרה מתומצת בציטטה של הסוציאליסט האיטלקי גראמי' שי: „העולם הישן גוסס והחדש אינו יכול להיוולד, ובתקופת מעבר שכזאת, צצות כל מיני תופעות חולניות.“ בעיני, האופרה הזאת היא ביטוי של התמרדות אם לא מהפכה של ממש.

● המשרת הצעיר בסרט, שאינו מוציא הגה מפיו (בתפקיד מפיע אריק אדו'אני, אחיה של איזארל), הוא המצאה של פראנז

סאליארי, השותף שלי לעיצוב הסרט. אני מנסה לרמוז לאפשרות שהוא בנו הבלתי חוקי של דון ג'ובאני, ושל אחת המשרות. תות. זהו מעין עד דומם לכל מעשי אדונו, ומשמש אותנו גם כתכסיס דרמאטי הפותר כל מיני בעיות בעלילה. בעזרתו, למשל, נמלט דון ג'ובאני מן ההמון הזועם הרודף אחריו.

● אשר לגשים בחייו של דון ג'וי- באני: לגבי דונה אנה, נקטתי עמדה שבוודאי תרגין את המדקדקים, משום שאין לה בסיס באופרה עצמה. אני מראה אותה בפתיחה, כשהיא מחליפה מבטים עם דון ג'ובאני בוונציה, ומזאת משתמע שלא היתה קורבן המים כל-כך לפיתויו, כפי שהיא מספרת מאוחר יותר. היא אריסטוקרטית שהושפלה וגרמה למות אביה. והיא שואפת נקם ביגלל שתי ה- סיבות גם יחד.

את דונה אלווירה, שהיתה כנראה זוגתו החוקית היחידה של דון ג'ובאני, וזכתה להיות במחיצתו שלושה ימים רצופים,

דונה אנה מתאכזת עד מות אביה ההתחלה

הפסל (אביה של אנה) מוד ג'ובאני הסוף

אני מציג כמכשפה אחוזת טירוף, מין אופליה אריסטוקרטית שדעתה נטרפה עליה כאשר נעזבה לאנחות והפכה ל- מיפלצת אמיתית.

צרלינה היא אופורטוניסטית שנהנית מן העובדה שאדונה מחזר אחריה, אבל יודעת היטב שהיא תושלך ממיתתו עד מהרה, ולכן אינה רוצה להפסיד את חתנה, מאוטי.

● אני מרוצה מאוד מן הזמרים, הן מבחינה מוסיקאלית והן כשחקנים. טרזה ברגאנצה היא אולי מבוגרת במקצת ל-

פענויים

אהבה

אהובת הקצין הצרפתי

(סטודיו, תל-אביב, אנגליה) —

אם צריך לעבד ספרות לקולנוע, קשה למצוא דרך מעודנת, מתחכמת ומלוטשת יותר מזו שמצאו הבימאי קארל רייז והתסריטאי-מחזאי הארולד פינטר, כדי לטפל בסיפור של ג'ון מאולס.

הסרט, כמו הספר, מתנהל בשני מישורים. מצד אחד, אהבה מטורפת הפורחת על רקע המחנק המוסרי והחברתי של התקופה הוויקטוריאנית. מצד שני, הקשר בין השחקן הבריטי ובין השחקנית האמריקאית, המגלמים את שני האוהבים הוויקטוריאניים בסרט בן-ימינו.

רייז, אחד התיאורטיקאים המפורסמים של עריכה קולנועית, עובר בביקחות ובזריזות רבה מן העבר להווה ובחזרה לעבר, כאשר כל תקופה מחזקת את השנייה, בתיאור שני סוגי אהבה שמרכיביו שונים אבל צורת התפתחותם דומה. כל תקופה מצולמת בצורה שונה, דוק רומאנטי נסוך על העבר, וצלילות חריפה על ההווה. כל תקופה ערוכה בדרכה שלה, בהתאם לקצב החיים שבה, ואף-על-פי-כן, לא נוצר אף לרגע רושם שאנו צופים בשני סרטים שונים. זהו סרט אחד, יחיד ומגובש.

שרה הוויקטוריאנית, שבלחץ התקופה שבה היא חיה כנטע זר, היא הופכת לכימעת סכיופרגית, מנסה להגשים את עצמה לפי מיטב המושגים של המאה שלנו. ואילו אנה, השחקנית המגלמת בסרט-שבתוך-הסרט את שרה, מציגה את השלב הבא, אחרי השגת ההגשמה — את השיחרור והיכולת לתפקד בחירות גמורה. מריל סטריפ אכן מגלמת את שתי הדמויות כאילו הן ממשיכות זו את זו,

מריל סטריפ בתפקיד אנה המשחקת את שרה

בכישורן ובתבונה בלתי רגילים. אבל, וזאת צריך לציין, נידמה שכל המעורבים בסרט הזה, רצו מאוד שהצופים ישמרו מרחק מסויים מן המתרחש על הבד, על מנת שלא יסחפו יתר על המידה ברגשות, ויבחינו במרכיבים האינטלקטואליים. העריכה דואגת לכך במיוחד, כאשר בכל פעם כשהקהל נוטה להזדהות לחלוטין עם אחד משני הסיפורים, היא מקפידה אותו לסיפור השני ומחזירה את הניכור. ולכן הסרט מעורר התפעלות לכל אורכו, אבל התרגשות לעיתים קרובות יותר.

על פישעי

נוילחנה

מישפטו של סגן מוראנט

(אורלי, תל-אביב, אוסטרליה) —

הסרט מהווה הוכחה ניצחת ל- עוצמה הטמונה בקולנוע, אם יודעים לנצל היטב. אסף של אנשי מיקצוע מעולים שיתף כאן פעולה ומוביל את הצופה, בלי שום קושי, לכיוון הרצוי לעושי הסרט, גם אם הדבר אינו עולה בקנה אחד עם צורת המחשבה הרגילה של הצופה (ראה יומן אישי „העולם הזה“ 2305).

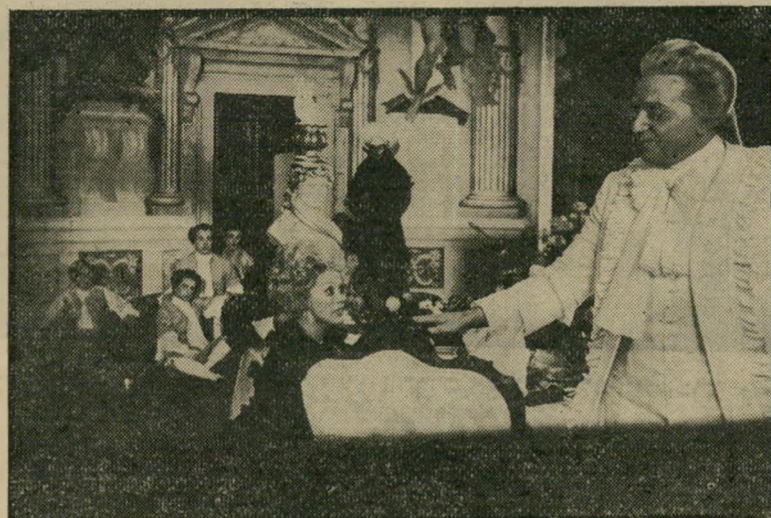
העלילה משחזרת פרשה היסטורית ממלחמת-הבורים, בתחילת המאה, בדרום-אפריקה. שלושה מקציני הוד מלכותה, הסגן מוראנט ושניים מעוזריו מועמדים לדין על רצח שבויי מלחמה, והמפקד הבריטי העליון מעוניין שהם יורשעו כדי שהבורים ישתכנעו כי אכן הצדק האנגלי אינו מכיר באיפה ואיפה. משום כך, תוצאת המישפט ברורה מראש, וגם העובדה שמוראנט ושני חבריו מסייעים לסור-הרייה להדוף התקפת-פתע בורית על המיבצר שבו הם נתונים במאסר, אינה מספיקה כדי לשנות את גורלם.

ברוס ברספורד („המסיבה של דון“), מן הבמאים הבול-טים והמצליחים ביותר בגל האוסטרלי החדש השוטף היום את העולם, מתייחס באהדה גלויה למוראנט. הוא מציג את מקטרגיו כצבועים חסרי מצפון או, במיקרה הטוב, כאנשי צבא שמוחם כבול להגיון הצבאי. הוא מסביר שמוראנט אומנם אחראי למעשה שמייחסים לו, אבל מעשה זה נעשה הן כנקמה על התעללות האוייב בגופת ידיו,

וודורד ובראון: עבודה עשויה היטב

והן משום שהוא קיבל הוראה בלתי כתובה, מן המטה הכללי, שאין לתפוס שבויים, אלא לחסל אותם במקום. העמדה נכונה של המצלמה, דיאלוגים כתובים בחסכוניות ויעילות מופלגת, עריכה דינאמית שדוחפת את הסיפור ללא לאות קדימה, ומישחק מעולה של אדוארד וודורד (מוראנט) וג'ק תומסון (פרקליטו), יוצרים סרט מהנה ו-סוחף.

רונדו ריימונדי בתפקיד דון ג'ובאני וקירי טהיקאנווה כדונה אלווירה אף אחד מהם לא התעניין מעולם בקולנוע

תפקיד צרלינה, אבל היא המתונה עשרים שנה עד שהסכימה לשיר אותו. היא היחידה שלא התנסתה קודם לכן בתפקידה על בימת האופרה, משום שלדבריה זהו התפקיד הקשה ביותר שכתב מוצארט. קירי טהיקאנווה (דונה אלווירה) ו- חוזה ואן-דאם (המשרת לופרלו) נפלאים ורגורו ראימונדי (דון ג'ובאני) יוצא מן הכלל. אף אחד מהם לא התעניין קודם לכן בקולנוע, ואני משוכנע שלא ראו מעולם סרט משלי. תחילה חששו מן הצפוי להם, אבל בסופו של דבר גילו יחס ידידותי מאד.

עד כאן דבריו של רוזי.

אגב, פראנץ סאליארי, סופר, מחזאי, במאי ומפיק בתיאטרון, צייר ומגלף, שהיה שותפו של רוזי בסרט והמדריך שלו ברזי האופרה, אינו קרוב-מישפחה של אנטוניו סאליארי, בן תקופתו ואויבו המושבע של מוצארט. שמו האמיתי הוא פראנץ סאוול, בן דרום צרפת. שאימץ את השם סליארי בשלב מאוחר יחסית בחייו, כעין בדיחה פרטית של מעריץ מושבע של מוצארט.

המשך הסידרה על כוכבי העבר. שימעון ישראלי, הלהיט של שנות ה'50, הוריד פרופיל אך נשאר בתיאטרון. אהובה גורן, כוכבת „פורטונה“, היא יועצת יופי בחברת תמרוקים ואבידמה גולן, כוכבת „לופו“ הפכה מחרגמת

פורטונה אינה מחייכת שנית

שימעון ישראלי כיום
„אני רוצה חיים שקטים“

ישראלי, שהוא תפס בה מקום מרכזי, שנות ה'60 היו שנים תוססות בבידור הישראלי. עד היום קשה לתחליט אם היה זה בזכות מפקים בעלי דמיון ותעוזה רבה, או משום שהשוק היה רווי בכישרונות מקוריים ורבי-עוצמה. שמות כמו חיים טופול, אורי זוהר, נחמה הנדל, שייקה אופיר, יוסי בנאי, אריק לביא ריבקה מיכאלי, ריבקה רז ואחרים, צמחו והיו במיטבם בתקופה זו. מייד כשהשתחרר מלהקה צבאית, בתחילת שנות ה'50, מצא עצמו ישראלי

במלוא העוצמה לפני כעשרים שנה. כתריס רבים נקשרו לראשו. כינו אותו „חלוץ תוכניות היחיד“, „איב מונטאן הישראלי“ ועוד. הוא היה הראשון שהעז לצאת בתוכנית משלו, כשהוא ניצב לבד על הבימה ומושך באמצעות שמו בלבד אלפי איש לאולם התיאטרון. היום זוהי תופעה נפוצה ביותר. כל אמן המכבד את עצמו יוצא בתוכנית יחיד, ומיספר הנגנים בתזמורת המלווה מצביע על מידת יוקרתו. הדבר שייחד את ישראלי אז, ואינו

שימעון ישראלי עם חיים טופול ואורי זוהר ב„אף מיקה למורנגנשטרין“ (1962)
איב מונטאן הישראלי

עוסק כמעט בכל מה שקשור לעסקי השעשועים, על הבימה ומאחרי הקלעים. הוא השתתף בהצגות רבות בהבימה ובקאמרי, ושם פגש את אריק לביא הצעיר ואת צבי ברורודו. הפגישה הולידה שלישיית זמר חדשה

נפוץ גם היום, הוא ששמעון כתב את רוב חומרי, ערך ועיבד אותו, הלחין את רוב השירים. ביים את עצמו והיה שותף עיסקי מלא בהפקה. בבית-קפה תליאביבי קטן מגולל שימעון ישראלי תקופה עשירת וי

ועד אמצע שנות ה'60. הוא היה מהמאמרי הגדולים ומנציגי הביולטים של אורי זוהר. תקופה. היום שימעון ישראלי הוא בתחילת שנות החמישים שלו. מתגורר בחיפה ורעובד בתיאטרון החיפני. הוא כבר רחוק מאורז מאורזת הזכוכית שהממנה ילדו

ול הבא העמוק והחושני שלו זכור לרבים. בשנות ה'60 לא עבר כימעט ששת יום של חול, תורת היחסים, צה צה תאומים ושלל אגרים רבים אחרי רים לא שודרו ברדיו. שימעון ישראלי היה תופעה יוצאת-דופן בנוף הבידור והתיאטרון הישראלי. מסוף שנות ה'50

שה הדגישו מוטיבים תנ"כיים-כנענים ב־ שירתם ויצרו מהפכה בזמר הישראלי. הם זכו בהצלחה גדולה, שהתבטאה בהופעות רבות בכל רחבי הארץ, במיכתבי מעריצות, כסף רב ומסע-הופעות ארוך ב־ חו"ל. שגולת הכותרת של מסעם היתה הופעה באולם אולימפיה בפאריס, יחד עם שארל אזנבור, ותקליט שזכה בהפרס הגדול.

השלישייה גם העלתה על מפת האמרגני

גם מרוכל בשוק, לא רק משחקן, אכסדר לעשות מצליחן

נות בארץ רביסרן אלמוני, שרק השתחרר מחיל-התותחנים, בשם גיורא גודיק. "הרווחנו הרבה מאוד כסף", נזכר ישרי אלי, "וזה היה אמצעי מצויין להסתובב ולהתפתח בחו"ל. אבל העסק הצליח כ־ כך שמצאנו את עצמנו חתומים לשנה מראש עם כל מיני תחנות טלוויזיה, כש־ פאריס היתה הבסיס."

אך כשאד סאליבן הגדול, בעל תוכנית הטלוויזיה הפופולארית ביותר בארצות הברית, הזמין אותם להתארח בתוכניתו, סירב ישראלי לנסוע, כי לדבריו, היה

אחובה גורן ב־"פורטונה" (1968) "רציתי להוכיח שיפות אינן טיפשות"

גורן כיום, כיועץ יופי

גע, שמעון. בהצגה רגילה הביקורות ור המחמאות נופלות על הרבה אנשים ופה אתה מקבל את הכל. "ההצלחה גם הפחידה אותי בגלל ה־ אחריות הכבדה שנפלה עלי. הרגשתי ש־ סומכים עלי, ופחדתי לאכזב את הציפיית שתלוי בי". בשלב מסוים תפס ישראלי את המילי כוד שהופעות־ייחודי הוא הפסיק את הופעותיו בשיא הפופולאריות שלו. "השאלה הטיבעית שצצה אחרי כל תוכי

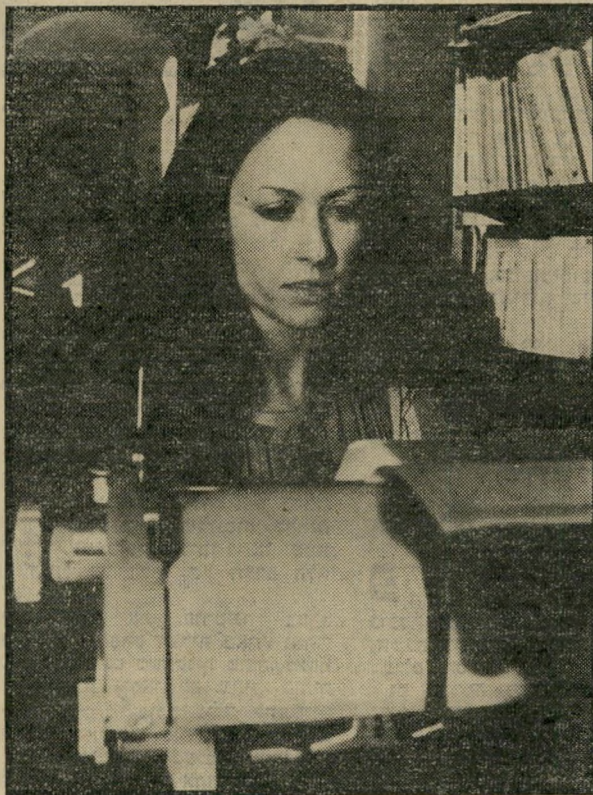
המפיקים והבימאים נותנים לשחקן הרגשה שהוא זבל

גית היתה: ומה הלאה? מה יהיה הדבר הבא ואיך לעשות אותו כדי שלא יתקבל כדריכה על המקום ולא כנסיגה לאחור. אתה מתחיל להתחרות בעצמך. "ואז, אחרי ארבע תוכניות־ייחודי, הבנתי שאסור לי להמשיך הלאה. החוש אמר לי להפסיק ברגע מסוים. פחדתי להמשיך. פחדתי שאתחיל לחזור על עצמי". הוא יצא בתוכנית משותפת עם שייקה אופיר שנקראה שיון (ראשי התיבות של שמותיהם) וגם ערב זה זכה בהצלחה כבירה.

ישראלי אינו זוכר עצמו מאושר מאוד מהצלחה שנפלה עליו באותה תקופה ב־ מנות גדושות. הוא מסביר: "הרגשתי ש־ חברים במיקצוע היו נבוכים לומר לי שלום. כשנתקלתי בהם ברחוב, מילמלו: 'אז אתה מצליח, מה?' בטון של כאילו פרצתי בנק."

"בכל פרמיירה הרגשתי שכולם באים עם הסקנים: גו, גראה אותו עכשיו, צמאים למפלה. קישון אמר לי פעם: 'יסלחו לך הכל, רק לא הצלחה כספית. כל זמן שאתה מצליח קצת, אתה לא שונה מאחרים. אבל ברגע שאתה מצליח הרבה, מייד אומרים לך: 'באינו זכות?'"

גראה שעד כאן כל מה שעשה ישר־אלי הפך הצלחה מסחררת. כל המפרי קים והאמרגנים חיוורו אחריו. אך הוא רצה להמשיך הלאה, ליצור דבר־מה חדש. דבר־מה הציק לו. הוא הרגיש שהוא חייב להוציא זאת החוצה, לפרוק את המיטען כולו. האיש הפורה והרלוונטי ביותר

אבירמה גורן ב־"מורים קאזאנובה" (1972) ועכשיו שחקן משתעבד לבמה כמו לסס

גם הביקורת יצאה מגידרה וחילקה לו תישבחות.

סתם יום של חול הוליד את התאומים, הצגה שהועלתה 600 פעם, ואת תורת ה־ "חסים" שרצה גם היא זמן רב.

"ופיתאום הייתי כוכב", אומר ישראלי בבנישנות־מה. "במהותי אני אנטי־כוכב. אני לא אוהב את האירועים החברתיים שמלווים מעמד כזה ולא נימנה עם היפים והיפות וכל הקשור בזה. כדי שההצלחה לא תעלה לי לראש הייתי חייב לנתח את הדברים באופן ראציונאלי ולהרגיע את עצמי."

"מה יהיה

הלאה?"

"ל יבנתי מחמאות רבות כי הייתי איש יחיד שעשה את כל הפעולות שעושות הצגה. זה היה מצב מחוכני כי

כך נולד הרעיון של הצגות היחיד של שימעון ישראלי. הוא יצא כמופע שהיה מורכב מקטעים, פיזמונים וסיפורים, כש־ הוא משלב בו את נסיונו העצום שרכש בתיאטרון כשחקן, ובעולם הבידור כזמר. על רקע של תיפאורה ותאורה, בליווי תזמורת בת ארבעה נגנים ומיקרופונים, שהיו אז חידוש על הבימה, יצא שימעון ישראלי בתוכניתו הראשונה סתם יום של חול, וחולל בכך מהפכה־זוטא בשדה הבידור בארץ. כפי שהוא מגדיר זאת: "זה היתה תיאטרון של איש אחד, כשחשתי השרירה של המופע הוא סיפור שלם ש־ הורכב גם משירים. כלומר מחומר לשחקן אחד."

סתם יום של חול זכה בהצלחה מסחר־רת, וההצגה הועלתה 450 פעם בכל רחבי הארץ. "כשהודענו על ההצגה האחרונה, נוצר כזה לחץ על כרטיסים, ששכרנו את קולנוע פאר לארבע הופעות באותו יום, מגנח ישראלי."

כבר שבע מנדודים ומהיותו צלע אחת של משולש, והתעקש לחזור ארצה.

"סתם יום

של חול"

ה שרשייה התפרקה וישראלי ניצב לפני פרשת דרכים. זמן קצר אחר־כך הוא מצא עצמו בקבוצה של יוצאי להקת־הנח"ל, ובה נחמה הנדל, חיים ור גליה טופול, אורי זוהר ואחרים — להקת בצל ירוק. תוכניתם היתה להיט. קולו הר עמוק של ישראלי נשמע היטב ברבים מן השירים, ביניהם: ונצואלה, האדם הקד־מון ואף מילה למורגנשטיין. "תוך כדי השתתפותי בלהקה, כתבתי לעצמי מונולוגים, מערכונים ושירים וגם הלחנתי להם מנגינה", נזכר ישראלי, "כש־ הראיתי אותם לחברים, קיבלתי עידוד רב וכשהלהקה התפרקה וכל אחד הלך לדרכו,

(המשך מעמוד 43)

תסריט, השתתף בו, ביים והפיק אותו. גם הפעם הוא עשה הכל בכוחות עצמו. הסרט המרתק, היה סיפורו האישי של ישראלי. הוא התרחש על רקע השואה, השחקן התמודד עם צדדים שונים של יצר הנקמה, הוא ביטא את חוסר הטעם ואת ההכרח שביצור הנקם. ישראלי השקיע את כל כספו בהפקת הסרט, וכשנקלע לקשיי מימון אף מכר את מועדון המרתף שהיה בבעלותו, הסרט קיבל ביקורות מצויינות והוגדר עליידי העיתונות כ"סרט חובה". הוא גם זכה ב"כינור דוד ובפרס ברלין", אך הקהל לא בא.

"זה הדהים אותי. למה לא באים לראות את הסרט?" מספר ישראלי. ניכר עליו שעד היום כישלון הסרט מכאיב לו. "פית"

"כל הוזהר והתהילה לא מעניינים אותי. זה אינו עולם המושגים שלי. המסירות בערבים, בתייחוסה וטורי הרכילות לא חסרים לי. להיפך, אני כל הזמן ברח" תי מזה. כל אלה הם המצאה של עיתונות אים. הם המציאו את כל הפולחן הזה כדי שיהיה להם על מה לכתוב."

הרבה עצבים

והמון מתח

אהובה גורן היתה בוגרת שמינית ו ציפתה לגיוס לצה"ל כשטיילה לה ברחוב דיזנגוף. מנחם גולן עצר אותה וצעק לעברה: "מצאתי את — פורטונה!". בין לילה השתנו חייה של התלביבית בת השמונה-עשרה. יפהיפה שחומת-עור

אהובה גורן כיום
סינדרלה מודרנית

ובעלת הופעה אקזוטית. היא זכתה בתפקיד הראשי בסרט בעל תקציב גדול, כי בימויו של בימאי חשוב, מנחם גולן. מה שקהל לאהובה בשנת 1968. הוא חלומן של נערות רבות. לשחק תפקיד ראשי ב"סרט הוא התגשמות אגדת סינדרלה ב"מהדורה מודרנית."

אהובה גורן לא. היתה הראשונה היחידה. דה. קדמו לה דליה לביא בחולות לוח"טים, ורוניק גנדל בדליה והמלחמה. גאולה גוני בסאלו שבתאי. והיו אחריה יהודית סולה בשלושה ימים ויד, אבירמה גולן בלופו ואיבון מיכאלי בשיפשוף נעים. רובן זכויות כתגליות של סרט אחד בלבד. מה קרה להן? האם ההתנסות בחוויה היתה קשה ומאכזבת כל-כך? או שמא התרשק המזל על דלתו של האדם הלא נכון?

אהובה גילמה את פורטונה בסרט שנשא שם זה. הסרט הצליח מאוד, ואהור בה התגלתה בו גם כשחקנית טובה. מנחם גולן והמבקרים ניבאו לה עתיד מזהיר והכוותרות זעקו: "כוכב גולד לתעשיית הסרטים הישראלית!" אך משומימה, עם תום הצילומים אהובה נעלמה. מאז היא זכורה ככוכבת של סרט אחד בלבד.

היום, 13 שנה אחרי, שמה אהובה פוסד קין. היא נשואה, אם לשני ילדים. מתגוררת בצלה ועובדת כיועצת יופי ואשת יחסי ציבור של חברת תמרוקים גדולה. אפילו להיזכר בסרט קשה לה. ונראה שהיא כימעת מתעבת את כל מה שקשור בו. ולמרות שהיא מתעקשת לזכור את הסרט כחוויה ותורלא, דבק בה השם פורטונה עד היום. עובדה שמרגיזה אותה מאוד, והיא מנסה להשתחרר ממנו ללא הצלחה.

למתבונן מן החוץ נראה העניין תמוה: בחורה בועטת בחלומן של נערות רבות. כיצד היא מסבירה זאת?

"לא חלמתי להיות שחקנית, ובטח שלא חשבתי שאהיה שחקנית גדולה", אומרת אהובה, בת ה-31. יפה ומטופחת. "כמו כל נערה מבית פולני טוב תיכננה ללמוד אחרי השירות הצבאי. רציתי ללמוד ביו"לוגיה. כל זה נפל עלי פיתאום."

אהובה מודה שכנערה צעירה כל הרעש סביבה קרן והחמאי לה. "אבל", היא טוענת, "כל זה קורץ הרבה יותר מבחוז. כשטעמתי זאת הבנתי שזה לא משהו שכדאי להיאבק בשבילו. לכן רכבתי המלחמה שזה יהיה בגדר של

חוויה אחת ותו לא." גולן, שהשקיע בסרט כסף רב ופירסום רעשני תלה תיקוות רבות בכוכבת שהתגלתה באמצע הרחוב, וקיווה שאחרי שי הסרט יצליח, תשנה אהובה את דעתה. הסרט הצליח מאוד אך אהובה בשלה. היא פרשה לחלוטין מעולם הסרטים. למרות שעד היום זורמות אליה הצעות רבות. מסבירה אהובה: "חוץ משחקנים אמיתיים, שזהו צורך נפשי עבורם, רוב האנשים נמשכים, לקולנוע ביגלל הוזהר שבו. אך בעבודה בקולנוע אין זוהר כלל. זוהי עבודה קשה ומתישה. עבדתי 5-6 שבועות 12 בלילה. כל סצינה צולמה עשרות פעמים. זהו עולם עם הרבה עצבים והמון מתח. אתה צריך להיות בן אדם מסוג מסויים בשביל להישאר בג'ונגל הזה."

"הוזהר הוא לא בעבודה, אלא בהילה שיוצרים מסביב. את הוזהר הזה יוצרים הקהל והעתונאים שצריכים לספק גיבור רים לקהל הזה. גם מרוכל בשוק אפשר לעשות מצליחן אם יודעים איך להמכור אותו."

"הסרט לא השפיע על חיי האישיים. לא התחברתי עם הבהמה וזה לא עניין אותי. עשיתי את העבודה וזהו."

אך גם בצבא ולאחר מכן לא הניחו לה. והשם פורטונה דבק בה. "אם חצי שנה אחרי הסרט היו קוראים לי כך, זה היה בסדר. אבל עברו כל כך הרב שנים מאז ואני עדיין פורטונה. למרות שזה צריך להתחמא לי, זה מעצבן אותי, כי אני לא חושבת שצריך לזכור לבן-אדם כל-כך הרבה שנים את מה שהוא עשה פעם. כל דבר בתקופתו. ואני לא פורטונה — אני אהובה."

אהובה יודעת שמה שקרה לה הוא חלומן של נערות רבות. והיא אפילו מצטערת שחשקה לא נבחרה נערה ש"שאפה להיות שחקנית. מבחינה זאת זה היה באמת בינוני", היא אומרת. "פנו אלי אחרי-כך פעמים רבות, אבל עניתי בלא מוחלט לכל מי שפנה."

מאוד הרגיו אותה גם שהביקורת תמיד התייחסה בעיקר ליופיה, ולכן פנתה ל"עבודה בעלת אתגר הדורשת ממנה להר" כיה גם כישורים אחרים, ולא יופי בלבד. "יכולתי להיבנות על הפירסום העצום שקבלתי ולהמשיך בדוגמנות. אבל תמיד הסתכלו עלי ביגלל היופי. רציתי להוכיח את עצמי בשטח שיש בו גם דרישות אחרות. לשבור את המיתוס שבחורות יפות הן טיפשות ולהוכיח שיש לי גם משהו בראש."

אהובה אוהבת מאוד את עבודתה כיצירת יופי, כי לדבריה היא עוסקת בתחום שהוא גם נשי וגם צייתי. "ולראות שאני מוציאה בחורה יפה מתחת לידיים. יש בזה סיפוק רב."

שחקנית צעירה

ושאפתנית

פריטה נוספת מעולם הסרטים ו התיאטרון היא אבירמה גולן. גם היא כוכבת של סרט אחד בלבד. גם היא נחשבה לתגלית מבטיחה בשעתו, ופרשה מעולם הסרטים, אל הספרות והכתיבה. גם אבירמה גולן נמנית עם תגליותיו של גדולות של מנחם גולן. אך שלא כמו אהובה, שהגיעה אל עולם הסרטים במיקר רה, היתה אבירמה שחקנית צעירה ו שאפתנית בתחילת דרכה, אחרי שכבר היתה מכוכבות להקת פיקוד-דרום. היא גם השתתפה בהפקות כמו: הרוטשילדים ומוריס קזנובה, וכולם ניבאו לה גדולות. כיום אבירמה בתחילת שנות השלושים שלה. עדיין נאה מאוד וחייה בממשבה קטנה בשרון. היא נשואה לפקיד ממשלתי ומגדלת את בתה הקטנה בבית בעל רע" פים אדומים, עם כלב, גינה וחצר. היא עוסקת בתרגום, וכותבת סיפורי ילדים ו"סרטים לטלוויזיה הלימודית."

על הסרט לנורו שפירסם את שמה ושבו השתתפה לצידו של יהודה ברקן היא א"י נה רוצה לשמוע, ומתביישת בעצם השי" תתפוות בו. ואת עבודתה כשחקנית קול" נוע ותיאטרון היא מגיירה כשלב של חי" פוש. שהביא אותה למה שהיא אוהבת באמת: הכתיבה.

"מי שבאמת יכול ליהנות כשהוא משחק ערבי-ערב את אותו התפקיד, זהו רק שח" קן מלידה. שלא יכול אחרת. עד גיל 25 חשבתי שאני רוצה להיות שחקנית. לקחי תי שעורים בתנועה ובפיתוח קול ועשיי תי מבחני קבלה לקולנוע ולתיאטרון. "האבתי את ההווה, את האנשים, את חוסר השגירה וחוסר הביטחון של היום" (המשך בעמוד 56)

החתן

דני מעוז, המוגדר איש עסקים, ביטוח, ראיית חשבון ומיליונר, נשא מלכת יופי לאשה אחרי שעת היכרות אחת, בעת מסיבה.

דני היה כמו בסרטים. זיוה שומרת, שהיתה בסוף שנות החמישים נערת זוהר ויפהיפה מבוקשת ביותר, נישאה בשבוע שעבר אחרי חיוור שארך שניות ספורות. החתן המאושר הוא המיל" יונר דני מעוז, המוגדר כיבואן-יצואן מצ" ליה, שהיה מעורב לפני כמה שנים בסייד" רה של שערוריות שהסעירה את החברה הנוצצת של תל-אביב.

השניים "גדלקו" זה על זה, כפי שהג" דיר זאת דני, במסיבה שנערכה בשבוע שעבר. כל אחד מהם בא למסיבה עם כך זוג אחר, דבר שלא הפריע להם לקבול ללכת ביחד למסיבה שהתקיימה למחרת. בעיצומה של המסיבה שאל דני את זיוה: "איך הית מניבה אם הייתי מציע לך נישואין?" זיוה, גרושה ואם לבן (15), התייחסה לשאלה כאל בדיחה וענתה: "תציע — ותראה איך אני."

דני הציע, ירידה משותפת, שעמדה לידם בעת חילופי הדברים, הסירה מאצ" בעה את טבעת-היהלומים שלה והעמידה לפניהם אתגרי: "אם אתה מתכוון ברצי" נות, תקדש אותה עכשיו, בטבעת שלי, וזו תהיה גם מתנת-הנישואין שלי."

היה מי שדאג להנמיך את קול המוסי" קה ולרכז את כל האורחים מסביב לבני"

אחרי היכרות

של שעה

נשא הגבר

רב-המעללים

את מלכת-היופי

של שנות ה'50'

הוג, דני ענד את הטבעת על אצבעה של זיוה והכריז: "הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל!"

את הלילה הראשון הם בילו בנפרד, אולם מאז הוברק שלמחרת הם נראים ביחד, ומודיעים לכל מי שרק מוכן להק" שיב, שהם לומדים לאהוב זה את זה וזו את זה.

ביריונים

ומצלמה

בתחילת השבוע פנו דני וזיוה לר" בנוו ונרשמו שם לנישואין קונבנ"

המלעז

נכבש

שוב

מס' 1 היא ניצה מירון, גרושתו של דני מעוז, שערכה מלחמה נגד בעלה בעת המאבק על הגט, שבמהלכו הותקפה על ידי בריונים ששלחו בעלה.

מס' 2 היא הדוגמנית לשעבר זי-וה שומרת, אם לבן בגיל 15, שצליחה להעלים מכותרות העיתונים בשנים האחרונות. היא חזרה אליהם ב"בשבו"ע שערך, בעיקבות נישואי הבזק.

שנות החמישים, כשנבחרה לסגנית מלכת היופי הישראלית ולסגנית מיס-עולם, הפכה אחרי בחירתה דוגמנית מבוקשת. צעירי אותה התקופה זוכרים אותה כאחת הדוגמניות היפות ביותר. מאז היא גישה אה, ופרשה מהמסלול ונעלמה מכותרות העיתונים. היא ביכרה לנהל חיי-מישפחה. דני מעוז התפרסם לפני כמה שנים, בעיקבות פרשת-גירושין מאשת-החברה ניצה מעוז. לפני שש שנים הוא נעצר על ידי המישטרה, ביחד עם ארבעה מחביו, באשמה שהפשיט בכוח את אשתו וצילם אותה עירומה. אחרי 15 שנות גירושין גילה דני, לפתע, שאשתו, ניצה, בוגדת בו.

ניצה, שהיתה אז בעלת חנות אופנה במלון תל-אביב, ניהלה רומן עם תייר תורכי בשם ז'אק תותח. תותח התאהב בניצה, נשאר בארץ שלוש שנים ואף פתח כאן חנות משלו. וניהל איתה גם

כשנדעה פרשת יחסים זו למעוז, הוא שכר בלשים פרטיים להתחקות על עיקביו. תיה, באחד הימים הודיע לו אחד הבלשים שאשתו נמצאת בדירה ברחוב מיכה בתל-אביב, בחברתו של תותח. מעוז ציף רף אליו ארבעה בריונים, פרץ לתוך הדירה, ומצא את אשתו כשחלוק דק לעורה. לגבי מה שאירע באותן דקות חלוקות הדיעות. ניצה טענה שבעלה קרע ממנה את החלוק ואז צילם אותה. מעוז טען שהוא רק רצה לקחת מאשתו ארנק-מיס מכיס, וכי תוך כדי הקרב על הארנק נשטט ממנה החלוק — ורק אז היא צולמה על ידי הבלש הפרטי.

מישפט-הגירושין של השניים היה ארוך וממושך. ניצה טענה שבעלה מרוויח כ-25 אלף לירות בחודש — סכום עתק בי אותם ימים — וכי יש להם רכוש משותף שערכו מיליונים. מעוז טען שרכושו קטן בהרבה, וביקש להקטין את החלק שהוא חייב לשלם לניצה. הוא גם פירט את כל תעלולי אשתו עד לפרשת הצילומים, וידע לספר על גברים רבים מהם, משום מה, תיירים או עולים מתורכיה, שהיו לה עימים יחסים.

חיזור אחרי

הנישואין

אחרי פרשת צילומי-העירום קיבלה ניצה מיכתב מעורך-הדין החיפאי, עדי בראונר, שחבע ממנה פיצויים בסכום של 100 אלף לירות.

בראונר, שפעל בשמה של אחת מגשות החברה-הנוצצת של תל-אביב, הדוגמנית שרה אלי, טען במכתבו: "נודע למרשתי

הזוג הצעיר

כפי שצולם אחרי החתונה, שנערכה בעיצומה של מסיבה את ליל הכלולות הם בילו בנפרד, ורק אחרי החתונה התחילו ברומן אהב. ידידיו של מעוז טוענים שסיגנון כזה של נישואין מבטיח הצלחה.

דברים אלה, שאינם אמת, גורמים למרשתי נזק רב מאוד, בהיותה במעמדה אשה נשואה ואם לילד, ויש בהם, בנוסף לכך, להשפילה, בהיותה רעיה ואם ובעלת מישפחה, ולעשותה למטרה לבזו וללעג מצד

הכלה

זיוה שומרת בתקופה שבה נחשבה לאחת הדוגמניות היפות בארץ. אחרי שזכתה בתארים סגנית מלכת-היופי הישראלית וסגנית מיס-תבל, הצליחה זיוה מאוד במיקצועה. אחרי נישואיה החליטה זיוה לבחור בחיים שקטים.

תביעתה של שרה אלי נגד ניצה נוסחה כמה ימים אחרי ששרה ערכה מסיבת יום-הולדת מפוארת בבית-מלון בתל-אביב. אורח הכבוד במסיבה היה דני מעוז. בי תום המסיבה הציגה שרה רביד יהלומים יקר ונוצץ, ששווי הוערך אז ב-150 אלף לירות, וסיפרה לכולם כי קיבלה אותו במתנה ממעוז. שרה גם סיפרה לכל מי שהיה מוכן לשמוע, שדני מימן את מסיבת יום-הולדת שלה.

ניצה מיהרה לנצל את שהתרחש בי מסיבה, בתצהיר שהגישה לבית-המשפט, כחלק מהקרב שלה על הגט, היא טענה שבעלה יוצא, עם אשה זרה ששמה שרה אלי, ולאחרונה התהדקו היחסים ביניהם. הוא רוצה לגרש אותי ולשאת אותה ל"אשה, הוא מבזבז עליה כספים רבים, ירצא עימה למיסעדות יקרות, קונה לה מתנות יקרות בעשרות אלפי לירות ומוציא הון עתק בגינה, בשעה שהוא מקמץ את ידו בכיסוי הסכומים הדרושים להחזקת אשתו ובנותיו."

בסופו של דבר הגיעו בני-הזוג מעוז להסדר והתגרשו. זיוה שומרת לעומתם, התגרשה עוד קודם לכן, מבלי שהיתה מעורבת בשעוריות כלשהן. הרומן בין זיוה ודני, הלכות כאילו מסיפורי משרות, יימשך, לדעת ידידי בני-הזוג, זמן רב — לדני פשוט לא היה די זמן לחזור אחריה, לקנות לה מתנות יקרות, לערוך לה מסיבות יום-הולדת מפוארות ולכסות אותה ביהלומים.

את כושר החיזור שלו הוא יפעיל בודאי עכשיו, אחרי הנישואין, ואין ערובה גדולה יותר לחיי-נישואין מאושרים ומ

לבמאי שדות הסרטים הישראלי, **אמנון רובינשטיין**, על הסרט על קבור צת אופקים חדשים. רובינשטיין המחיש בסרטו עד כמה ניתן לגמד במסגרת מצולמת נושא שהיה בכוחו להיות מרתק על המירקע. אופקים חדשים החמיץ נור שא מעניין בתרבות הישראלית. חבל שבמאי-הסרט לא ראה את שראו

אלא עורך מטעם סרטי קסטל, שאיכותו המיקצועית עומדת בקריטריונים המקובלים של הטלוויזיה (רוב הסרטים והכתבות של הטלוויזיה נערכים בקסטל ובחברות פרטיות אחרות). כפי שנקבעו על ידי האחראי המיקצועי על העריכה. עבא"די הוסיף באוזני בריישי וולף כי "בעיני הטלוויזיה, והבעייה היחידה היא המיקצועית, ועל כך לא נאמר דבר". עבא"די המשיך ואמר כי נושא זה סגור, ואימץ לעצמו את עמדתו של דודו הירשפלד,

מפיק גידערי ויריה מייסדה בכירה בארצות-הברית

שהבימאים אינם רשאים לסרב לעבוד עם העורכים שנקבעו להם.

עיצומ ארדור-המר

עיצומ מילולי הסתתקדים בין שר האוצר, יורם ארדור, ובין שר-החינוך והתרבות והממונה על תיק רשות-השידור, זכרון חמר, נערך לפני כמה ימים בסופה של אחת משיבות הממשלה.

ארדור התנפל על חמר, במסדרון ש-ליד חדרי-השיבות של הממשלה, ביגל דברים שהמר אמר במועדון השדרים של הטלוויזיה (העולם הזה 2305), על סירובו של ארדור להתראיין אצל ראש השולחן הכלכלי של הטלוויזיה, **ארישע שפי** (המר אמר שהוא, במקומו של ארישע, לא היה מסרב להתראיין אצל שפי גלמן). ארדור הטיח, בהמר, בין השאר, טענות של אי-קולגיאיות ואי-הבנת הריקע לסיכסוך עם ראש השולחן הכלכלי.

בנים. אוהבים ואטימות

לפני שבועיים, כאשר הוחל בהקנתה של סידרת-הטלוויזיה הבריטית בנים ואוהבים, המבוססת על סיפורו של הסופר הבריטי דיוויד הרברט לורנס, הבחינו רבים מצופי-הטלוויזיה בכך, שהסיפור מוכר להם, ולא מהספרות.

בדיקה שנעשתה גילתה כי ב-10 באפריל 1981, לפני כמחצית השנה, הקרן הסרט הקולנועי בנים ואוהבים במסגרת תוכניות הטלוויזיה.

כאשר נשאלה דוברת רשות-השידור, **אריאלה רבדל**, לפרש הדבר, השיבה: "כאשר הסרט בנים ואוהבים נרכש להקרנה, טרם ידעה רשות-השידור על ההסכם שנחתם מאוחר יותר בינה בין הבית בריט בדבר חיזוק הקרנת סדרות הבי-בי-סי בטלוויזיה הישראלית. הסידרה בנים ואוהבים נרכשה בשל איכותה".

תשובת הדוברת אינה מחפה על העובדה שיד שמאל בטלוויזיה אינה יודעת את שעושה יד ימין — מה עוד ששתי הידיים שייכות ל**מוריס רובינשטיין**, המנהל מזה שמונה שנים את מחלקת סרטים קנויים.

ואגור - על-תנאי

הידיעה כי כוכב הקולנוע **ריצ'רד ברטון** עומד לככב בסדרה טלוויזיונית בת שמונה פרקים, שתוסרט בשנה הבאה, על חייו של המלחין הגרמני הנודע רי-

צופי הטלוויזיה הלימודית, שלוש שעות קודם לכן: סרט-אמנות מעולה על חי באוהאד בגרמניה שלאחר מלחמת-העורלם הראשונה, סרט שיש בכוחו לשמש בית-אולפנה.

מאחרי הקלעים

מלחמה בפאציפיסט

נחמד בריישי מווחיקי הבמאים ב-טלוויזיה, לא נחשב מעודו כאיש-מיקצוע מעולה, ומעולם לא עלה בידו לביים סרטים עבור תוכניות-היוקרה של הטלוויזיה. את עיקר פעלו מיקד וממקד בריישי במסגרת המישרדים בערבית, לעיתים הוא מביים תשדירי-שירות לתוכנית למניעת תאונות-דרכים, די.

בשבוע שעבר עשה בריישי מעשה הרי-אוי לכותרת. כאשר נכנס לחדרי-העריכה של אולפני חברת קסטל, כדי להשגיח על עריכת תשדירי-שירות שביים עבור די. הב' חזן בעורר-הסרטים שהוקצה לו, זוהר סלע, ואמר: "אני לא מוכן לעבוד אתך! אתה פאציפיסט, ואני לא מוכן שפאציפיסט יערוך את הסרט שאני מביים!"

לנחמד בריישי לא היה איפסת שוזהר סלע, מאנשי צוות עמוד האש, נחשב, למי-רות גילו הצעיר, כאחד מכוחות-העריכה המבטיחים ביותר (אומר על סלע שותפו לעבודה בעמוד האש, **נתן ליפשיץ**): "לדעתי, בעוד כמה שנים יהיה זוהר עור-רי-הסרטים המעולה בארץ".

השלב הבא במאבקו הבלתי-ברור של נחמד בריישי בוזהר סלע היה פנייה אל **דודו הירשפלד**, האיש החזק בבניין הטלוויזיה בנושא הטכני, בקביעה: "אני לא מוכן שפאציפיסט יערוך סרט שלי". דודו הירשפלד סילק את בריישי, באומר לו: "אתה לא תקבע מי יערוך לך את התשדירים שלך. הטענה היחידה שאתה יכול לבוא בשמה היא טענה מיקצועית, ולא שמעתי ממך טענה שכזאת".

בריישי החליט כי זוהי ההודמנות למאבק שיקדם אותו במסגרת הנוכחית של הטלוויזיה ופנה, יחד עם **צבי וולף**, ראש ועד עובדי-ההפקה בטלוויזיה, אל מנכ"ל רשות-השידור, **יוסף לפיד**, כשפניו ה-הודעה החוזרת: "אני לא מוכן שפאציפיסט יערוך סרט שאני מביים". לפיד הב-היר לשניים שנושא זה אינו מעניינו, ו-היפנה את השניים אל **שלמה עבאדי**, המישנה-למנכ"ל לעניינים אירגוניים.

עבאדי ערך בדיקה קצרה והבהיר כי זוהר סלע אינו עורר-שכיר של הטלוויזיה,

הסכנה של דאלאס

במשך שנים רבות היה חרם של מפיצי-הסרטים בישראל על הטלוויזיה הישראלית. הסיבה היתה נעוצה בלחצם של בעלי בתי-הקולנוע בישראל, שהאמינו כי ניתן להילחם בטלוויזיה ובכוח-המשיכה שלה באמצעות חרם-סרטים. כאשר חתם מנכ"ל רשות-השידור הסכם עם בעלי בתי-הקולנוע ומפיצי-הסרטים בישראל על הקרנת סרטי-קולנוע חדשים-יחסית בטלוויזיה, היו בהסכם כמה סעיפי-משנה. הבולט בהם: הטלוויזיה לא תקרין סרטי-קולנוע במוצאי-שבת, כדי שלא לפגוע בריווחיהם של בתי-הקולנוע.

הקרנתה של הסידרה דאלאס במוצאי-שבתות, מיד אחרי מבט ספורט, התחילה לפגוע קשות בקופות בתי-הקולנוע ובתפוסתם. כמה שבועות אחרי ראשית הקרנתה, פנו בעלי בתי-הקולנוע אל מנכ"ל הרשות וביקשו ממנו להעביר את שידורה של הסידרה ליום-שידור אחר. המנכ"ל סירב בהתחלה. אך כעבור זמן באה פנייה נוספת מטעם בעלי בתי-הקולנוע, שאיימו בחידושו של החרם. הם היו מוכנים להתיר הקרנתם של סרטי-קולנוע במוצאי-שבתות, ולוא רק במחיר הזוזה של דאלאס לאחד מימי-החול.

התוצאה באה לידי ביטוי בתכנון החדש לחורף. את מקומה של דאלאס במוצאי-שבתות תפסה הסידרה ספינת האהבה וסידרה מותחניו הקצרים-מאוד של **אורסון וולס**, בעוד דאלאס הועברה ליום השני. הפלא הטלוויזיוני של דאלאס המשיך להלך אימים על קופות בתי-הקולנוע, והתפוסה שלהם בימי השני הלכה והתדלדלה. הפעם הציעו בעלי בתי-הקולנוע להנהלת רשות-השידור שיסיתו את יום ההקרנה של דאלאס ליום הראשון, הידוע מאז ומתמיד כיום של תפוסה נמוכה ביותר בבתי-הקולנוע. הנהלת הטלוויזיה, טרם החליטה אם להיענות או לא לבקשה זו.

פסקול

הקטע החסר

במסגרת פגישתו עם מועדון השדרים של הטלוויזיה פנה שר החינוך והתרבות **זכרון חמר** אל השדרים ושאל: "מדוע אתם מזכירים תמיד את (אחרון) פא-פוז?" השיב לשר אחד מהשדרים: "אתה מזכיר לנו כל הזמן את **עמרי ניר**, ואנחנו מזכירים לך כל הזמן את פאפוז". הפסילה של החודש במחלקת-החדשות נעשתה בכתבתו של כתב-השדה **לי עניינים ערביים גיל סרן**, בכתבתו ש-עסקה ב-25 שנה לטבח כפר-קאסם. בי-מסגרת הכתבה, שדיווחה על עצרת-הזיכרון שנערכה בכפר, הביא סרן ראיון קצר עם מרואיין בן-המקום, שתיאר את אשר התרחש בכפר בשעת הטבח. בראיון אמר המרואיין, "כאשר הגענו אל שולי הכפר במשאית, אמרו לנו החיילים לרדת, ואז אחד מהם אמר, לקצור אותם...". מנהל חטיבת החדשות, **טוביה סער**, ביקש מסרן להוריד בראיון את המילה "חיילים". הסיבה: את הטבח ערכו שוטרי מישמר-הגבול. סרן עמד על שלו, וי-

כארד ואגור (בהשקעה של כ-105 מיליון שקל), עוררה ברשות-השידור את השאלה: האם תירכש הסידרה על-ידי הטלוויזיה הישראלית להקרנה, אחרי השלמתה? שאלה זו התעוררה ביתר שאת לי-רגל "משבר-ואגור" העובר בימים אלה על התרבות הישראלית.

כאשר נשאל על כך מנכ"ל רשות השידור השיב:

"רשות-השידור תסרב להקרין את הסידרה על ואגור בטלוויזיה הישראלית. נקרין אותה אך ורק בתנאי אחד, והוא: שייעשה בסידרה צדק בפרק העוסק באנטי-שמיות בחייו של ריכארד ואגור".

הכוכב של גילעד

מי שהיה מנהל מחלקת-הספורט בטלוויזיה, **אלכס גילעד**, בכיר מפיקי תוכניות-היוקרה של הטלוויזיה (אירוויזיון, ביקור סאדאט ועוד), הנמצא בשנה של חופשה-ללא-תשלום מהטלוויזיה, והמתפרקד כמנהל האירופי של מישורי הספורט ברשת-הטלוויזיה האמריקאית אן-בי-סי, נפגש בשבוע שעבר עם מנהל הטלוויזיה

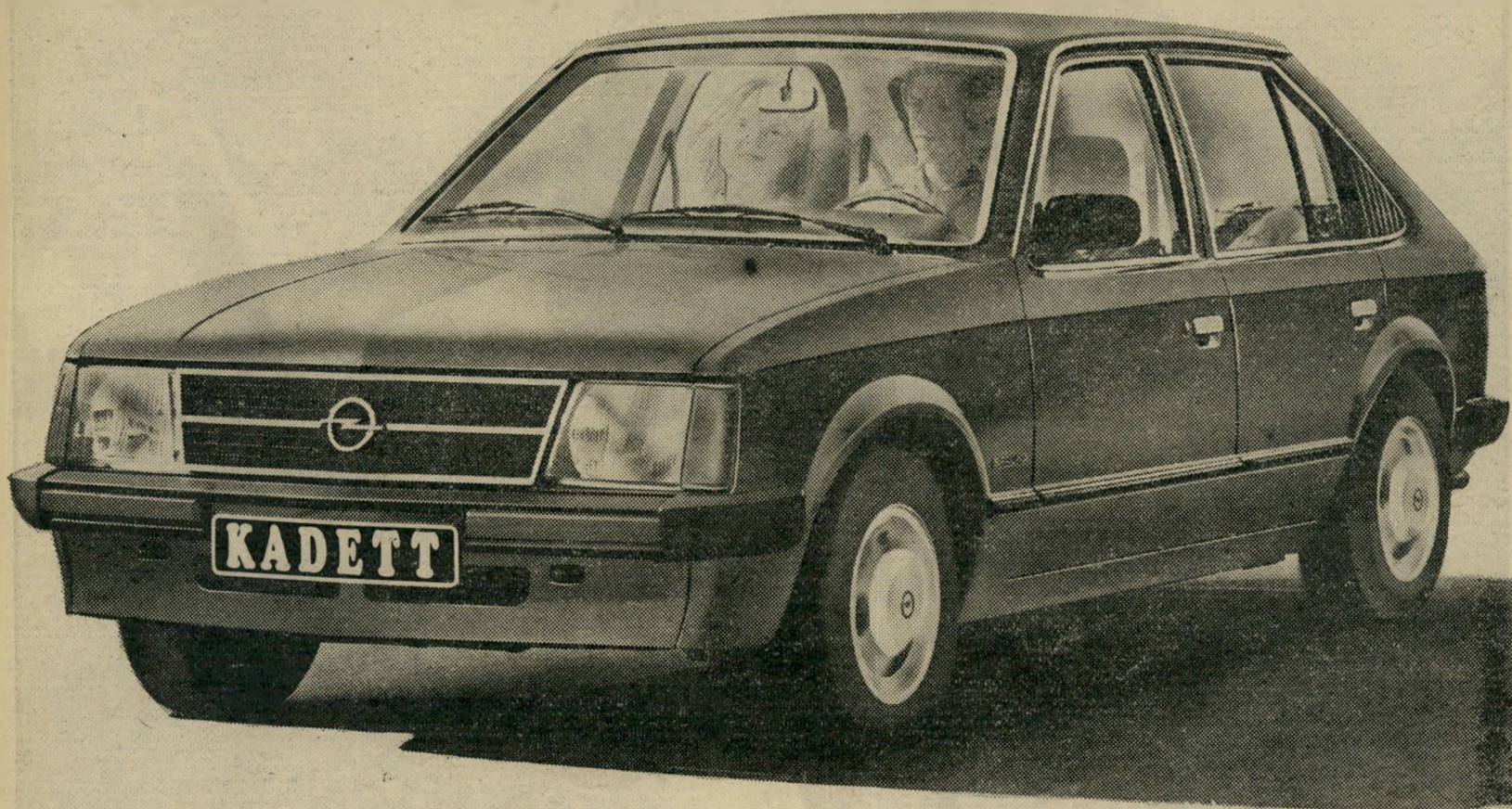

כתב-שרה סרן על קוצה של מילה

אמר שאם כך, "אני אוריד את כל הקטע הזה". סרן לא השתכנע כאשר הראה לו סער כי ניתן לחתוך מהראיון את המילה "חיילים" בלבד, ולהשאירו בגוף הכתבה. סרן הוציא את הראיון כולו מהכתבה. בהנהלת הטלוויזיה מתנהלת חשיבה-חוזרת בעניין הופעתה של **טל נתיב** כמגישת המגזין לאמנות ולריקוד שמונה ו-חצי. לדעת כמה ממנהלי הטלוויזיה, ארי-שת-פניה הקפואה של נתיב פוגמת בהעברת המסר, המתבקשת בתוכניות-התרבות היחידה המופקת על-ידי הטלוויזיה. במקביל נשמעות טענות מיקצועיות רבות על איכות הכתבות, אשר אינן נעשות בידי כתבים מיקצועיים.

הישראלית, **יצחק ("צחי") שימעיני**, במנטה-קרלו, לשם טס גילעדי במיוחד. בפגישה בחנו השניים את אפשרויות שני-בו של גילעדי לפעולה בטלוויזיה. אנשי הטלוויזיה מעריכים כי הצעותיו של שימעיני לא סיפקו את רצונותיו של גילעדי לגבי מעמדו בבניין הטלוויזיה. אחרי תום שנת החופשה-ללא-תשלום, הי-שמועה טוענת כי הצלחתו של גילעדי בי-אן-בי-סי היתה מעל למשוער, וכי יש בי-כוונת רשת-טלוויזיה זו להציע לגילעדי בסוף השנה משרה בכירה בארצות-הברית. תהיה זאת, מן הסתם, המשרה הבכירה ביותר שאליה הגיע אייפסע איש-טלוויזיה ישראלי.

OPEL KADETT '82

כל היתרונות הטובים של "אופל" והרבה הרבה יותר:

אופל קדט '82 מאחדת בתוכה חידושים רבים ומפתיעים.
יחד עם זאת תמצא בה את מבחר היתרונות הידועים של "אופל":

יותר אמינות וחסכון

ל"קדט" מנוע חזק עם הנעה קדמית. חלק מהדגמים מצוידים בגל זיזים עליון עם כיוון שסתומים אוטומטי. יתרונות אלה, יחד עם עיצוב אירודינמי מיוחד מביאים לצריכת דלק חסכונית.

יותר בטיחות

"קדט" מעניקה הגנה מירבית ל-5 נוסעים מבוגרים. השילדה שלה כוללת "אזורי מעיכה" מיוחדים מלפנים ומאחור אשר חושבו על ידי מחשב מיוחד. במקרה של תאונה נשאר תא הנוסעים שלם. שתי מערכות בילום עצמאיות ומגבר בלם – מבטיחים יציבות ובלימה בטוחה.

יותר דגמים

לבחירתך "קדט" '82 עם מנוע 1200 או 1300 סמ"ק, עם תיבת הילוכים רגילה או אוטומטית ועם 4 או 5 דלתות ("יסטישן") "קדט" '82 – המכונית הנותנת לך יותר "אופל".

יותר נוחות

ב"קדט" מושבים אורטופדיים, מרחב פנימי בשפע ומערכת שעונים ומתגים המאפשרים קליטת אינפורמציה מהירה ונהיגה קלה.

לבחירתך "קדט" 1300 אוטומטית ודגמי REKORD ASCONA

משרד ראשי: תל-אביב, דרך פתח תקוה 86
טלפון 284111. סניפים וסוכנים בכל הארץ

ליאו גולדברג בע"מ

GM

מתאים לי... BROADWAY 80

תמיד חשבתי
שיש רק סיגריה אחת -
עד שגיליתי את BROADWAY 80.

אריק סיני

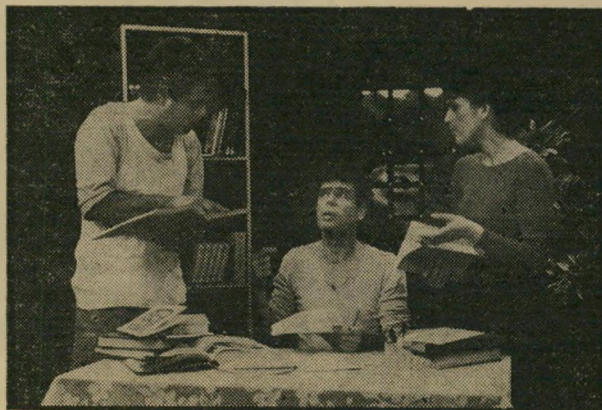
תערובת אמריקאית 80 מ"מ

יום רביעי

11. 11

● **מישור לידים:**
שמיניות באוויר (5.30) —
שחור לבן). מישור שבועי
חדש. המושג בשידור ישיב,
ובו קטעי דראמה ותעודה
מעולם של הילדים, מדורי
אקטואליה, בידור ומוסיקה.
את המישור מנחים השחקנים
עופרה ואיציק ויינגרטן.
● **מדע כירורגי:** חדר
צי החלל (6.15) — שני
דור בצבע, מדבר אנגי
לית). חלוצי החלל מגיעים
למקום מגוריה של טרלנה.
● **סידרת טלוויזיה:**

דונארד ומיקי (5.30) —
שירדור בצבע, מדבר אנגי
לית). סרטונים בכיכובן של
הדמויות המוכרות והחביבות
מעולמו של וולט דיסני.
● **תעודה:** סופרמן ו-
כדור (9.30) — שירדור כי
צבע, מדבר אנגלית).
סרט המשטט את דמותה של
האשה באמצעות תיאורים של
נשים באמצעות התקשורת. ש-
אינם נוטים חסד לנשים.
● **בידור:** בארי מני-
לו (10.25) — שירדור כי
צבע, מדבר ומזמר אנגי
לית). מי שהחל את דרכו
המוסיקלית כמלווה של הזמר
רת בט מידלר, מגיש את שני
ריו הידועים, ביניהם: קופא
קבאנה, משולש ברמודה ואיי-
שם בתוך הלילה. בתוכנית

עופרה ואיציק ויינגרטן: שמיניות באוויר
יום רביעי, שעה 5.30

שבת

14. 11

● **סידרת טלוויזיה:**
המלון של פודני (8.25) —
שירדור בצבע, מדבר
אנגלית). בזיל יוצא למלחמה
בהופש מיני ובשחיתות מר-
סרית. הוא מנסה לכפות את
עקרונות המוסר שלו על ה-
לקוחות ועל הצוות כאחת, ו-
יוצר מהומה רבתי.
● **סידרת טלוויזיה:**

אוי'הרה, גינס ואייבס: האיש שלנו בהוואנה
יום שישי, שעה 10.05

לברוח מהשכונה ולמצוא אה-
בה בחיק אשה אחרת. שתגי-
שים את חלומה להימנות עם
האריסטוקרטיה.
● **בידור:** יצחק קדשי-
מר וחבריו (9.20) — שני
דור בצבע, מדבר ומזמר
עברית). "צ'רצ'יל" וחבריו
גידי גוב, יעל לוי, אפרים
שמיר, דייוויד ברוזה, דפנה ערי-
מוגי ומזי כהן.
● **סרט קולנוע:** האיש
שלנו בהוואנה (10.05) —
שחור לבן, מדבר אנגי
לית). עיבוד קולנועי לסיפור
הנודע של גראהם גרין, בכי-
כובם של אלק גינס. ברל
אייבס, מורין או'הרה, ארני
קובץ' ונואל קאורד. העלילה
מספרת על בריטי אשר מתי-
גורר בקובה שמתגייס לשירות
הביון הבריטי כדי לזכות בי-
הכנסה נוספת ומסתבך בצ-
רות. ביים קארול האדם ה-
שלישי) ריד.

מארטין גריי: דאלאס
יום שני, שעה 10.00

רומנסה קיצית הופכת עבור
בנסון לסיוט, כאשר אשה אל-
מונית עוקבת אחריו בדרכו
לבית המושל, בכונה לערוך
שם מיסה דתית.

מונחה עליידי ריגשות אהבה
ואשמה.
● **מותחן:** עולם הי-
מיפתורין של אורסון
וורס (11.20) — שירדור
בצבע, מדבר אנגלית).
קנט ג'וז עיבד את סיפורה
של מחברת המותחנים דורותי
סיירס, על ספר זריז-מחשבה
הלוכד רוצח בשיטה מקורית.
בסרט מככב השחקן המעולה
יו גריפית.

יום ראשון

15. 11

● **מגזין:** ארץ אהבתי
(8.00) — שחור לבן, מד-
בר עברית). מגזין-שירות
לאהבת ארץ-ישראל.
● **סידרת טלוויזיה:**
בנים ואזהבים (9.30) —
שירדור בצבע, מדבר אנגי
לית). בעיקבות מותו הפית-
אומי של ויליאם בלונדון, נתי-

גריפית ודיקני: עולם המיפתורין של אורסון וורס
מוצאי שבת, שעה 11.20

קף פול במחלה קשה. אמו
מחליטה שהגיע הזמן לחדול
לבכות את בנה המת, ומתחיי-
לה להעניק את מלוא תשומת
הלב לבנה החי.
● **תוכנית אישית:**
דיקמה (10.25) — שחור-
לבן, מדבר עברית). תוכ-
נית הדיון האישית של ירון
לונדון בנושאי אתיקה.
● **סידרת טלוויזיה:**
בנסון (11.20) — שירדור
בצבע, מדבר אנגלית).

● **ספירת האהבה** (9.30) —
שירדור בצבע, מדבר אנגי
לית). גופר מתקשר לסינדרלה
(סו אנדרסון) בעלת הקול הי-
יפה, ומנסה לסדר לה מיבחן-
קול אצל מנצח-תימורת ידוע
(פראנק סינטרה הבן) הנמצא
על הספון. שדר-ספורט שור-
ביניסט (כריסטופר ג'ונס)
מומן לקרב בין המינים על-
ידי עמיתתו היפה (לינדה דיי
ג'ורג'). גבר נכה (פסריק ויין)
רחה באחיו (סום הליק). הי-

יום שני

16. 11

● **שעשועון:** צא מא-
זה (8.03) — שירדור כי
צבע, משעשע עברית). שמו-
נה וחצי (8.30) — שירדור
בצבע, משעשע עברית).
● **סידרת טלוויזיה:**
דאלאס (10.00) — שירדור
בצבע, מדבר אנגלית).
חלק שני בפרק הניתוח.
● **מגזין:** זה הזמן
(11.00) — שחור לבן).
תוכנית האירוח של רם עברון.

יום שלישי

17. 11

● **לימוד:** פלם ותעי-
דם (8.03) — שחור לבן).
תחת הכותרת בית אבו ג'מל
מנסה שייקה אופיר להתקשר
עם ידידו הוותיק פואד, ומעי-
לה זיכרונות מימי ילדותם הי-
משותפת.
● **בידור:** החבובות
מארחות את לורטה
סוויט (8.30) — שירדור כי
צבע, מדבר ומזמר אנגי
לית). לורטה סוויט היא כור-
כבת סידרת הטלוויזיה מ.א.ש.
● **מגזין:** כדובות
(9.30) — שחור לבן).
● **סידרת טלוויזיה:**
החטא ועונשו (10.00) —
שירדור בצבע, מדבר אנגי
לית). פרק אחרון בסידרה
מעולה זו. הסטודנט ראסקול-
ניקוב גידון לגלות בסביבו
בשל רצח שתי המשכונאיות.
ומתחיל לשוב לאמונה הנוצ-
רית, במקום הניהיליזם שהי-
ליך אותו למעשה הרצח.
● **קונצרט:** גוסטאב
מאהר (11.20) — שירדור
בצבע). ארבעה שירים מתוך
היצירה קרן הפלאים של ה-
נער. סולנית: זמרת המצור-
סופראן — מורין פורסטר.
מנצח: אבי אוסטרובסקי.

יום חמישי

12. 11

● **סרטים מצוירים:**

מאנילו: בידור
יום חמישי, שעה 10.25

מתארה הזמר ג'ון דנבר.
● **מגזין:** מהזן 7'
הזן (11.15) — שחור לבן).
תוכנית שבועית על שוק הי-
הזן, תוכניות חיסכון, מיסים,
ביטוח ועוד. מפיק: חנינא
אמץ.

יום שישי

13. 11

● **סידרה לידים:**
היירי בת ההרים (3.00) —
שירדור בצבע, מדבר
אנגלית). הפרק ארון מלא
לחמניות מספר כיצד מתגע-
געת היירי לסבא שלה, ואינה
מצליחה להסתגל לחינוך הי-
נוקשה ולתנאים הקשים ש-
בבית מישפחת סומן.
● **סרט ערבי:** החבוי
רה העליונה (5.32) — שני
דור בצבע, מדבר ער-
בית). סיפורם של אנשים
פשוטים השמחים בחלקם בי-
קאהיר. בן השכונה סעד (נו
אלי-שריף) התקבל לפקולטה
לרפואה באוניברסיטה בעזרת
כספיה של אחותו הרקדנית
(הודא סולטאן). הוא רוצה

ביגלל שינוי

דיני הראיות

מאז 1970,

יתכן כי מצב

התביעה כיום

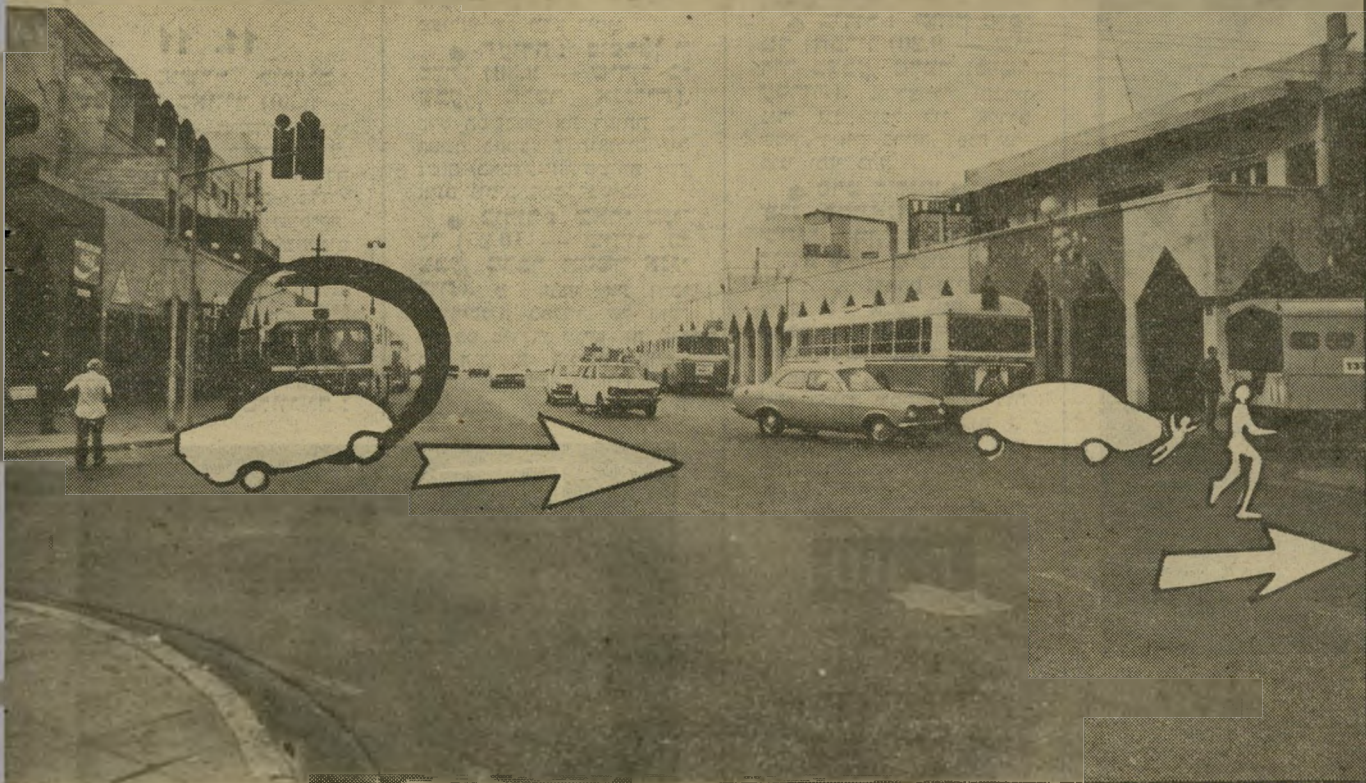
טוב מצבי

שהיה אז

פרשת

סלומון

אבו:

ירה. הבחינו בו שני נהגים שישבו במכוניותיהם מעבר לרחוב. עד אחד ישב במכונית פרטית בצד הדרומי של הצומת, מול מכונית הרצח. מאחוריה, באוטובוס־תיירים, ישב העד השני שזיהה את אבו.

מקום הרצח פינת הרחובות אלנבי־הירקון. הרוצח בא מבאר אדריה ורך לעבר הפינה הצפונית של הרחובות, שם עמדו הקרבות ליד מכוניתו של מירזי. כשהרוצח

מישפט חדש - הרשעה חדשה?

העד במישפט הקודם, ונפטר מאז. ד"ר בלוק יציג את התעודות הרפואיות הדרושות, כדי להוכיח כי עזרא מירזי שסייב ונהגו, אהרון מליח, אימנם נהרגו לפני 11 שנה. בפינת הרחובות הירקון אלנבי, מיריית אקדח. מזרחי מת במקום, ומליח הספיק להגיע ל־בית־החולים, שם נגבתה ממנו היר דעת שכיב־מרע. הוא לא ידע לזהות את רוצחיו.

לד"ר בלוק יהיה כנראה תפקיד רפואי נוסף במישפט זה. יהיה עליו לחזור ולהגיש את התעודה שהוגשה על־ידי קודמו, אשר בדק אז את סלומון אבו אחרי תפיסתו, ומצא בגבו סימנים של מכה טרייה. למכה זו היתה חשיבות מרובה במישפט הקודם.

העד השני הוא ריצ'ארד פטלוק, מומחה המישטרה לבאליסטיקה, אשר כנראה בדק שוב את אקדח הרצח. הרשעתו של סלומון אבו לא התבססה אך ורק על האקדח. בי שנת 1970 הופיעו בבית־המשפט שלושה עדים, שטענו כי זיהו את היורה, והצביעו על אבו. התרשע זה לא בוססה על ראיות נסיבתיות, אלא בעיקר על עדותם של עדי־ראייה אלה. למרבית המזל חיים עדיין כל השלושה, והם כלולים ברשימת עדי התביעה.

מארכת

מ, אדריה"

ע ד הראייה הראשון, רחמים כהן, ישב בשעת הרצח במכוניתו ברחוב אלנבי פינת הירקון, בצדו הדרומי. בדיוק מולו

כח כי העד אינו נמצא וכי אמצעי פסול גרם לכך. אם יצליח הפרקליט הוותיק, עוזי שטרן, להתגבר על מיכשול פרוצדוראלי זה, ויביא את עדותה של הפרוצה לבית־המשפט, על־המסכת ראיות התביעה במישפט החוזר להיות חזקה עוד יותר מי אשר לפני 11 שנה.

גם לטובתו של אבו יש כיום ראיה חדשה — המיסמך, שנכתב בזמנו על־ידי איש־המישטרה אהרן ברנמן, שבדק את אקדח הירי, וקבע אז כי "הקנה נראה נקי". מיסמך זה נותר בזמנו בין ניירות העבודה של המישטרה, ולא התגלה לתביעה או לסניגוריה.

שני עדים

חדשים

כך עומדים היום התובע, עוזי שטרן, והסניגורים החדשים, זלמן ונחמה סגל, לנהל סדר בוב שני במישפט הרצח, שנוהל בזמנו על־ידי התובע אורי וגמן, שפרש בינתיים מהפרקליטות והסניגור צבי לידסקי.

מלבד שתי הראיות החדשות, נראה כי יתר העובדות נותרו בדי יוק באותו מצב שבו היו ב־30 בי נובמבר 1970, עת נגזר דינו של אבו למאסר עולם בידי הרכב ה־שופטים בראשותו של זאב צלטנר ז"ל.

לפי רשימת עדי־התביעה, ש־הוּמנו על־ידי שטרן למישפט החוזר, נראה כי לא יהיו הפתעות. נוספו רק שני עדים חדשים, ה־ראשון, הפאתולוג ד"ר בצלאל בלוק, שיעיד במקום הרופא אשר

פט, וכל מאמצי המישטרה לאת־רה עלו בתוהו. עדותה לא הובאה, על כן, לפני בית־המשפט.

היום קיים חוק חדש, סעיף 10 בתיקון לחוק־הראיות, המתיר לתביעה להביא לפני בית־המשפט עדות שנגבתה במישטרה, אם הור

שבעת המישפט הראשון היתה בידי המישטרה עדות נוספת — של פרוצה בשם ויקיאלים בוזגלו, אשר עבדה ליד האופרה ברחוב הירקון — שהיתה יכולה, לדעת המישטרה, להכריע בתיק. אולם ויקי נעלמה בטרם התחיל המיש

ב איפן פאראדוכסאדי "אומרים מישפטנים המכירים את התיק־המישפטי של סלומון אבו, "יש היום אולי יותר סיכויים להרשעתו בדין מאשר לפי 11 שנים." הטוענים זאת מסתמכים על־כך,

הרצח. סלומון אבו (בחליפה) הובל על־ידי שוטרים למקום המיקרה, ברחוב אלנבי פינת רחוב הירקון, כשאינם השופטים, אשר התכננו באשמתו של אבו.

כמי שהוכיח חזו הונביעה בעת שיחזור היתה בעת שיחזור

הראייה הראשונה

עד-ראייה

את הרוצח ממשיך

ראשית הבריחה

הקורבן השני, המשיך גם הוא לרחוב

של הרוצח היה לכיוון רחוב הירקון וצפונה. מאחורי נותר מירדחי מוטל מת ליד מכונתו, ואילו מליח, הירקון, שם התמוטט ונפל. הוא מת לאחר כמה ימים.

בצדו הצפוני של הרחוב, חנתה מכונתו המפוארת של מירדחי, כהן העיד, כי ראה קודם שלי שם בחורים מסתובבים בסביבה. פיתאום ראה אדם רץ מכיוון באר אדריה, הנמצא בבניין העמודים שמול האופרה. סיפר כהן בבית המישפט: "ראיתי אדם שהתקרב בריצה למכונתו של עזרא וירה לו כדור בבטן... התאכזבתי... ואז ראיתי את הירדה מתכופף וירה ארבע יריות למטה, כאילו הוא עובד בטוריה. לא תירתי לעצמי כי יורים בעזרא, ואמרתי ליוסקאי (עבריין נודע שנרצח מאו, וישב באותו לילה עם העד במכונתו) ש- יורים על הצמיגים".

כהן, שמסר עדות במישפטה רק אחרי שנעצר, לא זיהה את אבו. הוא רק סיפר כי הרוצח בא מכיוון אדריה, וכי לבש חליפה כהה. שתי נערות, שעבדו כמארחות בבאר אדריה, נחקרו עליידי ה- מישפטה והעידו בבית המישפט. הן סיפרו כי אבו הופיע בבאר לראשונה בערך בשעה 11 בלילה. התנהגותו היתה כה מזוהה, ש- הוא עורר את סקרנותה של ה- מארחת שושנה בלו, והיא היפג- תה את תשומת-לבה של חברתה, ויויאן סיסו לאבו. לדבריה, יצא אבו וחזר לבאר כמה פעמים, וב- פעם האחרונה נכנס לבאר בשעה 11.45 או 12. לבסוף היא שמעה יריות ברנע שבו יצא אבו מה- באר בפעם האחרונה. הקורבנות נרצחו ממש בשעת חצות. בעדותה בבית המישפט הקדי-

מה המארכת את שעת ביקורו ה- אחרון של אבו בבאר, וטענה ש- היה זה בשעה 11 בלילה, אך בית המישפט לא האמין לקטע זה בעדו- תה. אבו עצמו לא הכחיש כי שהה באותו ערב באדריה. אך הוא טען כי היה שם עד השעה 11 בלבד, וכי יציאותיו התכופות מהמקום היו לשם קניית סיגריות וזיטאן מקיוסק סמוך, ולעשיית צרכים. בית המישפט ערך ביקור במקום, וקבע כי ההליכה לבית השימוש אינה מצריכה יציאה מדלת הכני- סה של הבאר, ולא האמין לגירסתו על קניית הסיגריות.

סיפורן של המארחות, בדבר התנהגותו של אבו, ביסס את גיר- סת התביעה כי הוא ארב לקורבנו- תיו כדי לחסלם. עדותו של כהן, כי הרוצח הגיח מכיוון אדריה, חיזקה את גירסת התביעה, שטענה כי אבו עזב את הבאר בחצות, יצא אל הקורבנות, וותיק נשמעו ירית, כדבריה של המארכת.

הנהג

★ ובעל-המיזנון

עד נוסף שהיה במקום, היה נהג האוטובוס של חברת יוניטד טורס, דויד שגב. הוא ישב באוטובוס, מאחורי מכונתו של העד כהן, וראה את הבזקי ה- יריות ממרחק של כעשרים מטר ממקום הרצח. הוא ראה אדם גו-

חן על מישתו ששכב על הרצפה, "והאיש הגחון ירה בראשו של השוכב".

בהודעתו הראשונה של שגב ל- מישפטה, אשר ניתנה רק אחרי שהמישפטה זימנה אותו, מסר שגב כי לא ראה את פניו של הבורח. אבל במיסדר-הזיהוי שנערך במישפטה, הוא הצביע על אבו, ואמר כי הוא חושב שהוא הרוצח. בבית המישפט העיד: "אני עמד- תי על כך, שראיתי מהאיש הגחון רק חלק מהפנים שלו וחלק מה- פרופיל שלו, כל הפנים. אני זי- התי אותו. אמת שלא ראיתי את פניו, אני ראיתי אותו. לא ראיתי במדויק את התווים היות והיה חושך, וזיהיתי אותו במישפטה, היה מיסדר-הזיהוי".

צורת הזיהוי, ונוסח מילות ה- עדות הביאו את התביעה להזמין את שגב שנית, והוא נחקר שוב בקשר למיסדר-הזיהוי. הפעם אמר: "הייתי נרגש כשנכנסתי למיסדר- הזיהוי ואני יכול לומר כעת אם בחרתי בביטוי, אני חושב שזה האדם' מכיוון שהיו לי ספקות, או לא".

שגב קפץ ממכונתו ופתח ב- מירדחי אחרי הרוצח, תוך קרי- אות וצעקות. הוא רץ ברחוב ה- ירקון צפונה. בקומה השנייה של בית השוכן בפינת הרחובות ה- ירקון וירדן, נמצא מועדון שחמ- מת ותיק ומכובד. בעל המיזנון שבמיר- עדון, העד מרדכי קליין, היה ב- אותה שעה במועדון. כאשר שמע

מחבוא האקדח

היה תחת שיחים אלה ליד הבית שבפינת רחובות הירקון ונס'ציונה. השוט, שמצא את האקדח בבוקר שלמחרת הרצח, ציין בדו"ח כי האקדח נמצא ליד בית מספר 61. בשיחזור הסתבר כי התכוון לבית מספר 62.

התחלתי לצעוק החיילים רדפו אחרי הבורח".

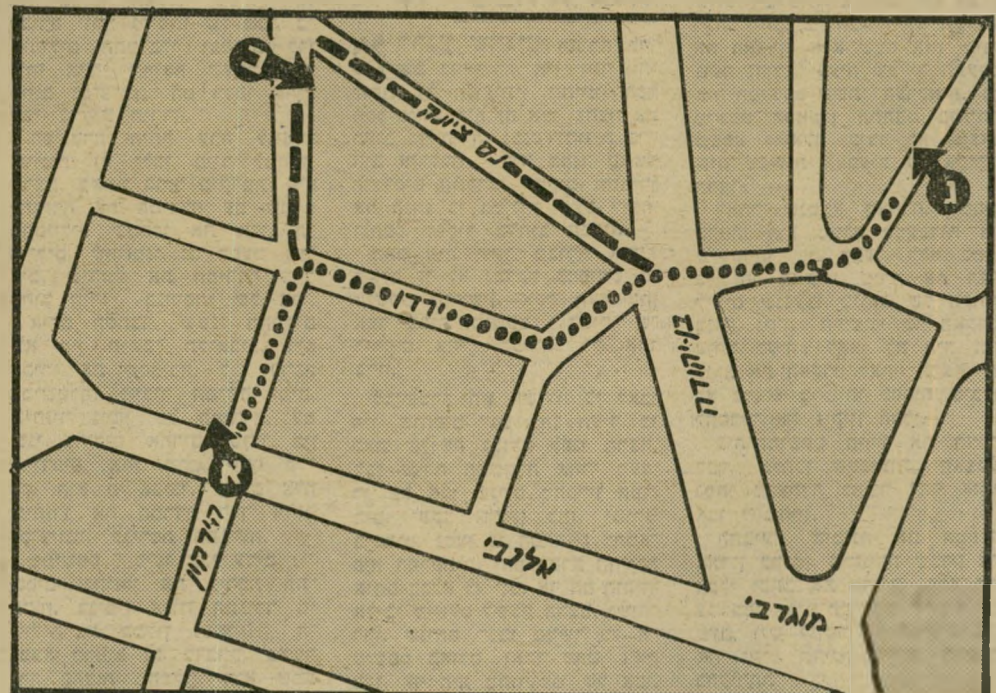
לאן רצו החיילים?

ק ליי חוזמן עליידי המישפטה למיסדר-הזיהוי, אך טען שם כי אינו יכול לזהות את אבו. הוא זיהה את אבו בבית המישפט, והס- ביר כי פחד להיות מעורב בעניין, לכן לא זיהה אותו במיסדר-הזי- הוי. "אנו קובעים כעובדה, כי עד זה זיהה את הנאשם כאיש ש- ירה, כאמור, הגם שאמר במי- סדר-הזיהוי כי אינו יכול לזהותו. אחרי שראינו את התנהגותו של העד ושמענו את הסבריו, אנו סבורים כי פחד להיות מעורב ב- עניין, לכן אמר במיסדר-הזיהוי את אשר אמר. נוכחנו לדעת כי שהמישפטה האטורה אפשר ללא ספק להכיר פני אדם העומד ב-

יריות הוא רץ אל המרפסת הפונה לרחוב הירקון וראה אדם הירדה באדם אחר.

לפי השתלשלות המאורעות ראה כנראה קליין את הרוצח יורה ב- מליח, שלמרות שנפגע קודם ב- יריה אחת, המשיך לרוץ אחרי הרוצח. ובפינת רחוב הירקון ספג עוד שתי יריות בבטנו. מליח נפל שם, והועבר עליידי נהג מונית לבית החולים. כל מה שיכול היה לספר היה כי הרוצח אמר לעזרא: "עזרא, חודני!", שפירושו בערר בית בניי מרוקאי: "עזרא, קבל זאת!".

גם העד שגב נתקל במליח ה- פצוע ברחוב הירקון והתעכב לידו כדי לעזור לו. העד קליין המשיך את שרשרת הרופדים בכך, "לאחר שראיתי שהירדה מכנס אקדח ל- חגורתו, התחלתי לצעוק, והוא התחיל לרוץ לאורך רחוב היר- קון צפונה... בפינת רחוב הירקון הירדן עמדה קבוצת חיילים, כש-

שתי דרכים לבריחה

רחוב נס'ציונה, שבפינתו נמצא האקדח (נתיב מקווקו). אבו טען כי הוא ברח דרך רחוב הירדן, שאליו נקלע במקרה (נתיב מנוקד). החיילים נחלקו בדעותיהם.

הציעו הצדדים אבו נמלט דרך לבית המישפט. התביעה טענה כי אבו נמלט דרך

סטודיו 81

רחוב יהודה המכבי 81, ת"א

לתנועה ולמחול אירובי

בהנהלת ורד צבעון

מודיע על פתיחת סניף ברמת-גן ברחוב שדרות התמרים 4 א', (ליד המטרה)

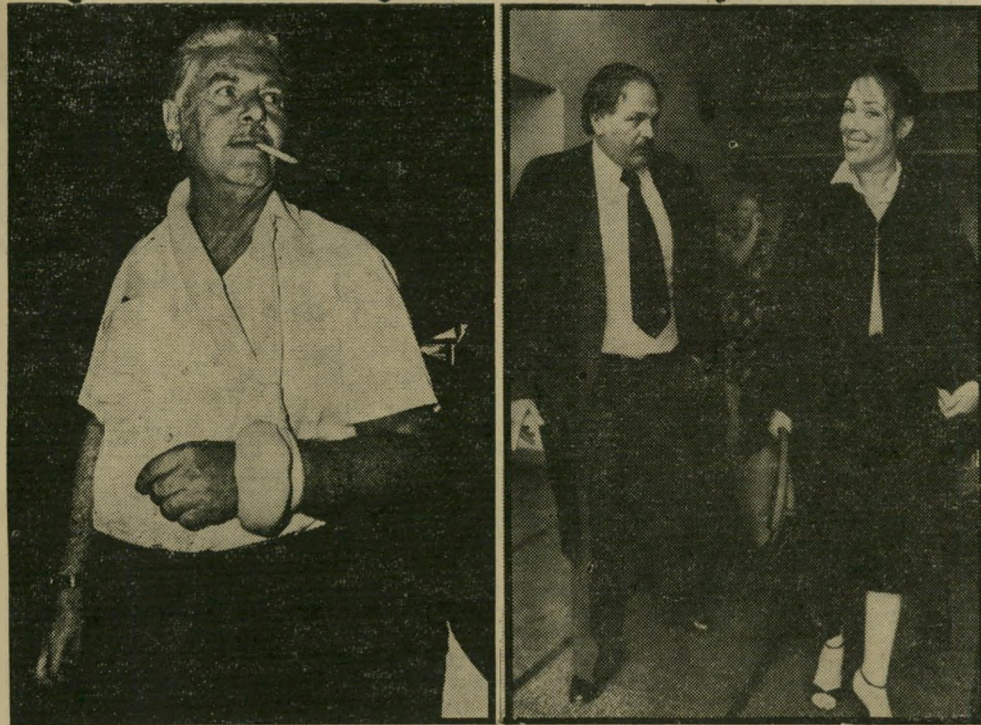
- ✱ מחול אירובי - ורד צבעון
- ✱ בלט מודרני - חיה הלפרין (מכון וינגייט)
- ✱ התעמלות ותנועה יוצרת לילדים החל מגיל 4
- ✱ התעמלות בקצב הג'אז לנערות ולנשים
- ✱ קורסים מיוחדים בהתעמלות לנשים לאחר הלידה
- ✱ התעמלות ואקרובטיקה לילדים מחוננים
- ✱ יוגה - מייקל גפן
- ✱ בלט קלאסי - נורית נתן (מיה ארבוטובה)
- ✱ ג'אז - חיים אוהיון (מלהקת בת-שבע)

ההרשמה בימים א' - ה' 16.00 - 19.00
בסטודיו 81, רח' יהודה המכבי 81
ליד קפה "עוגית" - מיום 5, 25, 24, 14, 13.
טלפון 458910.
או לסניף רמת-גן, טל. 730292

הם ברחו מהמקום. וכי אחד מהם הוא שהשליך את האקדח במקום שנמצא, וכי הרודפים התבלבלו בין הבורחים. האקדח עורר בעיות גם בעת המישפט הראשון. הוא נמצא על ידי השוטרים בדרך ביטראן, בערך בשעה 9 בבוקר שלאחר הרצח. השוטרים שמצאו רשם בדו"ח כי האקדח נמצא בין השיחים ברחוב

ברחוב נס'ציונה. היה בכך חיר זוק לגירסת התביעה. אולם הי סניגור חקר את העד, וניסה ל- הנכח כי הוא ירד זמן מה לפי גי המירדף, הסתובב ברחובות הס' כמוכים, ואינו יכול לזכור בדיוק באיזה רחוב נתקל ברודפים. חיוק נוסף בא מפיו של החייל גבריאל זון. בעודו רודף אחרי הבורח, הוא התכופף ליד ערימת

(המשך מעמוד 51)
מידרכה שממול, בקירבת פינת רחוב הירדן" קבע בית-המשפט. במירדף המשיכו כמה חיילים, שעמדו עד לאותו רגע ברחוב הירדן. הם שמעו את קריאותיהם של קליין ושגב ומיהרו בעקבות הבורח. מכאן חלוקות הגירסות. התביעה טענה בבית-המשפט, כי אבו שהוא הרוצח, ברח דרך רח'

פרקליט שרטר

פרקליטים סגן

ראיות חדשות ועדים ישנים

הירקן 61. את מספר הבית הוא העתיק מקיר הבניין. אולם בית מס' 61 הוא הבניין שבו נמצא קולנוע דן בזמנו, צופנה מרחוב נס'ציונה, ובחצרו אין, ולא היו, כל שיחים. למחרת חזרו השוטרים למקום כדי לשחזר ולצלם את מציאת ה- אקדח. הם ביצעו את השיחזור בחצר בית מס' 62, שנמצא בפני גת הירקן נס'ציונה, ובחצרו צומחים שיחים, הנראים שם עד היום.

אולם, אפילו עבר אבו במריר צה ליד בית זה. היתה הסכמה כללית כי איש לא ראה אותו זר רק דבר במהלך המירדף. להיפך, כמה עדים טענו, כי ראו שהוא דחף משהו לחגורתו. אך מכיוון שהשיחים צומחים ממש ליד המד' רכה, ייתכן כי הבורח לא השליח את האקדח. אלא שמט אותו בתי נועה והירה. בעיה שעליה התעכב בית-המשפט בשתי הערכאות. בי מישפט הראשון התחבט בית-ה- משפט בשאלה, כיצד לא נמצאו שום טביעות אצבעות על אקדח הרצח.

לאחר שנמצא האקדח, מסוג ברטה, הוא נשלח למעבדות ה- מישטרה. שם קבעו, ללא ספק, כי זהו האקדח שירה את הק' ליעים שנעצו בגופם של הקורי בנות. נקיונו החיצוני של האקדח עורר בעיה; לאבו לא היה זמן לגבב את האקדח לאחר הרצח, ו- לא נמצאו ברשתו כפפות שיכלו להסביר את ניקיון הכלי.

בית-המשפט תירץ את הדבר בכך, שיתכן שטביעות האצבע נמחו מהאקדח כאשר דחף אותו אבו לחגורתו. התביעה, המינה את המפקח אהרון ברגמן, המומחה שבדק את הכלי וכתב את הדו"ח, שלא הו' צג בפני בית-המשפט להעיד ה- פעם. ויש לשער כי המילים נר' אה נק' "תהינה מילות המפתח בחקירתו. ההגנה, בניגוד לתביעה, אינה חייבת לגלות מי יהיו עדיה, ולכן

חומרי בניין, שהיתה ליד בית, שנמצא בבניה, הרים קרש, וזרק אותו על הבורח. הקרש פגע במ' טרתה, אך הבורח התאושש והמ' שיך במנוסה. כאשר נתפס אבו לבסוף ברחוב חברון, מאחורי מ' קרר, הוא נבדק על-ידי רופא, והתברר כי על גבו חבורה טריה, המתאימה למכת הקרש. בית-המשפט, שערך ביקור במ' קום זמן לא רב אחרי הרצח, גילה כי הבית היחיד שהיה בבניה באותה עת, היה ברחוב נס'ציונה. ד"ר בלוך, שהוזמן על-ידי שוטר למישפט הנוכחי, יגיש בודאי גם הפעם אותה תעודת רופא.

יותר

מבורח אחד

מה הרגע שהגיע הבורח לר' חוב בן-יהודה, אין יותר מח' לוקת על תנועותיו וזוהותו. הכל הסכימו כי היה זה אבו שחצה את רחוב בן-יהודה, נכנס למונית בר' חוב אידלסון, יצא ממנה כאשר הרודפים התקרבו למקום והזהירו את הנהג כי במונית יושב רוצח, ונתפס לבסוף ברחוב חברון. האם היה יותר מבורח אחד? שאלה זו לא נבדקה במפורש בי מישפט הראשון, אבל העד כהן אמר בבית-המשפט: "ראיתי ש' רודפים אחרי הבורח, רק אחד ברח'".

למישטרה היו חשדות כי לאבו היו שותפים. גם כהן העיד כי ראה שלושה גברים לפני הרצח. לכן עצרה המשטרה אחרי מעצ' רו של אבו שניים מחבריו הטרי בים, יעקב (ז'אק) כהן, וג'ורג' ביסמוט. נטען כי הם חלק מהמא' פיה הצרפתית, והמישטרה החזיקה אותם בכלא 45 יום. אך הם הולכחו אליבי מושלם לשעת הרצח, ושוחר' ררו. שיהם ישבו במשך כל ה- מישפט באולם, ואחד מהם, ז'אק כהן, אף היה מתורגמן של אבו. לולא האליבי שהוכיחו שניים אלה, אפשר היה לסעון כי גם

נס'ציונה לכיוון רחוב בן-יהודה, וכי קבוצת החיילים רדפה אח' ריו ברחוב זה. אבו עצמו טען כי בעת שנשמעו הצעקות, הוא היה ברחוב הירקן פינת הירדן, ליד מועדון 51. לדבריו, הוא שמע את הצעקות והמהומה, ומכיוון שידע כי יש נגדו תלונה במיש' טרה, החליט אינסטינקטיבית ל' הימלט. לדבריו, הוא רץ דרך רח' הירדן עד לרחוב בן-יהודה, ול' אורך רחוב זה רדפו אחריו ה' חיילים.

ההבדל בין הגירסאות מהותי למישפט. שכן האקדח, שזוהה בי וודאות כאקדח-הרצח, נמצא בי פינת נס'ציונה-הירקן, אם ב' רח אבו דרך רחוב הירדן, הוא לא עבר כלל במקום שבו נתי גלה בבוקר האקדח. במקרה זה סבירה יותר גירסתו של אבו, כי החיילים התבלבלו ובמקום לר' דוף אחרי הרוצח שעבר דרך רחוב נס'ציונה, הם רדפו אחרי אבו ברחוב הירדן.

המשטרה היתה ערה לנקודה חיונית זו, ולכן מייד למחרת הרצח, בשעת בוקר מוקדמת, היא שיחזרה את המירדף עם שניים מהחיילים שתפסו את אבו. ה' חיילים, שהוזמנו גם הפעם כע' דים, שיחזרו את המירדף דרך רחוב הירדן, כגירסתו של אבו. אולם הסתבר, ששני החיילים לא היו תושבי תל-אביב, ולא הכירו את הסביבה. לכן ערכה המישטרה, כעבור חמישה ימים, שיחזור נוסף של המירדף, עם שני חיילים אחרים שהיו בין הרודפים. אחד מהם, יוסף קל' דס, הוא תל-אביבי. שניים אלה שיחזרו את המירדף דרך רחוב נס'ציונה, כגירסת התביעה. במישפט הופיעו שני עדים נר' ספים שחיוקו את גירסת התי' בעת. בנימין אילון התגורר בי' ליל-הרצח במלון נס'ציונה, ה' נמצא ברחוב זה. לדבריו, כאשר ירד בחצות מהמלון, הוא שמע קולות וראה את הרודפים עובי רים לידו. מכיוון שהוא התגורר

וידאו סרט
הסרת ארועים בוידאו!
צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים
רח' רוזנבאום 5, ת"א, טל. 296662
רח' ירושלים 13 חיפה טל. 662757

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב
טל' 297263

יום ג' 17.11.81
על בעיות הבדוים
בנגב
דיון בהשתתפות:
ד"ר אבו ג'עפר עבד
דב קולר

המועדון פתוח בימי שלישי
משעה 8.30 בערב. התוכניות
מתחילות בשעה 9.00 בערב.

למדו קצרות
עברית ו/או אנגלית
במהירות ובהצלחה מובטחת
ת"א: ויצמן 22, 03-254826
חיפה: "במעלה" 04-664922
ב"אולפן גר" (בר-קמא)
קורס חדש נפתח ב-19.11.81

תו טרמפ לחייל

אנציקלופדיה למדעי החברה

העורך: דוד כנעני

ששה כרכים אותיות א-ת' (כולל כרך מילואים).

● מפעל אנציקלופדי יחיד בסוגו בעברית, ברמתו המדעית הגבוהה, במיבחר הערכים, באיוון הידע הכלל-אנושי והיהודי.

● כל כרך מכיל מאות רבות של ערכים מכל ענפי מדעי החברה — סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, מדעי-המדינה, כלכלה, חינוך, היסטוריה כללית ויהודית, חוק ומשפט, זרמי-מחשבה ועוד.

● מונחים, מושגים ואסכולות מדעיים, מדינות ועמים, תרבויות ודתות, משטרים ומעמדות, מוסדות חברתיים וכלכליים, מפלגות ואירגונים.

● דעת החברה האנושית בהתפתחותה מימי-קדומים ועד היום הזה, דעת עם ישראל וארץ-ישראל לתולדותיהם ותקופותיהם.

● כמאה מחברים, מומחים למקצועותיהם, מהארץ ומחו"ל, אנשי-מדע ידועים-לשם.

● כל כרך מכיל כאלף עמ' בפורמט אנציקלופדי, גדול.

להשיג בספריית פועלים

הופיע!!!

הראשון מסוגו בארץ

מגזין לאסטרולוגיה ומיסטיקה

עידן הדלי

— להשיג בחנויות ובקופונים —

עכשיו במכירה

PLAYBOY

November 1981

★ Interview with Oriana Fallaci

★ Raging Beauty, Vicky La Motta — at 51!

★ HEAT — Fiction by Ed. McBain

★ SEX IN CINEMA —

13 Steaming Pages and much more in

— 290 Pages —

— I.S 76

הפצה בלעדית:

סוכנות ברונפמן בע"מ

תן טרמפ לחייל

במדינה

דרכי חיים

הקיבה הסרבנית

העצירה שוחררה

אחרי ש-24 יום

לא פלטה מגופה את

הסמים שהמשטרה חשדה

כי תחביאה

פעמיים נעשה לשימחה גליוטי חוקן וניתנו לה גרות גליצין — בכליזאת נשארה בקיבתה מנה גדושה של סמים-קשים. כך, בכל אופן, טען פקד משה רוזנברג ממיחלק-סמים, כאשר בא לבקש את המשך מעצרה של הצעירה השחרורה מהשופט המחוזי, יו"ר סף חאג'י-חיא.

קצין המיטרה סיפר לשופט כי שימחה נעצרה ב-11 בספטמבר בגמלה-התעופה בלוד. היא נעצרה מייד בדרתה מהמטוס שהחזיר אותה מתורכיה. לפי מידע סודי שנחבל במיטרה, היתה הצעירה רה חברה ברשת בינלאומית להברחת סמים, ובגופה היו סמונים כ-200 גרם הרואין.

המיטרה ביקשה לעצור אותה רק ל-48 שעות, משום שהכל היו בטוחים כי הטבע יעשה את שלו והסמים יפלטו מקיבתה של שימחה בדרך בדרך הטבע. אולם הזמן מוקצב עבר, ושימחה לא עשתה את צרכיה, למרות שהסכימה לקבל גרות גליצין לזירוז הטבע.

אנשי-המיטרה חזרו והביאה לפני השופט ראובן ב"ר-חיים, והוא האריך את מעצרה ב-10 ימים נוספים. אנשי-המיטרה, שהופיעו בבית-המשפט, הכריזו, כי אם היא תעשה בינתיים את צרכיה, יקוצר מעצרה.

במשך עשרת הימים נעשה לעצירה, בהסכמתה, חוקן פעמיים. אולם גם דרך דראסטית זו לא הביאה לגילוי הסמים. רופא ה' מיטרה שבדק אותה טען כי חש בפריטה-בעת באמפולות. לכן חזרו אנשי המיטרה בפעם השלישית אל השופט זיו וביקשו הארכת מעצרה של שימחה בעשרה ימים נוספים.

עורך-הדין ראובן ב"ר-חיים, ש' הופיעה בשמה, ביקש כי השופט זיו יפסול את עצמו מלשבת בדיון. "הצעירה מרגישה כי הבאת עניינה שלוש פעמים לפני אותו שופט, שאינו תורן, יכולה ליצור את הרושם כי המיטרה מחליטה את מי להביא לפני איזה שופט". השופט זיו לא קיבל את בקשת הפסילה, ועצר את שימחה ל-15 יום נוספים.

עורך-הדין התל-אביבי יוסף שוהם פנה לבית-המשפט המחוזי, ועירער על החלטת המעצר.

בשלב זה הביע השופט חאג'י-חיא, שלפניו נשמע הערר, את תמיכתו על כך שהשופט זיו שמע שלוש פעמים רצופות את בקשות המיטרה בעניינה של גליוטי, למרות שלא היה שופט תורן. הוא הודיע לאנשי המיטרה שיוריד את תקופת המעצר לעשרה ימים. הוא ציווה כי אחרי תקופה זו תשחרר הצעירה בערבות. הוא גם קבע מראש את גובה הערבות, כדי שלא יהיה צורך בדיון נוסף.

פקד רוזנברג פנה לשופט אר' בד עצות: "איננו יודעים מה לעשות. ואנו מבקשים שבית-המשפט ייתן לנו הדרכה כיצד לנהוג. מעולם לא נתקלנו במיקרה דר מה". אך השופט לא מצא שהדר' כה כוזב הוא מתפקידו השיפוטי. הוא אמר לשופט לנסות לפתור בעצמו את בעיותיו, תפקידו של בית-המשפט הוא לשמור על זכויות יותר האזרח.

חיי אדם

מהלואיה להלוויה

הנכד הפיע את סבתו

מהלוויית הסב, כאשר

גרם לתאונת דרכים

שבה נהרגה הסבתא

לישעיהו קלמו קרה דבר נורא. הוא השתתף עם כל בני-משפחה ובהלוויית סבו בפתיחת-קופות. משם היו אמורים הקרובים לנסוע למושב תלמי-בילו, כדי לשבת שם שבעה. הסבתא האבלה ביקשה לני

פרקליט מירון
אנשים מחוץ-לחוק

סוע עם הנכד ישעיהו, מכיוון ש' הוא ידוע כנהג זהיר. היא נכנסה למכונית הפז'ו שלו, יחד עם קרובי משפחה אחרים.

בעודם נוסעים ומספידים את הסב האהוב, סטה ישעיהו מדרך. כן ומכוניתו התנגשה חזיתית ב' משאית. קלמו ואשתו נפצעו, גם דודו נפצע, והסבתא מתה מפצעה בבית-החולים. כך, ביום אחד, שי כל ישעיהו את סבו ואת סבתו כאחד.

כאשר סייעה המיטרה לחקור בפרטי התאונה, הוחלט להעמיד את קלמו לדין, באשמה של גרימת מוות כתוצאה מנהיגה רשלנית. מיטשפו נידון בבית המשפט ב' באר-יב, והוא הודה באשמה.

השופט התרשם. סיגורו, משה מירון, העלה לפני בית המשפט את כל פרטי התאונה של מיקרה מיוחד זה. הוא הסביר כי קלמו נעש דיו: הוא שיכל את סבתו האהובה, אשר מותה יר' בוך לעולם על מצפונה, הוא גם סבל בסיבלה של אשתו, שנפצעה יחד איתה, והא עצמו עבר חוויה נוראה. כאשר פניו הושחתו בתאור' נה בצורה קשה. על קלמו היה לעבר סידרה ארוכה של ניתוחים פלאסטיים קשים כדי להחזיר את פניו למצבם הקודם. אפילו מצבו הכלכלי של קלמו נפגע מהתאונה. מקצועו, ספר נשים, מחייב הופעה נאה, ואיל פניו המושחתים דוחים את הלקוחות ממספרתו.

השופט, אליעזר ריבלין, הת' רשם מאוד מצרותיו של קלמו. הוא גזר עליו שישה חודשי שלילת רשיון-נהיגה, על-תנאי, קנס כספי של 5000 שקל, ואף לא יום מאסר אחד.

יתכן שיהיו הפתעות מכיוון זה. הסניגורים, שנתבקשו להביע דיעה בענין, סרבו להגיב.

גירסתו של אבו, היתה כי בערב הרצח קבע פגישה עם אשתו ב' לון גת, ברחוב הירקון. כיום ע' מד באותו מקום מלון פארק. הוא בילה זמן מה באדריה ולקראת השעה 11 בלילה יצא משם ופנה למלון גת. מפקידת-הקבלה נודע לו שאשתו לא הגיעה, ולכן חזר לאיסו לכיוון אלנבי, לאורך רח' הירקון. הוא נתקל במחומה רק ליד מועדון 51, בפנינת רחוב היר' דן, וכאן, לדבריו, חלה הטעות בזיהוי והבילבול במידת.

במישפטו הקודם לא הביא אבו את אשתו או את פקידת-הקבלה כדאי שיתמכו בגירסתו. לא ברור אם הפעם תתקן ההגנה מחל זה. ברור הוא, כי זיכרונם של הע' דים היום אינו כפי שהיה בשנת 1970. יתכן שחלק מהם יזכרו עדיין דבר-מה, ואולם כימעט ברור כי חלק מהם, שכה פרטים רבים. חו' הם לא יוכלו לספר את סי' פורם, ולא לעמוד בחקירה נגדית של ההגנה.

לכך יש תרופה בתקנות בית המשפט (סדר-דין) במישפט חו' (ז). אם התברר כי מחמת הזמן שחלף, נשתכחו מהעד פרטים, ש' מסר בעת המישפט הראשון, אפי' ש' להביא כיום לפני בית-המשפט את עדותו, כפי שנרשמה בזמנו לפני בית-המשפט הרא' שון. מה יהיה מישקלה של עדות כזו — זו בעיה שבית-המשפט לא מצא לה, עדיין, פיתרון. יהיה אשר יהיה גורל המיש' פט, סלומון אבו הוא האסיר ה'

פרקליט וגמון
עדי ראיה

פרקליט לירסקי
אין טביעות אצבע

יחיד במדינת-ישראל השופט עדיין למאסר עולם לכל ימי חייו. הוא היחיד במדינת-ישראל שהורשע ברצח ושנתי-המדינה לא הפחית מעולם את עונשו.

לא רק סלומון אבו תולה תיק' וות במישפט-החוזר. אסירים ר' בים בבתי-הסוהר נושאים עיניהם לתוצאות המישפט. בעיניהם הצ' לחת אבו במישפט חוזר מהווה פתח תיקוה להם. **אילנה אלון**

★ אשה יכולה ליהנות איתם יותר מאשר עם גברים אחרים ★ הוא זקוק לנשים כאמהות וכאחיות ומקנא להן ★ לא כל מי שיוצאת עם הומוסקסואל היא לסבית ★ מציצנים „נורמאליים” מטרדים אותם במקומות המיפגש שלהם

חברה, המגדירה אותם כסוטים, מכניסה אותם לקטגוריה של מופרעים, של אנשים או של פושעים. ההומואים סובלים מאוד כתדמית שלילית זו, מוחה אירית בכל פה.

„הרי יש גברים שמעדיפים ללכת למיטה רק עם נשים שמנות, או רק עם נשים בעלות ירכיים רחבות, או מה אם גבר אחר מגורה רק על-ידי דברים שהוא מוצא בגבר אחר?” שואלת אירית בועם. „היה זה מגוחך מאוד אם בנק יחליט לא להעסיק גבר שהפנטאזיות המיניות שלו הן להשיג נשים שמנות דווקא, או למה שיתייחסו אחרת לגבריהומו?”

כמו סרט של פליני

אירית נעזרה בעבודתה בסטודנט אחר, שמואל קונפורטי (25), אשר

ניתן למצוא אצלם הרבה פחות דפוסים של חיים מאורגנים וקבועים. הם אינם משקיעים, בדרך-כלל, ברכישת דירה, או בפנסיה. רבים מהם אומרים שהעתידי אינו מעניין אותם. „זה מבהיל”, אומרת אירית, „שציבור שלם מגיע למין מצב כזה של חוסר איכפתיות לגבי העתיד שלו.”

פנטאזיות מיניות

בבנק

מדיניות גבר הופך הומוסקסואל? הסיבות המדויקות אינן ידועות. משערים שקיים כאן מיכלול של סיבות, ובהן סיבות תורשתיות. אבל טרם נמצאו הוכחות ביורוגיות-גנטיות, שיאשרו כי יש הבדל בין הומוסקסואל לבין הטרוסקסואל, לכן מעלים החוקרים סיבות אחרות, כמו השפעות חינוכיות וסביבתיות. השאלה שעליה חלוקות הדעות היא,

ההומוסקסואליות היה מסוג הדברים האלה. הייתי צריכה להבין את התופעה הזאת ולגבש לעצמי דיעה נחרצת מה זה הדבר הזה.

„לא היה לזה שום קשר לזהות-מינית שלי. ריכלו עלי כי תמיד מרכלים, בעיקר במיסעדות. מלצרים זה עם רכלן. זה גם מטופש לומר שאני לסבית מפני שאני יוצאת עם הומוסקסואל — מה הקשר בין זה ובין זה?”

הבית שלי היה בית פתוח, החברים ההומוסקסואלים שלי התרגלו לבוא אלי הביתה, חלקם מצא כאן משפחה ובית — מה שהיה חסר להם בחייהם.

„היחסים שהם בנו איתי, הם בשום פנים לא יכלו לייצור עם גבר. ידעתי שמצפים ממני לחברות נאמנה ואמיצה. הם גם ציפו שאדע לתת להם גב, כשצריך.”

„פעם היו לי שני חברים הומואים, היינו כעין שלישייה. ידעתי ששניהם מתחרים עלי, וכל פעם בודקים מחדש עם מי אני

אירית שנקרי, סטודנטית לסוציולוגיה בת 24, חיברה את המהנה עם המועיל. בימים אלה היא השלימה עבודת-גמר אוניברסיטאית שדנה בציבור ההומו-סקסואלים. „הסקרנות שהובילה אותי לי התיידד אתם הובילה אותי גם לכתוב על זה,” הסבירה הצעירה.

כדי לקיים את עצמה עסקה הסטודנטית בעבודות מלצרות. במשך כארבע שנים עבדה אירית כמעט בכל בתי-הקפה וה-מיסעדות הפופולאריים בתל-אביב. שם היא פגשה לא מעט מלצרים הומוסקסואליים. היא למדה להכיר מקרוב ועמדה על אורח-חיים, הרגליהם, דימויים-העצמי, לבושה, גישתם לחיים וסדרותיהם הכמוסים. אירית התחילה לחבב אותם ובמהרה גם נוכחה לדעת שבדימוי המקובל של „הומו” אין שמץ של אמת.

„הייתי מקורבת אליהם כמו חברה טובה שמדברים איתה בטלפון והולכים איתה להצגה יומית. בתחילה רק צפיתי בהם,

ההומו חייב את

סייע לה בפרקים שנגעו בתחום התמחותו — השפה הלא-מילולית של ההומוסקסואל לים. שניהם טוענים שרק בגלל היחס של החברה נדחק הגבר-ההומו להתנהגות ראוותנית ויוצאת-הדופן. רק משום שהתברר מציאה אותו ממנה הוא מוצא צורך להתבטא ולהתלבש באופן שונה.

גם „ערב-סגור” וגם „ערב-מעורב”, והבחינו שהתנהגותם משתנה בהתאם ל-סביבה. „ערב-סגור”, כשנמצאו רק בחברת גברים הדומים להם, הכל היה רגיל וסולידרי, כמו בערב שבו נפגשים זוגות ישראליים ממוצעים.

ב„ערב-מעורב”, לעומת זאת, כאשר נכחו באירוע שם גם אחרים, התנהגותם היתה שונה, מוחצנת, וולגארית וצורמת — כמו להכעיס. על רחבת הריקודים התבצעו כל מיני אקטים ומישחקים פסבדו-מיניים, והאווירה היתה כמו בסרט של פליני. ערב כזה לא היה מצליח כליך לעולם אילו השתתפו בו רק „סטרייטים” (הטרו-סקסואלים), וגם לא אם הוא היה סגור ל„הומואים” בלבד. לפני זרים הם פשוט עורכים פרובוקציות — מציגים את החיים שלהם כפי שהאחרים רוצים שיהיו, או כפי שהאחרים מדמיניים.

בין הומוסקסואלים יש שפה אילמת שגברים אחרים לא יבינו לעולם

שמוליק מחלק את ההומוסקסואלים לכמה סוגים, על-פי התנהגותם החיצונית. לסוג הראשון שייכים הגבריים: „הם הקיצוניים בקירבם יש ריכוז גדול של סאדו-מוזוכים, טים, המצטיינים בלבוש העור והפולסטיק, ושאר אביזרים גבריים מאוד.” בספרות הם מתוארים כבעלי פולחנים-מיניים אכזריים ומסוכנים ביותר.

אם הומוסקסואליות היא מצב מיני מסויים, שליש, בין מיניות גברית ונשית, או שזו צורת התנהגות בלבד?

חוקרים רבים נוטים לאפשרות השניה. אין זו אלא בחירה מינית מסוימת בלבד — צימצום של ההעדפה המינית. בעיני החברה ההטרוסקסואלית, העדפתו המינית של ה„הומו” מוזרה ביותר. לכן גם התייחסותה לעניין היתה מתמיד כאל סטיה או הפרעה-נפשית קשה.

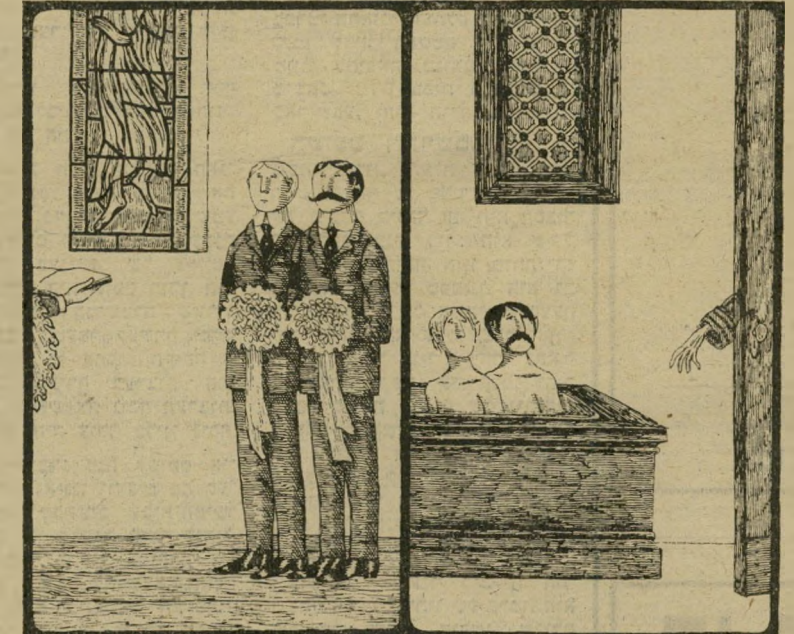
„בכל העניין הזה קיימת בורות גדולה וחוסר פתיחות כלשהי. האמת היא שההור מואים פוחדים מאוד להיחשף. קשה למצוא אדם שיבוא ויאמר: בבקשה, העלה אותי על מיזב כדי שאחריים יבינו שהומוסקסואל הוא ככל האדם — עם רצונות, שאיפות וצרכים רגילים, ורק ההעדפה המינית שלו שונה.”

„הבעיה של ההומוסקסואלים היא שהי

ידידה טובה יותר. ידעתי שהם מאוד מקנאים האחד בשני.”

אירית ניסתה להבין מה הסיבה לכך ש„הומואים” מתרכזים לרוב בבתי-קפה ובמיסעדות. במחקרה היא הסבירה שהמליצרות היא עבודה בלתי-קבועה, זמנית. אין בה התחייבויות לטווח-רחוק ואת המשכורת מקבלים בסוף היום. ההמשך לא ברור, אין עתיד.

„מצאתי שהדבר המאפיין ביותר ציבור זה של הומוסקסואלים הוא חוסר כל כיוון של עתיד. זה קורה בגלל הקושי שלהם למצוא עבודה אחרת, במיסגרות ציבוריות וממוסדות. לכן הם חיים את חיי ההווה בלבד. אין להם חסכוניות, אין תכנון לעתיד, אין לימודים או רצון להתבסס כלכלית — אין שום דבר. אנשים יהודים בבירור שלא תמיה להם מישפחה — קל להם יותר לא לחשוב על העתיד.”

„נשואי לארי ופרדי” בעיתון היתולי אמריקאי, העדפה מינית שונה

בלי לדחוף את האף ובלו להתחבר איתם. יותר מאוחר מצאתי את עצמי בתוך חברה מעורבת, שהתגבשה במיסגרת העבודה במסעדה. ואז קשרתי יחסים-רעיונות עם חלק מהאנשים.

משולש

מסוג מיוחד

היכרות חרבה מיחסי-עבודה. הלכתי איתם לים, לתיאטרון, לדינוגוף, לקונצרט, לקניית בגדים ובלילה למסיבות. הכל.

„היחסים איתם היו נוחים לי מאוד, כי הגדרת היחסים שבינו לביןנו ברורה מראש. בשבילים הייתי, כנראה, איזושהו גשר ל-חברה הנורמלית. באותו הזמן לא היה לי חבר, ואחד מהם היה כמו חבר שלי. כמו חברה שלי. הרגשתי שהוא מאוד זקוק לי כאשה, כאמא. כאחות. הוא השתמש בי כדי לפצות את עצמו על חוסר האשה בחייו. אני לא יכולה להגדיר את הידידות הזאת.”

היחסים שקיימה אירית עם כמה הומו-סקסואלים התהדרקו והלכו. לא הפריעו לה כלל הרמונים שרק לסביות מעדיפות את חברתם של גברים אלה על-פני גברים

כשהומואים נמצאים בחברה מעודבת הם וולגאריים ותוקפניים

רגילים. „הדימוי שלי כאשה לא בנוי רק על זה שיש לי גבר שאיתו הולכים למיטה. אני קובעת לעצמי איך לחיות ואיך לתפקד כאשה, ולא האנשים שסביבי.” התריסה החוקרת.

„כיל להיות שהסקרנות זה דבר שמעביר אותי על דעתי בחיים, ויש דברים שאני מוכרחה ללמוד אותם עד תומם ועניין

חוקרת שנקרי
אני לא לסבית!

הצגה לראווה", הסביר שמוליק קוני פורט בלשונו האקדמית, הינה חלק ממה שאנו מכנים, התנהגות מביעה, ביטוייה של התנהגות זו הינם ברמזות ובמחזות אשר בניגוד לסטריאוטיפ הגברי, מציגות חולשה, רכות ורפיסות מסוימת. התנור עית אינן חדות ומהירות, אלא בעלות קצב מתמשך. חלקם של ההומוסקסואלים מאמץ דפוסידיבור המוכר, כנשי, ושומרים עים בו משיכה של מילים ואותיות, נימה של התרפסות.

נישואי

הסדר

אפשר לחזק את ההומואים מנקודת מבט אחרת, כמו למשל, על-פי אורח חייהם.

כך ניתן לחלקם למוצגים בדרגות שונות — כאלה שאימצו לעצמם דפוסי חיים ללא דור המשך, בלי ילדים, "הומו" כזה אינן מתכוונן לענות על ציפיות אמו או החברה שסביבו, אלא חי את חייו לפי הבחירה המינית שלו בלבד.

יש גם דרגות שונות של הצהרה: יש כאלה המוכנים להצהיר לפני כולם — אך אלה בדרך כלל מעטים, ובעלי מיקצוע חופשי, או עצמאיים — אחרת יש סכנה למישרתם — והם מוותרים מראש על קאריירה ציבורית כמו פקיד בנק או מורה בבית-ספר. אלה גוזרים בכך על עצמם צימצום רב של מיגוון האפשרויות המיקצועיות. גברים כאלה ניתן למצוא בבארים ובמסעדות. "הכרזה זו, שבה אדם יוצא חוצץ נגד חברה שלמה, מעידה לפעמים על גברות נפשית רבה. זהו בדרך-כלל אדם שהתחבט יותר עם עצמו. האנשים האלה

יש ההומוסקסואלים ששום פרט לא מציין אותם. זה יכול להיות הבן של השכן, או החבר מהגimנסיה. קשה להבחין אצלם במשהו יוצא-דופן. רק ההומואים עצמם מגלים אותם בעזרת השפה האילמת שלהם — בעיקר סוג של מבט או נעיצת-עיניים, שגבר הטרנסקסואלי יבין אותה כתוקפנות. ההומוסקסואל, לעומתו, יחזיר מבט עקשן, הסביר שמוליק.

בקצה האחר נמצאים ההומוסקסואלים

במה הם שונים מגברים המעדיפים נשים שמונות?

הנשיים. הם אינם מתלבשים ממש כנשים, אבל בלבוש שלהם יש רמזים נשיים. הם מציגים סטריאוטיפים נשיים, על כל מה שמשמע מכך. להופעה החיצונית תפקיד חשוב בעיצוב הדימוי-העצמי שלהם, היא משקפת אותו ושומרת על עיקבותו. לבושה של קבוצה זו מתאפיין בהיותו מעודכן בחידושי-האופנה. הקבוצה מקדימה את האופנה ומאמצת סגנונות-לבוש המיוזמים מארצות-הברית ומאירופה הרבה לפני שאופנה זאת מגיעה לקהל הרחב. סיגנון הבגדים שבני קבוצה זו מעדיפים, לדבריו של שמואל, הוא זה היוצר טישטוש

מתחילת

נתונים ללחצים אדירים, ואדם שיש לו האומץ לזה הוא כנראה בעל חוסן-נפשי גדול יותר מאדם רגיל, הסביר שמוליק. ידוע שיש אחוז גבוה של הומואים ש אינם מעזים כלל לבטא את העדפתם המינית השונה, לא לפני אחרים ולפעמים אף לא לפני עצמם.

קבוצה גדולה אחרת היא זו של הלא-מוצגים, רובה היא כאלה ש יושבים על הגדר, אנשים שאינם יודעים להתחיל אם לחזור לציבור ההטרנסקסואלי או לעבור לקהילה ההומוסקסואלית. הם מקיימים יחסי-מין עם גברים, אבל גם רוצים מאוד להקים מישפחה. אלה בדרך-כלל מפקחים מאוד פן יגלו אותם.

לעיתים קרובות הם נושאים להם נשים, חיים חיי הטרנסקסואל מלאים, ומספקים את הצרכים ההומוסקסואלים בהסתר — הולכים בלילה לגן-העצמאות למצוא בן זוג לשעה או שיש להם חבר-קבוע. הם מתנהגים כמעט כמו גברים ונשואים הבוגר דים בנשותיהם, אלא שהבגידה היא עם גבר, ולא עם אשה. בני-הקבוצה הזו הם הרגישים ביותר —

מכוון של קריהגוף, כמו למשל, מיכנסיים המתרחבים באיזור האגן והגורמים לטיש טוש האברים המיניים (הסאדו-מוזכיסטים, לעומתם, נוטים דווקא להבליט ולהדגיש איזור זה). החולצות הן רחבות ונפוחות, ובשום פנים לא ידגישו מיבנה גברי או שרירי. הבגדים יהיו תמיד מבדים רכים. "שיערם של בני הקבוצה הנשית", המשיך להסביר החוקר הצעיר, "עשוי בדרך כלל בקפידה רבה, ולעיתים קרובות נראה כמחזק ומעוצב באמצעות תכשירים, המעניקים תליסירות יציבות וברק. קריהפאות גבוה מאוד. לעיתים אף אין להם פיאות פרט המשמש סימן זיהוי מוסכם בקבוצה. בני קבוצה זו מרביתם ברמזיות. אולם הצגת-ראווה מינית זו שונה מהתנהגות המקובלת אצל המין הזכרי.

בעית-מחקר שנקרי
להכירם מקרוב

נשים, ידידות, כדי שייראו במכולת כאילו הם כמו כולם.

"גיליתי שהרבה הומואים ברחו מהקיר בוצים בריחה היסטורית, כי מידת הסובי לנות החברתית בקיבוץ נמוכה מאוד. רוב ההומואים בארץ מרוכזים בערים הגדולות ובעיקר בתל-אביב. במקומות אחרים בעולם, בעיקר בלונדון, יש אגור דות מאורגנות היטב למען ההומואים. כמעט כדאי להיות חבר אצלם. יש להם הרבה מה להציע, והומואים שמגיעים ללונדון לא מתקשים למצוא עבודה ודירה."

מציצנים

"נורמאליים"

רוב ההומוסקסואלים יש זוגות, בדיוק כמו אצל ההטרנסקסואלים, אלא שאצלם החיים המשותפים הרבה יותר מסובכים. תחלופת בניהוג היא עצומה, אבל הקינאה יותר חזקה, אולי מפני שחייהם מין תופסים בחייהם מקום הרבה יותר מרכזי מהמקובל. הם פשוט לא יכולים בלעדיהם.

"ההומו מחפש בצורה נואשת כמעט את השתייכותו", עולה מניתוחה הפסיכולוגי-ג'ינולוגי של אירית. "אחרי שהבין שאין הוא מקובל על החברה-הגורמלית הוא מחפש את המיסגרת החברתית הר תחליפית. אומנם, בחמש השנים האחרונות חל שיפור מדהים בארץ בתחום זה, כנראה בעיקבות השינוי בחוק-לארץ, אך בקרב חלקים נכבדים באוכלוסיה עדיין זה הוא עדיין כמו טאבו מלוכלך ומפחיד, שאסור להתקרב אליו."

את גן-העצמאות הנצחי החליפו לאחרי רונה הבארים וכמה מועדונים בתל-אביב, אך אלה המגיעים אליהם הם בעיקר ה"הומואים" המוצגים, או המוצגים חלקית. אירית הבחינה שהם לא מקבלים בברכה את המציצנים מהחברה הטרנסקסואלית. לאחרונה רבו הסקנים שבאים לראות הומואים, "מקורב" במקומות המיפגש שלהם, דבר המעורר התמרמרות רבה.

אך אין עדיין תחליף מסודר לבארים, פרט, אולי, למודעות הקטנות המתפרסמות ב"ינה ונון" בעיתונים.

איים. ישנם שמנהלים חיים מסודרים עם אשה, ויש להם איתה הסדר כלשהו."

בריחה

מקיבוצים

ב עבודתה הצדיחה אירית לשבור מיתוס, שהומוסקסואלים רבים מנסים לטפח. לא פעם הם מסבירים את העדפתם המינית בכך ש"ניסו עם נשים, ניסו עם גברים, ובחרנו בטוב יותר". "זה לא נכון", קבעה שנקרי בפסקנות. "אחוז גבוה של הומואים מעולם לא קיימו יחסים עם אשה. אפילו גברים שהתגלו כהומואים בגיל מאוחר — מה שנקרא בשפתם, יצאו מהארון לא קיימו מעולם יחסים עם אשה. ואם כן, אז קיימו יחסים מאוד מוזרים."

"סיפור לי פעם בחור שהסתובב עם בחורה ארבע שנים, עד גיל 22, ולא קיים איתה יחסי-מין — לא מלאים ולא חלקיים. כלום! הוא בחור שבא מסביבה עירונית עם חברה שהיו בעניינים. כש יצא עם חברתו הם היו מתנשקים, וזהו

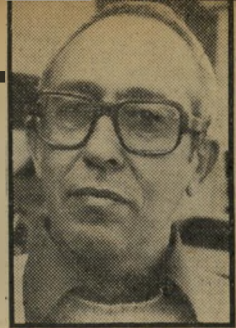
סודותית צעירה ערכה מחקר סוציולוגי של ההומוסקסואל הישראלי אחרי שחייתה, בילתה והתיידדה עם הומואים

אחרי שהיו נפרדים, הוא נהג ללכת לגן העצמאות. פיתאום הוא גילה שיחסים עם נשים לא מעניינים אותו.

מראית-העין בכל זאת חשובה להומו סקסואלים, העלתה אירית בעבודתה. "רבים מהם יתפארו בעובדה שהם ביסכי סואלים. זה מאפשר להם לרכך את האווירה בקשרים עם אנשים אחרים. היום זה אופנתי להכריז על דרימיניות. כדאי להם לבנות מערכת יחסים עם הרבה

מצד אחד עליהם לספק את ציפיות החבר, ומצד שני הם רוצים לספק את המאוויים האישיים והאינטימיים.

הם המיסכנים ביותר", אמר שמוליק בהתרגשות. "יש בקבוצה זו אנשים מדור תש"ח, יוצא הפלמ"ח, שכשהיו צעירים לא יכלו לקום ולהכריז שאינם מוכנים לקחת חלק בחיים של בני-יגלים. הם נאלצו להתחנך ולא העלו בדעתם שיש להם אפשרות להיות כל מיהם כהומור

יעקב שרת / איש מאדים השתגעו להיות שפויים

מכיוון שלא הייתי שם, לא אוכל לדווח ממקור ראשון מה בעצם קרה. כבול תפוס-שרעפים אל המכתבה, לא נותר לי אלא לדמיין.

אך לפני זמן קצר חוממו והוממו בעזרתם האדיבה של עיתונים ושאר אמצעי-תקשורת להאמין, כי הנה-הנה הולכת מלחמה גדולה באפריקה בין לב — לקוחת-בריה"מ ובין סודאן ומצרים — לקוחות-ארה"ב. כידוע, לוב הקד"א פית, שכבשה את צ'אד, התכוננה, לא פחות ולא יותר, לפלוש לסודאן ולאיים על מצרים גם מדרום על-ידי החזקתה בגרון הנילוס, ומסודאן אכן הגיעו אלינו הדיים של תופי-מלחמה. ומה טוב לנו יותר מאשר איזו מלחמה באזור, שמוביחה כי הוא אינו יציב, ולכן אין על מי לסמוך, וכולם שקרנים ובוגדנים, ולכן אידיט מי שמחזיר שטחים, שלא לדבר על מי שהמר על שלום.

מה עושה אלוהים? בריה"מ מועצות האימתניות, שלפי קצב התפשטותה בעיתונים מסויימים כבר היתה צריכה מזמן להתפשט עד דרום-אפריקה לפחות, פשוט מסרבת להסתבך יותר מדי עם קד"אפי המטורף, וכל המהלך הגאוני של כיבוש צ'אד ושל כיבוש סודאן — בדרך לכיבושים נוראים נוספים של שלוחי מוסקבה הנרצעים — לוקח רוורס.

אה, כמה חבל שלא פרצה מלחמה! אך למרות שלא היתה מלחמה, ולוב דלית-האחולסון לא נתנה פיתחון-פה לסודאנים ולמצרים למחוז אותה ולו בכמות כמות רגילה, האזור לא נעשה סמל היציבות העו"ל למית: האמריקאים הבלתי-שפויים ימשיכו לפזר עצצועי אוואקס יקרים מסעודיה ועד מרוקו, כדי לזרז את נפילת סודותיהם בידי הרוסים, שאומנם אינם כוששים כל-כך מהר את העולם (הם יודעים שאחר-כך יצטרכו להאכיל אותה, ולהם אין במלאי אפילו לעצמם, שלא לדבר על מה שיצטרך לספק קודם כל לפולנים, אם יפלו לארצם המרדנית), אבל סקרנים גדולים הם היו ונשארו, כפי שמעידה תחיבת חוטם הצוללת בחוף השוודי; ואילו הישראלים הבלתי-שפויים ימשיכו לצבור את א-יאהדת העולם חרף היותם גדולי הכוב"ש שים ההומאניים בהיסטוריה, שפשוט אינם מסוגלים להיפרד משטחים, שהודות להם זכו בקידמה שאין דומה לה.

ובכל זאת, אילו רק היתה איזו מלחמה בסביבה, כדי להצדיק מוחשית יותר את כל הטירופים הללו! מה קרה לרוסים, מה קרה ללובים — הם השתגעו להיות שפויים?

הפרופסור והשפופנים

קשה לומר, שתושבי השטחים קיבלו את פני שר-האוטו' נומיה שלהם, הפרופ' מנחם מילסון, בתשואות הערצה. אפשר לומר אפילו שלהיפך. כך או כך, ראשית ימי שרתו של הפרופסור המומחה לספרות ערבית, אם איני טועה, מומחיותו אקדמית שלכאורה היה עליה להרשים עמוקות את תושבי השטחים, ובראש ובראשונה את המשכילים שבתוכם — אינם מצטיינים בשובה ונחת אקדמית. העניין הוא בזה, שדווקא בימים אלה, שבהם היה הפרופסור לספרות ערבית אמור להנביט ניצני שיתוף-פעולה בין כושרים וכבושים, החליט מור שחליט לסגור את אוניברסיטת בירזית לזמן בלתי-מוגבל. היה היו ימים פסטורליים בעשור הראשון של המאה, שבהם דודית עדה שרוק (גולומב) בת השמונה או העשר היתה רוכבת יוסי-יום לבדה על חמור מביתה שב-עין-סינייה לבית-ספר של הנזירות בג'יפה הסמוכה לבירזית, ואין פוצה פה ומצפצף בשומרון. אבל מאז 1906 עברו הרבה מכוניות צבאיות בואדי הראמיה, ומה שהיה אפשר בימי התורכי אינו אפשר יותר היום. שום יהודי לא יוכל ללמוד היום בבירזית דבר, מלבד העובדה המפליאה, שבני עם אחד אינם חפצים בשילוט עם אחר. ולא צריך לרלב על חמור לבירזית, או להיות בעל ראש חמור, אם לא איכפת לכם, כדי לתפוש את היחסיות המובהקת שבין הראייה הישראלית את אוניברסיטת בירזית כ"ק ערות לאומני" ובין הראייה הלא-ישראלית את המוסד הזה כאקדמי למחזור.

עכשיו לא רק יצא לישראל שם של סוגרת אוניברסיטאות — מעוין האקדמיות — של עם כבוש, אלא שמבחינה מעשית מאוד כד"כך פלשתינים לא ילמדו, ומי יודע לאיזה חטאים תביא אותם בסלתם, ובאין להם מקצוע גם יקטנו סיכוייהם לקבל עבודה מכניסה בנסיוניות המיפוף, ולא תחיה להם ברירה אלא לעבוד בישראל ביום ולהוליד ילדום בגדה בלילה. אני משער, שהפרופסור מילסון אינו מתרגש ממצב זה. פרופסורים, אנשי אקדמיה, אינם ממחרים להתרגש. זה משבש את האובייקטיביות המדעית. הרי לא לפני זמן רב (במאי 1981) פירסם הפרופסור שלנו מאמר רב כמות ואיכות בירחון האמריקאי "קומונטי" ושמו, "איך לעשות שלום עם הפלש-תינים", שם הוא מסביר בשום-שכל כיצד אפשר לעשות את השלום הנ"ל בשטחים הכבושים על-ידי ישראל: לקפח את האנטי-ישראלים ולטפח את הפרויש-אליים (כלומר כיצד אפשר לדפוק את השואפים לעצמאות ולטפח את הקוילזני-גים). מבעד לשקלא האקדמית ביצבצה באותו חיבור מעשיות פרי הכרת המציאות בטח (ואכן) הפרופסור היה בשעתו קצין בכיר בממשל בגדה, נוסח: אין בעיות, בעזרת המקל והגור, לנו יהיה הנור. הכל טוב ויפה. כולנו חכמים וכולנו בוגים וכולנו יודעים שבחיי יוסי-יום אנשים צריכים לאכול וללבוש ולדור ושהתפרנס, ומי שבידו לחשמי שירות וניכרות על תיפקודות בסיסיות שמאלה, בוראיי יוכל להשיג הישגים לא מבוססים בהקלת שליטתו באנשים ובשטח.

אלא שמעבר לכל זה, קצת מעל לפני השטח, הייתי אומר, מצטייר לפנינו מצב מיפלצתי, שבו איזה פרופסור בן עם אחד מעז בכלל לדון בתגובות צפויות אלה או אחרות של בני קבוצה לאומית מסויימת אחרת, על גירויים מסויימים אלה או אחרים (בשיטת קיפוח-טיפוח או מקל-גור), המבוצעים על-ידי שליטים בני לאום אחר. מה זה פה, פרופסור, מעבדת ניסוי בשפופנים?

אקדמאים, גם ישראלים, צריכים לדעת מי היו אלה שהעזו לעשות ניסויים בבני-אדם כאילו היו חיות-מעבדה, ובמה זה נגמר.

יש לנו כינרת

בטבריה, כך שמעתי, הפסיקו לשאוב מים מהכינרת. ברגע מסויים, כשההבדל נעלם, החלו שם אנשים להשתין לכוס או לקומקום, להוסיף גרגר כלור קרצינוגני, לערבב את התמיסה — והרי לכם חומר במצב-צבירה נוזלי, הקרוי בישראל מים.

מתי נלך כולנו בעיקבות אותם טבריינים מעשיים, החוס' כים למדינה מיליונים באי-הפעלת משאבות צורכות-אנרגיה, אין לדעת בדיוק. מצד אחד זה תלוי במיתקפת יחסי-הציבור של אשר-על-המים, ומצד אחר במה שהענין רואה והלשון טועמת והרופא שבזדק אותך אומר. אבל בעיקרון ברור, שכל אזרח ישראלי יעדיף לשתות את ה"מים" ממקורותיו, הוא מאשר את ה"מים" ש"מקורות" מזרימה לו לבזרי ביתו ממקורות של זולתו.

אם נמשיך להיות מדינה עשירה-עניה (או עניה-עשירה), המכלה את משאביה היקרים בשטחים הכבושים בצורות שונות ומשונות (כדי שהפרידה מהם תהיה קשה ומכאיבה ככל האפשר), ועל קיום מצוות דתיות שונות ומשונות (איש עוד לא חישב באיזה הור-ענק עולים לאזרח כל המימסד הדתי ושיגיונותיו הציבוריים, הנאכפים על-ידי המדינה במ"ד דים גוברים והולכים מאז קום המדינה), ונמשיך לחסור את הכסף הדרוש למניעת שואת מי השתייה, לא ירחק היום שלא יהיה צורך בברכים בבתים. אין ספק, בקרוב יהיה המשקה האופנתי בישראל מים חיים זכים וטהורים — מים פוטיים, טבעיים אך נדירים — מיובאים מרחבי עולם. זה פלא: למימון היבוא הזה יימצא כל הכסף הדרוש, החסר כל-כך למימון הפעולות החיוניות בתיחזוק מערכת המים הארצית בעוד מועד.

אבל במדינה עניה-עשירה (או עשירה-עניה) הכל יכול להיות. אז אתה רוצה לשתות מים? מה הבעיה? קח חביבי את הכוס הזאת, גש מאחרי הווילון הזה, שם, מלא אותה והוסף כמה טיפות כלור מהקבוק הזה, עצום עין, סתום אף, גמע וצעק: "יש לי כינרת!"

מה אתם עושים באופוזיציה

בחוגי העבודה השמחה מה רבה. נוסעים! וישר לאמרי"קה! ארבעת המאורעות כבר מרכזים מיוזמות ריקות, רושמים בפינקסים מידות לגיטימים ושאר מיני הזמנות, מקב"לים המלצות להצעות הטובות ביותר בברודוויי, ואגורים עצות למכביר, וכו' וכו', במצב ערבי-נסיעי מאושר לא נותר אלא לקוות, שבני המזל שלנו, אשר זכו בסיטית-חינם על חשבון משלם המיסים הישראלי לארצות-הברית ובחזרה, יש-כילו "להסביר" לאמריקאים את שגיאותיהם המדיניות-צבאיות הנוראות במטרה-התיכון, ויחזרו אלינו לאחר חיסול גמור של שמונה נקודות פאחד.

כל זה כמובן בהנחה, שאמריקה מחכה להם ולארבעת מסבירי הליכוד שעומים יצאו לדרך. ומה אם היא לא כל-כך מוכנה? האם באמת מישלחת של שמונה חברי-כנסת מן הליכוד והמערך את הדבר אשר לו ממתנה ארצות-הברית בכליו-עניינים בימים טרופים אלה? עוד חסר לנו, מממני המסע ההסברתי המפגרי-אחרי-המאורעות הזה, ששיגור מעביר רת "קולומביה" יידחה כמה פעמים נוספות, כדי להשכיח כליל את השמיניה שלנו בתודעה האמריקאית. במצב זה, יש לשער, יימצאו בית-כנסת או שניים שבהם יינתן למסבירינו לשאת את דברם באנגלית — כך יש לשער — נגד המדיניות האמריקאית הפררסעונית, על-מנת שיוכלו לחזור ולהכריז פה בארץ-חמדת-אבות: הסברנו!

אבל אם האמריקאים באמת מוכנים מזמננים לקבל את פני המסבירים שלנו, כי אז ראוי להם, למסבירינו, להתכונן, ולהתכונן היטב. מפני שמסע הסברה ישראלי באמריקה-של היום אינו מסע ניצחון מובטח מראש. מלאכתם של המסבירים לא תהיה קלה. הם לא יהיו חופשיים לדון בדבריהם אך ורק באוויליות המדיניות האמריקאית. הם יישאלו שאלות נוקבות גם לגבי אוויליות המדיניות הישראלית. ובאמריקה יש מי שיועד לשאול.

אני רוצה לסייע לאויבנו החותרים לכלותנו בהבאת דוגמות לשאלות מביכות מאוד, שמסבירינו עשויים להישאל, חס וחלילה. אני עוד עשוי להוליד חרדת-נסיעת בלב מישח, וחבל על הילדים הממתנים בקוצר-רוח למתנות. אבל שאלה אחת פשוט אי-אפשר שלא לשאול את מסבירי העבודה היוצי-אים לדרך: אם אתם יוצאים ללמד סניגוריה על מדיניות, הליכוד' מה אתם עושים באופוזיציה?

(המשך ממעמד 44)

יום. אהבתי מאוד לעבוד בלילות. ואת הנסיעות ממקום למקום.

כששומעים שמחפשים שחקנית לס-רט היא נישת להיבחן אצל מנחם גולן ויורם לובט. כעבור חמש דקות גולן אמר: זהו זה! מספרת אבירמה. "הייתי מבולבלת נורא. כי הייתי ילדה ירושלמית שרק השתחררה מלהקה צב"אית. וכל זה בא לי מהר מדי. לא הייתי היפה של הכיתה ורק היום אני מבינה למה אנשים ציפו ממני.

"מנחם גולן היה אז האימפריה הישרא-לית לקולנוע. אומנם שמעתי את השם גולן אך לא ראיתי את הסרטים שלו. לכן כשבחרו אותי לא הייתי ברקיע הר-שביעי. דאגתי מאוד. כי לא ידעתי מה זה קולנוע. מה זה תפקיד ואיך לבנות דמות.

"היה רעש גדול מסביב לעניין. הביאו עיתונאים ואני הייתי אבודה לחלוטין בכל העסק. הרגשתי שזה מזויף נורא. יום אחד לוקחים ילדה בלי נסיון. נותנים לה תפקיד כסרט ופיתאום היא נהיית סטאר. הרגשתי שזה חסר משמעות. שזה ריק ושאין לה כוונה.

אבירמה, שבאה מבית פשוט והיתה ב"תנועת-יועזר ובקיבוץ, התייחסה אל עב"ד המישחק בחרדת-קודש. אך המיפגש עם עולם הסרטים ניפץ לה את המיתוס. חוסר הביטחון בחיי השחקן שבתחילה קסם לה, הפריע לה והסריד אותה בשלב מאוחר יותר. כשמצאה עצמה ללא עבודה במשך תקופה ארוכה, היא נתססה לחר"ד.

"ראיתי איש קטן,

עיף וחולה"

"הייתי צריכה להשפיל את עצי-מי, לרוץ מתאסרון לתאסרון ו"לבקש עבודה. המפיקים והבמאים נותנים לשחקן הרגשה שהוא זבל. וכשקבלתי שוב ושוב את אותה התשובה: נתקשר אלייך, כמעט השתגעתי. אז הבנתי ש-אני יכולה לעשות אלף תפקידים אך כל יום זהו מאבק מחדש. וזהו הרגשה מתי-שה".

יום אחד, כשאמר לה איצקו רחמימוב ז"ל, לפני שעלה לבימה: "תראי אותי, בן אדם בן חמישים, וזו הפרנסה שלו. מה אני, אידייט?" הבינה אבירמה שהיא אינה יכולה לעמוד במחיר שעולם זה תובע מאנשי. "ראיתי איש קטן, עיף וחולה שמתפרנס כל כך קטן". אבירמה גקלעה למילכוד ולא ידעה מה לעשות. "כי הסעם של עמידה על הבמה משכר. האפשרות שלך לרתק קהל — זו תחושה נפלאה. ברגעים כאלה כל העולם מת. זהו שיכרון שכל הזמן רוצים להגיע אליו. ואתה משתעבד לו כמו לס".

אך מצד שני נמאס על אבירמה חר"סר הביטחון שבחיי השחקן. מאורח החיים הצעוני וההרגשה שהיא "בובה על חוט". היא הרגישה שחשוב לה לנהל את חייה ולשלוט בהם. היא נמלטה לא האוניבר-סיטה, לאזורה כדי ללמוד מישחק ו"תיאטרון באופן מקצועי, אך למעשה היא רצתה זמן למחשבה. מהר מאוד היא מצאה עצמה בחוג לספרות כללית. כאן היא הבינה שמה שהיא רוצה בעצם זה לכתוב. ולאט-לאט היא התחילה גם להעז. אך היא גם מודה שהמעבר לאמנותיות היה קשה מאוד. "זה שאף אחד לא יודע מה אני עושה הקפיץ אותי. אז גיליתי שהאלמנט הזה של להיות ידועה" ולקבל משוב חשוב לי. זה נותן לי את ההרג"שה שאני קיימת".

היום, כתיסרתאית בטלוויזיה הלימודית ובמחברגות ומחברות סיפרי ילדים, היא הרגישה שמצאה את מקומה. שוב היא חוזרת אל אורות הורקורים והמצלמות. אך הפעם היא מאחרי הקלעים. זהו כנראה חידק שקשה להיגמל ממנו. "היום אני מתייחסת בהבנה רבה אל השחקנים. כי אני יודעת בדיוק מה עובר עליהם".

את גילגוליה בעולם התיאטרון היא רואה רק כשלב בהתפתחותה האישית. ו"כחוליה נוספת בחיפוש העצמי שלה: "אני לא מאמינה שלפני גיל 30 אתה באמת יודע מה אתה רוצה לעשות. לוקח הרבה זמן למצוא למה אתה באיך בדיוק מתאים. כי עלימנת להתפתח לאדם שלם. אתה מוכרח איזשהו עומק. ואל זה אתה לא מגיע דרך פירסום ווהר מפוברקים. זהו דבר שבא מבפנים, לא מבחוץ".

שרש מיימון

מרים
בניחני

מזל החודש:

עקרב -

חוסני

מובארק

חוסני מובארק עם עזר וייצמן והגנרל גאמסי
אישיותו בלתי רגילה

הוא ניחן במידה מרובה של מזל, לכן, גם כאשר הוא נמצא בסכנות גדולות הוא שמור היטב ויוצא בשלום וללא פגע. עקב-האכילס שלו הוא כושר-הראייה, לכן עליו לשמור שעייניו לא

מזל מאד, בעל

מתח-פנימי ובעל

נשייה למיסתורין

ייגעו. מגיעה כזו עלולה להביאו למצב קשה.

הניגודים החזקים באופיו, שמתבטאים במפה עלידי המזלות של השמש והירח (שור-עקרב) גורמים לו להיות קיצוני וחסר-פשרות. הוא אינו פתוח לשמוע דעות המנוגדות לשלו. בעל נטיה לשמר רת מינהגים דתיים, ומשיכה חזקה ל-מיסתורין של הדת.

למיסטיקה יש השפעה חזקה על חייו, ולמרות שהדבר לא ניכר כלפי חוץ, הוא כלל אינו מזלזל בכוחות שאינם מובנים לו, ואף מאמין בהם.

לפני כחודש, ב-1 באוקטובר התקרב יופיטר לאיזור של יופיטר במפת-לידתו, ויצר תנאים מיוחדים. נוסף לכך, כוכב שבתאי יצר זווית של 150 מעלות לשמש במפת-לידתו, וזו זווית גורלית — הכו כבים כאילו איפשרו לו ללכת בדרך ש-התווה לו גורלו.

בחצי שנה הקרובה הוא יהיה נתון לסכנות לא מעטות, כאשר מרס ייצור מולות עם כוכב אוראנוס במפת-לידתו. לכן יש לאחל לו שיעבור תקופה זו ב-שלום.

כיות, חוסר התחשבות ואף אכזריות, תוקפנות ואלימות. אך בדרך כלל הוא יודע להסתיר היטב תכונות מסוכנות אלה באופיו.

במפת לידתו מופיע כוכב יופיטר ב- מעלה 23 בטלה. מעלה זו היא מעלה מיוחדת במינה, ומי שיש לו כוכב ב- מקום הזה עתיד להגיע לגדולה. כוכב יופיטר, המצוי שם, מדגיש זאת עוד יותר. לכן הוא חש כל ימי חייו שעליו להגיע לעמדה שבה הוא נמצא היום.

הוא בעל שאיפות ותשוקות חזקות ומסוגל לשלוט על גורלו. שום דבר לא ירתיעו מלהגיע למטרה שאותה הציב לפניו. במפת-הלידה שלו אפשר להבחין

מתח-פנימי רב. כלפי חוץ הוא מסוגל לשלוט בהבעותיו, כך שאיש לא יבחין במתרחש בתוכו.

אחד הדברים חבולטים והחשובים ב- אישיותו הם החשאיות והסודיות. הוא מודע מאוד לשני דברים לה ואין ספק שישם דגש מיוחד על כל מה שקשור במודיעין.

יש לו משיכה לעסוק בדברים נסתרים, וכישרון מיוחד לחשוף סודות כמוסים. הוא תמיד יודע יותר ממה שאנשים בסביבתו מתארים לעצמם. כישרונו ה- מיוחד להשיג ידיעות סמויות ולפעול ב- סודיות מירבית, עזרו לו רבות בחיים. לפעמים ניכרות בו תכונות של אנו-

נולד בארבעה במאי 1928 — השמש במזל שור והירח במזל עקרב. יופיטר, אוראנוס ונוס במזל טלה. כבן מזל שור אפשר לתאר אותו כאדם מוצק, החלטתי ועקשן. בעל חשיבה עיקבית ומעשית. אדם חכם מאוד ובעל הברקות. איסטרטג טוב ורוצה שהכל יתנהל לפי רצונו.

אישיותו בלתי רגילה, ולא קל להבין את אופיו. יש לו יותר כוח ממה ש- במייחסים לו. אופיו החזק לא בא, בדרך-כלל, לידי ביטוי מלא. הוא בעל כוחות עצומים ואמון גדול בעצמו. ניחן באומץ, שקט ושליטה-עצמית. זה אדם שגם בשדה הקרב אינו פוחד.

הוא פועל תמיד כשמתרה אחת בלבד לנגד עיניו, ומוכן לעבוד קשה ולהקריב רבות כדי להגשים את שאיפותיו.

הוא בעל עוצמה מגנטית וגאוה חז-קה, אך למעשה הוא מופנם מאוד, בעל

קשרים חדשים יאפיינו את התקופה ה- מתקרבת. הם עלולים להכניסכם למתח, משום שלא כולם יענו על דרישותיכם, וההר-גשה שיש להתפשר ול- וותר עלולה אף היא לגרום למצב-ירוח כבד. רצוי להתייחס יותר ב- קלות לעניינים אלה. כמעט בוטח שתקופה הקרובה ייצא גם זה שאותו אתם מחפשים, בעיות הקשורות למקום העבודה יפתרן על ידי ידידים המעוניינים בסובתכם. שמרו על כספכם, תזדקקו לו.

בעיות הקשורות למקום העבודה מטרי- דות אתכם, ומביאות להתלבטויות רבות. כדאי להתייעץ עם ידידים ולהעזר לומר את דעתכם בגלוי. זה עשוי לשפר את מע- מדכם והרגשתכם. מ- מבחינה כספית תוכלו לשפר את המצב — הצעות נעימות לעבודה שבה תהיו יותר עז- מאיים תוסיף לביט- חוץ-העצמי אהבה חד- שה עשויה להתחיל השבוע, אך זאת עליכם לשמור בסודיות רבה ומוחלטת.

הממונים עליכם עשויים לבוא בהצעה מעניינת השבוע, אך אתם הזחרו מלהי- כנס לנעליים הגדולות ממדיהם. אהבה חש- אית מתפתחת בהחבא ומביאה אתכם למצב של התלהבות. בבעיות הקשורות לכספים ול- דיו, תוכלו להיעזר בידידים קרובים — אלה מעוניינים לשוב לחפש את הקשרים שהתרופפו לאחרונה, ורוצים להיטיב את מצבכם. לקראת סוף-השבוע רצוי לשמור על בריאותכם.

הקשיים, שבהם הייתם נתונים לאחרונה, הביאו להרגשה של עייפות וחוסר-יכולת לשנות את מצבכם. ה- שבוע תחושו יותר חז- קים, ובעלי מרץ מחז- דש. תוכניות חדשות נרקמות ושינויים מר- חיקי-לכת נעומדים ל- התרחש בקרוב. הצעד הקיצוני שאותו אתם עומדים לעשות הוא לסובתכם, ואל לכם להסס ולחשוש מלקחת על עצמכם סיכון. נסיעות משותפות עם ידידים קרובים ישנו את מצב-הרוח.

השבוע ייתכנו בעיות הקשורות לילדים או לחינוכם. ייתכן שתאלצו להקדיש זמנכם לפיתרון בעיות הקשורות למוסדות ח- נוכיים, שבהם שוהים הילדים. לבני מזל סר- טן מומלץ להעסיק את עצמם בתחביבים ה- מושכים את ליבם. נגי- נה, ציור, מלאכותיד או צילום — כל אלה מתאימים לכם. אהבות חדשות יעסיקו אתכם, ואלה שעדיין לבדם, רצוי שיענו להז- מנות למסיבות ולמיפגשים חברתיים.

עניינים הקשורים לשיפוז הדירה עדיין מעסיקים אתכם, המתרחשות בבית גם היא מעיקה, וגורמת לאי-שקט. רצוי לבלות בחוץ כמה שיותר. דור- קא השבוע תזמנו ל- מסיבות ואף לטיולים ונסיעות נעימות. למ- רות שהעבודה או ה- לימודים דורשים מכם זמן ומאמץ, אל תה- ססו לוותר לעצמכם ולהקדיש זמן לביוליים שיחדשו שוב את המרץ וההתלהבות לדברים הרציניים שוויתרתם עליהם.

לטלאים תקופה שבה ניכרת מתיחות רבה. ההרגשה הבריאותית לא כלכך טובה, הנטיה לכאבי ראש תהיה יותר חז- קה השבוע, ומצב- הרוח בהחלט לא יהיה זה הרצוי לכם ולאלה החיים איתכם. המצב הכספי מעדיף-רצון, ו- בשטח זה תחושו הקלה. הצעות-עבודה עשויות להפתיע ו- לתת שוב תקווה ל- עתיד מעניין יותר ולאחגרים מושכים ב- מיוחד. נסיעה תפתור בעיה ממושכת.

שבוע של אירגון מחדש. במקום העבודה רצוי לשנות את השיטה שבה אתם עוב- דים. אדם מבוגר ובעל השפעה חזקה יוכל ל- האיר את המצב ולנ- סות למצוא פיתרון ש- עליו לא חשבתם. בע- יות שקשורות לבני- הווג עדיין מסרידות אתכם. הניגודים שמפ- ריעים לכם לאחרונה יראו בצורה כלכך בולטת, שלא תוכלו להתעלם מהבעיה או למצוא דרך לצאת בצורה מכובדת מהסבך שבו אתם מצויים.

יותר מדי זמן מושקע לאחרונה בפרטים שאינם חשובים. רצוי להפריד בין העיקר לתפל. גם במקום הע- בודה אתם חשים צורך לסדר מחדש דברים שלמעשה אין צורך ל- שוב ולטפל בהם. ב- יחצמם עם אנשים כדאי להמנע מהטקצנות ו- הביקורת שמתגברים שוב. משום שמריבות לא מתוכננות יכולות ליהפך לסיכסוכים ממו- שכים ובלתי-רצויים. נסיעות קצרות עשו- יות להחזיר לכם את השקט-הנפשי.

הרגשת בידות מעיקה עליכם וגורמת למצב-ירוח כבד. נסו להמנע מלהיכנס להלך-ירוח כזה, משום שהמיקריות תאפיין את התקופה הקרובה. הפך תוך שניה למצב- רוח מצוי, כתוצאה מביקור או משיחת טלפון. מכל מקום, ה- מצב ישתפר בקרוב. קשרים עם חוץ-לארץ עדיין עתידים לגרום לשינוי תוכניות וגם אלה העשויים לשפר את התקופה. קינאה תגרום לסיכסוך.

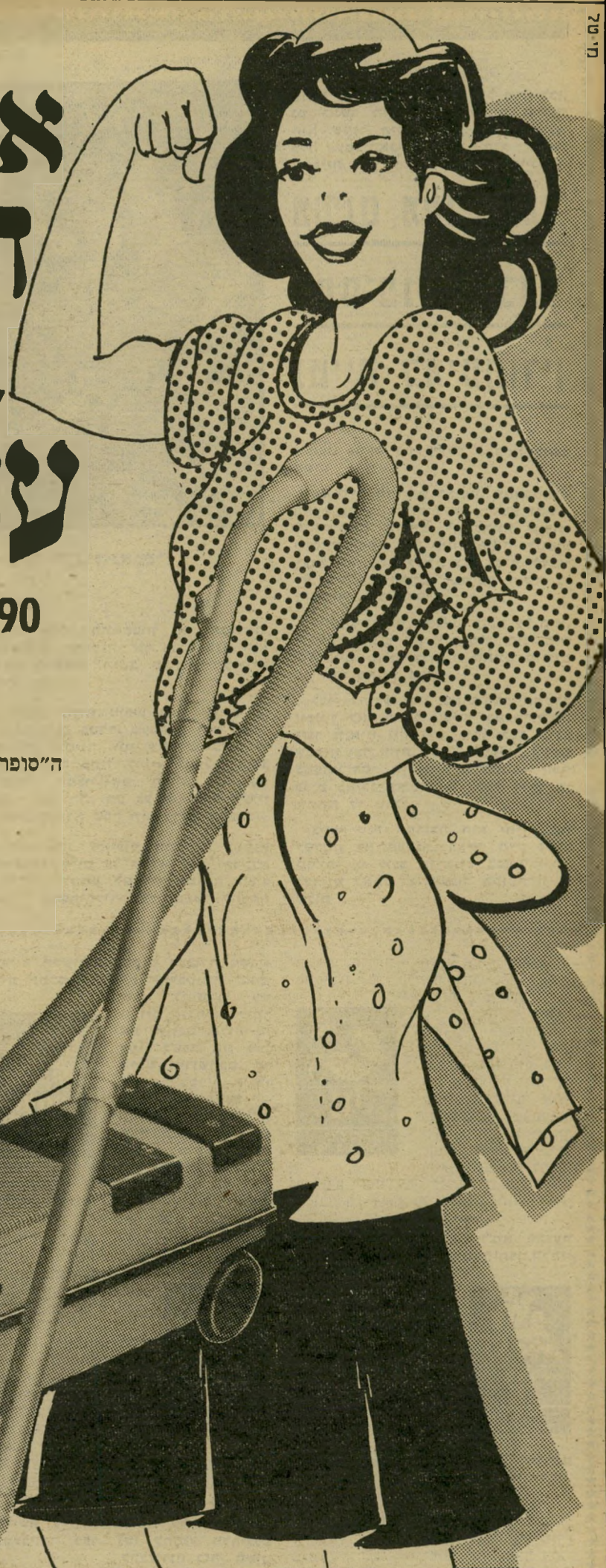
בעיות עם בן-הזוג גורמות, בין השאר, לדאגות כספיות. קשרים עם חוץ-לארץ יטיבו את המצב הכל- י. הצעת-עבודה עשו- יה להגיע השבוע — קשורים בה ידידים ש- מעוניינים להגיש עזרה. רצוי להענות להצעה, זו עתידה לפתוח דרך חדשה. לימודים שהחלו לא זמן גורמים לחש- שות וספקות, אך אלה יעלמו תוך זמן קצר. רצוי להתחיל בלימוד שפה חדשה — תוכלו לקלוט אותה בקלות יחסית.

בעיות בריאותיות מסרידות אתכם ל- אחרונה, עצבנות וחוסר-שקט גורמים לשקטים בנשימה ול- דאגות מיותרות, שאין להם קשר רב למצב- אות. בעבודה אתם חשים יותר נוח, ודור- קא שם מוצאים מר- גוע. מבחינה כספית המצב טוב, ומתעורר החשק לצאת ולבזבז ולרכוש דברי-מותרות. היכרות חדשה במקום העבודה עשויה להביא רעיונות חדשים לעיתידכם. המנעו מלתכנן טיול ארוך.

אותה ה"בלבוסטה" בתוספת עוצמה

S 4090 סופר עוצמה של 1000 ואט

מ"הובר" תמיד מצפים ליותר מאשר מסתם שואב אבק. לכן, יוצר עבורכם הדגם החדש של 1000 ואט - סופר עוצמה, הכולל את השכלולים והחדושים שהם תוצאת הידע והנסיון העשיר של חברת "הובר".

ה"סופר עוצמה" של "הובר" פותח דלת אל עידן חדש בתחום שואבי האבק.

★ פועל בדממה שאינה מסגירה את עוצמתו הרכה (1000 ואט).

★ וסת עוצמה אלקטרוני לחיסכון בצריכת החשמל.

★ הפעלה נוחה ע"י הרגל.

★ גלגלים אחוריים גדולים המחליקים

בקלות את השואב על גבי השטיח.

★ חגורת גומי דקורטיבית להגנה מפני

שריטות ומכות.

★ עניית בקרה המציינת כמות האבק

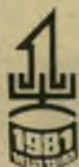
בשקית האבק.

★ מתקן אוטומטי להרקת אבק ללא מגע יד.

★ סינון פליטת האויר ע"י 4 פילטרים.

★ נורית סימון לחיבור השואב לחשמל.

★ כבל חשמלי המוחזר אוטומטי.

להשיג בשקם ובחנויות החשמל המובחרות.

אבק בשבילנו זה אויר לנשימה

הובר

מפיצים: "חוסן" חברה למוצרי חשמל בע"מ דרך פ"ת 23, תל-אביב, טלפון 622302

בית המישפט זוכה בשדוש

ערכאות עיתונאי שפירסם

בטעות שם קטין

שהורשע ברצח

המישפט עורר עניין רב בציבור. צעיר, חבר בחוג מוסיקלי, נרצח בדקירות פראיות כתוצאה מסיכסוך בין נערים. הדוקרים נאשמו ברצח לפני בית המישפט המחוזי בתל-אביב. ביום מתן פסק הדין היה הכתב, המכסה את בית המישפט המחוזי בתל-אביב עבור הצהרון ידיעות אחרונות בחופש, ובמקומו נשלח הכתב משה רונן, שהוא מישפטן.

כשהגיע רונן לבית המישפט, הוא ראה כי שני עיתונאים אחרים מעיינים כבר בפסק הדין ומעתיקים מחוכו לצרכיהם. גם הוא ניגש והעתיק את הרצוי לו. בכתבתו שהתפרסמה בעיתון ב-14 בנובמבר 1978, צוינו פרטי המיקרה, עיקרי פסק הדין, וגם שמו המלא של הקטין אשר הורשע ברצח.

אך הכתב, אשר מיהר בחריצות לכסות את פסק הדין החשוב לא ידע, כי המישפט נערך כל הזמן בדלתיים סגורות, ורק חלקים של הכרעת הדין הותרו לפירסום. נשיא

עיתונאי רונן

טוב להיות מישפטן

בית המישפט המחוזי, בנימין כהן, שישב בראש הרכב השופטים שדנו בתיק כעב: "אנחנו מתירים לעיתונאים לעיין בתיק ולפרסם מתוכו, בלבד בשבוע צורה שהיא לא יפרסמו פרט העלול להביא לגילוי זהות של נאשם או עד. בלי לפגוע בכך, לא יתיר משרד הרישום לשום עיתונאי לעיין מבי לי שיתחום שהוא קרא את הסיגים האמורים אשר פסק הדין הטיל על הפרסום."

פירסום כתום לב. כאמור, כאשר קיבל רונן את פסק הדין לידיו משני העיתונאים שעיינו בו לפני, לא הסביר לו איש את הסיגים הללו. הוא לא נתבקש לחתום על מאומה, ואף לא התייר אותו כי יש איסור פירסום שמות בתיק זה.

בתום לב פירסם רונן את הכתבה בעיתונו, ומצא עצמו נאשם בעבירה של פירסום דיון בדלתיים סגורות, בניגוד לסעיף 40 (א) ו(ה)

טיול

בפרוטקציה

את אבנייהודה, מושבה שקטה ומנומנת בשרון, מסעירה פרשת נסיעתה של אורנית בן-דוד לארצות הברית. אורנית בת ה-16 עומדת לצאת בשבוע הקרוב יחד עם עוד כ-50 בני-נוער במשלחת ייצוגית מטעם מרכז השילטון המקומי במסגרת חילופי נוער.

אורנית, ילידת המקום ותלמידת המגמה הריאלית בבית הספר הדסים, נבחרה כנציגת אבנייהודה עליידי... אמה, זיוה בן-דוד, שהיא יושבת ראש ועדת תרבות הינון באבנייהודה.

על נסיעתה של אורנית הוחלט עוד ביולי 1981, בתיאום עם מנהל בית הספר, זאב אלון, ועם ראש המועצה המקומית אבן יהודה, לחושבי המקום נודע על נסיעתה של אורנית רק באוקטובר '81, בדרך מיקרה, כשאורנית סיפרה עליה ל חברתה.

הידיעה הסעירה את אחד ההורים, יואב דרכי, משכונת התימנים עין יעקוב, שבשולי אבנייהודה. לדעתו, בתו צמרת, שהיא בת כיתה של אורנית, מתאימה לנסיעה לא פחות. "ובכלל, הוא שאל, מי בחר באורנית, מתי, ועל סמך מה?" הקשר בין נסיעתה של אורנית לבין העובדה שאמה היא יושבת ראש ועדת תרבות הינון והתרבות אינו מיקרי.

אפריה ברורה, תושבי אבנייהודה, ובראשם האב הרועם, פתחו במאבק כדי למנוע את צירופה של אורנית למישר לחת. גם עסקני המערך במור שבה מצאו עניין רב בתקרית, והשתמשו בה כדי לנגח את ראש המועצה ועוזריו, אנשי

טען יואב דרכי, אביה של צמרת, שהוא אב לשישה ילדים ומשמש איש תחזוקה בבית הספר במושב: "גם לנו יש ילדים באותה הכיתה, ולנו לא הודיעו כלום. הלכתי לברר בהדסים, ואמרו לי שהאמא בסך הכל ביקשה חודש חופש ביגלל יציאתה של הבת לחוץ לארץ, ולחם לא ידע עליה מאומה."

"כשניגשתי אל המועצה אמרה לי בגסות מזכירת ראש המועצה: אני לא חייבת למסור לך מידע. זה לא ענייני!"

האב הגזעם הצליח לשכנע גם הורים אחרים בכך שהם עדים לאפליה ברורה: "אני רוצה לדעת על סמך מה שלחו את הבת שלה? למה אף אחד לא ידע עליה? למה לא הקימו ועדת מיון, שתבחר מכל בני-הנוער של המושבה, הלומדים גם בבתי-ספר אחרים, את הנציג המתאים ביותר?"

"אם אורנית בן-דוד היתה נבחרת בדרך זו, לא הייתי טוען מאומה. אבל ביגלל שהאמא שלה היא עסקנית חינוך וקרובה לצלחת, היא יכולה להחליט על דעת עצמה מי ייבחר לנסיעה? זו שערוריה ועזות מצח!"

זיוה בן-דוד, שהיא גם בעלת קייטנת ילדים פרטית במושב, טענה שקיבלה את אישור מנהל בית הספר הדסים לנסיעת בתה, כהוכחה היא מחזיקה ברשותה מיכתב-המלצה שהוא שיר-הלל

יו"ר ועדה בן-דוד

האם סידרה

תלמידה בן-דוד

טיול לבתה

לכישוריה של אורנית. המיכתב חתום עליידי מנהל בית הספר ועליידי ראש המועצה המקומית.

"כשנתקבל המיכתב ממרכז השילטון המקומי ביוני 1981, שבו נתבקשנו לבחור בתלמידים לנסיעה, חשבת שהבת שלי, אורנית, היא המתאימה ביותר להישלח לסיוור הנה" — אמרה בן-דוד. אך היא היתה זקוקה גם להמלצת בית הספר.

לא כספי ציבור. זאב אלון, מנהל הדסים, סיפר שהאם פנתה אליו טלפונית ואמרה שבתה נבחרה עליידי מועצת אבנייהודה לנסיעה לארצות הברית. היא ביקשה את המלצתו לבחירה, ואישורו להיעדר רותה מבית הספר. "ומאחר שהיא תלמידה טובה ונעימה", הסביר אלון, "אמרתי שאין לי כל התנגדות לכך. ואז הביאה הבת טופס של מרכז השילטון המקומי, שבו נתבקשתי למלא חוות דעת עליה. את טופס ההמלצה החם של מנהל בית הספר העבירה האם לראש המועצה המקומית, 'ידעתי', היא אמרה, 'שאם הייתי חותמת בעצמי זה בטח היה נראה צורם למרכז השילטון המקומי שיושבת ראש ועדת תרבות הינון מליצה על התלמידה בן-דוד. לכן ביקשתי את ראש המועצה שיאשר'."

תגובת ראש המועצה: "ברור שאם מנהל בית הספר גותן המלצה כזו, אחתהם על כך גם אני. אבל שלא תהיה איהבנה — הנסיעה אינה על חשבון כספי-הציבור. ההורים משלמים את מלוא הסכום, כ-1100 דולר."

כשהתעורר זעמם של ההורים האחרים הורכבה, שבוע לפני הנסיעה, ועדת מיון שבחרה בשלוש מועמדות. אורנית בן-דוד קיבלה את המקום הראשון, כתלמידה הראויה ביותר לייצג את ישראל במשלחת הנוער.

מנהל בית הספר מסכים שאורנית מתאימה לנסיעה, אך הוא מצא טעם לפגם בצורה שבה נתקבלה ההחלטה: "ברור לי לגמרי שזו קמה ועדה. אורנית בן-דוד היתה נבחרת. היא משכמה ומעלה מבחינה חברתית ואינטלקטואלית. אך כשנודע לי שמספרים כאילו נשלחה עליידי בית הספר, ביקשתי שלא יפרסמו דבר שהוא לא נכון." "לא, גליק' גדול. רק אחרי שהתלהטו הרוחות במושב הבינה זיוה בן-דוד שטענה: 'זו היתה טיפשות מצדי לא להקים ועדה. אבל שלא תהא טעות', היא הצהירה כנפגעת. 'אני לא מרגישה כלל שהיא נוסעת על חשבון ליד אחר, ובכלל, כל הנסיעה הזו זה לא גליק' גדול. זה עולה כסף והיא מפסידה חודש לימודים'."

אך הנפגע האמיתי, האב יואב דרכי, הכריז: "אם בתי, צמרת, היתה נבחרת, הייתי מוכר את הבגדים שלי ונותן לה לנסוע. לדעתי הלידה של זיוה צריכה להיענש ולא לנסוע, כי היא צריכה ללמוד שעל דברים לא מקבלים פרס."

שקטה, בדרך המסוכנת של חיש מול ידית דלת הבית, כדי לגרום למותו של בעלה? לאנשי המישר טרה שחקרו את מרגלית לוי, לא היתה תשובה. הם רק ידעו, כי האשה חיברה ככל חשמלי לידית הדלת, וכאשר באה בתה ונגעה בידית, היא העפפה למרחק. המתח החשמלי לא הספיק, כנראה, כדי להרוג אדם, למולה של הלידה.

כל מי שראה בשבועות האחרונים את הסרט איך לשגע את המורים ולהצליח בבחינות, שהור צג בתל-אביב, ידע בדיוק כיצד עלה הרעיון המזוה במוחה של גברת לוי.

באותו סרט מבצעת חבורת תל-מידים שובבים, תעלולים שונים כדי לשגע את מוריהם. בין יתר התעלולים מגלים התלמידים, כי מנהל בית הספר קבעה בחדר-השירותים מכשיר מיוחד לגילוי עשן. כאשר תלמיד הסתגר שם ועישן סיגרטה, התחיל מייד להב-הב אור אדם בחדר-המנהלה, וי היא מיהרה לשירותים ותפסה את העברין בקלחת.

כך ייעשה למנהלת. כאשר נמאס הדבר לאחד התלמידים ה-

תקדים חשוב, ולא יותרה. היא עירערה על זיכורו של רונן לפני בית המישפט המחוזי, אולם גם שלוש השופטים שישבו לדין שם, יהושע גרוס, חיים דבורין ואיתמר פפלי, סמכו את ידיהם על פסק דינו של השופט שלו, ודחו את עירעורה של המדינה.

כאשר התברר למפקלית כי נקבע תקדים שגם לעיתונאי מותר לטעות, היא פנתה בבקשה לבית המישפט העליון כדי לאפשר לה לערער גם שם. ולבטל את רועי הגזירה. אך השופט משה לנדוי, נשיא בית המישפט העליון, שרן בבקשה, דחה אותה ובכך חתם את העניין. הוא ציין כי נראים לו נימוקיו של שופט-השלום, ובדין זיכורו של העיתונאי במיקרה זה.

דרכי אדם

מושל מהסרטים

האשה חשודה כי ניסתה

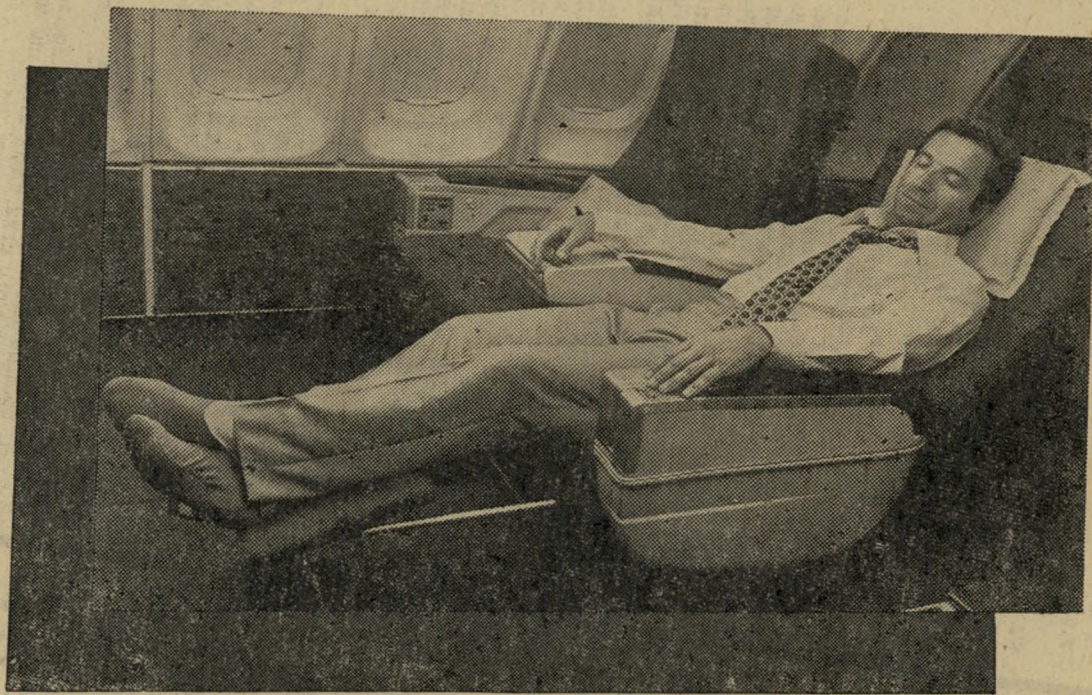
לרצוח את בעלה, וכמו

בפרט הישממה את

ידית דלת הכניסה

מדוע תבחר אשה, עקרת-בית

באל על אתה יכול לישון בשקט כל הדרך.

המחלקה הראשונה במטוסי אל על
היתה תמיד המקום הטבעי עבורך
בטיסותיך המרוכות. בטיסתך
הבאה תמצא בה פינוק נוסף:
כורסת שינה חדישה שהותקנה
לנוחותך בכל מטוסי הג'מבו
במחלקה הראשונה. כורסת השינה
מעניקה לך ישיבה נוחה ומרווחת
או, אם תרצה, שינה עריבה ושקטה.
כורסת השינה. תן לה לקלוט את
גופך ברכות מרעננת ותגיע ליעדך,
נינוח ורענן. כן, באל על אתה תמיד
יכול לטוס בשקט. עכשיו אתה גם
יכול לישון בשקט.

אני רוצה לטוס אל-על

EL AL

אל

מאת

ד"ר יקותיאל שרעבי

ועדנה פיינר

הפיל והטרקטור

סיפור זה הגיע אלינו ישיר מן הסאפארי שלנו, וממנו אפשר ללמוד הרבה על מינהגיהן של חיות ההולכות על ארבע, ועוד יותר על מינהגיהם של אלה ההולכים על שתיים.

ביום בהיר אחד קרס תחתיו אחד הפילים שבשמורה ולא קם. נראה היה כי הוא טובל מכאבים. כשראו המטפלים כי הפיל מתענה, החליטו לעשות לו חוקן. ואמנם, לאחר גמר הטיפול נשם הפיל

לרווחה. אך מכובד מישקלו נשאר רובץ. איך להרימו? החליטו לגייס למיבצע טרקטור ומנוף. זרועות המנוף לפתו את הפיל ובמשיכה זזהרה כלפי מעלה העמידו אותו על ארבע. לא הספיק הפיל לעשות אתנחתא קלה על הקרקע היציבה, והנה הוא הולך קדימה ומושך אחריו את המנוף והטרקטור גם יחד, להנאתם ולצחוקם של כל הנוכחים במקום.

עד כאן החלק הנחמד של הסיפור. אבל יש לו גם חלק פחות נחמד: הסתבר כי מה שהשכיב את הפיל לארץ וגרם לו לכאבים נוראים היתה שקית של פלסטיק. באותה שקית היו שיירי מזון מארוחתו של אחד המבקרים במקום. הפיל, שחוש הריח שלו חלש, שאב בחוטמו את המזון והשקית שבו היה עטוף. מאחר שהוא אינו מסוגל להפריד ביניהם, הוא הכניסם לפיו ובלע את התוך על העטיפה. השקית סתמה חלק ממערכת העיכול שלו.

תקרית מעין זו גרמה לא מזמן למותו של פיל אחד. ותקריות כאלה גורמות לא אחת למותו של הנוף שלנו. על החי והצומח שבו, כשהישראלי היוצא לחיקי הטבע מכבד אותו במנת זבל ובדרישות שלום מפחית שימורים ומאריזות פלסטיק. אנשי הסאפארי מודים על גדיבותם של המבקרים, אך מבקשים שלא להאכיל את חיות הגן. הסאפארי הוא ביתו, והן גיזות בבית. במזון המתאים להן.

קור אחרי בן-אדם

ישנם אנשים המשתגעים אחרי קופים. אפשר להבין אותם. כלב זה כלב ותחול זה חתול, אבל קוף — קוף זה הרי כימעת כמו בן-אדם! הנה, כיצד הוא מקלף את הבננה שלו! הנה, כיצד הוא מקנח את אפו! הנה, כיצד הוא מחקה את תנועות האדם הנכנס לחנות החיות. וזה, בין רגע, נופל בשבי הקסם האנושי של הקוף. שלא לדבר על הקוף המאולף. כיצד אפשר להשוותו עם כלב מאולף?

הכלב המאולף יישב לפי פקודה, יתקוף לפי פקודה, ירבוץ לפי פקודה, וישנם כלבים שבעליהם מתגאים בהם כי הם אפילו מושיטים יד (רגל) לשלום. אבל הקוף המאולף, כמו זה שבתמונה, מטאטא את החול כאילו היה עזרת-בית מעולה. הקוף הזה הוא שימפנזה מאולפת מחוות החיות שבהוליווד, והוא טאטא את החולות שליד ימית בצילומי הסרט פאראדייט, שהוטרט שם.

הוא היה שחקן ממושמע להפליא ונענה לכל הוראות הבימאי. הוא אכל לפי ההוראות, כירכר לפי ההוראות, עשה אהבה עם בת-זוגו המאולפת לפי ההוראות, והוא אפילו אונן, לפי ההוראות. אבל, בבוקר בהיר אחד, נשך את הכוכב הראשי, וזה כבר לא היה לפי ההוראות.

נשיכת קוף היא דבר מסוכן מאד, וכלל לא משעשע. התקרית הוגדרה כתאונת עבודה, השחקן הובהל לבית-חולים וחוסן בחיסונים החיוניים. ובעצם לא היינו

להיפך, האדם החי עם קוף בביתו חשוף להרבה סכנות. שלא ככלב, כחתול או כציפור, נושא איתו הקוף מחלות שסכנות ההידבקות לאדם היא סכנה ממשית. הוא יכול להדביק את בעליו בשחפת, ביפארו, ובכל מיני נגיפים שמקומם באלמנך הרפואי.

בדרך כלל מדובר בקופי יבוא, וגם פרשה זו כשלעצמה מסוכנת ביותר. שכן הקוף המיובא חייב להיות בהסגר עד אשר אדם מיקצועי יחליט אם הוא בריא לחלוף טין ואכן רשאי להשתחרר. בשעת הקנייה חייב הקונה לדרוש מהמוכר תעודה הר מעידה על כך שהקוף היה בהסגר והוא נקי ממחלות. האנשים האוספים את הקופים ביערות ומבריחים אותם, בדרך-כלל מד אפריקה, דורשים עבורם סכומים גבוהים ביותר, 1500 שקל ויותר.

מספרים את כל הסיפור הזה אילו לא רוחה בישראל לאחרונה אופנה חדשה: גידול קופים כחיות-מחמד ("פסט" בלעז). אופנה זו, בטעות יסודה, אומנם, הקוף מצליח להתחנך ולשאת-הן יותר מחיות אחרות, אבל הוא כלל איננו חית-בית.

חתול בחנות חרס'ניה

הקוראת עדי אשל חזרה מניו-יורק מלאת התפעלות, ולאו דווקא ממנהטן או מברודוויי, כי אם מחתול אמריקאי מסוים. **כותבת עדי:** טיילתי להנאתי עם חברי בסימטאות הוולג', הרובע הבהומי המפורסם של ניו-יורק, ביום ראשון בבוקר. נעצרנו להתבונן בחלון ראווה של חנות, בסיגנון גאלריה, שהציגה כלמיני חפצים משומשים. תמונות במסגרות עתיקות, שעונים ישנים, כל מיני חפצים אישיים קטנים, בקיצור מין חנות של שמאטעס.

אבל במרכז החלון, בין התמונות והחפצים הדחוסים, על ריבוע שאינו יודעת אם עלה על עשרה סנטימטר ברוחב ועשרה לאורך, עמד לו חתול יפהפה ונעץ בנו עיניים ירוקות. בהתחלה הייתי בטוחה שהחתול מפחלץ, אבל המשכתי להתבונן כמהופנט וראיתי שלא רק שהוא חי, אלא שלידו עומדת כוס יין מקריסטאל, והוא לבדו בחנות הסגורה, ואינו מפיל אותה בזנבו. האם זה ייתכן?

עד כאן מיכתבה של עדי. ובכן, עדי, חתול אמריקאי זה אינו יחיד-סגולה. ישנם חתולים המסוגלים לעמוד במקום שהם רגילים בו שעות רבות מבלי לקפץ ומבלי להסב כל נזק. לכן ישנן חנויות רבות, בעיקר לתכשיטים, המחזיקות חתולים כאלה החיים להם בחלון הראווה. ייתכן מאוד שהם חושבים שזה המקום המעניין ביותר להשקיף ממנו.

לגלח

בכל מחיר?

בעיקבות הכתבה שהתפרסמה במדורנו (העולם הזה 2299) תחת הכותרת זהירות: מגלחים את עור הקוקו, שבה סופר על מחירים מופקעים הנגבים עבור תיגלחת לכלב, החליטו ספרי כלבים בנוש דן להקים איגוד ספרי כלבים.

הם בחרו באווה הירש מרעננה (שהיא, לכל הדעות, סמכות בנושא) והכינו מחירון קבוע ובו מחירים ומולצים לתיגלחת ולתיספורות. לפי המחירון הזה, תיגלחת רפואית עשויה לעלות 250 שקל (שלדע"ת) תנו היא עדיין מחיר גבוה מאד). גם בין חברי האיגוד אין תמימות דעים מוחלטת, וישנם הסבורים שהמחיר עדיין גבוה. מה פירוש תיגלחת רפואית? הכוונה להורדת כל השיער כולו, עד לעשירית המילימטר. כל ספר, גם אם אינו רופא, יכול לעשות תיגלחת רפואית.

לפי תלונתה של אחת הקוראות, ניגבה ממנה מחיר של 50 שקל על גילוח שיער האוזניים של כלב הקוקר-ספאניל שלה, וזהו מחיר גבוה מדי. לפי המחיר שנקבע עליידי איגוד הספרים כמחיר מומלץ, עדיין מתקבל הרושם כאילו הם רוצים לקבל גיבוי למחיר גבוה.

יש הבדל מהותי בין ספרים מיקצועיים המספרים ומסרקים, מורטים או מעניקים תיספורות מיוחדות הדורשות ידיים מיוות וזריזות באומנות מסוימת זו. ישנו הבדל גם בין פירוק "פלונטר", המצריך עבודה רבה, ובין גילוח חד וחלק. מדור כלבוטק מתכוון לעקוב אחרי המתרחש בשוק השרותים והטיפולים בחיות-הבית וישמח לקבל את הערות הקוראים בנושא.

פרישמן על „מבקרים מומחים ושאינם מומחים” סוקולוב על „פגישתו הראשונה עם הרצל בקונגרס הציוני הראשון” המאירי על „בית מקדשה השלווה” * ברש על חיילים תורכים רעבים

בתיח

נכסי-רוח

בעשור השנים האחרון ישנו רק שתי סדרות ספרים הרואות-אור מעבר לשוק-ליים המו"ליים הכספיים, לטובת שיקולי-הרוח של התרבות הישראלית. שתי הסדרות הן סידרת ספרי תרמיל, הרואה-אור המשוור ישראל, הרי. הסידרה השניה היא סידרת מיבחר ספרותנו לעם, הרואה אור בהוצאת יחידו (הוצאה-לאור של איחוד מוציא-לאור בישראל). בעוד שהספרים של סידרת תרמיל מופצים בדוכני שק"ם ברחבי-הארץ, ספרי מיבחר ספרותנו לעם ידועים רק למתיימרים, למרות שהם מכילים רגעים מנצחיים של הספרות, השירה והמסה העבריים במאה העשרים.

ספרי מיבחר ספרותנו לעם מקיפים כמה עשרות ספרים, כאשר לכל ספר מצורפת הקדמה של חוקרי-ספרות שהתמחה בנושא. בין ספרי הסידרה בולטים ספריהם של: דוד שמעוני, אורי ניסן גנן, סוק, יהודה קרני, גרשון שופמן, דאה גולדברג, חיים זנסקי, יהודה כהנא, יעקב קצקין, יצחק שנהר, אהרן דריאנוב, אלישבע, אברהם שזינסקי ועוד אחרים.

לכמה מספרי מיבחר ספרותנו לעם מוקדשים טורי נמר של נייר:

פרישמן

סופר אחד

דוד פרישמן (1859—1922), מוכר יותר כמספר וכמתרגם (בעיקר בשל תרגומו לכה אמר זאראטוסטרה מאת פרייז' רייך נייטשה). בקובץ דוד פרישמן — ילקוט מסות — מתגלה פרישמן המבקר כשנוקט וקטלן. בדברי המבוא לקובץ, שחיבר לשלום קרמר, מובאים תולדות חייו של פרישמן, השקפת-עולמו — הנעה בין רומאנטיות לנאטורליזם — בחינתו את הליריקה, ודעותיו על אמנות ומוסר.

אחד ממאמריו המפתח של דוד פרישמן מן הוא מבקרים מומחים ושאינם מומחים. הוא פותח בשלילת ההנהגה הקובעת: „ריב הרצוניות על ספרים — אימן היא הקינאה.” פרישמן בוחן במאמרו את כליה-ביקורת, את כוחם של המבקרים, והשקפת עולמו, „יותר מידי לו להמבקר, וגם יאריך להיות רענן בעבודתו, אם הדברים שהוא כותב על הספרים יהיו חשיבים בעיני הרבה יותר מן הספרים בעצמם, ואם סיגנונו היפה אשר לו בעצמו, יתמחה וינמלה תחת כל חסרוי נות הסיגנון אשר לאחריהם. אשרי המבקר אשר בעצמו הוא אמן של פליטטוניזם מבטו ימליח ואשר כל תימה אינה בעיניו אלא גזוטה, כבדי לקלוע על גבה את מקלעת הערותיו המחודדות והמחזות כמות, כמו מבטל-אמן זה היודע לתת טעם יפה גם לעיר של מרדל מבישל, עלידי מה שיופיק עליו רומב חריף של

* דוד פרישמן — ילקוט מסות; ליקט והקדים שלום קרמר; הוצאת יחידו; 221 עמודים (כריכה רכה).

סממנים. זהו הכלל: אם הספר מביא לירי שיעמום, אז מן הנחץ הוא, כי לכל הפחות הרצויה תהא נויטבת את הלכ...” פרישמן, בעטו החדה, בוחן במסה מליץ אחד מני אלף את ביקורתו של י"ל גליינבלום על שירת י"ל גורדון. בקטע נוסף, שכותלתו מיכתבים על דבר הספרות, משלב פרישמן חוויות אישיות

דוד פרישמן

לפשוט סמרטוטי-הנייר מביאליץ

נופיות, עם פירוט של ראיית עולם ספר רותית, ובעיקר את השקפת-עולמו על המתרחש בספרות העברית בזמנו, „העור תזכרי, ידיתך, את המראה בחיות אבי רהם עומד לפני האלודים ומבקש מלפניו רחמים על סדום ועמורה? — אולי יש חמישים צדיקים בתוך הספרות? ואם אמצא חמישים צדיקים גישאתי לכל ה ספרות בעברית? אולי יחסרון חמישה מן החמישים? לא אשתית אם אמצא שם ארבעים וחמישה? אולי ימצאון שם ארבעים? לא אעשה בעבור הארבעים? אולי שלרשים? אולי עשרים? אולי עשרה? — הוי אלי, אלי, הן אין לך אף אחד! כספרותנו היפה אין גם אף סופר אחד, אשר נוכל להגיד עליה, כי היא זה, ואשר נוכל לשאת בעבור את כל הספרות...”

כזה היה גם דוד פרישמן המסאי, שמסותיו נשכחו. ופרישמן הסופר, שי סיפוריו המעולים נשכחו, וגם פרישמן המתרגם, שהמבינים והידענים עדיין מעדיפים את תרגומו לכה אמר זאראטוסטרה של נייטשה, שהפך לספר-קודש של האות והלשון העבריים.

ברדיצ'בסקי

מרים

מיכה יוסף ברדיצ'בסקי (1865—1921) הוא מגדולי הספרות העברית החי דשה, ומחשובי המורדים בניוון הדתי-קלירקאלי שפשה ביהדות מאז ראשית תקופת ההשכלה ועד היום. הרומן רחבי היריעה החשוב ביותר של ברדיצ'בסקי הוא מרים. שכותרת-המישנה שלו היא רומאן מחיי שתי עיירות.

* מיכה יוסף ברגרין (ברדיצ'בסקי) — מרים; הקדים מבוא: דן מירון; הוצאת יחידו; 298 עמודים (כריכה רכה).

הסופר י"ח ברנר ראה את ברדיצ'בסקי כסופר, שהעניק דחיפה לספרותנו והוציאה למרחב, והוא כינה את סיגנון כתיבתו ספרות ההתרשמות של הבורד העברי. מרים הוא חשבוננו של הסופר עם היהדות על כל מסורותיה ותוריה תיה, במיבנה של רומן-מודרני, למתדי רין, שבמהלכו הזמן והמקום אינם קבוי עים ועומדים.

מרים הוא בכחינת השבת דמות האשה במלואה אל הספרות. מרים, ילדותה, חבי רותיה, עזיבתה את העיירה ואת הוריה, שביטם נשרף ומעמדם ירד, ויצאתה אל העיר הגדולה, אופן התבגרותה, פרקי אהבתה, מחלתה, שאותם מעלה ברדיצ'בסקי בעט מהרגישות שהיו בספרות העברית, עט שאותה כינה לפני כמה שנים הסופר פלנחם שדה: „משפט אחד מתוך סיפורי מכריע 90 קילו של הספר רות הישראלית העכשווית...”

הרומן מרים, למרות שהמילה „תם” מופיעה בסופו, הוא בכחינת סימפוזיה

מיכה יוסף ברדיצ'בסקי

90 קילו של הספרות העכשווית

בלתי-גמורה של סופר מעולה ברמה ביני לאומית, שומלץ לקרא בן-זמננו להת-אמץ ולשקוע לתוכה.

סוקולוב

חידת הקסם

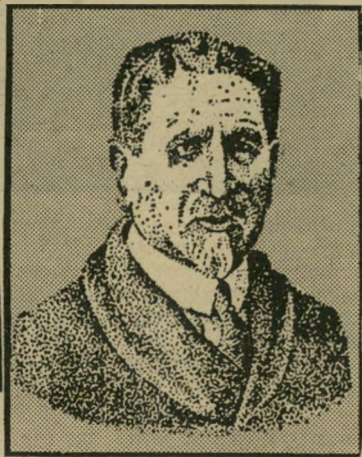
נחום סוקולוב (1859—1936) — עתיר נאי, מחבר מסות, סופר, מדינאי ונשיא ההסתדרות הציונית (1931—1935). כתיבתו של סוקולוב מצויינת בעושר בלתי רגיל בכל רבדי הלשון העברית לדורו. תיה, בקובץ נחום סוקולוב — ילקוט מסות, מובא רק קצה קצהו של קרחון המילים, שאותו חיבר סוקולוב בחייו, ובו 5 מסות משלו: אליעזר בן-יהודה, הברון בנימין (אדמונד) די רוטשילד, הקונגרס הציוני הראשון, אגדת בלגיה ומלכה המת

* נחום סוקולוב — ילקוט ומסות; מבוא, הסברים וביבליוגרפיה: נצל קרסל; הוצאת יחידו; 142 עמודים (כריכה רכה).

והתוכל ארץ-ישראל לפתור את שאלת היהודים? לראייה לקצה קרחון זה, מן הראוי לצטט את ביאליק, שאמר על כתיבתו של סוקולוב: „אילו נמצא מי שיתאזה לאסוף את כתבי סוקולוב, מאי מרי, מסותיו, פיליטוני, רשמי משעור, מחקריו, ספריו וכו' וכו' ולהביאם למקום אחד, עליו להכין שלוש מאות גמלים...” אליעזר בן-יהודה הוא מסע אל הלשון העברית באמצעות אליעזר בן-יהודה כמביא האתגר הגדול ביותר שלה. סוקולוב מגדיר את בן-יהודה לעומת סופרים אחרים: „הוא התעקש לקרוא כל דבר בשמו בריק, ובאשר לא מצא מילה, המציא איתה. הוא הציב לו למטרה לכי טוב בעברית כמו שהיו הסופרים כותבים משפה זו אילו דיברו בה...”

הברון בנימין (אדמונד) די רוטשילד הוא שיריהלל למייצב המושבות בארץ-ישראל. אחת מהשורות המרגשות במסה זאת, היא הקביעה על גורל עם ישראל. בנוסח: „זה סוד רוח העם העתיק וזה משפטו כל הימים, ללכת בעניינים עצמי מות אל התהום הנוראה, ולברוא את משיחיו רק באחרון רגע, כשאריה אנו, עת רגליה כבר עומדות על עברי פי פחת, והחרב החדה כבר מונחת על צווארו, אבל טרם תכבה הנחלת האחרונה, והיא המוראת והיוצרת את מדליקה ואת משיחיה...” תיאור, שדומה כי הוא הולם גם את המציאות הנוכחית שאליה נקלעת ישראל בשנים האחרונות.

תערובת מרתקת של חוויות פרטיות, עם חוויה ציבורית מרגשת, מעלה סוקולוב במסותו הקונגרס הציוני הראשון, בה הוא מתאר את ציונותו שקדמה ל-הרצל, ואת המהפך שחווה-המדינה הביא למחשבה הציונית. את פגישתו הראשונה בהרצל הוא מתאר: „הרישם הראשון

נחום סוקולוב

שלוש מאות גמלים לשאת כתיבתו

אשר עשה עלי היה של איש בעל מנים יפים רציניים וחשובים המענים את הכע תב הליפות, רגע בשיחה חיה ומשנהו בעמקות המהשבה. דרכו להביט ישר, לנוכח פני איש שיחתי, במבטו החודר מוכט הנשר, בעניינים מקסימיות כיפיון וכעיו שלטוני...”

סוקולוב טובע בתיאורו את הרצל את הכותרת חידת הקסם, ואף מנסה לפענח את החידה. הוא מעמיד את הציונות של הרצל מול ראשית ניצני הלאומנות היהודית, ומנסה להעמיד במסותו מציבה לדור רות הבאים, על אחד מהרגעים החשובים של תולדות העם היהודי לדורותיו, הקונגרס הציוני הראשון. הוא עושה זאת

כעד ראייה מיומן, בעל פרספקטיבה, רג
שות וראייה היסטורית שלמה.

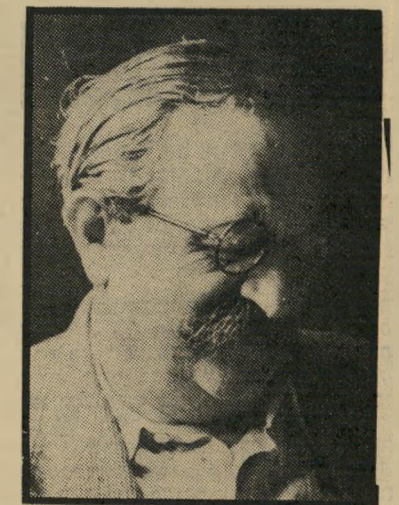
המאירי

המשיח הלבן

אביגדור המאירי (1890-1970),
משורר, מספר מעולה ולוחם ללא-הת-
לצורתה ולסיגנונה של הספרות העברית.
לא זכה לנחלת רבה בחייו. מעמדו בספר
רות העברית לא שופר גם לאחר מותו,
וזאת למרות שעותקי ספריו הישנים עזרי
רים מיד ליד בין אהבי הספרות העברית.
ימנהיגותה של המאירי השיגוען
הגדול והמשכו בגיחונם של מטה, שהינם
מהתארים המזועזעים ביותר של המלי-
חמה העולמית הראשונה, הם חלק מה-
קליקה של הספרות העברית החדשה.
ספרו המשיח הלבן, שחובר בשנת 1945,
הוא מהמעולים שבספרים המתמודדים
בנושאי מלחמת העולם והשוואה, בסיגנון
שיש בכוחו להתמודד בזה של ג'וזף
לורד, נורמן מיינר ואחרים. ספרים
אלה של המאירי, אינם נמצאים על מדפי
חנויות הספרים בארץ.

קובץ דל ובו מיבחר משירתו של המ-
אירי הוא אביגדור המאירי — ילקוט
שירים, ובו מיבחר מתוך קבצי שיריו
של משורר שח"נ ביאליק אמר עליו:
"אביגדור המאירי הכניס טון חדש, לא
הכל אצלו אמת לאמיתה, לפרקים וזהו
אך, ספרותי, אך ספרותנו חייבת לו
תודה על הטון החדש שהכניס... יש בו
כוח, מעוף. בו מתחילה השירה החדשה.
היא עוב את השבילים הכבושים הישנים
והלך בדרכים חדשות — ובוה חשי-
בות..."

את השיר פריחה פותח המאירי במוטו
"אביגדור, חביבי, די לך במחשבות! /
החיל הוא ילד עופרת, / לא יותר.
הכינותה?!" והוא ממשיך בהדומה:
עורני ולד-של-עופרת, תמים, / ומחר:

אביגדור המאירי
החיל הוא ילד עופרת

כוכב הממתק את דינו / לכפי כי יקפא
בכיסמת עולמים..."

בקובץ בולטת פואמה רחבת היקף חלו-
מות של בית-רבן שהעורר הביא קטעים
מתוכה. פואמה זו מביאה תמונות מתוך
נעוריו וילדותו של המאירי בחריזה קצו-
בה. הלקט והעריכה בקובץ זה פגומים
למדי, והעורך מנצל את שירת המאירי
לשם צרכים פואטיים שלו עצמו. תוך
שהוא מבצע חטא כל יקופר. אבל מעבר
לשגיאות של עורך הקובץ איתמר
יעוז-קסט, הרי שאיכויות שירת ה-
מאירי ויחודה בולטים בכמה מהשירים.
כמו השיר חשבון האפס הנפתח ב-
"אשר לא ענית על מכתבי / כפליחה
את פניו אשחר; / את התשובה, שאלי
כתבתי / וראי שלחתי לאחר / ושל
והתי. // אשר פנתתי בו ויעלב, / וראי

• אביגדור המאירי — ילקוט שירים;
עורך: איתמר יעוז-קסט; הוצאת יחיד;
104 עמודים (כריכה רכה).

אהבתו ער-עצבת; / במקומה חיבתו
אחר ערוב, / השנא אותי שינאת מות /
על לא-כלום..."

בשירים האחרונים בקובץ של המאירי,
ישנה עצבות של סופר ומשורר זקן,
השרוי בבדידות ("עתה כולם אלו מני, /
נרפו כאר, נרפו כאר, / עתה לי אין
עוד כח / מלבד האיר, מלבד האיר...")
ושיר-המוות שלו, אותו הוא מביא תחת
הכותרת בבית-מקדשה של השלווה הגדו-
לה: "כבית-מקדשה של השלווה הגדו-
לה / היה למה-עוד והעלה לעולה / את
ליבך החם לשר-הכלימה — הינשא על
כנפי עש, כסל וכימה, / במקום שאין
כל אושר ואין כל עצבת, / ואין מתי".
את הקובץ מסיימות שלוש שורות ש-
יה, שהן אביגדור המאירי בהתגלותו:
"יה, וי, וי, / החיים קצרים כל-כך /
וארוכים יותר מדי."

ברש

אקמק

אחד הסיפורים אשר ריגשו ביותר את
כותב שורות אלה בנערותו, היה סיפורו

אשר ברש

אירונה יהודית מול "עליונות הגזע"

של המספר אשר ברש, אקמק, המתאר
את ימיו האחרונים של השליטון התולכי
בתל-אביב. הכל העליבות האנושית של
תמונת נסיגת הצבא העות'מאני. גיבורו
האמיתי של סיפור זה הינו חייל תורכי
רעב, המחפש אחר אקמק (לחם — בתור-
כי). בשארית חייו ובמותו, מצליח ברש
לתאר את המלחמה בשיא אימיה, שיא
אשר אינו מתרחש אפילו בשדה-הקרב.

אשר ברש (1889-1952), הוא מחשובי
הסופרים העבריים בארץ. שהביא בסיפור
ריו הרבה מאווירת היישוב החדש בארץ-
ישראל וביחוד בתל-אביב.

אשר ברש — ילקוט סיפורים, מביא
קומץ סיפורים המשקף את יצירת ברש.
הרקע לסיפור הראשון, מייטה הוא בנופי
הגולה, ומעלתו היא בתיאור הטבע המ-
קפים שבו. חוויות ילדות ונערות אחרות.
מצויות בסיפור השעורה, והוא בוחן באמי-
צעות הגיבור את הניגוד בין דת והפרט.
בסיטואציה דרמטית של מציאת שעורה
לאחר ביעור חמץ.

הסיפור מחיי ברוד וילדר מביא ביר-
גרפיה תמציתית מחיי הגיבור. ברוד
וילדר, יהודי-משכיל, אביסופוס לרבים
בראשית המאה, בגולה: "מאז בא גיבור
כסוד ספרות ההשכלה, בייחוד זו שמת-
קופת, המאפסים, כמו, ניר דודי, דביר
שלים ואמת, ויין לבנון וגם איזה מספי-
רי התנ"ך עם הכיבוי, היה כספי-
חול אלה איזה חידוש מושך ומגרה עד
כדי נעימות..." גיבורו של ברש הוא בעל

• אשר ברש — ילקוט סיפורים;
לקט, הקדים מבוא והוסיף הסברים וביב-
ליוגרפיה: יוסף אבן; הוצאת יחיד;
190 עמודים (כריכה רכה).

אישיות מורכבת, שהמחבר מצליח להיכנס
לנבכי, ולעיתים אף לבקר אותה, כמו
במצב שבו בתו הפעוטה וועקת לה והוא
מהרהר כולו בחוק כוח-המשיכה. זה
סיפור של דמות החצויה בין חיוב
ושלילה.

במארכובג הוא סיפור יוצא-דופן ביציר-
רתו של ברש. סיפור זה עוסק בחיטולם
של היהודים בגרמניה הנאצית. ברש מע-
מיד את האירונה היהודית העליונה מול
תורת עליונות הגזע הגרמנית. זהו סיפור
של עיר גרמנית, ששני יהודים מוצאים
בה מסתור זמני, וברש מתאר את התהליך
המביא ללכידתם בידי אנשי הגסטאפו.
יש בסיפור זה משום נגינה מילולית,
שהיא שירת כאב צינית על חורבן יהדות
אירופה, שאותה ממצה ברש בשורה הר-
אחרונה, הנאמרת בפי לא יהודים: "הנה,
הנם, בשעה כזו לא יתלוצץ היהודי."

מהבחינה הישראלית וההומאנית, הסי-
פור אקמק הוא המרשים והמרגש שבי-
סיפורי קובץ זה. הסיפור מביא תמונת
מצב של תקופה, מהולה בראייה בעלת
רגישות אנושית, כמו תיאורו של החייל
התורכי ברחוב התל-אביבי אחרי ש-
"הפרש ההודי תקע בו את רומחו, עד
כי יצא הרומח מנכו, הינפו מעט והשי-
ליכו לארץ..." והקטע המרגש שבסיפור:
"החייל האנאטולי שביקר אתמול בחצרו
היה מוטל לפניו. בדרך הרבה. בכל זאת
נחץ והתכונן בו מקרוב, והנה פרוסת
לחם בולטת קצת מתוך כיס בגדו. המרי-
אח הזה נגע ללבו של שדמי עד לדמעות.
הוא לא יכול לעמוד עוד על מקומו,
מיהר לכסות את פני המת, ורץ לביתו.
שם תפס את כתו, שהתכוננה בחצר כי-
מעישי הפרשים היהודים, לחצה אל לבו,
רץ אתה לתוך החדר, ובהושיכו אותה
על השולחן, אחז בכתפיה הרכות וקרא
בענינים גדולות: — את יודעת? אקמק!
מת! — כל הצער והרוך האנושי היו
כשם המשונה הזה."

ראובני

אחרית אונו

אהרון ראובני (1886-1971), אחיו
של נשיא-ישראל השני, יצחק בן-צבי,
נחשב לאחד מחשובי המספרים שיצרו
בארץ. את פירסומי הראשונים פירסם
באחדות. שם היה חבר-מערכת ביחד עם
דוד בן-גוריון ויוסף חיים ברנר.
ראובני עשה את ראשית פירסומו בטרי-
לוגיה עד ירושלים (בראשית המבוכה,
האניות האחרונות ושמות). סיפוריו בבית
המרפא, קיסט ובחטט הרחוק, ראויור
בראשית שנות ה-20 ברוסיה, בהוצאה
ממלכתית. הספר הרוסי מקליב גור-
קי כתב לראובני: "קראתי את סיפורך
ברוסית בשם, כפיכתי, ודרך כתיבתך
החיונית מוצאת חן בעיני, אם כי אתה
מאריך קצת".

באהרון ראובני — ילקוט סיפורים,
מופיעים שיש סיפורים קצרים, שהם
ממייב יצירתו בסיפור קצר: כוחות,
בבית המרפא, בעבועים, בעת יחס, אח-
רית אונו, דור דור, הסיפור הראשון,
כוחות, שנכתב ב-1913 (ותורגם מאידית
לעברית בידי י"ח ברנר) מביא תמונת
הווי כפי שאלה נראו למישיקה, בנו
של מוזג יהודי בכפר אוקראיני, שבו
מישפחות יהודיות ספורות.

הסיפור נפתח בתיאור הכילוי המשותף
של שלושה ילדים, שני ילדים יהודים
וילדה גויה, המשתעשעים בחיק הטבע
ומתמכרים לייצרי-בראשית. הסיפור מס-
תיים בתיאור מחלוקת בין הילדים, המת-
פתח לתגירת מישפחות, ולהתפרצות
שינאת ילדים. ראובני מציג מערכת
יחסים אלימה בין גויים ויהודים.

בית הרופא (נכתב ב-1913) מתאר
חוויותיו של עובד זמני בבית חולי-לוח
בארצות-הברית, והוא מתאר עולם קטן
ומחריד, נוסח קן הכיבוי, לב לבו של
העולם החופשי. ד"ק, מאחי בית-החולים,
מתאר למספר על חסכוניותו מהעבודה,
מבלי שיסביר את פשרי התנהגותו הברור

• אהרון ראובני — ילקוט סיפורים;
לקטת והקדימה מבוא חמוטל ברוינס;
הוצאת יחיד; 214 עמודים (כריכה רכה).

טלית והמטורפת כלפי החולים. לעומת דיק,
מתואר אח מטפל אחר כ"ענק צהוב-
שיער ופזי-לב, פניו שזחקים וגלויים,
דיבורו בקול רם..." שאף הוא מזה את
חוליו, "אכל במהלומותיו אין כוונות
מיוחדות."

ראובני מתאר את בית-החולים כמקום
שייעודו העיקרי הוא לשבור ולחלס את
הרצון העצמי של החולים, ולהפכם למר-
כונות-אדם צייתניות. כשהמספר מסוטר

אהרון ראובני

הדגם למחזותיו של חנוך לוין

מעבודתו, הוא מאושר לגלות עולם זה
לו, שבו מתהלכים בני-אדם חופשיים בי-
רחובות.

בעבועים הוא סיפור ליל-קיי ירושל-
מי, שבמהלכו מחזר שמעון רינגל
אחר שלוש נשים: ציפורה התופרת,
חנוקה המאווים, וינה הגננת, בריאת
היצירים והגברת הולנדר, תיירת משכיר-
לה. השוני בין הנשים אינו מפריע לריני-
גל, שרגשותיו מוגבלים, ושחי בעולם
פסבדו-אינטלקטואלי.

בעת יחס מתאר ראובני עונה אחת
של אהבה ואימהות בחייה של כלבת-
רחוב, תוך השוואה ישירה להתנהגות
נשית: "לב אשה מי ישרנו? כפי
שמסכם זאת כלב זקן. אחד השיאים
בסיפור זה, הוא מאבק לחיים ולמוות של
שלושה כלבים על חסדי אותה כלבה,
המעניקה לבסוף את חסדיה לכלב הרביעי,
שיאנו מסוגל כלל להילחם למענה. יחס
הכלבה לגוריה אינו עומד עם תדמית אה-
בת-האם. היא מטפלת בהם מתוך ציות
לתאוות-ההנקה ולאינסטינקטים שלה. ב-
אמצעות הכלבים מביא ראובני תמונה
צינית למדי של הדם, היצר והתאוה
שבבעלי-החיים, שהתרבות עטפה אותם
בהילה של רומנטיקה.

אחרית אונו, שהוא הטוב שבסיפורי
ראובני, מתאר את התלקחות היצרים. של-
לנרא הזקן, המעוררת את חמתו של
לורד-זקל, בתו, הנשואה לפרדסן עשיר
באחת המושבות. הבת, שהמתינה לבוא
אביה ארצה, בונה עברור בית משיש,
עם ארון ספרים, תוך כדי המתנה היא
מתנה אהבים עם אחד מפועלי-הבניין.
כאשר מגיע האב, הוא מעדיף על פני
בית-הכנסת תופרת צעירה, אשתו של
פועל שכבימרער. היולדת לו תינוק חולני.
דור דור הוא האחרון בסיפורי קובץ
זה, וברקע שלו תל-אביב הקטנה, שבה
נערך עימות בין שני דורות, דור העור-
לים-האבות ודור הצעירים. ראובני עונה
באכזריות לשאלה, אם דור הצעירים שגדל
בארץ, בריא ויפה יותר מאבותיו.

גיבור הסיפור, יחזקאל שררה, הקים
בתל-אביב חנות לבגדים, ונהג בה כמיני-
הג העיריה היהודית בגולה. שלוש דמו-
יות שעימן הוא מנסה ליצור קשר הן
בנו הבכור בן-ציון, בנו הצעיר זאב,
ובן-עירו ברדש. עורכת הקובץ מבהיר
רה בדברי הקדמה לסיפור: "גיתן היה
לראות בו את ההגם לכל מחזותיו של
הנזיר לוין. קשה למצוא בספרות בת
תקופתו של ראובני תיאור גרוטסקי ומש-
פיל יותר של המין האנושי מאשר תמונת
שפת-היום של תל-אביב, זו המעוררת
אצל ברדש את המחשבה: וואלי יש
מעט כעיקור?..."

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביא כתבה מצולמת של ראשית המערכה של שום כהן, על המיבצע המזוהר ביותר של מלחמת יקדש, תחת הכותרת, "האפוס של טיראן".

סופרו המשותף של השבועון, עמוס קינן, תיאר את התרשמויותיו מרצועת עזה תחת הכותרת "עזה כמזרח אהבה". כתבתו תרמה, ששמה, "אורח ישראל החדשים" תיארה פרופילים של תושבי רצועת עזה. כתבתו המפורטת של השבועון, יוסלה מרימוביץ, סיכמה את סיורה של קבוצת הכדורגל של מכבי תל-אביב בארצות-הברית בכתבה, "איי לייק שיוע" ברשימה, "לילה מול

איסטליה" סיפר אורי פלע על התרשמויותיו האישיות מכות צה"ל שהגיע אל גדות הסואץ. בשער הגליון: סיפוריה של חטיבת 9 במלחמת יקדש: "האפוס של טיראן".

★ מלכות ישראל השלישית למשך 31 שעות ו-13 דקות

אבא אחימאיר על מיבצע קדש: "מיבצע קלקיליה רבתי"

העם

24 השעות הגורליות

מעולם לא ירד עם במהירות מסחררת כזאת ממרומי השימחה והנאוה למעמקי האכזבה הצוננת. כפי שקרה השבוע לעם ישראל. התהליך כולו ארך בקושי 24 שעות גורליות.

ביום השלישי נערך מיסדר-ניצחון בשארם אל-שייח' אשר בחוף הדרומי של חצי-האי סיני. חיילי חטיבת 9 שהשלימו זה עתה את האפוס של טיראן עמדו בשורות מול הרמטכ"ל ומפקדם. ואז הושמעו דבריו המוקראים של ראש-הממשלה ושר-הביטחון, דוד בן-גוריון: "יוטבת, המכונה טיראן, שהיתה עד לפני אלף וארבע מאות שנה, מדינה עברית עצמאית — תשוב לי היות חלק ממלכות ישראל השלישית!"

לעיני החיילים, ולעיני העם כולו, הצטיירה מפה חדשה — מפת מלכות-ישראל. מהרי הגליל-העליון ועד להרי סיני הדרומית.

מזן ועד יוטבת. כאשר התכנסה הכנסת למחרת היום, ביום הרביעי בשבוע, עמדה מפת זאת לנגד עיניה. ראש-הממשלה אמנם נזהר מלהשמיע הבטחות ברורות, אולם הוא הקפיד לציין כי "המקום שנקרא עד שלשום שארם אל-שייח'... שמו עשוי מפרץ שלמה". בסיום הדיבור וויכוח קמה הכנסת על רגליה ושרה את התקווה אחרי שנתנה הגדרה חדשה לעם ישראל: "העם מדין ועד יוטבת..."

היו אלה מילים שלא נשמעו לשתי פנים. צה"ל ניצח זה עתה ניצחון מהיר. ישראל ניצחה, לא נשאר אלא לתרגם ניצחון זה למציאות של קבע.

לחץ-הדם הלאומי. זה היה המצב כאשר נשמעו הצלילים האחרונים של התקווה באולם הכנסת, ביום הרביעי, שיבעה בנור במבר, בשעה 5.18 אחרי-הצהריים. תוך 31 שעות ו-13 דקות התהפכה הקערה וניצחון המלחמה הפך לניצחון של הנסיגה.

אורח ישראל לא ידעו עדיין כי קרה משהו. כאשר הודיע קריין קול-ישראל, בשעת שידור חדשות-הערב, כי ראש-הממשלה יסדר עוד באותו ערב אל העם, גברה המתיחות. לחץ-הדם הלאומי עלה מדקה לדקה. בשעה 11 הודיעה הקריינית כי בן-גוריון יישר תוך חצי שעה, ב-11.30 הודיעה כי ראש-הממשלה יישר "הלילה". בחצות נקבע ש-12.30 ידבר ב-12.30 אחר-הצות. בחוף טיפס הגשם. ש-התאחר כאילו כדי לאפשר את מיבצע סיני. הגערה הבלתי-מגוייס, וגם חלק רב מן החיילים המגוייסים, ישבו צמודים למקלטי

הרדיו. האיחור, כך חשבו, תלוי בתנועת צה"ל לקראת פלישה לירדן. איש מהם לא העלה על דעתו מה צפוי לו בשעה הקרובה.

"בוגרנית", "נפשעת". הרדיו תיקתק את אות-הזמן. בלי הקדמות מפוארות, ללא מארשים מלהיבים, החל דוד בן-גוריון מדבר. מן הרגע הראשון היה ברור שקרה משהו. לא היה זה קולו של בן-גוריון מאתמול. זה היה קול חדש, נמוך, שטוח, ללא הדגשת ההברות האחרונות בכוח הנפץ, כפי שאופייני לנאומיו. ראש-הממשלה לא ידע כי ישר בשורות. הוא הצטק.

תחילה קרא את מיכתבו של ניקולאי בולגאנין (אותו התעקש לזכור בשם, ג'ון בולגאנין) אליו. היה זה מיכתב משפיל מאין כמוהו. מן הסוג אשר ממשלות ריבוניות רגילות להחזירו לבעליה, תוך ציון שהוא "אינו מאפשר את קבלתו".

הוא דיבר על "תוקפנות מזויינת של ישראל", על רוב המדינות אשר "גינה את מעשה התוקפנות". הוא קבע כי ישראל "פועלת כמכשיר בידי כוחות אימפריאליסטיים חיצוניים", ו"ממשיכה בהתפתחה חסרת-הגיון", אחרי שמסרה "הצהרות כוזבות על אהבת-השלום" שלה, שמטרתה לא היתה אלא "להרדים את עירנות העמים

המייבצה ההיסטורי * שנים מאוחר יותר, לקראת סוף מלחמת-ההתשה באזור הסואץ, ב-1969, נהרגו בנו של האלוף שמחוני בידי מארב מצרי.

האחרים, בהכונה התקפה בוגדנית על שכנותיה".

המיכתב הפך לאולימפוס, כאשר הכריז בולגאנין כי "ממשלת-ישראל משחקת באופן נפשע ובולתי אחראי בגורל... היא זורעת שינאה כזו למדינת-ישראל... אשר מעמידה בסימן שאלה את עצם קיום ישראל כמדינה". היה זה איום בלתי-מוסווה וגס בהשמדתה של מדינת-ישראל בעזרת כוחה המזויין על ברית-המועצות.

התנצלות ותחנונים. לתדהמת המאזינים, החל ראש ממשלת-ישראל להתנצל לפני האיש שכתב מיכתב זה. הוא מנה שוב את השורה הארוכה של מעשי החוק-פנות המצריים, והביע את החשש כי בולגאנין, "הוטעה". לא נאמרה מילה אחת על הדיכוי האכזרי של מלחמת-החופש ההונגרית, שנערך באותו רגע עצמו על-ידי ממשלתו של בולגאנין. לא נאמרה מילה על מחסני-הנשק הסובייטיים העצומים שנחגלו בחצי-האי סיני, דברי ההתנצלות, שהגיעו עד כדי השפלה עצמית, כללו את הבקשה הנכנעת להממשלה הסובייטית שתתן במצריים למען השלום עם ישראל.

תדמיר לפני מורה. אחרי הקדמה נכנעת זו, התנצל דוד בן-גוריון לפני הנשיא דוויט אייזנהאור כתלמיד לפני מורה. אחרי שקרא את מיכתב הנשיא האמריקאי, שנבחר זה עתה מחדש, ביקש בן-גוריון סליחה על האיחור בתשובה, ואחר-כך הכחיש בהחלט שהוא או מישו אחר הביע אי-פעם את הרצון לספח את חצי-האי סיני לישראל, והבטיח חגיגות כי "נחזיר ברצון (את) כוחותינו, כשרק ייעשו הסידורים הראויים עם האו"ם".

החזון של מלכות ישראל השלישית, מדין ועד יוטבת, נמוג כאילו לא היה. מכל מטרות הסיכוב השני הושגה, לדברי בן-גוריון, רק אחת: "השמדת הכוחות שארבו כל הזמן להכחידנו".

משנסתמים הנאום ונדם קולו הרצוף של האיש, אשר יק ימים אחדים לפני כן פקד על המיבצע המפואר שהוביל את חיילי צה"ל לתעלה, היה ברור למאזינים כי בשעות האחרונות קרה משהו גדול וגורא ששינה את כל החשבונות. השאלה הגדולה, שלא מצאה שום מענה בעל-פה, היתה: מה קרה?

התשובה היתה נעוצה בעצם התיכנון. הוא הוכיח מחדש כי הזרוע הפוליטית של ישראל חלשה עד אין שיעור מן הזרוע הצבאית. כי בעוד שהתיכנון הצבאי הנחיל לישראל את הניצחון המזהיר, הרי התיכנון המדיני גרם לתבוסה, שאיימה השבוע, לשלול מן החייל את מרבית פירות ניצחונו.

היה מן הסימליות הטראגית בעובדה כי מפקד מיבצע סיני, אלוף פיקוד הדרום, אסף שמחוני, ניספה במסווה ביום שהושלם המיבצע. הוא לא הספיק לראות את התמוטטות הישגיו בהתקפת-הנגד הפוליטית. הגורל חסך לו את התפקיד לפקד על נסיגת כוחותיו.

* שנים מאוחר יותר, לקראת סוף מלחמת-ההתשה באזור הסואץ, ב-1969, נהרגו בנו של האלוף שמחוני בידי מארב מצרי.

"העולם הזה" 996
תאריך: 14.11.1956

עיחונות

מאגדות העיתונות העברית

כותרת. דוד זכאי שימש פעם כעורך לילה בדבר. רצה המיקרה ולילה אחד הגיעו למערכת מיברקים רבים על הפיכות ומרידות בארבע רוחות תבל: מהפיכה במכסיקו, טירור באיטליה, פרעות בונר-צואלה ומלחמת אזרחים בסין.

לא ידע זכאי כיצד לנסח את הכותרת הראשית, ולבסוף החליט לשים את כל הידיעות יחד, ומעליהן כותרת ראשית אחת על חמישה טורים: העולם כמרקחה.

ועוד כותרת. עורך ומייסד הארץ, משה גליקסון המנות, הכתיר פעם ידיעה על מחסור בידיים עובדות בפרדסי כפר סבא תחת הכותרת: מחסור בכוח גברא.

אנשים

● העיתונאי אב"א אחימאיר, אחרי הודעת דוד בן-גוריון בדבר הוצאת כוחות צה"ל מחצי-האי סיני: "אפשר לשנות את שם המיבצע ממיבצע-יקדש למיבצע-קלקיליה-רבתי".

● הרב-הצבאי-הראשי, אלוף-מישנה שלמה גורן, הצליח לתפוס ברצועת-עזה שבוי מצרי בעצם ידי. המעשה אירע שעה שגורן נכנס בשבת לפרדס בקירבת עזה, כדי למצוא בו ברז וליטול את ידיו לפני תפילת שחרית. בין העצים גילה חייל מצרי מזויין בתת-מיקלע, ופקד עליו לצאת ולהסגיר את עצמו. גורן, שלא היה מזויין, לא לקח מידי השבוי המובל על-ידיו את נשקו, כדי להימנע מחילול-שבת.

● שר-התחבורה משה כרמלי, בהסבריו מדוע הוא נכנס עם הרכבת הראשונה לעזה: "כדי שבן-גוריון לא יוכל לשאול אותנו בעתיד: איפה הייתם?"

● עורך היומון חרות יוסף וויניצקי על הצטננותו של דוד בן-גוריון, בעצם ימי המערכה על סיני: "במקום לעמוד בקורירות, הוא עמד ברוח הקרה".

● העיתונאי הבריטי ראנדולף צ'רצ'יל, בנו של ראש-ממשלת בריטניה לשעבר, שסייר השבוע בחצי-האי סיני, שאל את מלוויו היכן נמצאים החיילים הישראליים. כשהסבירו לו כי כל לובשי החאקי בשטח הם חיילי ישראל, זקף צ'רצ'יל עיניים תמהות ואמר: "ואני חשבתי שאלה הם החלוצים..."

● הבימאי מייכאאל אלמון, אחרי ש-מאמר שלו במדור הקולנוע של הארץ סורס עד אין אפשרות לקוראו: "אחרי סירוס כזה, קשה ללדת מאמרים".

● ליצן אלמוני: "רק גאון כמו דוד בן-גוריון יכול להוציא אותנו עתה מן המבויה-החסומה שאליה הוא הכניס אותנו".

— פורד טרנזיט 1982 — השיטה הכדאית ביותר להריץ עסק

**תא נהג חדש,
נוח ובטוח.**

תא הנהג בטרנזיט 82 — פרי מחקר מדעי מתקדם. נועד להקל עליך, הנהג, להפחית את עייפותך ולחזק אתך בעבודתך בנוחות ובבטיחות. תא הנהג מרווח ביותר ומקנה לך תחושה של נסיעה במכונית פרטית חדשה. המושבים מעוצבים בקו אורטופדי לבריאותך, ומושב הנהג ניתן לכיוונון והתאמה. ההיגוי קל ונוח לתמרון, וההגה ממוקם בזווית המאפשרת לך כניסה ויציאה נוחה ביותר. לרשותך תא מסמכים מיוחד בהישג ידך ושטח רחב

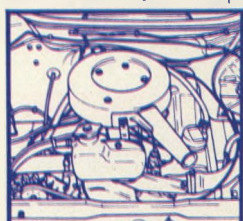

לחפצים. כמו כן, תמצא לנוחותך מערכת איורור משוכללת הניתנת לוויסות בקלות. כן, זהו תא נהג ממנו תוכל להריץ את העסק שלך בנוחות, בבטיחות ובהנאה.

**מנוע אמין, יעיל
וחסכוני**

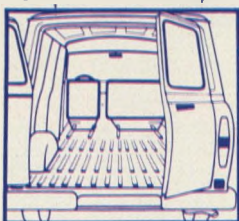
כאשר בפורד אומרים שטרנזיט 82 היא השיטה הכדאית ביותר להריץ עסק, יש לך על מה להסתמך. לפורד טרנזיט מנוע משוכלל, רב עוצמה, אמין וחסכוני. וכשמדובר בחסכון, חשירות והטיפול התקופתי הם מרכיב חשוב בו (טיפול תקופתי כל 20,000 ק"מ בלבד).

יחד עם העובדה שמנוע הטרנזיט הוא רב ביצועים, הוא תוכנן בפשטות, ואתה יכול להגיע בקלות ובנוחות לכל נקודה בו. מיקום המנוע בחזית המכונית מגביר את בטיחותך, מפחית רעש ותנודות, ומשאיר מקום רחב בתא הנוסעים, לך, ולעוד שני נוסעים לידך.

**תא מטען גדול
ונוח לטעינה.**

תא המטען של פורד טרנזיט תוכנן בגאונות. פשוט ונוח: הדלתות הרחבות מאפשרות לך כניסה ויציאה נוחה, וגם המטען המסורבל ביותר ימצא את מקומו בקלות. המרחב העצום בטרנזיט מאפשר לך להעמיס כמות סחורה ומשקל, שבמכוניות אחרות היית צריך לנסוע פעמיים כדי להוביל אותם — וזהו שוב חיסכון עצום עבורך.

פורד מציעה לבחירתך מספר שיטות כדאיות להריץ את העסק שלך ואתה רק צריך לבחור איזו טרנזיט תתאים לך ביותר. ואם אתה זקוק למכונית נוסעים — אין בעיות — בטרנזיט תוכל להסיע בנוחות מירבית 11 נוסעים (כולל נהג).

עכשיו כדאית עוד יותר חינם! תוספת פסי צבע + מענק 1000 ש' לרכישת שרות ומוצרי פורד.

עכשיו הבנת מדוע הטרנזיט החדשה היא השיטה הכדאית ביותר להריץ עסק!!
חיכנס איפה, לאחד ממפיצי פורד בישראל וקח לך טרנזיט משלך, שגם העסק שלך ירוץ.

במחירים ללא תחרות

פורד לטווח ארוך.

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ מפיצי פורד בישראל תל אביב, רח' גיבורי ישראל 59 פינת יצחק שדה טל. 03-337863-6
ירושלים, רח' המלך דוד 14, טל. 02-226141, רח' יפו 145, טל. 04-531171 **סוכני משנה:** אילת 059-76913; אשדוד 055-32653;
אשקלון 051-22284; באר טוביה 055-82454; באר שבע 057-72277; הרצליה 04-55463; יפו 04-828411; נתניה 053-23852;
נצרת 065-55266; עפולה 065-23875; קרית ביאליק 04-731291; קרית שמונה 067-40205; ראשון לציון 03-941385; רמלה
054-27681; איזור התעשייה רמת החייל 03-479244; חדרה 063-22937; כפר חיים 053-91462.

NEW YORK

של פלדה זכוכית וגבס

ניתם מערכות תדמית

ישראל של תגיב - גבס משורין

תגיב בונה גבס משורין.
גבס - חומר הבניה הנפוץ ביותר בארצות הברית
הופך בשנים האחרונות לעובדה מוצקה גם בישראל.
96% מקירות הגבס בארץ הוקמו על ידי תגיב.
תגיב - גבס משורין, לחציצה בין חדרים,
לחלוקה מחדש של הדירה, ולשיפור פני הבית.
גבס משורין מחליף את שיטות הבניה המיושנות והוא זול,
נוח ומהיר להקמה. קירות תגיב שומרים על עמידותם
שנים רבות לאחר שקיר בלוקים נסדק.

תגיב

פתח תקוה, טל' 03-917174

תגיב - עובדה מוצקה

הבורסה

60 מיליון שקל עושים מהומה

קוטג' באריאל

בחצי-חנים

הגדה המערבית הופכת אט-אט יעד למגורי קבע. מה שמאפיין גל חדש זה, הם המחירים הזולים יחסית. קוטג' באריאל, עם חלקת קרקע ו, "מוכן לכניסה" עולה כמיליון שקל, בערך כמחצית ממחירו באזור המרכז. הסיוע הכספי הניתן למתיישבים החדשים בי מקום, עושה את המגורים כאן לכדאיים עוד יותר.

הסתיימה עונת החגים וכולם חזרו מ"חול", "אחרי החגים" הפך לעבר ושוב חלה התעוררות בשוק הדירות. מעניין מה מחפשים? ביקוש מיוחד נרשם לדירות בנות 5-6 חדרים ואפילו פנטהאוזים באים בחשבון. המחיר נע סביב 200 אלף דולר בצפון תל-אביב. כדי לספק את הסקרנות, סיפר לי מתווך הבקבי שטח: בשיכון צמרת מכרו לפני כמה שבועות וילה של 5 חדרים על מיגרש של 350 מ"מ ב-600 אלף דולר והקונה היה ישראלי כשר למהדרין. ולמי שמתקשה בחשבון, המדובר הוא ב-8 מיליון ו-400 אלף שקלים (לא לירות).

תל-אביב תרשום לזכותה שיא חדש בשנים הקרובות: שיא במספר חדרי משרד חדשים. בונים הרבה ויבנו עוד יותר, במקומות שונים בעיר: בכוכר ה"מושבות, מול בית "מעריב", הסתיימה בנייתו של בית אליהו, גם בדיזנגוף-סנטר לא הכל מלא, אך לעומת זאת בבית גיבור לא הכל ריק. כבר עתה יש היצע גדול של חדרי-משרד גדולים וקטנים, טובים אך יקרים. ניראה שההיצע בעתיד יביא לירידה במחירי הקנייה וההשכרה של חדרי-משרד.

מספרם של משרדי התינוק בנכסי דלא ניידים עלה ופרח בשנתיים האחרונות. על כל משרד קיים נפתחו שניים חדשים. העסקים, כפי הנראה, היו טור בים, או לפחות ניראו כאלה. עכשיו התינוק חילו נעלמים חלק מן המישרדים החדשים. הצפיפות של בעליהם לא התממשו והם מעדיפים לסגור את העסק, להשתכר את המישרד שברשותם ולהשקיע את כספם בדירות להשכרה. זו הכנסה יפה ובטוחה יותר.

מכונית ורבע

לכל פקיד

מסעמים ברורים, שיתבהרו להלן, אני מנוע מלקוב בשם המוסד הכלכלי והאני שים המעורבים בעניין. אך מי שסיפר לי את הסיפור, ערב לאמת שבו. ובכן, במוסד ידוע בתל-אביב עובדים בין היתר ארבעה פקידים בכירים, ש-מקום מגוריהם הקבוע הוא ירושלים. כל הארבעה הם "פקידים נדרשים", ה"מקבלים הוצאות רכב מלאות על ריכבם. מכיוון שארבעתם נוסעים מדי בוקר לתל-אביב, וחוזרים אחר-הצהריים לירושלים, הגיוני היה לחשוב, שכל אחד נוסע במכונית הלך וחזר. טעות. הם נוסעים במכונית אחת. ולמה לא? זהו ב"פירוש-היסכון בדלק. הגיוני היה לחשוב שכל שבוע יש "נהג תורן" שאוסף את שלושת חבריו. גם זו טעות.

יש סידור טוב יותר: המכונית החמישית. מכונית זו שייכת ל"פול" (מאגר הרכב) של המוסד, והיא זו המובילה את מיועדיה בקו ירושלים - תל-אביב - ירושלים מדי יום. הנהג מתחלף מדי שבוע. כאשר המכונית מתעייפת - יש מכוניות נוספות ב"פול".

מלאכה מעסיק היום 200 פועלים בשלר שה מפעלים וגאה בתוצרתו. שמעטים בעולם היכולים להתחרות בה. הנה מיפ-על המייצא השנה ב-2.5 מיליון דולר. הנה מיפעל שבו יחסי-העבודה וגם תנאי העבודה מצויינים. מיפעל שבו המשכור רות גבוהות משל פקיד בבנק. הנה מיפ-על שהעדר המוסף של תוצרתו גבוה במיוחד. מיפעל שאינו נזקק לחסדים של בעלי ממון ושררה.

הנה מיפעל שחברות אמריקאיות גאות לייצג ולקבל את הזיכיון להפצת מוצריו. אה, אילו היו לנו מאתיים מיפעלים כאלה, אפשר היה לחולל נפלאות.

תמיד יימצאו "משקיעים" שמחכים למציאות כמו ארט, וככל שהמניה עולה יותר, גדל מיספר "המשקיעים" ועימם גדל גם הרווח בלי מס של "המריצים". אגב, הסיפור של ארט טוב גם בשביל אוניקו והתכופ.

1000 עשירים

אחד מהיועצים לניירות-ערך אמר לי: "תשמע, אני מתפלא שאתה לא מבין. בארץ יש קבוצה של 1000 איש, שיש להם 15-20 מיליארד שקל, שאותם הם רוצים להפוך ל-25-30 מיליארד שקל, מהר ובלי לשלם מס. איפה אפשר לעשות את זה? בבורסה כמובן." תיאוריה מעניינת? מי יהיה ה-1001? מה יהיה על קרנות הנאמנות? יהיה טוב. לקראת סוף השנה, החל כידוע ב-31 בדצמבר, תתעורר מילחמת הקרנות על הבכורה בביצועים. וזו סיבה טובה נוספת, מדוע הבורסה תיראה יפה ל"משקיעים".

מה יהיה על הצמודים? הם מתאימים את עצמם וכך גם יעשו הלאה. הם נסחרים כל הזמן מתחת לערכם, אך הצבור מזניח אותם. רוצים להרוויח יותר? ומה יותר טוב מאיגרת-חוב בנקאית הקרויה במיקרה מניה בנקאית?

הסיפורים של השבוע

● תתפלאו, אבל אפילו בנק הפועלים של השליטה בהסנה מתחיל לפחד מארט (זכירה דרוק), הם חוששים, ובצדק, מהרגל הגדולה שדרוקר (אררט) רוצה להכניס בהסנה. הוא רוצה 25%, וזה הרבה.

● תופעה חדשה: בנקים מאבדים שליטה בחברות-בת ביגלל ויסות יתר של שיערים. ראו מה קרה לבנק-הפועלים בניין.

● ביטוח. כספים גדולים של חברות ביטוח, שעד עכשיו היו מחוץ למערכת הבורסאית, עומדים בפתח. חברות הש"קעה משותפות לחברות-ביטוח ולגורמים פרטיים מיקצועיים, יחוללו מהומות ב"קרב. ומעניין לעניין - כדאי להתעניין שוב באריה. "מאפיונרים" קנו הרבה.

● אמר לי ברוקר ותיק: "יש המון כסף במערכת. ככל שהמצב הכלכלי מידרדר, וככל שיהיו יותר שביעות ומיפעלים סגרו ולא תהיה צמיחה, כך ייטב לבורסה. הכספים הגדולים ילכו לבורסה." לא מסכים, אבל מעניין.

● כתוב אצלי בפנקס: "לבדוק ארלדן." החלטתי שלא, חבל על המאמץ.

● כתוב אצלי גם, "לבדוק חשמל." זה בהחלט מעניין.

● משכנתאות לבניין (750 נקודות). הירווחיות טובה. יש לצפות להנפקה.

● אלרון (4000). המניה עומדת מתחת לשוויה. צפוי גידול ברווח. המאזן יתפרסם בימים אלה.

● נייר חדרה (1350). מישוה, או מישוהם, אוספים סחורה חזק. אולי קרנות נאמנות?

● פמה (חברת השקעות של בנק-מזרחי) מנפיקה זכויות, כך שעל כל 5 מניות ע.ג. יקבלו 8 מניות ע.ג. חדשות שתהפוכנה למניות-שליטה בחברה. מניחים שהחברה תאסף אותם חזרה, במחירים גבוהים בהרבה.

נו, מה אתם אומרים? טוב לעם ישראל! עובדה: החגיגה בבורסה נמשכת. יש התייצבות ברמת החגיגות. היא תימשך עם יזגים למטה ולמעלה. עד מתי? מתרבה מיספר ה"מב"נים", גם כאלה בלי מרכאות, שמוכנים להסתכן ולנקוב בסוף דצמבר כתאריך-יעד. עד אז, הם אומרים, תהיה בורסה טובה. זה לא אומר שלא יהיו פה ושם ירידות, אך בסך-הכל, "הקו המנחה" יהיה בעליה.

חיקון לתחזית

אני ממחר לתקן את תחזית המדד לאוקטובר, שיתפרסם ביום ראשון הקרוב. מתברר שכמה כלכלנים פיתחו מודל מתמטי לחיזוי המדד החודשי. מה שחשוב עוד יותר: המודל עמד במבחן בשלושת החודשים האחרונים. הטעות המרבית היתה של חצי אחוז בלבד. אז על-פי המודל המתמטי ה"נ", מדד אוקטובר ינוע סביב 10%.

אם התחזית התאמת, יישארו בעלי המודל באלמוניותם. אם תכזיב, אפרסם שם ברבים, לאות ולעדות, שאיש לא יוכל להתחרות בתעתועי המדד, להוציא כמובן את הלשכה לסטטיסטיקה.

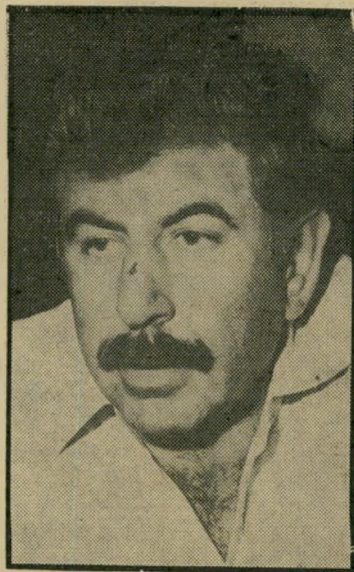
"אררט" ועוז עושים חיים

ועכשיו נחזור לעיסקי הבורסה. יש הרבה הסברים, כרגיל, לשאלה מדוע קרה בבורסה מה שקרה בשבועיים האחרונים. למשל: ערך השוק של מניות הבנקים מגיע לסכום האדיר של 50 מיליארד שקל. מסכום זה, בעליהם של 20 מיליארד אינם נוהגים לגעת ברכושם זה. הוא מונח. 20 מיליארד נוספים נמצאים במצב של היסוס תמדי, ורק 10 מיליארד מתערבים ב"משחקי הבורסה". המחזור במניות חופשיות מגיע ל-150 מיליון שקל בימים האחרונים, ויותר מ-150 מחזור היומי בבורסה הם של מניות הבנקים. אם מתוך 150 מיליוני השקל, נוריד את המניות המווסתות חזק על ידי הבנקים, מניות חברות-ההשקעה וה"בנקים למשכנתאות, נגיע לסכום של 60-70 מיליון שקל ליום - והם שחוללו את המהומה של השבוע האחרון.

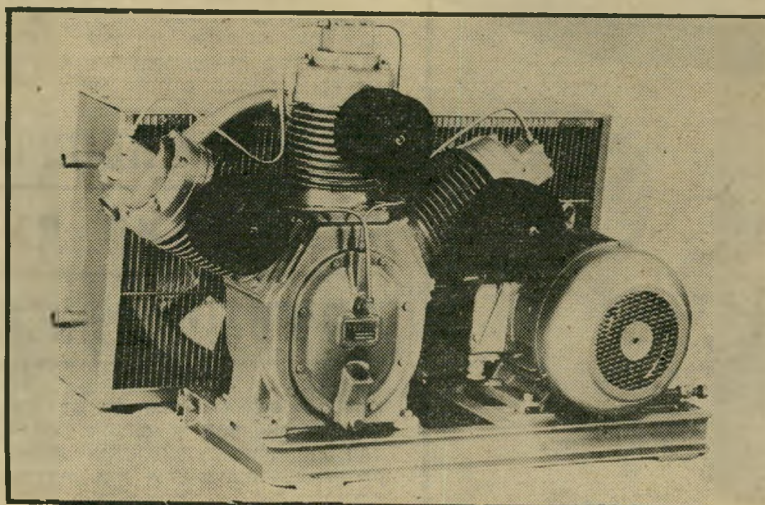
התרגלו שהבנקים נותנים כל יום 0.5%, פיתאום הם נותנים רק 0.1%. מה עושה "משקיע" נבון? בורח ממניות הבנקים אל המניות החופשיות. והנה יש לנו הסבר לחלק הראשון לשאלה מה קרה.

יש גם חלק שני. מסתובבים בארץ סכומי-עתק של כסף אפור. המקום היחיד שבו אפשר להשקיע כסף זה ולהרוויח, בלי לשלם מס, הוא הבורסה. אפשר למשל לקחת מניה ולהעלות אותה באלפי אחוזים, כמו למשל "אררט", ועוד. הטכניקה היא בדרך כלל זו: לוקחים מניה, לא סחירה במיוחד, קונים את הרוב, מעלים את המחיר, ותוך כדי כך מחלקים מניות הטבה, מגדילים את כמות המניות ומנפיקים זכויות. כוונת אלה שהריצו את המניה היתה להרוויח פי 7. אך מה עשתה הבורסה? תוך כדי ריצה היא עלתה פי 15 ועדיין הביקוש גואה.

אררט 5, למשל, הגיעה ל-2600 נקודות. התחילו למכור, והיא ירדה ל-2170. בניתיים הצליחו בעלי המניה, שהריצו אותה מכמה מאות נקודות, להרוויח 10 מיליון שקל.

קבץ דרוקר
רגל גדולה בהסנה

מדחם אוויר שר, "אהליאב"
30 שנה ללא תקלות

פשוט טוב ואמין, ויש כאלה העובדים כבר 30 (שלושים!) שנה ללא תקלות, המדחם כמובן, "וזה בעיה", אומר קורט יונגסטר, בעל המפעל. הנה מיפעל שהוקם ב-1943 כבית-קניה וארצות דרום-אמריקה. הן קונות מדחמים להתנעת מטוסים ומנועי דיזל באוונות ובתחנות-כוח. הם קונים הכל: גם מדחמים קטנים, וגם בינוניים. הם קונים לא משום שהמדחם זול. הוא

עסקי אוויר

ולא בורסה

המשק הישראלי לא עוסק רק בעיסקי בורסה. יש גם כאלה העובדים על מחירי טות. אחד מן המיפעלים היותר מצליחים, בקנה-מידה בינלאומי, הוא אהליאב (שמו של הארכיטקט של בית-המקדש). מיפעל זה מייצר מדחמים (קומפרסור) רים, המשמשים לאלפי שימושים, כמו למשל: במיתקנים של רופאי השיניים, במיתקן לצביעה, בציד פניאומטי, ב"פטישי אוויר, מנופים, משאיות מלט ב"טיפוזות, פתיחה וסגירה של דלת ה"אוטובוס.

מיפעלי "אהליאב" מייצרים 30 דגמים של מדחמים, מחצי כוח סוס ועד להספק של 40 כוחות סוס, המשמשים להתנעת מטוסים. הם עושים הכל, החל באיסוף גרוטאות ברזל והפיכתן לברזל-ציקה, שממנו הם מכינים מאות חלקים הדרושים לייצור של המדחם והרכבתו. כן, 70 אחוז מתפוקת המיפעל מיועדת לייצוא. בין הקונים: ארצות-הברית, אנגליה, צרפת, גרמניה, דרום-אפריקה,

היתה נעצרת לידן מכונת הארץ של אלוף פיקוד-הדרום, בעת שדיין כיהן בתפקיד זה, ומשה דיין הציע להן טרמפ, מחזור אחריהן ולעיתים אף מוביל אותן לפרדס או לחוף-הים. שתי חיילות סיפרו סיפור, שנכנס להיסטוריה הבלתי-כתובה של אהבות דיין, כיצד הוא לקח אותן בטרמפ ליד אשקלון ופיתה אותן להצטרף אליו לרחצה לילית כשכל השלושה עירו-מים. בעיקבות הסיפורים באו גם הבדלי חות שרובן התרכזו סביב הפיכת האות הראשונה בשמו של דיין מד' לז'. לא היה בית בישראל שבו לא דיברו על האהבים של דיין. רחל ידעה אף היא את הסיפורים והאגדות.

באטל-דרס

של רב אלוף

רחל רבינוביץ לא היתה מפורסמת כמו דיין. אך בחברה הירושלמית הסגורה, שהתרכזה סביב שכונת רחביה, היתה האשה הבלונית היפה, המטופחת תמיד, ידועה לא פחות מדיין. רחל היתה אשתו של אחד מעורכי-הדין העשירים והמפורסמים בירושלים, פינחס רבינוביץ. לבני-הזוג היו שתי בנות, אורנה ונורית. היה זה סוד גלוי שחיי הנישואין של עורך-הדין המקריה, בעל הכרס והעיניים הרמתיים, והאשה שנחשבה כאחת הנשים היפות בירושלים, עלו על שירטון.

פינחס ורחל נישאו בגיל צעיר, ממש כמו רות ומשה דיין. בילדותו היה פינחס דתי, חובש כיפה ובעל פיאות. ערב נישור איו לרחל הוא עדיין חבש כיפה ולא

האשה

גילה את פיאותיו, אם כי לא אחת נראה כשהוא מגלגל אותן מאחרי אוזניו ורמסתירן. גם רחל באה מבית דתי, וילדור תה עברה עליה בקירבת השכונה מאה שנים.

לרחל רבינוביץ היו מחזורים רבים. כשי היה לה כבר ברור שנישואיה עם פינחס הם כישלון, אפשר היה לראות אותה מדי פעם סועדת ארוחת-ערב עם איש זה או אחר. היא תמיד הקפידה שלא להיפגש עם מחזורה בירושלים, שם הכירוה רבים. פגישותיה הנסתרות היו בדרך כלל בתל-אביב, וחמיד עם אנשים מעוררי עניין: אישי מימשל, מנהלי חברות גדור לות ואפילו קציני-צבא בכירים.

מר חיזור. נשים רבות דיווחו על מעללי המטה שלהן עם דיין. לחלקן היה על מה להסתמך, אחרות לא פגשו אותו מעור-דן.

האגדות על הרומנים של דיין לא היו רק נחלת חוגי-הצבא או החברה הירושלמית או התל-אביבית, שתי הערים שבהן התגורר דיין. חיילות ידעו לספר איך

משה דיין ישב בקידמת המטוס. במקור מות המכובדים יותר. לידו ישב עורך-דין ירושלמי ידוע, משה לויצקי, שהכיר את דיין מהתקופה שבה היה דיין מפקד מחוז ירושלים. רחל ישבה בשורה האחרונה, הנחשבת כגרועה ביותר.

לויצקי הכיר את רחל מירושלים. הוא פגש אותה כשעלו למטוס, ואחרי הן המראה הלך לחפש אותה. כג'נטלמן אמרי תי, הציע לויצקי שרחל תעבור לשבת במקומו, בקידמת המטוס. הוא הציג אותה לפני שכנה החדש ופנה לירכתי המטוס. בין משה לרחל התפתחה שיחה, תחילה ביישנות, אחר-כך — כפי שסיפרה רחל מאוחר יותר — „נדמה היה לנו שאנחנו מכירים כבר הרבה מאוד שנים“.

את הפגישה הראשונה עם רחל תיאר דיין: „היכרותי הראשונה עם רחל היתה מיקרית ובלתי-צפויה. הקדוש-ברוך הוא. המזווג זיווגים בשמיים, נזקק ל-“

ה כאב שניכר מעיניה הלחות היה נוגע ללב. קשה היה לעמוד מול דמותה של רחל דיין בהלווייה, או בשעות שלפני ההלווייה בגן ביתה שבצהלה. מול המכר רים, הידידים, האורחים שרצו להיפרד בפעם האחרונה, והאנשים שבבית, מול הטלוויזיה, עמדה אשה אצילה, שפופה אך לא שבורה. בוכה אך לא מייבבת. סיפור האהבה של רחל ומשה דיין לא פרץ בבת אחת, כפי שסופו יכול היה ל- העיד עליו. הוא התחיל כעוד רומן או פלירט של הגנרל בעל הכאריזמה העצור מה. וכעוד רומן או פלירט של האשה היפה מירושלים, שלא היתה מאושרת בחיי הנישואין שלה. מאוחר יותר הגדיר משה דיין את פגישתו הראשונה עם רחל כ„מאורע החשוב ביותר בחיי הפרטיים“. בשנת 1955 היה משה דיין כבר רמטכ"ל צה"ל. דמותו ורטייתו השחורה התחילו ל- התפרסם או בעולם כולו. רות ומשה דיין,

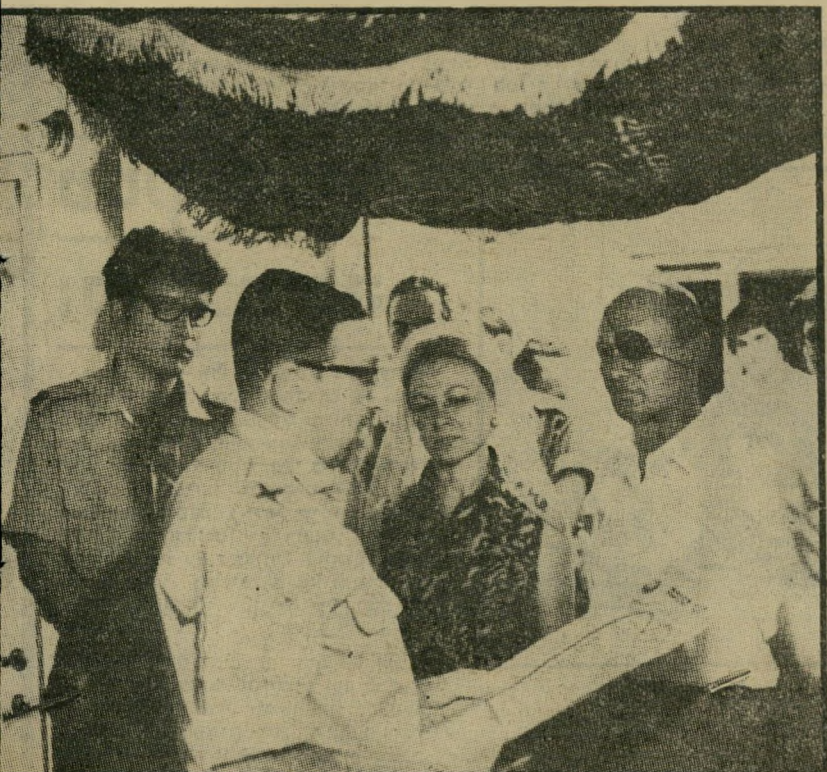
זה התחיל כעוד הרפתקת-אהבים מן

הסוג ששיעשע את הארץ - וזה

הפך בהדרגה לסיפור-אהבה נוגע-ללב

עמל רב על הארץ כדי להפגיש אותנו. אינני יודע אם זו היתה אהבה ממבט ראשון, אולם מוזן שהיכרותי את רחל לא היה עוד אדם שרציתי כל כך ל- הימצא איתו ולחלוק עימו שימחה וצער. סיפורי מעללי האהבים של משה דיין באותה תקופה היו נחלת הארץ כולה. גם רחל ידעה עליהם. חיזורים דינאיים סיפור-סיים התערבבו עם סיפורי רכילות עסי-סיים ועם אגדות של חדר-מיטות. מדי פעם יכלו ישראלים מעריצים לראות את דיין, לבוש במדי הרמטכ"ל, יושב ב- מיסעדה עם אשה או נערה וכל כולו אר-

יחד עם בתם יעל, היו בטיול משפחתי באיטליה. לפתע הגיעה שיחת טלפון ל- דיין מדויד בן-גוריון. בן-גוריון הורה לו לעלות למטוס הראשון ולחזור ארצה. רות ויעל נשארו ברומא, ודיין עלה ל- מטוס. באותו בוקר התעוררה רחל רבינוביץ בבית-המלון שבו היא שהתה ברומא. רחל היתה בטיול באיטליה, שהיה אמור להסתיים רק כעבור כמה ימים. לחברור תיה היא סיפרה שנים רבות אחר-כך: „אני לא יודעת מה קרה לי באותו בוקר. הרגשתי שאני מוכרחה לחזור באותו יום.“

משה ורחל בחתונתם בכת-ים להיות תמיד ביחד

משה ורחל ביפאן (1975)

משה ורות בנהלל (1945)

„כולם מדברים על כך“

למחרת הטיסה טילפן דיין למקום עבודתו של רחל. הם קבעו להיפגש עוד באותו יום. בשבועות הקרובים הם נפגשו כמה פעמים בשבוע, כשרק תפקידיו של דיין או עבודתה של רחל הפרידו ביניהם. השמועה הגיעה אל כל בית בירושלים ואחר כך אל כל בית בישראל: למשה דיין יש רומן חדש. איש לא התייחס ל"קשר בינו ובין רחל ברצינות יתרה. גם הדינולוגים, וכבר אז היו כאלה, היו מוכים גים להמר על תאריך סיום הרומן. הר עובדה שדיין המשיך במה שבנו אודי מכנה „ההשתובבות שלו“ והמשיך ל"חזר אחרי נשים אחרות, אף היא תרמה לחוסר האמון ברצינות של הרומן. תדירות הפגישות של דיין עם רחל גברה. הם ניסו למצוא כל דקה פנויה להתראות זה עם זה. לבעלה של רחל נודע הדבר עוד בשלביה הראשונים של ההיכרות. אחד הסיפורים הידועים בירושלים מספר, שפינחס רבינוביץ נכנס פעם לביתו ומצא על קולב בחדר הכניסה בטל-דרס צבאי ועליו דרגות רבי-אלוף. הוא יצא על בהונותיו מהחדר כשבירד הבטלדרס ומיהר לעבר ביתו של דויד בן-גוריון. הוא הציג את הבטלדרס בפני בן-גוריון כראיה לרמתו המוסרית של הרמטכ"ל שלו. הסיפור אמנם „הודבק“ לפינחס רבינוביץ, ובשלבים מאוחרים יותר הוצמד גם לבעליהם של נשים אחרות שלהן היה רומן עם משה דיין. ככל הנראה הוא מאותם הסיפורים המשעשעים, אך הלא-נכונים.

לרות דיין נודע על פרשת האהבה של בעלה רק שנה אחרי שהוא התחיל. היה זה אחרי מיבצע סיני. רות היתה אז אשתו של הגנרל המפורסם ביותר ב-

ששיתתה את משה דיין

אחד מהם לא היה משה דיין. משה דיין היה יותר מדי בשביל חייהנישואין שלו. שלוש שנים אחרי שרחל ומשה דיין נפגשו בטיסה מרומא לתל-אביב, התגרשו רחל ופינחס רבינוביץ. 15 שנה אחרי כך, כשמשה נשא את רחל לאשה, בביתו של הרב מרדכי פירון בבתיים, חזרה פרשת הגירושין של רחל וצפה על-פני השטח כשהיא מאיימת על משה ורחל. בגט הר כריתות של רחל מפינחס נכתב: „אסורה לבעלה ולבועלה“, כששמו של משה דיין צויין בו.

במשך שנים התחלקו ידידי בני הזוג לשני מחנות: לאותם שחשבו שרבינוביץ הוא שהלשין לפני הרבנים על יחסיו של משה דיין עם אשתו, ולאותם שחשבו ש"רות דיין היא שהלשינה לרבנים על יחסים אלה וגרמה לכך שרחל תהיה אסור רה על משה דיין. האמת היתה אחרת. כשר התגרשה רחל רבינוביץ היתה יעל, בתם הבכירה של רות ומשה. בת 20. כשנודע ליעל ולרות שרחל רבינוביץ עומדת ל"התגרש, הבטיחה יעל לאמה: „אל תדאגי, אבא אף פעם לא יתחתן איתה.“ משה דיין מעולם לא ביקש גט מרות. הוא המשיך להיפגש עם רחל, כאילו זה דבר מובן מאליה. מהבית בצהלה הוא היה מנהל איתה שירותי טלפון ארוכות וככל שהזמן עבר, הן הפכו רומנטיות. לדיין לא היה איכפת כלל שרות נמצאת בבית בעת שהוא משוחח עם רחל. והוא מעולם לא טרח להגמיק את קולו או לסגור את הדלת מאחוריו בעת השיחה. בעליכורחה הפכה רות עדה להתלקחות הרומן הגדול של בעלה.

שמונה שנים אחרי פגישתם הראשונה של רחל ומשה, איים משבר ראשון על סיפור האהבה שלהם. צעירה בשם הדסה מור פירסמה רומן אוטוביוגרפי, שמסוהה היה שקוף כנייר. היא סיפרה בו על רומן בינה ובין מצביא לוחם בעל יד אחת. בנינוער בלעו את הספר ברעבנות ו"העתונים היו מלאים בכתבות עליו, כשר המסוהה הדק של הלוחם בעל היד האחת הופך במאמרי העתונים שקוף עוד יותר. הרומן בין משה דיין והדסה מור החל זמן רב לפני שרחל פגשה בדיין. הדסה פגשה את דיין עוד בנהלל. היא נישאה כמה חודשים לפני הפגישתה לאחד מחבי ריו הטובים של דיין, קצין-צבא ממערבי דיין. כשעזבה הדסה מור את בעלה ביגלל (המשך בעמוד 72)

נכון? שאל אותי בעומדי ממש על הר סף, „בבקשה, יש לי שאלה.“ „אני מצטערת, אינני מבינה דבר ב"פוליטיקה. סלח לי אבל יש לי פגישה במלון.“

העתונאי לא הרפה. „אבל זו שאלה אישית, גברת דיין. כולם מדברים על כך במלון. כולם ממתינים למילה האחרונה. והייתי רוצה להיות הראשון לשמוע אור תה.“

„אריק, נשמע.“ השבתי ברוח טובה. „הייתי רוצה להיות הראשון היודע על גירושיו“, אמר העתונאי.

„אולי אתה מחליף אותי עם מישחי אחרת? מוטב שאחזור הביתה ואשאל את בעלי. התקשר אלי מחר, עכשיו אין לי שמץ של מושג על מה אתה מדבר.“ בשבתי בבאר של המלון עם ידיד, הזכרתי את שאלתו של העתונאי. „את רוצה לומר לי שאינך יודעת עליה?“ שאל אותי הידיד בתימהון.

כל ישראלי בירדעת ידע שמשה מנהל חיים משלו, ומכיוון שהכל ידעו הניחו זאת כמוכן מאלין שגם אני יודעת. ידעתי שלמשה יש קסם בלתי-רגיל לגבי נשים, ולעיתים קרובות קינאתי בהן.

עד כאן סיפור המעשה. מפיה של רות דיין.

רות חזרה הביתה כדי לברר את הדבר עם משה. דיין הופעת בכנות, כשהת ברר לו שרות שמעה על הרומן שלו עם רחל לראשונה באותו יום. תגובתו באר תה שיחה היתה, כפי שהיא היתה במשך 16 השנים הנוספות שהמשיך להיות נשוי לרות: „אני כזה.“

„אבא לא“

יתחתן איתה!“

רחל לא יכלה לומר לבעלה „אני כזאת.“ יתכן שרחל, הרומנטית יותר מדיין, רצתה להתגרש אחרי שפגשה את דיין. „עוד בפעם הראשונה שנפגשנו ידעתי שאהיה שלו“, היא סיפרה שנים אחרי כך. „לא ידעתי אם אהיה נשואה לו. אף פעם לא דיברתי איתו על גירושין מאשתו, אבל ידעתי שנהיה ביחד.“ יתכן והיה זה דווקא עור-הדין בעל סיגנון המחשבה ההגיוני, שהחליט לשים קץ לחייהנישואין שלו ושל אשתו. רבינוביץ ידע שמדי פעם נפגשת רחל עם גברים אחרים, אבל אף

את החולצה. אני לא נוהגת לקנות בגדים כתרופה או כביטוי לרגש מסויים. אך היום הזה לא היה ככל הימים והכל נראה בהיר ומבטיח.

נועדה לי פגישה עם נציגי משרד האוצר לדיון בתקציב הבא של ממשלת הפגישה היתה במלון דן. בעודי נחפזת במדרגות הכניסה אל המלון ניגש אלי עיתונאי איטלקי. „את היא הגברת דיין,

עולם, מנצחה המהולל של מילחמת-סיני. היא היתה אז בשלבים הראשונים של הקמת מיפעל חייה. משכית. רות נגעה בגיפ המפורסם שלה ברחוב הירקון ב"תל-אביב, מול מלון דן.“

סיפרה רות דיין:

תוך כדי נסיעה הבחנתי בחולצה באחד מחלונות הראווה. ציבעה היה כתום בהיר. החנתי את הגיפ, נכנסתי לחנות וקניתי

משה ורחל בבית בצהלה (עם הנכד גלי) התחשבות מפתיעה

ספורט

כדורסל

מאפייה ומסריח הדג?

בעשר השנים האחרונות שימש זוהר כמאמן ומנהל קבוצות בארץ צוהר הברית, ועיקר תפקידו היה בהכנת שחקנים ושילובם בקבוצה הטובה בעולם — ה"נב"א".

כשביקרה ה"נב"א בארץ, בי קיץ האחרון, למישחקי-ראווה מול כוכבי הכדורסל הישראלי, הבחין ג'וליוס ("דוקטור ג'יי") הרווינג בישראלי שהיה מוכר לו ושישב בקהל. הוא פנה אליו בשימחה ו"שוחח עימו ארוכות".

המכר הישראלי היה אילן זוהר. עסקני הספורט המקומיים הביטו במחזה בפליאה. לרגע אחד על-תה קרנו של אילן זוהר בעיניהם פלאים.

אך כשבא אילן והציע את עצמו לשירות אגודת נעוריו, לא עזר לו נסיונו הרב. מה שטוב ל"נב"א, אינו טוב מספיק, כנראה, ל"הפועל תל-אביב".

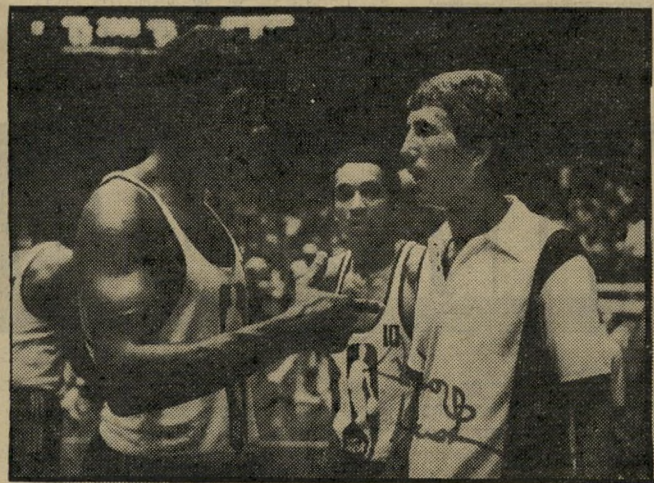
"מי זה בכלל אילן זוהר?" שאל אותו חברי-הכנסת דב בן-מאיר, מזכיר מועצת פועלי תל-אביב. יפו ומחוזיק בתיק הפועל. "אני בכלל לא מעוניין לדבר איתך,"

ידיעות ספורט בכלי-התיקשורת מושפעות, לעיתים קרובות, מידי סיו האישיים של הכתב בעלי הידיעה עם מנהלי האגודה שעליה הוא מדווח.

לאגודות-הספורט, המתנהלות כ"עסק פרטי — שבו המוניטין ויח"ס-הציבור הטובים חשובים לא פחות מהישגים מיקצועיים — שיטות משלהן למנוע פירסומים שאינם נוחים להן.

"אל תעזו לפתוח את הפה!" היתרו עסקני קבוצת הכדורסל הפועל תל-אביב בשחקן העבר, אילן זוהר, שביקש לכנס מסיבת עיתונאים ולהצביע על ליקויים ב"ניהול הקבוצה, הבוץ שתדביק בנו ידבק כך חזרה!"

מה שטוב ל"נב"א-אי", אילן לא נכנע. הוא זימן לביתו, ביום הראשון השבוע, עיתונאי ספורט. הוא רצה לספר להם שהעסקנים מנעו את שובו לקבוצה, אחרי ש"צבר נסיון מיקצועי רב בארצות-

כדורסלן זוהר וד"ר ג'יי (עם חתימתו) מה שטוב ל"נב"א אינו טוב דיו להפועל

אמר לו אייבי אפשטיין, מזכיר הפועל ממרום מושבו בבית-ברנר. "את הכישלונות של הפועל תל-אביב, למרות הפוטנציאל של שחקני הקבוצה, אפשר להסביר רק על-ידי הניהול המיקצועי הכושל של הפוליטיקאים." טען זוהר. "הדג מסריח מהראש, מהעסקנים, ולא מהשחקנים. הבעיה העיקרית היא שבקבוצה משחקים שחקנים שיש להם ידע מיקצועי העולה על זה של מנהליה. בעיה אחרת היא חוסר-הביטחון שמשרה ההנהלה, דבר שיוצר אווירה גרועה בקרב השחקנים."

הפוליטיקאים המנהלים את ה"פועל תל-אביב לא עמדו, עד כה, לפני האשמות כה ישירות. הם מעולם לא נדרשו לענות מדוע קבוצתם, שתקציבה — כמאה מיליון לירות בעונה — משולם ממיס חברי ההסתדרות, אינה מצליחה להגיע להישגים דוגמת המתחרה, מכבי תל-אביב.

האם האבן שהטיל אילן זוהר בחלונות בית-ברנר תשבור את מסך השתיקה ותפתח את המתרס בהנהלת הפועל לדיון ציבורי?

כדורגל

דרייפוס -

דובר ועד חסר-יב

"כשהדגל הלאומי מתנוסס מ"מעל, וברמקולים של המיגרש

התיאטרון הלאומי

ה ב י מ ה

מארח את תערוכתה של הציירת

רחל טימור

"תל-אביב — נוסטלגיה בפנטסיה"

הפתיחה בשבת 21.11.81
בין השעות 11.00 — 14.00
17.00 — 19.00

פתוח כל יום בין השעות 17.00 — 20.00

התערוכה תינעל ב-3.12.81

תן טרמפ לחייל

לוחות פלסטיים
לאופסט משי דקורציה גרפיקה
שלוט + חריטה, פרסום,
תערוכות וקשטים, לתעשיית
משחקים, ואקום, הלחמה
אריזה ומדבקות.
רבי טרידינג
טל. 822926, 827315

עם "מסע" לעולם מופלא

22 יום

הטיול הגדול בדרום אפריקה

כולל: קייפטאון, גרדן רוט, יוהנסבורג, סן סייטי, דרבן ועוד...

מועדי יציאה: 9.2.82

16 יום

"ספארי באפריקה" (SAFARI IN AFRICA)

תאריכי יציאה: 16.12.81

6.1.82

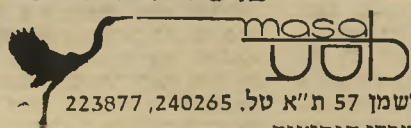
13.1.82

3.2.82

17.2.82

הטיולים מנוהלים ע"י צוות מדריכי "מסע" המכירים היטב את אפריקה.

ההצעות כוללות כלכלה מלאה ורכב ספארי צמוד, כרטיס והרשמה:

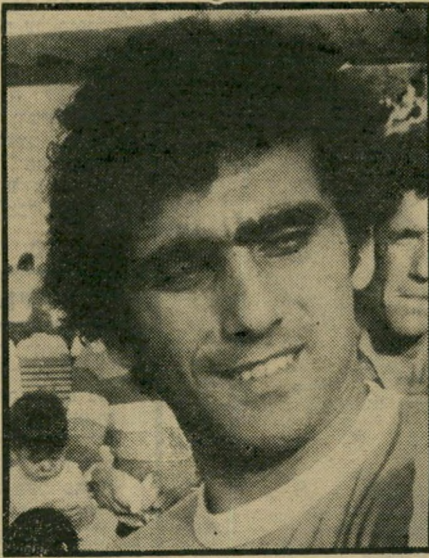

רח' פרישמן 57 ת"א טל. 223877, 240265
ובכל משרדי הנסיעות

פתיחת "מרכז אסם" החדש בפתח-תקווה

דמתי פותח מאפיית פיתות

קפטן דמתי (בנמל-התעופה) פתיחה גרועה כאיש-עסקים

אחר הציע סכום גבוה יותר, וחתם תחתיו על ה"חוזה". החלוצ המבקיע במיגרשים, שהתגלה כאיש-עסקים רשולן ובלתי זריז, לא אמר נושא. את מאפיית-הפיתות, כך הבטיח, יפתח במקום אחר.

גידעון דמתי, הכוכב הייצוגי של קבוצת שימשון, קבע לעצמו מקום בטוח בנבחרת ישראל בכדורגל. לא היה מישחק אחד של הנבחרת שבו לא שותף דמתי בהרכב הפותח. הוא השחקן המקובל ביותר על המאמן ג'ק מנסל, ואף משמש כקפטן הנבחרת-הלאומית. אגודות כדורגל בארץ ביקשו לרכוש אותו בכל מחיר. הן הבטיחו תמורתן לאגודת שימשון סכומי כסף הנחשבים מקסימאליים בשוק הכדורגל הישראלי. דמתי עצמו היה מוכן לעזוב את הקבוצה שבה גדל, ורק הצעה לשחק בקבוצת כדורגל אירופית היתה יכולה לנתק אותו מהתחייבות סנטימנטלית לקבוצת נעוריו. אוהדים רבים הטילו ספק ביכולת קבוצת שימ-שון, שקופתה דלה, לשלם שכר הגון לשחקן כמו דמתי, שהוא פאר האגודה. אך מנהלי הקבוצה הודו שגידעון דמתי זוכה לתשלום נכבד מהאגודה, בעוד ששאר השחקנים מקבלים שכר נמוך ביותר. במיסגרת ההטבות הכלכליות שמרעיפה אגודת שימשון על דמתי, היא הבטיחה לממן עבורו שכירת בית-אוכל. בשבוע שעבר הוא עמד לרכוש את הזכות לשכירת מיסעדת סקופ שברחוב יהודה המכבי בתל-אביב. דמתי התכוון לבנות במקום מאפיית-פיתות. ה"סכום שהציע דמתי לבעלי המקום היה שלושה מיליון לירות בתשלום ראשון, ומאיתים אלף לירות מדי חודש כדמי-שכירות. בשעה שדמתי ישב במקום והתדיין עם בעלי-המיסעדה על תנאי-החוזה, נעצרה לפני הכניסה מכונית אמריקאית. דמתי הצטרף אל נהג המכונית, הודיע לבעלי העסק שברצונו לדחות את החתימה על החוזה ליום המחרת, והסתלק מהמקום. למחרת, כשחזר דמתי לסקופ, הסתבר לו שקונה

גד פרופר, ממנכ"ל "אוסם", מדריך את השר גידעון פת, בפתיחת "מרכז אסם" החדש בפתח-תקווה.

לוחות פלסטיים

שוטף מהמלאי, גליונות, פילמים במידות עוביים, צבעים ודוגמאות שונות, קשיחים או רכים (כולל כסף וזהב) עם או בלי דבק, וכן פלטות רופקס טל. 822926, 827315 רבי טרידינג

תן טרמפ לחייל

מאת
ד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

חדש בארה"ב

"נ'ב" - שרותי פרסום והדפסה

- כל שרותי סדר-צילום (עברית-אנגלית).
- בצוע מידי של עבודות דפוס בטיב מעולה.
- מבצעי פרסום והפצה.
- מחירים מיוחדים לבעל העסק הישראלי.
- למידע נוסף טלפון 3371-847(212) ניריורק

וידאו סרט

הסרת ארועים בוידאו!
צילום חתונות, בר מצווה וארועים מיוחדים
סרט בן 3 שעות: \$299 כולל מע"מ וקסט
רח' חזנבאום 5, ת"א, טל. 296662

האחרונה למישחק מול מכבי תל-אביב בביטחון וציפוי לניצחון. כך גם העריכו הצופים במיגרש בלומ-פילד בשבת האחרונה, כשציפו מאבי כהן, מבני טבק, מדני נוי-מן, ממש שווייצר ומהשוער בוגי גינזבורג שיפגינו מישחק ברמה גבוהה ושישיגו יתרון בולט. המישחק הסתיים, אומנם, בתור צאת תיקו, אך שחקני מכבי-חיפה היו אלה שגנבו את ההצגה מאבי ("האנגלי") כהן ומקבוצתו.

ממן לא הפגין בשנה שעברה יכולת מרשימה, אך אגודתו המ-שיכה לתת בו אמון. עסקני האגר-דה קבעו השבוע בשביעות-רצון: "ידענו שהוא עוד ידבר, והנה, בי-שבת, שמעה אותו כל בלומפילד". בתום המישחק גישא הכוכב על כפיים, והאוהדים המשולהבים ליוו אותו בקריאת: "מרדונה, מרד-נה!" - על-שם הכוכב הארגנ-טיני, דיגה מרדונה.

השחקן התייתם בגיל צעיר מ-שני הוריו, ונשא על שיכמו את עול הטיפול באחיו. אגודת מכבי תומכת בו עד היום ומשמשת לו כמישפחה. הקבלן זכריה דרוקר, פטרו הקבוצה, מעסיק אותו בחב-רתו ומאפשר לו להתאמן בשעות העבודה המקובלות.

לפני שעזבו השחקנים את ה-איצטדיון מיהר ממן ללחוץ את ידו של אבי כהן, שטפח לו על שיכמו בלבביות. ממן, המשחק כמיליון וחצי לירות בעונה, זכה במילות הערכה על מישחקו מפי איש ששת המיליונים, כהן.

פידיון קל. שחקני כדורגל אח-רים, אמרו ששכרו של כהן, שחתם השבוע על חוזה לשתי עונות - סך הכל 12 מיליון לירות - אינו גבוה מדי. לדעתם, על אף הצל-חותיו הבלתי-מרשימות בליגה ה-אנגלית, צבר כהן בשנתיים האח-רונות מוניטין רב. שמו בלבד מושך אלפים למיגרשי הכדורגל, דבר המכניס סכומים בלתי-מבוט-לים לקופת הקבוצה. אגודתו תפ-דה, בוודאי, בקלות את שכרו של "האנגלי" דרך קופות המיגרשים.

השאלה, שהתשובה עליה תינתן רק בעתיד, היא, האם אבי כהן אכן יהיה ציפור (בגרמנית: מטאטא), כלשון האוהדים - ולא יאכזב אותם?

מי טורק שהתבלט בין העומדים בראש המאבק, לפני הבאים ל-תפילת-המחאה, שנערכה במיסגד לפני שבועיים, הוא התגלה כרוח-החיה, שמר על הסדר במקום ו-אירגן את ההתרחמה, שהכניסה ל-קופת הוועד שני מיליון לירות (ראה: מה הם אומרים). אין ספק שהפופולאריות שלו בין אוהדי ה-כדורגל היהודים היא נכס שלא יסולא בפז לערביי עיר.

דרייפוס אינו יודע, עדיין, מה יהיה עליו לעשות, בדיוק, בתפ-

כדורגלן כהן - והאיש השווה שישה מיליונים

קיד הדובר, הוא סבור שפנייתו לדעת-הקהל היהודית תוכל לסייע לעניינה של הקהילה הפואית, ש-מאבקה לשיקום מיסגד חסן-ב-הינה רק סמל לבעיותיה.

"אני מוכן להצטרף למאבק לא רק בגלל הידידות שלי עם ג'ימי, הסביר דרייפוס. "המגיע שלי להצטרף אליהם נובע מההכרה של הבעיות המיוחדות של מיעוט זה, החי בתוכנו."

לכל שחקן יש מחיר

ברוך ממן (26), וחבריו בקבוצת הכדורגל מכבי-חיפה עלו בשבת

מושמע ההימנון, כולם רוצים גי-צחון, אמר נימרוד דרייפוס, קפ-טן קבוצת הכדורגל הפועל תל-אביב, שלא שותף במישחק מול נבחרת פורטוגל. הוא סירב לער-ער על החלטת המאמן הלאומי, ג'ק מנסל, והסביר זאת במניעים פאטריסטיים.

לא רק ידידות. השבוע הסי-כים דרייפוס, יליד קיבוץ גיבעתי-חיים, לשמש דובר הוועד למען מיסגד חסן-ב. מה הביא את ה-כדורגלן המוכשר להצטרף למא-בקם של ערביי-יפו?

האיש ששיכנע את דרייפוס לק-חת חלק בפעולה הציבורית הוא ידידו האישי, כוכב הפועל תל-אביב, ריפעת ("ג'ימי") טורק. ה-שחקן שחום העור, העונד עגיל זהב באוזנו השמאלית, פעל כבר זמן רב בקהילה המוסלמית ביפו. הוא לוקח חלק ביוזמה לשיפור

כדורגלן ממן איש המיליון וחצי -

רמת בתי-הספר הערביים ביפו ו-משמש, בהתנדבות, כמדריך-ספורט במועדון-הנוער שבעיר.

כשהתעוררה הסערה מסביב ל-מיסגד חסן-ב, היה זה שוב גי-

משה ויעל (1967)
„אבא אף פעם לא יחתן איתה“

לצה"ל, הרב מרדכי פירון, שהתעלם מ־האיסור בגט שקבע שרחל אסורה לבעלה ולבועלה. אחרי הטקס טילפנה רחל ל־שתי בנותיה ובישרה להן שמשה דיין הפך אביהן החורג, ודיין טילפן לאורי בנהלל. את נישואיהם הם חגגו ליד שול־חן לשניים במסעדה האהובה עליהם.

ניצחון על

יוס־הכיפורים

בשנות נישואיהם היה דיין לאחר־הוא היה עיון יותר, מבין ומתחשב, פחות נחרץ ביחסיו לאנשים הסובבים אותו לגיש. דיין החל מקפיד על לבושו, קולו והתנהגותו התרככו. האיש, שקשה היה לדעת מי רדף אחרי מי — הסערות אחריו או הוא אחריהן — אהב יותר מכל דבר אחר את בילוי הערב השקט במחיצתה של רחל בבית בצלה, שהפך נווה של ממש.

כמה חודשים אחרי הנישואין פרצה מלחמת יוס־הכיפורים. המלחמה ניפצה את האגדה ששמה משה דיין, הרסה את מידה רבה את דיין עצמו, עימעמה את הכאריזמה שלו וחסלה את עתידן הר-פוליטי. אך אסון יוס־הכיפורים האישי של משה דיין לא פגע במאוס באהבתם של משה ורחל דיין — אולי אפילו חינק אותה.

רחל התגלתה כרעיה למופת, כפי שאהבה מתגלית רק בעת אסון. האשה שבמשך 18 שנה היתה אהובתו של האיש המפורסם ביותר בעולם, פילגש של אגדה, מצאה עצמה, שבועות ספורים אחרי שהגיע אל חלום חייה, עומדת יחד עימו מול יריקות הבת. היא ניצבה לצידו מול קריאות „רוצח“ מפיהם של הורים שכו־לים זועמים שהפגינו מול הבית בצלה, ניצבה נגד השמיחה־לאיד של אנשי־ציבור ועיתונאים שצברו בתוכם ים של קינאה במשך שנות ההצלחה של דיין.

אך היא גם ניצבה לבדה מול הכיר־סום הפנימי של בדיין הדועך, מול מחלת הסרטן שבה לקה, מול מכאובי התופת בעינו, שהיו מת־חלקו בשנים האחרונות, מול עיוורונו בחודשים האחרונים לחייו ומול הבדידות־מאונס, שלה הוא לא היה בגיל.

שמונה השנים האחרונות בחיי משה דיין היו, למרות כל אלה, שמונה השנים המאושרות בחייו. רחל דיין ניצחה את מלחמת יוס־הכיפורים, ניצחה את ההמון הזועם וגברה אף על מחלת הסרטן, הנשק היחיד שלה היה אהבתה העזה לבעלה, ויכולתה להעניק לדיין את הי־אושר הגדול ביותר שגבר יכול לזכות בו: הרשות לאהוב.

לא הסגירה את ההתרגשות שהיתה בתוכו, התרגשות שאותה הירבה לתאר אחר־כך. הוא ענה לרות: „בסדר“, מיהר אל הטל־פון והזמין אל הדירה את ידידו, עורך־הדין יוסי צ'חנובר, שניסח את הסכם הגירושין בינו ובין אשתו.

גם כאן גילתה לפתע רות אדם אחר, משה דיין היה ידוע כקמצן חולני, מי שאוהב כסף ואינו מוכן לחלקו אפילו עם הקרובים לו ביותר. רות גילתה משה דיין שהבין את מצבה ואת קשייה. הוא הסכים לכל שדרשה, ורצה לתת לה גם את הי־בית בצלה, רות ויתרה עליו. „לא הייתי יכולה להמשיך ולהתגורר בבית הזה אחרי הגירושין“, היא הסבירה, וקיבלה תחת הבית כסף שהספיק לה לבנות בית בהרצ־ליהפיתות, ליד בית הוריה.

הגט נערך בתוך ימים ספורים בביתו של הרב גורן בתל־אביב. את הערב ש־אחרי הגירושין שלו בילה משה דיין עם רחל, באותו ערב הם לא שוחחו על תוכ־ניותיהם לעתיד.

במשך שנה וחצי חי רחל ומשה כבעל ואשה לכל דבר, אך רק בשעות היום. רחל היתה מגיעה בשעת בוקר מוקדמת לבית שבצלה, מכינה לדיין ארוחת־בוקר ויוצאת איתו לעבודה: דיין למישרד ה־בטחון בקרייה והיא למישרד השקט־בי־יפו, שם עבדה במחלקת יחסי־הציבור. בי־שעות הצהריים הם היו נפגשים במסעדה בתל־אביב ואחר הצהריים היתה רחל חור־רת לבית שבצלה וממתניה למשה. אם לא היו לדיין עיסוקים אחרים, היו הער־בים קודש לפולחן של „להיות ביחד“.

אולם רחל אף פעם לא נשארה ללון בדירה שבצלה. בשעת לילה מאוחרת היא נהגה להיכנס למכוניתה הקטנה ו־חזרה לדירתה שבתל־אביב, עד למחרת בבוקר.

רחל התנהגה כך כדי שלא להרוס את יחסיו של משה עם שלושת ילדיו. אחרי הגט פרץ ריב בין משה ואסי, אורי, הי־יחיד מבני דיין שהיה נטול „תסביך דיין“, התייחס לפרשת גירושי הוריו והרומן של אביו עם רחל ב„הומור ובקלות שירשתי מאבא וקמדי עזרו לו ולי לצאת מהבוי“. לגבי יעל היתה הבעיה מסוכנת עוד יו־תר, יעל העריצה את אביה ובוזה לאמה מאז היתה ילדה קטנה. היא היתה היחידה שהתקרבה לרחל, וניסתה להעמיק את קירבתה עם אביה דרך אמה החורגת. לי־דיין לא היה מובן כלל מדוע יש חשיבות, לגבי הנשקים שלו עם בניו, לשאלה אם רחל נשארת ללון בבית או לא. רחל היתה רגישה יותר, המשיכה לעמוד ב־סירובה.

שנה וחצי אחרי גירושו, בטקס צנוע הוא נשא את רחל לאשה. טקס הנישואין נערך בתלים, בדירתו של הרב הראשי

לבוא ולשבת ליד אסי, אורי ויעל, ואפילו ליד רות. אולם רחל נמנעה במשך כל שנות הרומן שלה עם דיין מלהגיע לידי עימות עם בני־מישפחתו. היא מעולם לא פגשה פנים־אל־פנים את רות או את בניו, אם כי ידעה שהם יודעים על סיפור האהבה שלה עם אביהם.

בשעת לילה מאוחרת, כשרות התעייפה ועזבה את בית־החולים וגסעה לצלה, היתה מופיעה רחל. הרופאים, שטיפלו אז בדיין, טוענים עד היום שעצם בואה, מגע ידה על מיצחו והשיחות החרישיות שהם ערכו לתוך הלילה ריפאו את דיין, שחיוו היו אז בסכנה, יותר מכל תרופה.

פרשת

אלישבע

פרשה נוספת שהכאיבה יותר מ־איימה על הרומן, היתה פרשת אליש־בע ציוס. דיין הסתבך בהרפתקה עם נע־רה שפנתה אליו בבקשה שיעזור לאחיה שהסתבך בפלילים בעודו חייל בצבא. היה זה אחרי שנים, שבהן הדחים דיין את הכל בנאמנותו לרחל. יעל הגדירה פעם פרשה זו כ„התחלקות אומללה של אבא“. הפר־שה היתה מכאיבה במיוחד לאור העובדה, שאלישבע היתה צעירה שהיתה רחוקה

(המש׳ מעמוד 69)
דיין, שיגר הבעל מיכתב לבן־גוריון, ובו גולל את כאבו על בגידת החבר והמפקד, יותר משעל בגידת הרעיה. הבעל הנבגד הזכיר, כמוכן, את פרשת דויד ובתי־שבע, כי דיין נפטר ממנו עלידי שליחתו לחוץ־משה ורחל עברו את משבר הספר הי־סנסציוני. נראה היה שהעובדה שרחל התגברה על „הבושה“ שנגרמה לה, הפכה אותה, בעיני משה, לנאהבת יותר ואולי לראויה לו יותר, מדי־פעם היו פורצות מריבות נוספות בין בני־הזוג בשל שמו־עות שהגיעו לרחל על בגידות משה בה. רות דיין צותתה בעליכורחה כמה פעמים לשיחות שבין משה ורחל, שבהן היתה רחל מתלוננת על בגידותיו, ודיין היה מכחיש אותן וטוען שהן שמועות. יתכן שרק באותם רגעים הבינה רות שבעלה מאוהב ברחל: בפניה הוא אף פעם לא טרח להכחיש את בגידותיו.

„קטפתי פרחים

להביא לרחל“

בגישותיהם של השניים הפכו גלוי־יות יותר דיותר. הם נהגו לבלות בבת־מלון ובמסעדות פאר, והופיעו לעיתים ב־אירועים ציבוריים כיוחד. ידיד־מישפחה

רחל ויעל (1981)
הפכו ירידות

מלהיות נאה, חסרת השכלה והמונית בי־התנהגותה. רות סיכמה אחרי שנים פ־שה זו: „אפשר שהכל היה קל יותר אילו בחר לו בעלי נשים יפות, מקסימות ו־נחשקות“.

נראה שדיין התעשת במהירות מפרשת אלישבע, למרות שהיא זכתה בכותרות ענק בעתונות הישראלית והזרה. במידה רבה היו אלה אלישבע ואמה, רודפות הי־פירסום והבצע, שהפכו את ההרפתקה ל־פרשה בינלאומית. דיין ניסה לנתק את קשריו עם אלישבע אחרי תקופה קצרה, וכשלא הצליח, נהג לנתק את שיחת הטל־פון בכל פעם שגילה שאלישבע נמצאת מעברו השני של הקו.

סיפרה רות דיין: „זמן לא רב לפני גירושני התקשרה אלי בטלפון נערה היסטרית שדרשה לדעת מדוע ניתק בעלי את שיחת הטלפון עימה. אמרתי לה ש־באמת אין לי מושג מדוע עשה דבר כזה והצעתי לה להתקשר למישרד. הנערה התעקשה להיפגש איתי מייד, שכן עמדה לפני התמוטטות עצבים: „הבעל שלך בוגד בי עם אשה אחרת! צרחת“.

האשה האחרת היתה רחל. רחל הצלי־חה להתגבר גם על משבר זה ביחסיה עם דיין. חושי האשה האהובה אמרו לה שאכן היתה זו התחלקות חד־פעמית, וכי דיין מעולם לא יבגוד בה עוד. העתיד הוכיח שחושיה לא הטעו אותה.

לעולם לא

בלילה

בשנת 1971 דרשה לפתע רות דיין גט מבעלה. לא היתה לכך שום סיבה נראית לעין. נראה שרות לא יכלה לסבול את מראה בעלה המשתנה אל מול עיניה, הופך אדם טוב יותר ואנושי יותר וכל זה ביגלל אשה אחרת. תגובתו של דיין

הבחין בהם פעם במסעדת רונדו במלון דן כרמל בחיפה. הם ישבו זה מול זו ליד שולחן שבמרכזו נר, אחוז ידיים והתבוננו האחד בשניה בעיניים מאוהבות. לפתע קם משה דיין ממקומו, ניגש אל התזמורת ו־לבקש מנגני תזמורת לנגן נעימה רומנטית לאשה שבחברתו. היה זה משה דיין מאוהב, לא אחת היתה רות עוברת, לעיתים במכוניתה ולעיתים בגל, ליד אחד הי־בתים ברחוב בצפון תל־אביב. באותו רחוב היתה הדירה ששכר משה דיין עבור רחל. היו לו שם בגדים שרחל קנתה לו, כל־ירחצה ואפילו קו טלפון מיבצעי ש־הצבא החקין. על המידרכה שליד הבית היתה רות מבחינה בשתי מכוניות השרד ובשומרי הראש הממתנים למטה. באחד הימים היא אמרה לבעלה: „אתה יכול ללכת אליה, אבל מדוע עם שומרי הי־ראש?“ דיין השיב בתמיחה: „את יודעת שלא אני החלטתי שיהיו לי שומרי ראש“. על העובדה שהוא מתגורר חלקית אצל רחל הוא לא הגיב, לגביו היה זה ברור מאליו, שהוא רוצה להיות עם האשה שהוא אוהב.

בצורה הטבעית ביותר הוא נהג לדבר עם מכריו על רחל. הוא מעולם לא הגדיר את מעמדה ולא טרח להסביר לאיש את מהות יחסיהם. אבל פעמים רבות הזכיר את שמה, כאילו הכל צריכים לדעת שהיא אוהבת.

בהיפצע משה דיין, כשתל התמוטט עליו וקבר אותו תחתיו, חזר הרומן שלו עם רחל להיות מיסטריו, דומה לאהבתו של גימנוסטיים. חדרו של דיין היה מלא באורחים, שלושת בניו ביקרוהו כמה פעמים ביום ורות ניצבה ליד מיטתו ב־משך היום כולו. משה רצה ברחל. מבחינתו היא יכלה

בין ישראל ומצרים בימי גולדה מאיר:

הדבר אינו חד, כמובן, על חזית הסורב הישראלית, אשר בראשה עומדים מנחם בגין, שימקין פרס ויצחק רבין, והמשתרעת עתה מן האגף הקיצוני של גושיאמונים וי עד המערך — עם או בלי מפ"ם.

בראשית 1971, זמן קצר אחרי שהגיע לשלטון, הודיע הנשיא אנוור אל-סאדאת לשליח האו"ם על נכונותו לעשות שלום עם ישראל, תמורת נסיגתה של ישראל לגבול הבינלאומי. תחת לברך על כך, ולוא על-תנאי, שפכה גולדה מאיר קיתון של גידופים על אל-סאדאת, ומנחם בגין עוד עלה עליה. התוצאה הייתה מלחמת יום הכיפורים, שבה נהרגו אלפים רבים משני הצדדים. באחור של שמונה שנים קיבלה ישראל את העקרונות שהעמיד אל-סאדאת מלכתחילה.

דבר רומה מאוד עקוב לקרות עתה בין ישראל והעולם הערבי כולו.

מהי התשובה

הסבירה?

התשובה הסבירה של כל ממשלה ישראלית לתוכנית האמיר פאהד היא בנוסח "כן... אבל..."

ממשלה נכונה, המעדיפה את ה"שום על פני הכיבוש", היתה מפרי סמת הודעה של ברכה על עצם נכונותה של סעודיה לזכות שום עם ישראל ולהנהיג את העולם ה"ערבי כדרך זו. היא היתה מציינת את העקרונות החיוניים של ה"תכנית (לפי גישתה של הממשלה), תוך שלילת החלקים שאינם מקובלים עליה. היא היתה מזמינה את סעודיה למשאומתן על בסיס זה.

לא כן צריכה להיות תגובתו של מחנה השלום הישראלי. הוא יכול לחייב את התוכנית כימעט בשלמותה, גם מבלי לקבל את כל פרטיה.

עיקרי התוכנית של האמיר פאהד תורמים את גישת מחנה השלום הישראלי, ובייחוד את תוכניתה המפורטת של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני משנת 1976. תוכנית זו מבוססת על הערי קרון שיש להסכים למימוש זכותו של העם הפלסטיני להגדרה עצמית, וביכללה הזכות למדינה לאומית משלו בגדה ו-ר בצדוה, לצד ישראל ותוך שלום עימה.

תוכנית פאהד היא, כמובן, עמדה ערבית התחלתית למיקוח. יש בה פגמים ברורים. למשל:

● הסעיף על זכותן של כל המדינות במרחב לקיום בשלום טעון פירוש והביר, הן איזכור מפורש של שם מדינת ישראל.

● צריך להיאמר במפורש כי המדינה הפלסטינית תקום על פי שאומתן שייר עם ישראל, ועל סמך חוזה רשמי עימה.

● דרוש ציון כי ירושלים המזרחית, אף אם תהפוך בירת המדינה הפלסטינית, תישאר מאוחדת עם ירושלים המערבית, בירת ישראל, במסגרת עירונית משותפת.

● הסעיף על זכות הפליטים הפלסטיניים לבחור בין שיבה לבין תשלום פיצויים טעון פירוש. כדי למנוע את הצפת ישראל בפליטים, שיקום הפליטים, בעזרת קרנות בינלאומיות ובשיתוף ישראל, צריך להתייבצע בעיקרו במדינה הפלסטינית.

● כמו השלום הישראלי-מצרי, צריך השלום הישראלי-פלסטיני והישראלי-ערבי לכלול סידורי ביטחון מתאימים, שימנעו סכנות קיום שני הצדדים, ובכללם סידורים לפירוש גרעיני.

כל גורם ישראלי החותר לשלום צריך לגלות את דעתו על תוכנית פאהד ברוח זו.

ראשי הממשלה, מפקד אצ"ל, ושר החוץ,

מפקדי לח"י, החליטו השבוע לכלול

ברשימת הנופלים במלחמות ישראל

את האיש שהוצא להורג על-ידי לח"י

היש את סמכותו וזהגיש את ה"עובדה כי החיים והמוות של פיקוד ריו הם ביד... לא אחת איים עליהם באקדחו כשהוא מסתובב בין שרי ניו מילים איומות: "אני אדפוק אותך כמו כדב". האיומים בוטאו בזהירות הרעת כשהיו על שיפתו תיו.

מי שהיה האחראי למיבצעים בלח"י, יעקב בנאי ("מול") כתב בספרו חייילים אלמונים:

בינתיים החריפו היחסים בין מיכאל (שמיר) ושאו (גילעד), אף כי שאול רכש לו מיספר הס"ר דים נלהבים ביותר מקרב האנשי שים שהעריצוהו על תכונות המנהיגות המוחלטת שבו, ועל עוז ריו חו, גברו הטרגיות על גסות רוחו ועל איומו המתמידים. נוספו פיי פור-יוועה על יחסו לבנות, עד אשר שחורין, שהיה מקשרו הי איש, לא יכול היה עוד לעמוד באווירה איומה זו ואיבד עצמו לי דעת. הוא השאיר אחריו פתק בזה השוין: "בתנועה כמו שהיא הי יום, אין לי מקום, וכלי התנועה אין ערך לחיי".

ילינמור טען בספרו שגילעדי תיכנן באותה תקופה לפגוע בראשי ההגנה והי

האנשים המעטים שהכירו את ה"פרשה נדהמו. לפני 38 שנים נורתה הירייה ששמה קץ לחייו של אחד ממנהיגי לח"י, אליהו גילעדי. היריה נורתה ללא שום ספק על-ידי אחד מחבריו בהנהגת האירגון. השבוע הוכנס שמו של גילעדי לרשימת הנופלים במלחמות ישראל. הי מחתרת טרפה את בנה, ועכשיו, כשראשיה הגיעו לשלטון, היא מטרת את שמו. פרשת גילעדי אירעה בימים הקשים של לח"י, ב-1943, אחרי שכימעט כל מנהיגי האירגון המחתרתי הקטן נתפסו ונכלדו במיוע והלח"י כימעט שפסק מלהתקיים. אליהו גילעדי, שעלה לארץ באמצע שנות השלושים והצטרף ללח"י ב-1940, היה גם הוא בין הכלואים. את אופיו ודעותיו של גילעדי מתאר ילינמור במילים הבאות:

גילעדי היה מהפכן מטיבעי. הוא לא קיבל מוסכמות כאילו הן מורכבות מאיזה, ולא נשמע לאותי ריטה. את היוזמתו המהפכנית פיר תח אל מעבר לגבול המפורד בין מהפכנות לניהוליות. כשאר אנשי המחתרת שקע בקריאת יצירי תיהם של המהפכנים הרוסיים כי מאה היע, בעיקר הס"ר (פוציא) ליסטיס-רובלוציונרים). אליהו גילעדי היה משוחרר מכדי דיעה קדו

ברור לחלוטין שיצחק שמיר, הוא ש"החליט על הוצאתו להורג של גילעדי, אולי בהתייעצות עם חברים בהנהגת לח"י. אך מי ביצע את ההוצאה להורג? יהושע כהן, איש שדה-בוקר, סירב לגלות זאת לכתב העולם הזה. איש לח"י אחר, בנימין גפנר, סירב גם הוא לומר מי ירה בגילעדי. ניסיון לדבר עם שריהחוק, יצחק שמיר, נעצר אצל דוברו. השר מסרב לדבר על הפרשה. רמזים לזהותו של האיש שביצע את גזריהדין עשויים להשתמע מן הקטע הבא בספרו של ילינמור:

פיימתי את השיחה עם מיכאל

מלי ההרג את

גילעדי?

(שמיר) בעניין זה (הכריחה מי מחנה המערך) באזהרה שהיתה גם בקשה: אף אם יעמוד גילעדי בהכחשתו בזמן הראשון, אין ספק בליבי שהוא ישתחרר מהפיקוח כ"אחד הימים. ביקשתי את מיכאל שיהיה ער לסכנה ויעמוד על הי מישמר. שיהיה הוא הראשון אשר ישלח ויפעיז את נישקו. באו ימים ומיכאל זכר.

חיזוק למה שעשוי להשתמע מקטע זה, נמצא בספרו של ברוך נאדל, פרשת הלווח יונתן. נאדל מכנה את ראשי הלח"י באותיות, וטוען כי את ההוצאה להורג ביצע אחד ממנהיגי הלח"י:

גם גימד לא היה כוגד ממש, אף כי יריבו התנועה ניסו לא פעם לתיאחו כפרשת הריגתו כדי לננה את המחתרת. גימד היה איש אירי גון גאונ, מתכנן מזהיר, מבריק במיבצעים ובכע חוש כימעט נכר אי זככי פעולותיהם של מתנגדים. חוש זה כימעט והצילו, כאשר ירה בו בית מכער לטבת השוחק, וי גימד עוד הספיק, למראה עיניו הלוהטת של תליין, להניח את ידו על האקדח שהיה צמוד תמיד לירכו, ולהרימו מתוך הנרתיק.

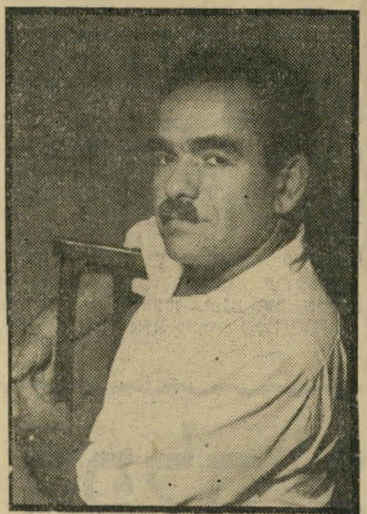
על-פי עדותו של נאדל נערכה ההוצאה להורג בנוכחות של אלף, הוא אלד-שייב, במרכז הלח"י. עדויות אחרות אומרות שההוצאה להורג בוצעה בחולות ראשוני לציון.

לפני הבחירות לכנסת הובטח לבניי מישפתו של גילעדי לשבץ את שמו איר רשימת הנופלים. עכשיו החליט שמיר גון ותיקי הלח"י לטהר את שמו של אליהו גילעדי.

אצ"ל ובראשי המפלגות ביישוב. באחת ההפגנות הגדולות נגד הבריטים, עמדו אנשי הלח"י להטיל אצבעות גילעדי לתוך הקהל כדי לעורר מהומות דמים נגד השלטון. גילעדי תיכנן את הפעולה. כאשר דווח על כך לשמיר, ציווה מייד לבטלה. כתב ילינמור:

נכנס אליהו גילעדי, ושאל את מיכאל אם הוא הורה לבטל את הפעולה. מיכאל ענה בחיוב, ושאל לא היסם לאיים על מיכאל לפני פיקודו: "שזו תהיה הפעם הי אחרונה. אם תעז לשנות פקודה שלי, אדפוק אותך כמו כדב". כדי להמחיש את רצינות דבריו הצביע על הפטיש של אקדח קוזט אמרי קאי שהיה דרוך... המצב דרש הכי רעה מחירה. מיכאל היסס, כי נתון היה כמצוקה נפשית. לא זו בלבד שחיסול חשבונית הוא דבר נורא, הוא גם לא היה בטוח כי תוצאות.

שמיר כתב אל ילינמור, וביקש את עצמו, אך עד שהגיעה תשובתו של ילינמור, כבר נעשה המעשה. ילינמור כתב בספרו: כאשר הגיע מכתבי ידיו מיכאל, כבר לא היה אליהו גילעדי קיים. 13 אחריים מכדי הארץ זומי נו לחולות כתיים, כדי להודיע להם על הוצאתו להורג. מיכאל נימק לפניהם את המעשה, בגודלו את רשרשת מעליו. הכל משוכנעים היו כצידקת ההחלטה. מיכאל הי דיע כי הוא נכון לעמוד לדין... הי החלטה להוציא להורג את גילעדי וההוצאה לפועל של ההחלטה אי שרו פהאחד.

שמיר יצחקי (1952)

ער לסכנה

מה, מכדי אריקות, מהתחייבות כ"י שהי, ומכדי נאמנות לאיריאל ולי אדם. הוא היה מהפכן מקצועי.

למרות תכונותיו אלה, בחר יצחק שמיר (אז יורניצקי) דווקא בו כשותפו לבריחה מבית המערך.

השניים נטלו את הנהגת הלח"י מידי יהושע כהן, שהיה מאוחר יותר עוזרו של דוד בן-גוריון, והיום הוא תושב שדה בוקר. יצחק יורניצקי, שכונה מיכאל, היה המנהיג. גילעדי, שכונה שאול, התייבץ לקבל את פקודותיו של שמיר. את התנהגותו של גילעדי תיאר ילינמור במילים הבאות:

יחסו האישי לפיקודו היה הי גרוע מכדי. הוא התעמר בהם כי גסות וכאבזריות, בלי להבחין בין בחור לנערה. הוא פטר על פניהם כלי שודעו כמה חטאו. הוא פגע בנתון למרותו כרם קר לחלוטין, במעשה מחושב מראש, כדי להמי

רחל מרחלת על כל העולם

החבר של צ'יצ'

מאז שהוא פוצץ את פרשת חטובק, יש לי סימפטיה אישית לעיתונאי הארץ אי"ן שחור, שידוע כ"עושה צרות מיק" צועי" לראש עיריית תל-אביב, שלמה ("צ'יצ'") להט. צ'יצ' גם האשים את אי"ן שהוא גנב לו את הנעליים בשבת ה"מפורסמת" ההיא. אילן הוא לא רק עיתונאי. הוא גם סטור

רונית בן-כסט
נחמה מוסיקאית

בין שני זמרים

כששמעתי ששימי תבורי עזב אותה והתחתן עם ג'ניפר האמריקאית, הבנתי בדיוק איך מרגישה רונית בן-כסט היפהפיה, שהיתה החברה הצמודה שלו במשך הרבה זמן. עד שהוא פיתאום חזר מאמריקה עם מכונית ועם ג'ניפר. כדי להתארש ולשכוח פתחה לה הבחורה היפה הזו לניו-יורק. משם היא שולחת לי מדי פעם ד"שים, ומזכירה את קיומה. רונית, שהיתה בארץ דוגמנית מבוקשת וגם נערת-ישראל, מנסה גם שם את מזלה בדוגמנות. גם בשביל הפרנסה וגם בשביל הקאריירה. וחוז' מזה, אפשר כל הזמן רק לבלות! ישראל או אמריקה, רונית ממשיכה במסורת הזמרים. מסתבר שזהו הסיגנון שלה. בארץ זה היה שימי, ושם נראתה מבלה צמוד מאוד עם זמר ישראלי, שהוא גם נשוי מאוד. אני לא אכתוב את שמו כי אני בעד שלום-בית. אני רק מספרת זאת, כדי להראות לשימי שהקטנה דווקא התאוששה לא רע.

הילה לביטוח הלאומי

ירושלים, ושל החברה התל-אביבית. כש- הוא שוהה בתל-אביב.

דוב קול הוא לא רק עיתונאי ודובר הביטוח הלאומי, אלא גם אחד מעמודי ה"תווך של החברה הירושלמית, כשהוא ב"

כשנשא דוב לאשה את חני, לפני יותר משנה, באו כולם למלון הוילנד ב"ירושלים, שם נערכה החתונה. החברים הקרובים-קרובים באו לשמוח בשימחתו, אבל רוב האחרים באו לראות בעיניים שלהם איך, איך נפל גם דוב ברשת הנגי-שואי. כשהם ראו את חני, הם הבינו איך.

אבל בכל זאת היו ספקנים שאמרו: טוב, דוב מאוהב וחני באמת משגעת, אבל דוב לא יוכל לוותר על חיי הרווקות שלו — הוא לא יהפוך אישימפחה מרובע כמו כולם.

אז לכל הספקנים יש לי חדשה. בשבוע שעבר נולדה לדוב ולחני בת. הרופאים והאחיות כל-כך התפעלו ממנה, עד של-בניהוג לא נותר אלא לקרוא לה הילדה.

דוב קול
לא מרובע

להיות או

לא להיות?

הפעם יש לי סיפור על רומן צעיר בן שלושה חודשים עם הרבה אופטימיות ב"אופק.

זוכרים את מרי ברונשטיין? היא היתה בת-הנעורים הישראלית, כשהיינו עדיין נערים ונערות. אחר-כך היא היתה בלהקת היל-התותחנים, ניסתה לשיר קצת

מרי ברונשטיין
—פרחים דופקים בדת

כשהיא פורטת על גיטארה ודווקא עשתה את זה לא רע. ופיתאום נתבשרנו שהיא בעצם בחורה רצינית ושהיא רוצה להיות עורכת-דין. אמרה ועשתה. היום היא כבר מתמחה.

ונחשבת לזמרת הכי טובה בין המישפטי-ניות, ולמישפטנית הכי טובה בין הזמרות. מלי, כמו כולן, חלמה על אחד שיהיה גם חכם, גם יפה, גם צעיר וגם עשיר. צודקת. אם אפשר, למה לא לרצות הכל? ובאמת, בחודשים האחרונים היא מסתובבת עם אנגלי, שמה שאני יודעת בטוח זה שהוא עשיר. ולא סתם עשיר: יש לו בית בלונדון ובית בריבירה הצרפתית שלנו. מאז שהשניים נפגשו, הם לא נפרדו. הם בילו במלונות-פאר באירופה בריב"ר הצרפתית, כשהוא קונה לה בגדים ומתנות וכל שחשקה נפשה. אחרי-כך היא חזרה לארץ ביגלל ההת-חייבויות המישפטיות. וכאן התחילו הלב-טים ההמלטסים הנודעים בנוסח של "להיות או לא להיות?" כי מצד אחד יש לה עוד שנה לגמור את ההתמחות ולהיות עורכת-דין מן השורה. ומצד שני דווקא מאוד כיף לה וטוב לה ונהדר לה עם האנגלי. עוד היא שוקלת לכאן או לכאן וכמו בסיפורים, צילצל פעמון הדלת פעמיים. כשהיא פתחה ניצב שם שליח עם זר פרי-חם גדול ועליו פתק שרומיאו המאוהב הגיע והוא מחכה ליוזיה במלון שרתון. לא רק אני לא יודעת את סוף הסיפור, גם מלי והאנגלי שלה לא יודעים.

הפלה באמריקה

לא נעים לי מהאשה שלו וגם לא מהילדים שלו, לכן איני מספרת לכם מיהו העסקן המוניציפאלי שעליו אני כותבת. אבל תאמינו לי שאילו ידעתם, הייתם נופלים מהכיסא.

לאותו עסקן מוניציפאלי יש כבר מזה הרבה זמן מאהבת, שאותה הכיר לפני היבחרו. הרומן בין השניים היה אחד הסודות השמורים ביותר בתחום-השיפוט של אותו עסקן. אבל שלא כמו במרבית המיקרים, ששם האשה היא האחרונה שידועת, במיקרה של העסקן שלנו גילתה הרעיה החולקית מהר מאוד את קיומה של צרתה.

אבל הרעיה החליטה שלא לעשות סקנדאלים. היא הסבירה לעסקן שהיא אומנם יודעת, אבל היא מתכוונת להמשיך להיות רעייתו המכובדת של העסקן ולעמוד לצידו בחיי הציבוריים. "גט לא יהיה אף-פעם", היא הבטיחה. המשיכה לחיך לכיוון המצלמות בכל האירועים החשובים.

לפני כמה שבועות הועמד העסקן מצב לא כל-כך נעים. התברר שהמאהבת נכנסה להריון. היא דרשה גישואין. אך הרעיה לא הסכימה לתת גט. המאהבת איימה בשערוריות. אך העסקן הצליח להרגיע אותה בדבריי-כיבושיו. הכאריזמה שלו עבדה גם הפעם.

הפילגש התרצתה והסכימה לבצע הפלה. איני יודעת אם היתה זו מתנה, או שהעסקן חשש מביצוע ההפלה בארץ. שמא יתגלה הרומן — התוצאה היתה שהגברת נסעה לבצע את ההפלה באמריקה הרחוקה.

נדמה לי ששום דבר לא יעזור לרעיה. הטלפונים רצים בין ניו-יורק ועירו של העסקן, וסיפורי-האבה נמשך. כשתשוב המאהבת לארץ, היא תמשיך להתראות עם העסקן, הרעיה תמשיך לחיך לצלמים, והכל יבוא על מקומו בשלום.

איין שחורי

בין גרמנית לאמנית

דנט להיסטוריה של ע"י-ישראל וארץ-יש-ראל. במסגרת החוג הוא היה צריך לקחת קורס חובה בגרמנית. אם הוא למד גרמ-נית אני לא יודעת, אבל בקורס זה הוא פגש אותה, את אייריס לפידות. אייריס, שהיא סטודנטית לאמנות, לא כל-כך התייחסה אליו בהתחלה. לקח לו כימעת שנה של גרמנית להוכיח לה שהוא יותר מסתם מוצאת-חן בעיניו. בחודשים האחרונים אני רואה אותם הרבה ביחד, ומחזות כאלה עושים לי תמיד טוב על הלב.

קמיל בלו: עושה לך שהטבע עושה לתינוקך.

פרסום מלניק/בן לס/דייג-ליון

בתחליב מן הטבע – מכיל אזולן שמקורו בפרחי הקמומילה רבות בתכונותיהם המועילות לעור.
– מותאם במיוחד לחומציותו הטבעית של העור, הוא אינו מסיים צה ושומר על העור בפני יובש וגירויים, יוצר שכבה מגינה על העור ננות.
צושפחת מוצרי הקמיל אשר פותחו ויוצרו במעבדות דר' פישר בייצור תכשירים קוסמטיים טבעיים בידע רפואי.
כל מה שעורך מבקש.

אל סבון בתחליב – יש לו טבע לפנק.

הונעל שברא

פרסום מלניק

®
הכרזה

הנעלים עבראע

המלאכה י' ולת' "קרי' חאק'
 חתמ' המלח' "קרי' חתמ'
 וכל' (ל' המלאכה) ולת' חאק'

א'קונוור וקיי: קפטן רוג'רס
מוצאי-שבת, שעה 11.20

כוד ברשת את יריבו של ג'יי אר קליף בארגס. לזסי עורכת תצוגות כדי ללכוד את עיניו של אלן. פאם מאשימה את בובי בנסיון להרוס את אחיה, קליף, ובדרך של מיק

דונרדן: דינאמה
יום ראשון, שעה 10.25

רה מגלה את דבר קיומה של עיסקת הנפט האסיאתית של מישפחת יואינג.

יום שלישי

24. 11

● **זימור: סגס ותעי**
דב (8.03) — שחור לבן, מדבר ערבית). בשיעור זה יוצגו המינהגים והביטויים הקשורים לאירוח בסיגנון הירמורח.

● **פיומונים: עוד דהיט**
(8.25) — שידור כי צבע, מדבר עברית, מזמר לועזית).

● **צרכנות: כוכבוסק**
(9.30) — שחור לבן, מדבר עברית).

● **דראמה: סקופ**
(10.00) — שידור צבע, מדבר אנגלית). כתב עיתון שאפתן עולה סוף סוף על "סיפור חייו" — תאונת פגע-וברח שבה מעורבת אשת שר בממשלה. כאשר הוא מאיים לפרסם את הידיעה, מעניק לו השר משרה בצוות העובדים, כדי להשתקן. אולם כתבת טלוויזיה בעלת חוש עיתונאי מפותח, מחברת אחת לאחת ומגלה גם היא את הפרשה, ומפרסמת אותה בדיוק לפני ועדה של מיפלגת השר. השר נאלץ להתפטר ומפטר גם את העיתונאי שסרח. משתחרר פים: קטט היילנד, לזיד בוכ-גר, סבינה מיידל ואחרים. השר סרט הופק בידי שירות השידור הקנדי.

● **מותחן: נרו ווקה**
(10.50) — שידור צבע, מדבר אנגלית).

יום ראשון

22. 11

● **מגזין: ארץ אהבתי**
(8.03) — שחור לבן).

● **סידרה בנים ואוהי בים**
(9.30) — שידור כי צבע, מדבר אנגלית).

פול מחדש לזמן קצר את קשר ריו עם מרים ומקל על אמו. האם יודעת כי גם הקשר של בנה האהוב עם קלרה לא יאריך זמן רב.

● **תוכנית אופקן: דיי לאמה**
(10.25) — שחור לבן, מדבר עברית). משי-דר שבועי בהנחיית ירון לונדון. הפעם: סוגיות בי-אתיקה של הרפואה.

● **סידרה: בנסון**
(11.15) — שידור צבע, מדבר אנגלית).

תחת הכותרת בשחקנים עוסק פרק זה של הסידרה המשעשעת בחששו של בנסון מטיסות, אפילו אם הן בטוחות. חששו מתאשר כאשר במהלך טיסה עם המור של, במטוס-סילון פרטי, נוטל המושל את הגה המטוס מידיו של הטייס, אחרי שזה לקה בליבו.

יום שני

23. 11

● **חידון: צא מזה**

נובק וסינטרה: ירדני ג'ואי
יום שישי, שעה 10.20

(8.03) — שידור צבע, מדבר ומנסה לדבר בעברית).

● **סידרה: דאמא**
(10.10) — שידור צבע, מדבר אנגלית). הנכדה לור-סי מחליטה כי אלן בים הוא הגבר שנועד לה. אחרי שצפיה תה בו בהתמודדות נגד ג'יי אר. אלא שהיא לא יודעת שעימות זה בוים, כפי לל-

בצבע, מדבר אנגלית). בצורה צורה שוקעת מכונות. שהסיעה תלמידות בית-ספר. בנהר. הכלב מחלץ אותן.

● **סידרה: המזון של פולמי**
(8.30) — שידור צבע, מדבר אנגלית). בזיל פוחד פחד-מוות מפני מפקחים המבקרים במלון, ול-אחר מכן כותבים את הער-כותיהם בעיתונים או בספר-רים. כשמגיע מר האצינסון, משכנע בזיל את עצמו כי זה בא לבחון את המיטבח ואת תנאי-הידור.

● **סידרה: ספינת היראהבה**
(10.30) — שידור צבע, מדבר אנגלית).

רבה-חובל סטובינג מקבל מיכתב מוויקי (גיל ויילן). בתה של אשה שאותה אהב פעם ושנפטר בינתיים. הוא מטלפן לילדה ומגלה כי ברי-חה מביתה. כאשר הספינה עוגנת באקפולקו, הוא יוצא לחפשה ומגלה תגלית בלתי-צפויה ונוגעת ללב. סיפור אחר נוגע לאשה שחושבת כי אחרת את הרכבת בכל שנה-גע לאהבה. אך מנסה להשי-לים את כל שהחמיצה, והיא שואלת בעצותיה של ג'ולי. לבסוף היא מתאהבת. כמובן, ב... דוק. סיפור שלישי נוגע לגבר ואשה (ויק טייבק וג'ו-אן פלאג) ששימשו פעם כי יחד בחבר-מושבעים ופיתחו שינאה הדדית. הם נפגשים שוב על סיפונה של הספינה, וממשיכים לנהל ביניהם קר-בות משעשעים.

● **סידרה: עולם הי**

השדום 9.30 — שחור לבן). סרט על ביקורו הי-היסטורי של נשיא מצריים המנוח, אנור אל-סאדאת, בירושלים, 1979 בנובמבר 1977. סרט זה זכה בציון לשבח בפסטיבל הסרטים הי-בינלאומי במונאקו. מסיק מישדרי הביקור היה אלכס-גילעד. את הסרט כתב ו-ערך צבי גורן. קריין: חיים יבין.

● **בידור: בצוותא עם אושיק לוי**
(10.05) — שידור צבע, מדבר עברית).

● **מגזין: מהון להון**
(11.05) — שחור לבן). דיווח שבועי על שוק-ההון, תוכניות חיסכון, מסיים, ביר-טוח ועוד. מסיק: חנינא אמוץ.

יום שישי

20. 11

● **סידרה: לידים: היירי בת ההרים**
(3.00) — שידור צבע, מדבר עברית). אביה של קלרה מור-פיע ומחליט להשאיר את הייר-די בביתו. למרות הסיפורים. אלא שהיירי ניתקת בגעגור-עים להורים.

● **בידור: שעה טובה**
— עם מני פאר ואורחיו
(9.20) — שידור צבע, מדבר עברית).

● **סרט קולנוע: ירדני**

מלמר, גורן ועותמן: ביקור אל השדום
יום חמישי, שעה 9.30

● **ג'ואי 10.20 — שידור צבע, מדבר אנגלית).**
ג'ואי אוונס (השחקן פראנק סינטרה) הוא אמן אגוצנטרי מוכשר ונבל חסר-מצפון בכל הנוגע לנשים. בסן-פרנסיסקו הוא פגש בוורה סימפסון, חשפנית בדימוס שהפכה ל-אשת חברה עשירה (ריטה היילורט). ומחור אחריה עד שהיא מסכימה לממן עבורו רכישת מועדון-לילה חדש ו-יפה. במקביל הוא מנהל ר-מן עם לינדה אינגליש, נע-רת-מקלה צעירה (קים נור-בק). המצליחה לחדור אל מתחת לעורו של ג'ואי האנרי-כי, ולגלות שבכל זאת יש בו לב. וזה מבינה שהאהבה החזירה את ג'ואי למוטב, ור-נועת את שערי מועדון-הלילה עוד בטרם נפתח. ביר-מאי: ג'ורג' סידני. הסרט הוקרן לראשונה ב-1957.

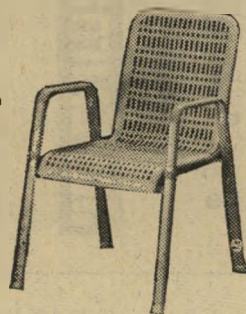
שבת

21. 11

● **סידרה: לנער: ירד**
עת צרה (6.02) — שידור

ספת ישיבה מודולארית
CONTEMPO, מורכבת מ-5
יחידות שוות + יחידה פינתית גדולה.
המחיר: - 14,760 ש"י

כסא לכן, מיובא מאיטליה,
מסגרת מתכת, מתאים
לשימוש בבית, במרפסת ובגינה.
המחיר: - 370 ש"י

שולחן אוכל אובלי
דגם 68, בעיצוב
דני, מידות:
135 x 90 ס"מ,
ניתן להגדלה
ל-235 ס"מ, או:
165 x 105 ס"מ,
הגדלה ל-265 ס"מ.
בעץ אלון בהיר,
טיק, בייץ, שחור,
פוליסנדר.

שולחן קטן:
- 6,195 ש"י
שולחן גדול:
- 8,180 ש"י
(המחירים בטיק).

ואל דניש

רק פעם בשנה בדניש

יש ספירת מלאי -
יש הנחות
עד 35%

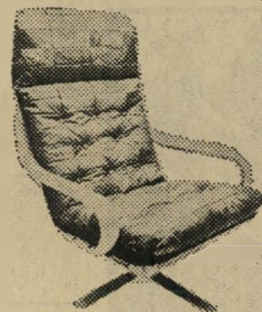
לה-דונה: עיצוב איטלקי יוצא דופן, בקש או בריפוד, נוחיות מירכית,
מינצור ע"י דנונו נשכאל המחיר רקש- 100 ש"י

זה קורה עכשיו בדניש:
אנחנו מתכוונים למאזן השנתי.
אנחנו רוצים לצמצם את המלאי.

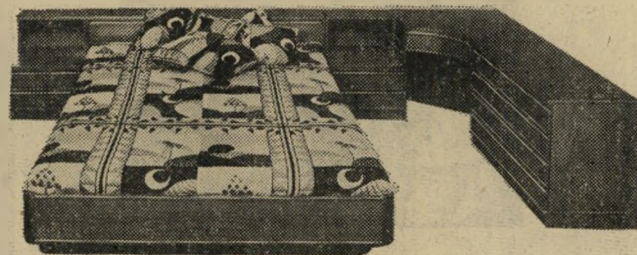
כדאי לנו לאפשר לכם לרכוש החודש - בהנחות
ממשיות - רהיטי דניש מהמלאי הקיים, דגמים שיצאו
מפס הייצור ועודפי מלאי.

מאות רהיטים של דניש נכללים במבצע ההנחות
(למרות שההנחה אינה חלה על כל
המוצרים) - כדאי לכם לנצל את
ההזדמנות החד-פעמית.

בואו לראות ולקנות דניש. היום!

כורסת טלוויזיה דגם טלסטאר,
עשויה עור אמיתי,
מסתובבת ומתנדנדת, מיובאת מדנמרק.
המחיר: - 4,345 ש"י

חדר שינה CAPINERA בעץ אגוז טבעי, מיובא מאיטליה, עם מקום
לאחסון כלי מיטה, שתי שידות עם שתי מגירות
ותאורה פנימית (BUILT IN) ניתן להוסיף שולחן איפור פינתי
ושידה רחבה עם 4 מגירות.
מחיר מיטה זוגית 165x195 ס"מ, כולל שני שולחנות לילה
(לא כולל מזרון): - 8,540 ש"י

מזבזן מודולרי
דגם 4000,
עשוי טיק
אמיתי,
מיובא
מדנמרק.

אראדוכסים רצח שולמן

לו מכשיר שלט-רחוק, המשמש גם להפ-
עלת מטוסי-מישחק. אחרי בקשות חוזרות
ונשנות, הביא לו הטייס את המכשיר
שביקש. לא היתה מחלוקת על העובדה
כי בביטחון של האחים שניר היה מכשיר
שלט-רחוק, המתאים להפעלת חומרי-הבלה.

לפי הודאתו של טורק, שנגבתה עליידי
אברהם פרידמן, קצין-החקירות במדור
המרכזי במישטרה, ניסו האחים שניר
להשתמש במכשיר זה לפיצוץ מכוניות
של שולמן. אולם פיצוץ בעזרת מכשיר
של שלט-רחוק הוא דבר מסובך וקשה
מאוד. כל רחש בסביבה יכול לשנות את
התדר ולפגוע בפעולת המכשיר. ואכן,
האחים שניר לא הצליחו להפעילו.

זמן-מה אחרי נסיון-טרק זה, נרצחו עלי
שניר ואשתו באכזריות רבה. אלמונים פרצו
בלילה לביטחון, ובמהלומות גרזן חיסלו את
בנייהווג, ופגעו גם בילדיהם הקטנים.
אולם עוד לפני מותו מסר עלי את מכשיר
השלט-רחוק כמתנה לפקיד בעיריית תל-

נרצח דויד שולמן

דיברו על סחיטה ארוכת-שנים שהופעלה
נגד התעשיין.

שריפות, רציחות

ופיצוצים

דניאל ו**הסיפורים** צמחו כתוצאה
מכמה שריפות מיסטריות במפעל ה-
רהיטים מרס. מניעי הדליקות לא נתגלו.
במשפט הדיבה שהגיש בצלאל מירחי

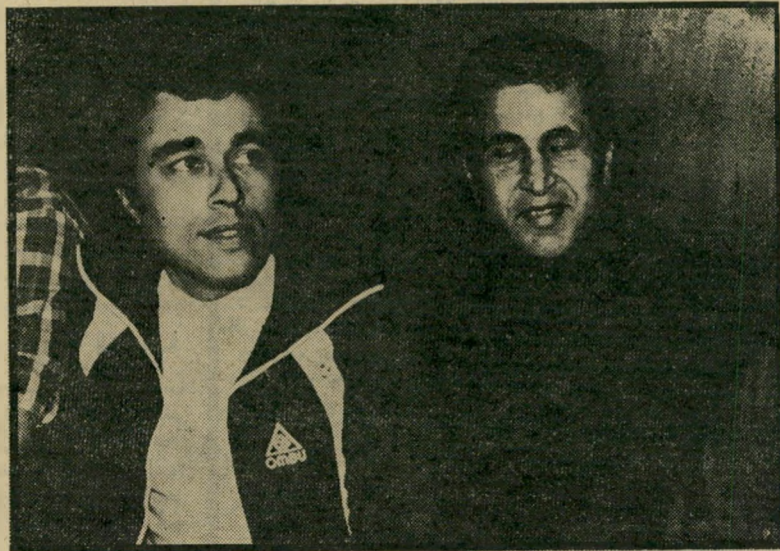
המפוצצים מיפו סברו השוכחים שהאשם האמיתי ברצח

מוחמד שניר (למטה מימין) - אך הם נאלצו לזכותו

ת מוחמד טורק (למטה משמאל) שלא היה לו מניע

נגד עיתון הארץ העיד שולמן, כי מעולם
לא היה נתון לסחיטה והכחיש בכל תוקף
כי היו איומים כלפיו. היו אלה עדים
אחרים במישפט זה, שגילו כי בשנת 1974,
כאשר נשרף בניין מרס, איבד שולמן 15
קילוגרם ממשקלו ושקע בדיכאון.
גם במישפט כנופיות המפוצצים לא גילו
השופטים את הרקע לכל הרציחות והפי-
צוצים. המניעים נותרו בגדר תעלומה.
והתעלומה הגדולה היא של רצח שולמן.
אם אפשר היה עוד להבין את סידרת
הפיצוצים במכוניותיהם של עבריינים יפ-
אים הקשורים בכנופיות-סמים ומילחמות
עבריינים, אי-אפשר היה לייחס מניע כזה
לרצח איש-העסקים המכובד משכונת אפקה.
הקרוב ביותר לגילוי מניע היה השופט
מנחם אילן, שקבע בפסק-דינו: "אין אנו
יודעים כלל את המניע של שניר לרצח
שולמן, אינני יכול לתאר לעצמי שמוחמד
(שניר) האמין ששולמן אשם ברצח עלי
(אחיו של מוחמד שניר). הדבר היחידי
שאני יודע הוא ששניר, באחת מאימרותיו
במישטרה, העלה את הסברה כי מי שיכול
היה להיות אשם ברצח עלי זה רק האנשים
של בנק-דיסקונט או שולמן, בגלל סיכסוך
הקרענות שביניהם לבין הנאשם."

גם השופט בנימין כהן, נשיא בית-
המישפט המחוזי, הסביר את דרך מחשבתו
של שניר: "כנראה צריך להניח ששניר
נכנס לתסביך-רדיפה בעניין המקרקעין,
כאילו כל שכניו סוגרים עליו לכלותו,
אותו ואת מישפחתו, מהחזיק במקרקעין."
אולם למרות שמכשיר השלט-רחוק היה
שייך למישפחת שניר, ולמרות שמוחמד
שניר היה היחיד שהיה לו מניע לרצוח
את שולמן, הוא זוכה מאשמה זו. הרוצח,
לפי פסק-הדין, הוא המכונאי הקטן מיפו,
מוחמד טורק, שלא היו לו כל קרקעות,
ולא הכיר את שולמן. "אני ער לפרדוכס.
שאנו מציעים להרשיע את טורק על אשמה
(החשך בעמוד 54)

אביב. גירסה זו לא הוכחה במישפט.
והפקיד לא זוהה.

כאשר נרצח שולמן מלאו העיתונים
ניחושים בדבר המניע לרצח. על דבר
אחד הסכימו הכל: כי הרצח נעשה למען
כסף. "כסף רב שעלולים להרוויח או
להפסיד הרוצחים", נאמר בעיתונים, והועלו
השערות שונות. אמרו כי מכיוון שרהיטי
מרס יוצאו לכל העולם, יתכן שכנופיות-
סמים בינלאומית השתמשה בהם בלי
ידיעתו של שולמן לשם הברחת סמים.
דובר במיוחד על הכנופיה הישראלית מ-
לוס-אנג'לס. מכיוון שבעיר זו היתה לשולמן
חנות רהיטים. היו שקשרו את הרצח
לעסקות במקרקעין שעשה שולמן עם
חברת-הבנייה ש.ב.ג. של הקבלנים ששון
חוגי, בצלאל מירחי ושלוש גניש. אחרים

במישפט שבו הורשע מוחמד טורק, ואילו
חברו ופטרונו, מוחמד שניר זוכה, קשור
למכשיר השלט-רחוק.

תעלומת מכשיר

השלט-רחוק

מישפחת שניר היא מישפחה ער-
ובניין גוסף של בנק-דיסקונט נבנו על
אדמותיהם. זה שנים שהם נתונים בסיכ-
סוכי קרקעות עם שכניהם היהודיים, ו-
מישפטים על כך מתנהלים בדרכים שונים
של בתי-המישפט.
שנה וחצי לפני תחילת החקירה, פנה
מוחמד שניר למכר טייס, וביקשו להביא

בישראל!
בתחילת
מכוניות
רס, והוא
מיסען
בדרך
רומי-ביון
סיקו, כי
מ' היטב.
ל, ועוב
זמיטען.
המישפט
מכונופיות
ת. מוחמד
מי. טורק
ליד יפו.
מך, והוא
נשיחשו
במיוחד

זחתה עד
בוע היכן
שיטת
ל מומחה
ל עלידי

יו, סיפר
לנסות
גיליו
מד ועלי
מכשיר
לפוצץ
ח בידם.
יצ טורק
וא עשה
וא חיבר
וליו חוט
יס תקע
כאשר
ביותר

במדינה

קבורה באדמה, מערכת שינייה תותבות.

מוסקוביץ נעצר והשוטרים הבריאוהו לבית-המשפט להארכת מעצרו. סניגורו הצעיר, עורך-הדין יוסי שוהם, ביקש מהשופט רא"ר בן זיו לשחרר את מרשו. "לא נמ" צאו כל סמים בדירה או בחצר, ובמיטרה לא נרשמה כל תלונה על גניבת שיניים תותבות מהב". אמר הסניגור וביקש לשחררו. אולם השופט קבע כי החשוד ייעצר לשישה ימים.

יומיים אחר-כך הופתע מוסקוביץ מאוד כאשר הסבירו לו ה"שוטרים כי הם לוקחים אותו לחיפוש נוסף בדירתו. כיוון שהח"פוש הקודם, שהיה ארוך ומדוקדק, לא העלה מאומה, ומאז היתה הדירה סגורה ובעליה במעצר, לא הבין מוסקוביץ מה יכולים השוטרים לחפש עוד בדירתו.

רק כאשר נכנסו לדירה הבין מוסקוביץ את מטרת החיפוש. ה"שוטרים הסתפקו בכך שלקחו מ"שם דבר אחד בלבד — את מכ"שיר הקשר שלהם. שאותו שכחו במקום בעת החיפוש הראשון.

חיי אדם

מעשה זנונים

האם עשה הכעז

בצעירה מעשה מגונה

דפני אשתו וזלדיו?

"שמעתי מישהו אומר, קח אר"

פרקליט שוהם
השוטרים שכחו

תה' וראיתי כלב דוברמן ענק רץ לעומתי. סיפיה הצעירה לי חוקר המיטרה. היא התלוננה כי גבר כבן שלושים, בעל לאשה ואב לשלושה ילדים, אברהם בן יעקב, עשה בה מעשה מגונה בעזרת ה"כלב.

לדבריה, עברה לתומה ברחוב טרומפלדור בשעות הצהריים של יום השבת, השיבעה בנובמבר, כאשר הותקפה על-ידי הכלב. בע"ליו של הכלב איים עליה והכריח אותה ללגום איתו כוסית במי"עד, ואחר-כך אילץ אותה, שוב בעזרת הכלב, לנסוע איתו במר"נית לביתו. שם אכלה ארוחת-צהריים בחברת אשתו וילדיה.

אחרי הסעודה הוביל אותה ה"גבר לגג ביתו ושם, כך אמרה, ניסה לאונסה. הוא הפשיט מעליה את כל בגדיה התפשט בעצמו. אך מצבו הגופני לא איפשר לו לקיים באותו רגע מגע מיני מו"ש. לכן הוא עשה בה מעשה מגו"נה והתיר לה ללכת לדרכה. השופט ראובן זיו הרים עניינים תמהות: "אתם מתכוונים לומר

פשעים

דרכון מזויף בהזמנה

האמנם גירתה המיטרה

רשת כינלאומית של

זיפני דרכונים?

"את המיסמכים מצאתי בתוך מעטפה, ברחוב בפאריס." טען החשוד ויקטור חדד. "פתחתי את המעטפה וגיליתי שהיו שם דרכון"נים, תעודות-זהות ועוד מיסמכים שונים. לא ידעתי מה לעשות בהם והודעתי על כך לקצין מיטרה בכיר ברובע שבו אני מתגורר בפאריס. הוא לא רצה לקבלם ו"אמר לי לרשום על המעטפה את כל הפרטים המתחייבים לזמן ול"מקום מציאתם, ולמסור אותם לי" מחלקה מיוחדת של המיטרה. אבל מכיוון שהייתי בלחץ הנסיעה לישראל שכחתי מכל העניין."

קצין המיטרה ממחלקתו של בנימין זיגל חייד, הודיע לשופט אברהם מלול כי לדעתו כל הסי"פור הזה הוא היתממות, ואולי אפילו נסיון מוקדם ליצור אליבי. "זהו רשת של זיפני דרכונים בינלאומית. ישראלים הרוצים ל"התחמק מהארץ מזמינים דרכון"מוזיף אצל נציג הרשת בישראל. אדון חדד הביא את המיסמכים המוזיפים המוזמנים לישראל."

חדד הגיע לישראל לפני כשבוע. כאשר עבר את ביקורת-המכס ב"מסלול האדום והצהיר על טובין שהביא אתו, נערכה בדיקה במי"ודותו. שם גילה איש-המכס את חבילת המיסמכים בתוך מעטפה בכיס מעילו, שהיה מקופל במי"וד. חדד נעצר מייד, והמיטרה טענה כי היה לו מידע סודי קודם על כך שהאיש נושא עימו את ה"מיסמכים המוזיפים.

השופט ראובן זיו נעתר לבקשת המיטרה ועצר את חדד לעשרה ימים. כדי שהמיטרה תוכל לבדוק אם המיסמכים אמנם מזויפים, ואם כוונה גירסתו של חדד כי מצאם ברחוב, הודיע על כך למיטרת פאריס.

סניגורו של חדד, עורך-הדין יהושע לוויט, ערר על החלטת המעצר, וביקש מהשופט אברהם מלול לשחרר את שולמן. איש המיטרה טען כי מלבד חבילת הדרכונים שנמצאה אצל חדד, היו בידו גם שני דרכונים צרפתיים בנייתוקף על שמו. אך עורך-הדין הסביר לשופט כי יהודים אורחי צרפת רבים נושאים דרכונים כפ"ר לים. כדי שיוכלו להיכנס גם לאר"צות-ערב וגם לישראל. בלי הפר"עה. הסניגור טען נגד המיטרה כי למרות הבטחותיה לברר באי"נ טרופול ובמיטרת צרפת את ה"עניין, לא נעשה הדבר בימיהם-מ"צר הראשונים.

השופט מלול קבע כי המיקרה מסובך וקשה לפיצוה, ולכן עשרה ימי המעצר שנפסקו לחדד אינם תקופה מוגזמת. הוא דחה את ה"ערר ושלח את חדד להמשך חק"רה ומעצר.

מיטרה

מכשיר-הקשר

של השוטרים

הסיבה לחיפוש היתה

מכשיר הקשר שהשוטרים

שכחו בחיפוש קודם

המיטרה ערכה מארב ליד ב"תו של ברק מוסקוביץ, 27. ועצ"רה אותו ואת אורחו בטענה ש"הם עישנו סמים. חיפוש שנעשה במקום, בעזרת כלב מיוחד, לא העלה אמנם כל שרידי סם, אך בחפירות שנערכו בחצר נתגלתה,

רחוק, שלא הצליח, ומכיוון ש"מכשיר כזה אומנם היה בנמצא, משמע כי יש משום אמת בספור על רצח שולמן. כך נבנתה ה"קונסטרוקציה המיטרתית. וטורק הורשע ברצח שולמן. סניגורו, מאיר שפציר, עמד חסרי-אונים לנוכח מכלול ההודאות של שולחן.

"נוצר מצב

פרדוקסאלי"

לעומתי, היה מוחמד שניר מנוסה הרבה יותר בענייני חקירות ומיטרה. אין זה מיטפטו הראשון של שניר, ולרשותו עמדו בעבר ובהווה כמה מפורסמים-הטובים ביותר במדינה. בעבר ייצג אותו ד"ר דויד ליבאי, ובמיטפט שיינמן. שניר לא פצה את פיו במיטרה, ולפיכך לא היה בידי התביעה אפילו שמץ של ראיה נגדו, מלבד עדותו של טורק. מ"אחר עדותו של שותף-לעבירה אינה יכולה לשמש נגד שולמן, לא היו כל ראיות נגד שניר בענייני רצח שולמן. ואילו השלטירחוק שהיה ברשותו אינו ראיה מספיקה כשלעצמה, אלא רק תוספת דבר"מה לראיות ממשיות יותר. ראיות כאלה היו קיימות נגד טורק, מפיו שלו, והוא הורשע ברצח. שניר, ששתק, יצא זכאי מהרצח למרות שהיה לו גם מניע וגם מכשיר שלטירחוק.

והשופטים היו ערים למצב פרדוקסאלי זה, וכך אמר השופט אילן: "נכון שנוצר מצב פרדוק"סאלי, שחוקי הדבר-מה (המצאותו של השלטירחוק אצל מיטפתת שניר) נמשכים אל שניר, בו בזמן שאת אותו נאשם אנו מזכים מרצח זה. אנו מזכים אותו לא משום שלא השתכענו ממעורבותו ברצח, מכיוון שהתוודותו של טורק אינה ראיה נגד שניר."

בית-המיטפט שיבה את דן שיינ"מן, סניגורו של שניר, על הדרך שבה ערך את הגנתו. ואכן, התרי צאות הצדיקו שבחים אלה. בית-המיטפט גזר על טורק מאסריעולם בגין כמה וכמה מיקרי רצח ופיצוצים. על שניר נגזרו 12 שנות מאסר בגין נסיון לרצח ושלושה מיקרים של קשירת-קשר לפשע. פסק-הדין מלמד דבר אחד. נאשם השומר על פיו ואינו מדבר במיטרה יכול לצאת זכאי גם מהאישומים הכבדים ביותר.

אחרי רצח שולמן חשדו כי

הרוצח הוא מיקצוען בינלאומי

שייבא במיוחד לאמן רצח

מתוחכם זה - במישפט נקבע כי

הרוצח הוא פרימיטיבי חסר

השכלה שהשתמש בקרס

דייגים למילכוד המכונית

פסק-הדין איגו מגלה מדוע נרצח שולמן, וכיצד. המניע נשאר לו"ט בערפל. דרך הביצוע גם היא אינה ברורה. מכיוון שרצח שולמן קרה בערך עשרה חודשים לפני שה"י חילו כל יתר הפיצוצים ביפו, יתכן שלא היה כל קשר ביניהם. ישנם עדיין רבים, הזוכים קטעי עדויות ושרידי גירסות אחרות, ומוכנים להישבע גם היום, כי לא שניר ולא טורק רצחו את שולמן, וכי מותו נגרם על-ידי אנשים הרבה יותר מתוחכמים ועשירים משני הערבים מפו. איילנה אילן

(המשך מעמוד 53)
משותפת לו ולשניר ברצח שולמן, ומוכים את שניר, העיר הנשיא, אולם לא היה בידיו לעשות מאומה. התביעה הכללית, באמצעות שני נציגיה המוכשרים, עמרים בלום ודבורה ברלינר, הצליחה להביא חומר מרשיע ומפילל נגד טורק. המיטרה הציעה לטורק ולחסן כחיל, בעת מעצרים, להיות עדי"מדינה, כדי להפילל את שניר. כדי "להוכיח" את עצמם היה על ה"שניים להעיד על מיקרי רצח ו"פיצוץ רבים ככל האפשר. מי ש"יצליח להביא יותר מיקרים, הוא שיוכה במעמד המיוחד של עדי"מדינה.

שני החשודים ידעו כי הדרך היחידה לצאת ללא עונש היא

ער-מדינה כחיל
פתלתל

בקבלת מעמד של עדי-מדינה. ה"מיטרה שילחה את האחד נגד רעהו, וכך, כאשר כחיל כבר חתם על הסכמה להיות עדי-מדינה, קיווה עדיין טורק כי הוא שיוכה בכך. כאשר בא כחיל לדוכב אותו, במיצוות המיטרה, נמשך טורק בלשונו, והפילל עצמו בפרשיות רבות. הוא ידע כי המיטרה מעוניינת ביוחד בפרשת שולמן,

סְרַבְאָיִש

לא הגדולים ביותר- אבל הטובים ביותר

מנצח על כר 60x80

הסניף הראשון של "בנק העובדים" (1921)

צרכניה של הצירות

סניף

סניף בן-סניף

הפתיחה בשבת 21.11.81

בין השעות 1400 - 1100

1700 - 1900

פתוח כל יום בין 17.00 - 20.00

התצורה תנצ' ביום ה' 3.12.81

מועדון 5 לתרבות חרשה

רח' הס 5, תל-אביב
טל' 297263

יום שלישי, 24.11.81

יוקרן הסרט
הפוליטי הישראלי
קשר הדבש
סירטו של הבמאי
יהודה לבנון

המועדון פתוח בימי שלישי
משעה 8.30 בערב. התוכניות
מתחילות בשעה 9.00 בערב

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 772118

חדש בארה"ב

„נ"ב" - שדות פרסום והדפסה

- כל שרותי סדר-צילום (עברית-אנגלית).
- בצוע מיידי של עבודות דפוס בטיב מעולה.
- מבצעי פרסום והפצה.
- מחירים מיוחדים לבעל העסק הישראלי.
- למידע נוסף טלפון 847-3371 (212) ניו-יורק

ל"א טוב היות האדם לבדו"

רעים

הכריות למטרת נישואין
19 שנות מוניטין
העסק הנבחר לשנת 1981

תל אביב, רח' בן יהודה 58
טל: 282932-03

למשרדי פרסום וחנויות
למכשירי כתיבה ומתנות
ספרי טלפונים, אלבומים
אלפוני כיס, תיקי תיק, תיקים לארועים וכו'
בטיב מעולה
ובחומרים מיוחדים.
קיבוץ גלויות
26, ת"א
830141 טל.
827315

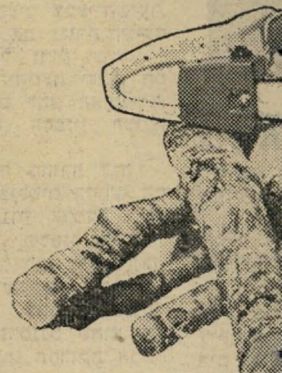

לוחות פלסטיים

לאוסט משי דקורציה גרפיקה
שלוט + חריטה, טרסום,
תערוכות וקשורים, תעשיית
משחקים, ואקום, הלחמה
אריזה ומדבקות.
רבי טרידינג
טל. 822926, 827315

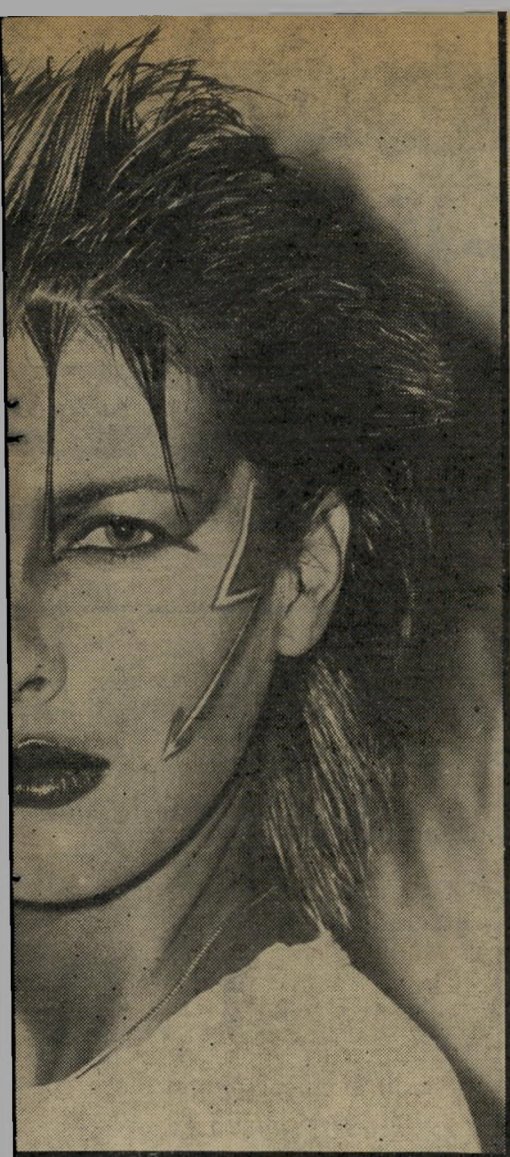
בוערת אח

משור האייכות STIHL
קל במשקל בעל עוצמה
נוח ופשוט להפעלה
לחיתוך וגזום עצים
וקורות בשיטת עשה
זאת בעצמך.

בניו בע"מ

ככר המושבות (612553)
יוזנבלום בע"מ
4, 664891, 661085

תסרוקת הפאנק שהיתה מאבדת מיוקרתה בחורף הגילי להעמידו או להשכיבו. צבעי השיער יהיו בצ

פאנק בגילי

מה יהיה הקו המוביל באופנת חורף '82 — זאת כולנו כבר יודעים. במה נחטף בימים הקרים והסגר יריריים — אנחנו כבר מתכננות. אך מה בקשר לעשרת ראשון? האם רק הבגד עושה את האדם? (את האשה?) למי שלא ידעה עד עכשיו, גם למעצבי ביהתסרוקות יש שבועה אופנה, המתקיים פעמיים בשנה בפאריס. מקס דהאן הישראלי, תלמידו של ויי דאל ששון, הספר הנודע מלונדון, משייך לחוג 20 הספרים מכל העולם הנפשי גשים פעמיים בשנה בפאריס, מתכננים ומעצבים חצי שנה מראש את סיגנון התסרוקות לעונה הבאה. שני קווים עיקריים מנחים את ספריי הצמרת, במיפגשי "שבועה האופנה לעי צוב התסרוקות".

- מה יהיו צבעי האופנה, מבחינת הבד והבגד?
- מה תהיה הגיזורה למשל — זרירי קה? קלאסית?

לפי צבע הבדים נקבעים צבעי השיער. לפי הגיזורה קובעים את גיזורת השיער — ארוך, קצר, מסולסל, זרוק וכו'. אלה הן המיגבלות היחידות שבהן הם תלויים, ואותן מכתבים להם האופנים. כל השאר נקבע כיד הדמיון הטובה עליהם.

כיצד, אם כן, ניראה בחורף הזה? שני צבעי השיער השולטים החורף הם צבעי האדמה: חום בגוון אדמדם וחום בגוון אפרפר. "הבלונד", השטני, הגינגי והחציל אינם מודרניים, לפי מקס דהאן. התסרוקות בה"א הידיעה של חורף '82 היא פרמנט כפול — "דאבל פרמנט" בשפה מיקצועית. זהו פרמנט שהוא גלי למעלה, ומסולסל בקצוות. תסרוקות המתאימה לכל סוג של שיער, דק או עבה, שהוא באורך אחיד. תסרוקות זו נותנת מיסגרת לפנים, עוטפת אותן ומקטינה אותן. היא מתאימה לפנים עגלגלות ור אובליות. בצירוף מסרק סיני, ניתן לשוות לה מראה דרמטי לשעות הערב.

חידוש נוסף השנה הוא בתסרוקות, ה"פרמנט הספירלי", המזכיר את תסרוקות "הבקבוקים" של שנות ה-50, שבה התפארו והתרו שחקניות הקולנוע והיפופי הישראליות של הימים ההם. וזהי תסרי רוקת המתאימה לבעלות השיער הארוך

מצפון של אחיות

יש לה אמצעי מחייה ועליה לשבת בבית, ולא לצאת לעבודה! לעומת זאת, אין הוא מוצא פסול ביצירה אתה לעבודה של האחיות המפסקות, אם לשלושה ילדים. לפני שלוש שנים, הונהג התקן של אחות מפסקת במוסד שבו 140 מיטות, בנוסף למישרת האח הראשי. אך האח הראשי של בית החולים עסוק רובו ככולו בניהול דומה בהצלחה, שבבעלותו הפרטית. האחיות המתלוננות שיבחו את אי שיתור ועבודתו המיקצועית של האח ה"ראשי העובד במוסד כעשר שנים.

האחיות התלוננו: הוחלפו שקיות

של דם, ולא נערך בירור!

נורית כרדוב, אחות מפסקת ארצית, אמרה להעולם הזה: "הבאנו את האחיות המפסקות כדי שתשליט שם סדר, משום שנראה היה לנו שהעובדים הורגלו ליד רכה מדי". אך האחיות לא ראו נחת מאוסן השלטת הסדר.

מיכתב שאותו שלחה אחת האחיות, אחראית על מחלקה, אל הפרופסור ברוך מודן, זורה אור על היחסים שנוצרו בעיקר בות צירופה של האחיות המפסקות למוסד: "ידוע לי שרק לאחות אחראית במחלקה מותר להאכיל חולה דרך זונדה, אך ה"אחות המפסקות ראתה עובדים אחרים מבצעים פעולה זו והיא העלימה עין". לפני שפנתה כותבת המכתב למישרד הבריאות, היא ביקשה בירור בעניין זה בתוך המוסד. אך תחת תשובה היא נענתה במיכתב בזה הלשון: "כשר האירגון במחלקה שעליה את מוסקדת הוא לקוי".

(המשך מעמוד 23)
בעיניה, אמר ד"ר וילנסקי, "זו הסיבה היחידה להאשמותיה". הוא טען שהעברת החולה לחדר בקומה גבוהה, גרם לאם לחשוב שבתה מתקרבת אל האלהים, אל המוות. ביום שבו הועברה הבת לחדר הגדול היא נפטרה בשעת ההאכלה. האם הגסערת, שהתנגדה לכך שיעבירו את בתה מהחדר שבו שכבה, לא הסתפקה בהשמעת טענתה לפני הנהלת בית החולים, אלא נסעה למישרד הבריאות בירושלים והתלוננה שם. תלונת האם היתה אחת מתוך 16 תלונות נות האחרות, שאספו האחיות המורדות.

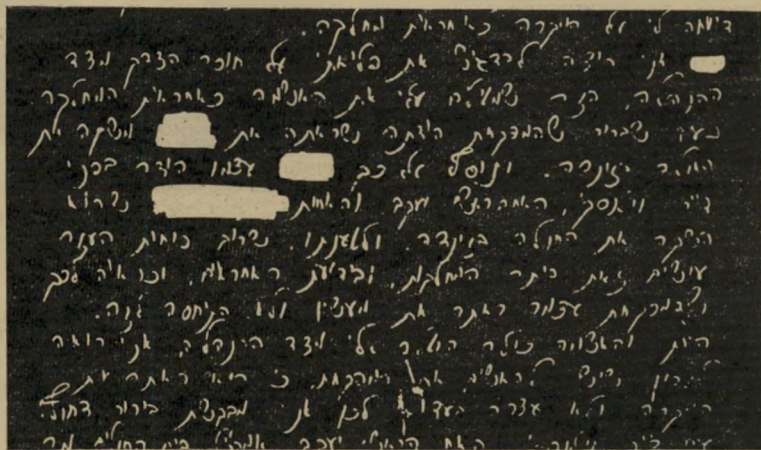
אך אף לא תלונה אחת זכתה בתשומת-לב. עד שהחליטה אחת האחיות להפעיל פורר טקציה. היא פנתה אל קרוב מישפחתה, הפרופסור ירמיהו יובל, ושטחה לפניו את סיפורן. אחרי התערבותו הסכים לפתע מישרד הבריאות להקשיב לאחיות.

גינה

מוריקה

האחיות נקראו למישרדו של הפרופסור ברוך מודן, בבית החולים שיבא. במשך שש שעות תמימות הוא הקשיב ורשם את עדותן, לצורך עבודתה של ועדת-בירור שהקים. ד"ר וילנסקי, מנהל בית החולים ליכנס שוטטר קבל לפני העולם הזה שנגרם למוסד עוול: "כל התהליך התרחש מבלי

אחת מתוך 16 התלונות, שאותן הגישו האחיות לוועדת החקירה שהקים מישרד הבריאות. במיכתב התלוננה האחיות על סידרי עבודה ליקויים במוסד. ליקויים שהיו ידועים לאחראים.

עדות של אחות

מיקרה זה ודומים לו, שבדאי אירעו גם בעבר, גרמו לאחיות להתלונן על ליקויים רפואיים במוסד. לולא המתיחות בין צוות המחלקות ובין האחיות המפסקות לא היו נחשפים המחבלים המיקצועיים.

מוניטין

מביא כסף

כל אזור המבקש להתאשפו בבית החולים היוקרתי ליכנס שוטטר משלם 578 שקלים ליום. מישרד הבריאות משתתף בהוצאות ה"אישפוז לפי קריטריונים הנקבעים על-פי הכנסת בני-המשפחה. עבור נכי רדיפות הנאצים משלם מישרד האוצר אז מלוא הסכום. עבור אב ואם שכולים משלם מישרד הביטחון את מלוא ההוצאות. רבים מתדפקים על שערי המוסד כדי לאשפו בו בן משפחה חולה הנזקק לטיפול רפואי. הם פונים לליכנס שוטטר בגלל המוניטין שלו, שגם מביא אורחים מהארץ ומוחצה לה לתרום סכומי-כסף נכבדים עבור מטרה נעלה של מתן טיפול רפואי לחולים הכרוניים. השאלה היא, אם יעז מישרד הבריאות להתערב גם בניהולו של מוסד פרטי בעלי יוקרה, כמו שהוא נותן, אם כי לרוב באיחור, בשערוריות מסביב למוטדות מונחים?

לשאול ולבקש ממני הסבר, וזו התנהגות בלתי-אחיות שמוקד למוסד הפרטי, ש"חשובה לו התדמית". בית החולים ליכנס שוטטר לחולים כרוניים שוכן באחד הרחובות השקטים וה"יפים ביראליה. בשעות היום אפשר לראות את החולים, הרחוקים לכיסאות-גלגל, לים, יושבים חרישית בגינה המוריקה ש"מסביב למוסד. אווירה מרגיעה מעורר מראה של קרוב-מישפחה או מתנדבת, המלווים את החולים, משוחחים עימם ואף שרים לה שיר. הבניין מבחיק בניקיונו ושילוט עורר לכל מבקר להתמצא בדרכו אל המחלקות.

בתוך החדרים שורת דומיה. חולים שוכבים במיטות צחורות ללא תנועה. חלי-קם מחוברים אל מכשיר החיאה וחלקם יושבים בכיסאות-גלגלים כששקיות-השתן לצידם.

מעבר למטה היצוני זה, מסתבר, גוע-שות הרוחות. האשמות רדידות בתוך צוות העובדים במוסד, שבני-משפחותיהם של חלק מהמטופלים מעורבים בהן, מעכירות את האווירה.

הרופא-המנהל, מומחה למחלות לב, טוען שאחת האחיות שפנו למנכ"ל מישרד הבריאות, שפוטרה מעבודתה לפני ארבעה חודשים, הסיתה את חברותיה נגד האחיות המפסקות. "היא אלמנה ואם לחמישה ילדים" הוא קבל לפני העולם הזה. "כאלמנה מילחמה

פרמ

לה של ד המיקצועי

והרץ, כא שאי-אפשר כדי לק (מין רול) דוקרנים, רים את הוא שהט ניתן לחפ טבעי, והו רתם במי כלומר, ו פטורה מ רוקת זו צעירה, אחת. גם לבט או שסת נמצא —

אש באדמה

כמה היא מדכאה. הג'לי נותן לנו את האפשרות לעשות עם השיער "כחומר ביד היוצר". למי שעשה קרחת בקיץ, ולכבוד החורף היא מותרת עליה — הג'לי מאוד מומלץ.

תסרוקת "המראה החופשי" טובה לבעלות השיער הקצר. האהבות להרגיש חופשיות ומשחררות ביום-גשם סוער, או ביום שטוף-שמש, בבוקר או בערב. זוהי תסרוקת אידיאלית, ההולמת כל אהת ואתאימה לכל סוג שיער. ההחלקה היא בשורשי השיער בלבד. השורש החלק מרים את השיער, ונותן לו את עוצמת המראה. הייבוש טיבעי כעזרת האצבעות. לסיכום: כל אשר עלינו לעשות כדי להיות באופנה השנה הוא:

- לשנות גוון-אדמה מתאים לשערנו,
- להסתפר פעם בחודש-חודשיים, כדי לתת קו לשיער, או —
- לגדלו.

חסל סדר התלות בספרים, קץ לישיבות השבועיות במיספרות. יחי החסכון! ובמזמון הרב שתחסכו, אולי תוכלו לקנות השנה עוד בגד. אך אין זה כלי-כך בטוח, במחירים של היום.

כדאי גם לתת את הדעת לנקודה חשובה אחרת: הברשת השיער, אשר ההולל נפלאות לכל סוגי השיער.

אם שערך שמן, תמנע הברשה עדינה את סתימת הנקוביות בשומן-יתר, ותעזור להסיר את הליכלוך והאבק היומי.

אם שערך דק ועדין, תזרוזו ההברשה את מחזורי-הדם, שיחזק את השערה.

אם השיער עבה, ההברשה תרכך אותו, ותעשה אותו גמיש לסירוק.

אם השיער יבש, זיפי המברשת יעזרו לבלוטות-הסבסאום ליצור שומן טיבעי, שיסור את השיער לקצותיו.

אם ברצונך בשיער בריא ובוהק, הברישי אותו בכל ערב 50—80 פעם

אחרי קרחת למי שהתנסתה ועברה חוויה זו יודעת עד כמה היא מדכאה. היתרון הוא ג'לי-הקסמים העושה את השיער כחומר ביד היוצר.

הפשטה להכנה בצורת "עשי סניי בשילוב סרט יפה התואם עשיות בעזרת "ג'לי הקסמים".

על שיער (אם יש) צבעים הפרפר

של

19

פה עמי

ק יראה

עם חרור

ג'לים

הבכור

קיס של

בבקרים

חדשים

יומנטי

פרפרים בראש

לבעלות השיער החלק השנות לסלסל, נמצא היתרון במישחק באבזורים. הפרפרים הלבנים יורדים בחפיפה

רשת לערב בשילוב עם חרוזים לבעלות השיער החלק. התסרוקת נראית מסובכת אך היא קלה לביצוע ואינה גוזלת יותר מעשר דקות בבית.

בצורה זו: התכופים, תני לשיער ליפול לכיוון מטה. הברישי בהדרגה, כשאת מתחילה מקו השיער שבעורף לכיוון הימצא. געי תמיד תחילה בקרקפת עצמה. מישכי את זיפי המברשת דרך השיער לכל אורכו. בתנועות הברשה איטיות, לא-חזקות. אחרי שהברשת את כל שיערך בכיוון למצח, הזדקפי, זירקי את שיערך לאחור, וחזרי על פעולת ההברשה מקר השיער שעל המצח לאחור. ההברשה תוסיף יופי לשיעריך ומראהו יהיה רך, כפי שאמר המשורר האמריקאי הנרי לונגפלו: "גם עשרה כוחות-סוס אין בכוחם למשכנו כשיערות אשה".

אורנה גלזן

ג'לי, שמורחים על השיער. אפשר בעזרתו להעמיד ולהשכיב שיער. מה עושים? עושים קוקו, מלפפים סביבו. סרט זהב או כל סרט יפה אחר התואם את הבגד, ויש תסרוקות. בתוספת סיכות סיניות ואיפור תואם, מתקבל המראה הסיני — "תסרוקת שר" גון" למי שרוצה להיות מאודי-וחדת. תסרוקת-הפאנק, שהיתה מאוד אופני תית בקיץ, אינה מאבדת מייקרתה גם בחורף, כשהשינוי היחידי הוא שיער קצת יותר ארוך. גם כאן בא ג'לי-הקסמים לעזרתנו, והוא הפיתרון לשלב-המעבר בגידול השיער מקצר לארוך. כל מי שהתנסתה ועברה חוויה זו, יודעת עד

התסרוקת נראית כמסובכת, אך היא קלה לביצוע, ולוקחת כ-10 דקות. בעזרתו האדיבה של הבעל, החבר או הבת. הסוד הוא זה: מצטיידים בחרוזי-קליפ, הננעלים והנמצאים בשוק בשלל-צבעים. מחלקים את החלק העליון של השיער לשמונה קבוצות. כל קבוצת-שיער מציבים עם הקבוצה הסמוכה, ויוצרים איקסים. בכל חיבור נועלים את חרוזי-הקליפסים, יורדים שלב-שלב, עד שמגיישים לקצוות השיער. זוהי כל הותרה. תסרוקת-ערב גוססת, יפה ופשטה, להכנה בצורת "עשי זאת בעצמך", היא הקוקו הסיני. כאן בא לעזרתנו "ג'לי הקסמים". זהו מין קרס-שיער בצורת

יעקב שרת / איש ממאדים ביצה

היפילו הסעודים המפולפלים את שרון בצה הנקודות?
היתעורר שרון מתרדמתו המנדטורית ויכיר במציאות האמיתית, שבה הקמת נקודות-ישוב בשטחים לא-אלו אינה פתרון אלא מכשלה, אינה הישג מבריא אלא היוק מקו משאבים יקרים ונדירים יותר ויותר?
שתי נקודות לבעל התשובה הנכונה.

וריאציה על הנושא

כידוע, פעם היהודים ידעו להגיד כן והערבים לא, כלומר הערבים לא ידעו להגיד כן וידעו להגיד רק לא. בן-גוריון, בכל הזדמנויות נאותה או לא נאותה, היה מכריז במלוא עוצמתו ההיסטורית: „כן, ידנו מושטת לשלום! אני מוכן להיפגש עם כל מנהיג ערבי בכל מקום ובכל שעה — ללא תנאי!“ על זה הערבים היו מגיבים חיש מהר בלא, וחוזר חלילה. כך יצא לישראל שם של שוחרת שלום מושבעת, ולערבים — שם של מחרחרי מלחמה במיוחד התיכון. אלה היו ימים! בן-גוריון, מרוב חריצת לשונו לשלום, החל להשתכנע מדבריו-הוא והיה בטוח שכל העולם מאמין לו. יום אחד, פיתאום, הוא התחיל להופיע בכנסת בחאקי, ואז היה ברור למי שהיה ברור, שאולי הוא אינו מעוניין ביותר בשלום. ואמנם מלחמת 1956 הוכיחה בעליל, שהוא כל הזמן חשב על מלחמה. חשב — והניע.

מאז נדדו הרבה חולות נודדים במידבריות סיני, וכדרכם פה כיס ושם חשפו. איכשהו, הישראלים איבדו בחולות הללו את יצר השלום שלהם, מזויף ושיקרי כאשר היה, אבל, כידוע, שום דבר לא הולך לאיבוד בעולם כמו-שאמרה-האשה לבעלה-שמצא-במרק-שלו-את-הפאה-הנוכרית-שלה, והערבים לא איחרו למצוא את האבידה החביבה הזאת ולהשתמש בה לצרכיהם. והם יולעים להשתמש.

כך קרה, למרבה החרבון, שהגענו למצב שבו אם מנהיג ישראלי כלשהו, נאמר מנחם בגין בכבודו ובעצמו, יכריז כי הוא נכון לעשות שלום עם סוריה או עם ירדן ולהיפגש עם אסד או חוסיין, „בכל מקום ובכל שעה ללא תנאי“ — איש בעולם לא ישתגע מזה. זה פשוט לא יעבוד. אבל אם מנהיג ערבי כלשהו ישמע הכרזה מעין זו לגבי ישראל — הדבר

בימים מוסיאונים לוהטים אלה קם אדם שיצא לאוויר ארץ-ישראל בשם העברי רחבעם זאבי, אשר זה מכבר מתעקש שים רבים להמירו בגנדי אפילו בלא מרכאות כפולות — כאילו אין זה כינוי, וכאילו אין בין כינוי זה ובין מי שזה היה שמו כמה הבדלים ניכרים — והעמיד על שולחן המדינה ביצת קולומבוס, או אם תרצו, ביצת זאבי.

כרבים וטובים אחרים, גם רחבעם זאבי מודאג בשל התסוגה מסיני, ותוהה, בצדק, מה יהיה אחר-כך. כידוע, עם ישראל חצוי כמעט שווה בשווה בין חסידי פניני סיני במיסגרת השלום הישראלי-מצרי ובין מתנגדיו חרף ההסכם הזה. החסידים מקווים שיהיה טוב, אבל גם חוששים בתוך-תוכם; המתנגדים בטוחים שיהיה רע, אבל אינם יכולים לערוב לאיש, כי הפרת הסכם השלום לא תרע את המצב שבעתים. בעיה.

ביצת רחבעם זאבי, ובהנחת ביצה אחת על השולחן הלאומי, שאלו מסבים הכל, פותר את הבעיה הזאת פתרון גאומי: „ליסוג מסיני — כן! אבל לא מן האיים טיראן וסנפיר!“ (ידיעות אחרונות, 9.11.81).

ביצת רחבעם זו מה טיבה? האם קשה היא או רכה, או — לא עלינו — מקועקעת, מעוכה, אף מרוחה?

לא זה ולא זה אף לא זה. לפי הגדרת בעל הביצה, אין היא אלא „חצופה, אבל צודקת, חיונית ובת-ביצוע“.

כתיסטוריון אזורי, מספר לנו רחבעם זאבי, כי שני האיים הנ"ל, שהיו שייכים לסעודיה, נמסרו על-ידי בעלים חוקיים אלה למצרים לפני כ-30 שנה. ובכן, הבעיה שהבישארות צה"ל שם אינה ישראלית-סעודית, אלא ישראלית-מצרית! לא דווקא. בעל הביצה החצופה מתאמץ להוכיח בהגיון צרוף, כי סעודיה פשוט אינה זקוקה לאיים השוממים הללו — כאילו הבעיה היא לשכנע את הסעודים שיפה עשו בהיפטרם מהם, למיכרה שהרהורי חרטה מנקרים בהם כאפרוח בביצתו.

אך כלום זו הבעיה? הבעיה בעליל היא הבעלות המצרית המוגמרת וכבוד הרבונות המצרית. אז מה, בכל זאת, יש לבעל הביצה החצופה להגיד לטובת המצרים? שימעו: „אם המצרים יעכלו זאת — מה טוב. אם הם, ישרו את הכלים בשל כך — מוטב שזה יקרה כעת, לפני אפריל 1982 ופנינו צה"ל מסיני.“ אכן ביצה חצופה, חצופה מאוד: „אם המצרים יעכלו“ את הביצה הזאת, כלומר יפגינו לפני עולם ומלואו כי להם אין ביצים כלל, ומנהיגם מובארק אינו אלא סריס מרוח-אשך — „מה טוב!“ סיגנון ביצי שזכה ממש מחמם

למה לא תפעיל סעודיה תוכנית בת 1000 סעיפים?

יצר השלום של הישראלים אשר אבד בחולות סיני

בהחלט ימקד שימת-לב עולמית. שלום או לא-שלום, תעמולית זה 0:1 לרעתנו.

כל זה עדיין אינו מוכיח, שלגופו של עניין אנו זקוקים לשלום. אם שלום פירושו תסוגה משטחים כבושים (יש להבחין בין „נסיגה“ במלחמה, בלחץ צבא האויב המתקדם — „רטרט“ בלע"ז אנגלי — ובין תסוגה מרצון, לאו דווקא במלחמה — וית'דרול בלע"ז הנ"ל; ואם בשפות משוכללות מבחינים בין שני המצבים הללו, אין שום סיבה שלא נשכלל את לשוננו, כלומר נשחזר את מחשבתנו) אולי כל העסק הזה אינו כדאי? מה, שהתגענו להחזיר להם שטחים?

התשובה על שאלה נוקבת זאת טמונה, כמובן בחיק העתיד, אבל מעניין שמשך דיין, הנץ הנוראי של עשור ה-50, בד בבד עם הפיכתו מהולל מילי לבעל כבול, כנוע לצווי הלבשו הצעירים, התרכך בעוד כמה מובנים, ומהגיגותיו של „אל המוות נישיר מבטנו“ ו„אל תירא עבדי יעקב“ הידרדר להרהורי כפירה של „הלנצח תאלכ חרב“.

את מי משה דיין שאל את השאלה הנוראה הזאת? בוודאי לא את הערבים. אני מניח שגם לא את עצמו, מפני שהוא הספיק להשיב עליה כשרהחוף עושה השלום עם מצרים. הוא שאל — כך נראה לי — את חמומי-המחמה הצעירים (וגם הזקנים) של ימינו, שעדיין מאמינים במלחמה כפותרת כל בעיותינו, בהאמינו כי יגיע יום שגם מעיניהם של הללו ינשור התבולל הצבאי, והם יתפשו סוף סוף כי אין שמש סיכוי כי נגיע אל המנוחה ואל הנחלה בסידרת מלחמות בינינו ובין הערבים.

במדינה זעירה כישראל, שהקצאת שטח לבית-קברות עירוני חדש מהווה בה סלע-מחלוקת בסדר-גודל לאומי, צריך להיזהר מאוד ממלחמות נוספות, שכן בשלב כלשהו, מוקדם מכפי שסבורים המתעלמים מפולות העליה, הירידה, והיולדה (שהן, כלשעצמן, תוצאות של מלחמותיות מצטברת, ייווצר בקלותן איוון איים בין שטחים כבושים ובין שטחים שבוקים (מלשון שבק חיים לכל חי, כמובן), אשר לא יעצור אלא יתפוך לאי-איוון, ששום פצצה גרעינית לא תהפוך אותו על פיו. בתוך כך למדו הערבים — לא, לא כולם, עדיין לא כולם, אבל ראו את סעודיה הג'האדית — להציע שלום על מנת לסחוט מאתנו את הרפלקס המותנה של „לא“ בגיני או שמירי או שרוני. איש לא יטען, שהערבים הפכו באחרונה לאוהבי ישראל ולחסידי-אומות-העולם, ומלחמה היא תמיד אפשרית מאוד. אבל לעשות הכל כדי לממש אפשרות זאת, וכדי לשמן את גלגלי חסי-הציבור של הצד שכנגד — זה כבר גובל בטימטום או בתאוה כפייתית להשתעשע בסכנות-מוות ובמוות עצמו, או בכולם גם יחד, כפי שמתגלם היטב בתופעה המפלצת של קבורת שילדי „לוחמי בר כוכבא“ בטקס ממלכתי.

את הלב, בשלפו מאוצרנו המוסיאני הישן את מסכת-המוות של העל-מעצמות הישראליות, שהביאתנו עד הלום.

ואם האיים השניים רק מוחכרים, ושייכים עדיין לסעודיה, מה אז משנה? לא חוצפה, אלא כוח בלבד מעניק „זכויות“ על שטחי ארץ אחרת. כוח יש לך, רחבעם — למה תיסוג מסיני? כוח אין לך — חוצפתך לא שווה יותר מביצה סרוחה.

מלחמת הנקודות

שרהביטחון אריאל שרון מרוצה מאוד. הוא דפק אותם, את הסעודים הזידוניים, הקשים בשנאינו, עד העצם! לא, אני מתכוון כלל למטוסינו שנצטוו לחדש את טיסותיהם מעל שטח סעודיה, האוייבת המושבעת, על מנת לזרז את הצטיידותה במערכות הגנת „מ“ משוכללות וצפופות יותר. לאו דווקא. אני מתכוון להכרזה „חיובית“ של שר-הביטחון אריאל שרון, כי כנגד שמונה נקודות השיטנה של „תוכנית פאהד“ תעמיד ישראל שמונה נקודות התנחלות בשטחים.

שמונה נקודות זה לא מעט. מה? הרבה מאוד! נראה, שלשרון זה יש גם אנשים וגם כסף — מיצרנים מבוקשים מאוד בימים טרופים אלה של עליית קריהעוני בקצב מדאיג. הצרה היא, שלפי כל הסימנים שמונה נקודות יישוב לא יספיקו. ממקורות מוסמכים נודע לי — ואני ממנה לידע את אריאל שרון ואת הממשלה כולה — כי לאחר ההלם הראשון שגרמה תוכנית שמונה נקודות-הנגד השרונית לסעודים, הם ישובו וחשבו שמונה ימים ושמונה לילות (ואיש לא יכפור בכך, שלפעמים הם חושבים לא רע), והחליטו להמיר את תוכנית שמונה הנקודות שלהם בתוכנית חדשה לגמרי: תוכנית 1000 הנקודות. הסעודים הללו כבר נעלו כמה שרשטנים מפולפלים בחדר סגור, לאחר שהורו להם לחבר „מיסדך שלום“ חשב 1,000 סעיפים, ולא יוסף ראשו ש כל אחד מאותם פקידים בכיר המרכזית של ריאד. מכאן, שאנו צפויים בקרוב למיתקפת שלום סעודית שיקרית חדשה, שתכפה על שר-הביטחון שלנו להעמיד נגדה תוכנית חדשה משלו — שהרי מול תוכנית 1,000 הנקודות מה ערך יש לתוכנית שמונה נקודות-הנגד?

במצב מבין זה יעמוד השר אריאל שרון לפני ברירה: להכריז על תשובה למשטינים בצורת 1,000 נקודות ישוב חדשות לפחות — דבר בלתי-אפשרי בשל יותר מבחינה אחת — ולעשות את עצמו לשחק לעיני העולם כולו, או לחשוב על תגובה מתוחכמת יותר, מתאימה לנסיבות ימינו ולא לימי „הספר הלבן“ הבריטי.

ני שתספיקי להגיד O.J. - הארוחה כבר מוכנה.

רק לחמם ולהגיש.

השעה 12.30. עוד מעט יבואו הילדים הביתה אך המנה העיקרית לארוחת-הצהריים עדיין נמצאת בתא ההקפאה. אבל את לא דואגת. יש לך זמן. ברגע שתשמעי את קולות הילדים מחדר-המדרגות, תוצאי אותה, תחממי ולפני שתספיקי להגיד O.J. — הארוחה כבר מוכנה.

איך אוכלים O.J. ? בתיאבון.

מעדני העוף וההודו של O.J. מוכנים לאכילה. רק לחמם ולהגיש ארוחה בריאה וטעימה. בעוף ירושלים מקפידים על כל תהליך ותהליך בהכנה של O.J.; החל מפיקוח על טריות, איכות וכשרות ועד תיבולן, טיגון ואריזה. והתוצאה? עוד תיווכחי בעצמך שיש להם טעם של עוד...

אוהבים ?

י, עשויים כמו בבית. דו ועוף, מעדן אמיתי. ועוף, עשוי בצורת קבב, גות, סהרונים וכדורונים, שהילדים מאד אוהבים (...). חלקי עוף צלויים. נקניקיות-קוקטייל מצופות.

ים שבהרי ירושלים מגדלים, "ן את "המוכנים" של O.J. אותם בחנויות ניות שקם ות.

כשר
בהשגחת
הרבנות הראשית
ירושלים.

ל
דובר

O.J. ולהגיש.

מעדני עוף והודו מוכנים מתוצרת עוף ירושלים.

NEW YORK

של פלדה זכוכית וגב

ניחם מערכות חדמית

ישראל של תגיב - גבס משורין

תגיב בונה גבס משורין.
גבס - חומר הבניה הנפוץ ביותר בארצות הברית
הופך בשנים האחרונות לעובדה מוצקה גם בישראל.
96% מקירות הגבס בארץ הוקמו על ידי תגיב.
תגיב - גבס משורין, לחציצה בין חדרים,
לחלוקה מחדש של הדירה, ולשיפור פני הבית.
גבס משורין מחליף את שיטות הבניה המיושנות והוא זול,
נוח ומהיר להקמה. קירות תגיב שומרים על עמידותם
שנים רבות לאחר שקיר בלוקים נסדק.

תגיב - עובדה מוצקה

אבותו,
אבותו,
אבותו,
אבותו -
מאוד
דעים
היה

י. אביו הי
ייר - נשר,
מניינים שמו
היה מודע
ואגנר. כשר
ביגדי אחיו
חיסל כימי
ת.
שנויה כי
אשר לאחר
בהשקפותיו,
רבים מידי
שלו פיאר
הטבטוני ה
ת המילחמה.
נערך גיוס

לענדאדל

פר את תולדותיו. המפתח לחסרי-הבהירות מצוי בעניין השם. הפילוסוף פרידריך ניצשה, שהיה תחרי לה ידידיו של ואגנר ואחר-כך אויבו המר, הטיל ספק בגרמניותו של נביא הלאומנות הגרמנית: "האם בכלל גרמני הוא ואגנר?" שאל ניצשה בהערה לחיבורו פרשת ואגנר, "ישנן כמה סיבות המחייבות שאלה זו. קשה למצוא בו קראופי גרמני כלשהו... אביו שחקן היה ושמר גאיר. וגאיר אינו רחוק עוד מאדלר..." גאיר, בגרמנית, פירושו נשר, ואילו אדלר - פירושו עיט.

ריכארד היה מודע לבעיית השם. הוא נשא בשם גאיר עד לאמצע שנות-העשרה שלו. ואז טרח להחליף את השם ל-וואגנר. רק אחרי מותו של ואגנר נחקרה שושלת-היוחסין של גאיר, ונמצא שאינו ממוצא יהודי. ריכארד ואגנר לא יכול היה לדעת זאת.

עניין היהדות דרך את הילד ריכארד גם כמה שנוגע למראוהו החיצוני. הוא ניהן באף נישרי, בסנטר מוצק ובגולגולת גדולה - סימני-היכר גופניים של יהודים, בעיני המון העם הגרמני. בבית-הספר שבו למד בילדותו, כינוהו הילדים לעתים

היה ואגנר?

תכופות בשם "יהודי". גם שניים מטובי חבריו - אהובת-ילדותו לאה דויד, ו-חבר-נעוריו ליפרט-לוי - יהודים היו.

להרוג את

כולם

האב גאיר, אהב מאוד את בנו הצעיר וכינוהו "קוזאק". ביגלל מרי דנותו. ואגנר ערך את היכרותו הראשונה עם אמנות האופרה בעודו ילד. כאשר ראה את אביו מופיע על בימת האופרה בדרודן. האב מת כשהיה ריכארד בן 8, ואטאט התחיל ריכארד להתנער מזיכרו. באחת האופרות שלו, לז'אנר, חייב הי גיבור להעלים את שמו ואת שם אביו כדי לחולל קסמים - וברגע שהשם יוצא לאור ונאמר בקול רם, נעלם אושרו של האביר, ועליו להימלט.

קארל מאריה פון-ובר היה המלחין ור המנצח שקיבל את גאיר לעבודה בבית האופרה של דרודן, ואף התעניין בנטייתו המוסיקלית של ריכארד הצעיר. זה היה בן 9 כאשר שמע לראשונה את ה-אופרה החדשה של ובר Der Freischütz (הקלע החופשי). אופרה זאת השאימה על הילד הרך רושם כביר. היא הרשימה גם את הקהל של דרודן, ולאחר זמן את גרמני כולה.

ניחא כולו של ובר היה משהו חדש, ובר ויתר על התכנים הקלאסיים של האופרות - המיתולוגיה היוונית-הרומית, או

המערכה, נולד ריכארד ואגנר בלייפציג, החודשים הראשונים של ילדותו עמדו ב-סימן הקרבות שהתנהלו סביבו, על אדמת סכסוכיה. נפוליון לא הצליח לכבוש את בירת המדינה הסכסוכית, דרודן. ציב אות המהפכה, שהתיימרו להפיק את רעיונות החופש, החרות והאחווה האוניברסליים נסוגו. נולדה תקופה חדשה, זו של העלטה על גם את הלאומיות. ואגנר, ש-עתידי היה להיות אחד מגרמניה-הדגל של הלאומיות הגרמנית, נולד ברגע סימלי ב-היסטוריה האירופית. בכל חייו ידע ל-העריך את כוחה של הסימליות, ולעשות בה שימוש.

אביו החוקי היה קארל פרידריך ואגנר, איש-משטרה בשירות צבאי-כיבוש הי צרפתי. האיש מת שישת חודשים אחרי לידתו של ריכארד. כימעט בוודאות אפי שר לומר שאביו האמיתי של ריכארד היה לודוויג גאיר, ידיד-מישפחה. גאיר היה שחקן, מחזאי, ציר-פורטרטים ומר-אופרה בעל קול טנור. אחרי מותו של האב החוקי נשא גאיר לאשה את אמו של ריכארד, יהנה, ופירנס את שבע אחיו-תיו ואחיו של ריכארד.

יהנה ואגנר-גאיר, אמו של ריכארד, היתה ממזרה. היא היתה בתו הבלתי-הוקית של הנסיך פרידריך-פרדיננד קונס-טנטיק, אחיו של הדוכס הגדול אוגוסט איש-ויימאר. ואגנר לא התבייש בפרשה זו בסיפרו האוטוביוגרפי. חיי לעומת זאת נותר עניין אביו מעורפל כאשר סי-

ראשית בתיאטרון קטן, ואשתו השניה היתה בתו הצעירה של המלחין פראנץ ליסט. לוואגנר היתה פרשת-אהבים גם עם אחותה הבכירה.

כאשר מת ואגנר בוונציה, בן 70, כבר הספיק העולם להתרגל לחידוש, והעריץ את האופרות שלו. שלוש שנה אחרי מותו ראה ילד בשם אדולף שיקלגרובר את אחת האופרות שלו בווינה, והתרשם מאוד. כמו ואגנר, החליף גם הילד הזה את שמו, והפך אדולף היטלר. ואגנר סבור היה שהגרמנים הם אציליו של העו"ל. היטלר רצה להפוך אותם לשליטיו. כאשר נולד ואגנר היתה אירופה נתונה בסערת קרבותיו של שליט אחר שביקש להכניע את אירופה, נפוליון בונפארטה.

נולד

ברגע סימלי

כשנדם עשן התחתים בשדה-הקרב של בוצאן, התברר שצבאו של נפוליון ניצח את הפרוסים והרוסים. אך היה זה ניצחון מפוקפק למדי. מפקד הצבא הצרפתי, המרשל ניי, לא השכיל לנצל את ההזדמנות ואיפשר לצבא בעלות-הברית לסגת בסדר מופתי משדה-הקרב. לנפוליון היה ברור כי ניצחונות כאלה לא יביאו אותו אל מטרתו - כיבוש הבירה הפרוסית, ברלין. יום אחד אחרי הקרב על בוצאן, ב-22 במאי 1813, במרחק 150 ק"מ משדה

ורידה נגר
וכל מעמד,
מפילגשין
בשבת לגור
לחרות היו
לודוויג ה-
חדש גדול,
ולגערות
ל בפאריס
הרוכבים
רשימותיהם
ללא הרף,
שלא תאם
שחקנית

חייו של ואגנר תוארו בעשרות אך אף אחד מהם לא תורגם

היתה שחקנית ראשית בתיאטרון פרוכיני ציילי קטן. ואגנר חיזר אחריה במשך שנותיים, כשהיא דוחה שוב ושוב את הצעות הנישואין שלו. עד שנעתרה לו, לבסוף.

משרתת בתחתונים ורודים

מ ינה היתה בת 27. ריכארד ואגנר היה בן 23. חברת-נשים היתה ל-וואגנר הצעיר צורך חיוני.

הוא היה צעיר יותר ממנה, אך בשלב זה של חייו, ועדיין היה ואגנר עסוק במילים. כשהיה בן 11 כתב שירה, ובהיותו בן 16 התחיל לכתוב טראגדיה. זו היתה מין שילוב של ה-טרגדיות השקספיריות המלט והמלך ליר.

מת'לדה

כאשר היה ילד, גירו אותו בגדי אחי-תיו. כשהיה בן 13, התארח בבית מישפ-חת'חברים. מאוחר יותר סיפר: "העמד-תי פני ישן, כדי שהנערות ישאו אותי בדיהן למיטה". ואגנר תיעב את הבדידות. הוא חש כי לנשים, הרבה יותר משל גברים, יש היכולת להבינו, אותו ואת היצירות שלו. להיטותו אחר הנשים באה לידי ביטוי בפרשיות-אהבים רבות. לפני נישואיו, אך גם אחרי שנשא את מינה, תמיד חי-פש, כפי שניסח זאת, "אהבה שאינה יודעת מצרים במובן של אמונה-הדדי והת-מכרות הדדית".

הגיוון אף הוא היה חשוב לוואגנר. היו לו פרשיות-אהבים עם נשים שנודעו כי יכולתן האינטלקטואלית — אך גם עם משרתות. הוא אהב נשים בכל גיל, ומכל מעמד. אחת מאהובותיו היתה מנהלת משק-ביתו, שנהגה לעשות את עבודות הבית, ביטול וניקוי, כשאינה לובשת אלא את תחתונים הורודים — לפי בקשת ואגנר.

חייה-נישואין שלו עם מינה לא היו מוצלחים. תחילה ליוותה אותו מינה ב-נאמנות בכל מסעותיה, אך בעיקרן היו 25 שנות נישואיהם פרשה אומללה של מריבות, התקפות-קיןאה, חיכוכים ופרי-דות.

מינה עמדה לצידו בתקופת-השפל, אך הסתבכויותיו של בעלה בהזבזבן בענייני-כספים ציננו את ריגשותיה. ואגנר ציפה ממנה שתהיה עקרת-בית נאמנה, ששהו שהוא המשיך באהבה-ביו וביצירתו. מינה היתה עצמאית מכדי להסכים למלא תפקיד מישני זה לאורך זמן. ואגנר עקר לריגה ב-1837. העיר היתה באותה תקופה תחת שלטונו של הצאר הרוסי, אך היוותה חלק מאזורי-התרבות הגרמני. שכן נשלטה במשך זמן רב על ידי הפרוסים. בריגה כתב ואגנר תלמיל ומוסיקה לשתי המערכות הראשונות של האופרה החדשה שלו, ריאנצי. זו היתה אמורה להיות הפקת-ענק, ולוואגנר לא היה ספק שלא יוכל להציגה בבית-אופרה

החשובים של אירופה, ערייה-בירה וחצ-רות המלכים והקיסרים. הללו הקימו בת-אופרה, גייסו להקות ותיזמורות, ובדרך-כלל הביאו מנצחים מאיטליה. עד שהאמ-נות החדשה התחילה לחזור לשיכבת-האמנים המקומית בכל ארץ.

צמיחתם של המלחינים הגרמניים הגדו-לים, ריטר כריסטוף ויליבאלד פון-גלוק וולפגאנג אמדיאוס מוצארט, בישרה את המהפכה הראשונה באופרה, כאשר שני אלה התחילו להיפרד מן האולימפוס ה-יווני כמקור יחידי לעלילה. מוצארט אף העז להעלות עלילות שהתבססו על תול-דות זמנו. גלוק ומוצארט הכשירו את הקרקע לתחילת התקופה הרומנטית, ש-מבשרה הגדול היה בטהובן. ואגנר, ש-הכיר היטב את יצירותיו של בטהובן, היה עתיד לחולל את המהפכה השניה בתול-דות האופרה.

חצי-עירוס בחלון

ואגנר התחיל להצליח בלייפציג. כישרונותיו הבולטים וסיוע בני מיש-פחתו — כימעט כל אחיו ואחיותיו עסקו במוסיקה ובתיאטרון — הביאו להעלאת

קוזימה

אשת תלמידו, שהיתה לאהובתו ואחר-כך ל-אשתו. ואגנר מת בזרועותיה בוונציה. יצירותיו. אך היה עליו לקטוע מסע-הצלחה זה. בסכסוגיה נערך גיוס, וריכ-ארד נמלט מלייפציג ב-1833, כדי שלא לשרת בצבא המלך.

הוא קיבל משרת מנהל-מקהלה בוירצ-בורג, עיר גרמנית אחרת, שם כתב את האופרה הראשונה שלו, אחת הפחות-ידועות שביניהן. שמה היה DIE FEEN (הפיות). אופרה זו בוצעה לראשונה רק חמש שנים אחרי מותו.

לאחר זמן-מה קיבל ואגנר מינוי כי מנצח תזמורת בקניגסברג, וכתב את ה-אופרה השניה שלו, שהיא למעשה עיבוד למחזהו של שקספיר מידה כנגד מידה. אופרה זו, איסור האהבה (Das Liebes-verbod), זכתה בביצוע כושל במאגדבורג הסמוכה.

האב

(המשך מעמוד 61)

סיפורייהעם האיטלקיים. הוא חזר אל המיתוס הטבטוני הקדום. ובר חידש גם מבחינה מוסיקלית: הוא הכניס את ה-מוטיב, מישפט מוסיקלי חוזר המתאר דמות מסוימת, מצב מסויים או רגש מסויים. שני הלוקחים נקלטו היטב בנפשו של ואגנר, שעמיד היה לעשות ברעיוני-תיו של ובר שימוש רב. הצורה שבה טיפל ואגנר, שנים רבות מאוחר יותר, במה שלמד מוור, היא שהנחילה לו את תהילתו כמחולל מהפכה חשובה בתולדות האופרה ובתולדות המוסיקה החדשה.

שאיפתו להלחין מוסיקה למחזה זה — היא שדחפה אותו אל לימודי מוסיקה. דרכו בעניין זה לא היתה סוגה בשושנים. מהר מאוד החליט שהוא יכול לכתוב אوبرטורה ראוייה-לנגינה. ידידו היינריך דורן, מנצחה של התיזמורת בלייפציג, הסכים לנגן, והתוצאה היתה שואה. זה לא הפריע לוואגנר לטעון מאוחר יותר כי "התשיעית של בטהובן נשמעת כסוגה

מינה

שחקנית הת אטרוו, שהיתה אשתו הראשונה של ואגנר. היא לא אהבה את התפקיד שהועיד לה.

פשוטה לצד אוברטורה זו, המופלאה כל-כך במורכבותה". לוואגנר היו, ללא ספק, כישרונות מוסי-קליים גאונים, למרות שהיה נגן-פסנתר גרוע. הוא התקבל ב-1830 לאוניברסיטה של לייפציג, כפי שהודה בעצמו, עשה זאת בעיקר כדי שיוכל ללבוש את ה-מדים ההודרים של אחותי-הסטודנטים של סכסוגיה. אך הוא התקדם מהר מאוד ב-לימודי-המוסיקה שלו, והתברר לו ולמיר-דעיו כי הוא מיטיב להלחין.

ואגנר המשיך גם בכתיבת המחזה שלו, והשילוב של הלחנה ומחזאות קבע לו כיוון ברור: האופרה.

קמאיים בלתי-מרוסנים מחד, ואהבה שהיה רה או נכונות מלאה להקריבה למען האל או השליט מאידך. ואגנר, שהיה מאמין גדול בכוחן של המילים והמוסיקה, המחול והשירה. כשהם מוגשים בכפיפה אחת במסגרת האופרה, סבר שהוא תורם לגיבוש האחדות הלאומית הגרמנית, והגאווה והרגשות-היחד של השבטים העם ה-Volk. המיתוס הטבטוני היה האמצעי לכך. כיורשו של המיתוס היווני-רומי הקדום והמרוחק. באותה תקופה סבור היה ואגנר שגם המוסיקה שלו ממלאה את אותה המטרה. מאוחר יותר, כשהכיר את כתביו של הפילוסוף הפסימי ארתור שופנהאואר, שינה את דעתו, ור הכיר בעצמאותה של המוסיקה, ובאיי-חלור תה בתמליל המיתי.

בינתיים עלו חיי הנישואין שלו על שירטון. עוד ב-1847 ניסה ואגנר לשכנע את מינה, אשתו בת ה-37, שהיא זקנה מדי עבורו, ושכירה מכדי לקיים יחסי-מין. אך מינה, שכבר עייפה ממנו, לא הסכימה אז להתגרש.

באפריל 1848, כאשר שהה בפאריס, פגש ואגנר באנגליה צעירה, ג'סי לאסטו בת ה-21, שבעלה העריץ את ואגנר ותמך בו מבחינה כלכלית. הנאהבים זממו ל-ברוך ביחד ליוון הרומנטית, אך הבעל הנבגד גילה את התוכנית. הוא איים לירות בוואגנר, וגטל עימו את אשתו אל ה-פרובינציה הצרפתית. כאשר בא ואגנר ב-עיקבותיהם, הביא לאסטו את המישרה הצרפתית לגרש את המלחין מצרפת. עם סיום הפרשה סבר ואגנר שג'סי הכשילה אותו, כאשר לא התייבבה לצידו.

לא היתה זו הפעם האחרונה שבה גיהל ואגנר פרשת אהבים עם נשות מיטביו. כמה שנים אחר-כך היה ואגנר למאהבה

היטלר: המעריץ

בהצגת המייסטרזינגר בנירנברג ב-1935 ישבו בתא המכובדים ויניפרד ואגנר (באמצע) ולצידה אדולף היטלר ויליוס שטרייכר. היטלר המעריץ את ואגנר מאז היותו ילד בן 12.

כאשר חזר לשווייץ, כתב את התמליל לאופרה הקומית היחידה שלו — מייסטרזינגר. ("אומני-השירה של נירנברג"). לפתע היה עליו להימלט מפני בעלי-חובו. הללו היו רבים, והסכומים שחב ואגנר היו גדולים. לא היה בכך פלא. הוא חי בסגנון ראווה מאלף, בהתחשב בהכנסותיו העומות. הוא האמין כי גאוני יותר המוכחת מחייבת אחרים לממן את חובותיו. "על העולם לספק לי את צרי-כי", הכריז, "האם דרישה מוגזמת היא כאשר אני טוען שמעט הנוחות הדרושה לי היא זכותי, כשאני מספק עונג לאלפים כה רבים?"

בריחה מפני

הנושים

ואגנר אהב משי ואטלס, מלמלה ור-קטיפה. באלה ריפד את רהיטיו וקירות ביתו, כשצבעי האדום והסגול שולטים ב-כיפה. שטיחים עבים כיסו את הרצפות, בשמים הדיפו ריח, ובתצור היו כלבים ור-תוכים, כשחצי תריסר משרתים מטפלים במשקיהבית.

ואגנר ברח מפני נושיו לווינה, וכאשר הסתבר שם בחובות גוספים, נמלט להרי גרמניה הדרומית. שם, ב-1864 קיבל מיכ-תב מידי המלך החדש של בוואריה, לוד-וויג ה-2. זה קרא לו לבוא למינכן ולהחל את בית-האופרה החדש. ואגנר בכה מרוב אושר. במינכן הוא העלה על הבמה את טריסטן ואיזולדה ב-1865, ואת מייסטרזינגר ב-1868.

לודוויג סיפק את כל צרכיו הכלכליים, ויותר מזה. המלך היה הומוסקסואל, ובין השניים התפתחה פרשת-אהבה. לודוויג בן ה-18 פנה אל ואגנר, במכתבים שי-שיגר אליו, בלשון "אהובי" ו"מחמל נפ-שי", ואילו ואגנר דיוח מאוחר יותר, בדיסקרטיות רבה, שבילה שעות ארוכות בחברת המלך, בשיחות רציניות על אמנות ומוסיקה, או פשוט בישיבה שקטה ב-צוותא ליד האח. הוא היה קשור דיו ל-מלך כדי שיוכל לכתוב כך: "האם אוכל אמנם לוותר על אהבת-הנשים? באנחה כבדה עלי להודות: כימעט שאני רוצה בכך! עתה הוא (לודוויג) עבורי הכל, עולמאשה ילד".

אך המלך, כנראה, לא היה הכל. באותה תקופה התחילה לפרוח פרשת-האהבה בין ואגנר ובין קוזימה פון-בולוב, בתו הבלתי-יחוקית של פרנץ ליסט, שהיתה אשתו של המנצח האנס פון-בולוב, תלמידו וחביבו של ואגנר.

בהיותו בן 50, הפך ואגנר למאהבה של קוזימה בת ה-25. חמש שנים קודם לכן, היתה לו פרשת-אהבה עם אחותה המבוגרת ממנה, בלאנדין. קוזימה הכירה את (המשך בעמוד 64)

הריקטורה של ואגנר על שער עיתון צרפתי, שבו פורסמה התקפה עליו. המבקרים לא אהבו את ואגנר במשך זמן רב. הם טענו שהמוסיקה שלו היא רעשנית ורהבתנית. ואגנר לא נכנע לטעם המבקרים.

מתילדה. כאשר גילתה שוואגנר לא סיפר לאשתו על הפרשה, ולא ניסה הרגיעה אחרי שגילתה את דבר קיומה, חזרה מתילדה אל חיק בעלה.

בעיקבות פרשה זאת עזבה מינה את בעלה, והם שוב לא התגוררו יחד, אלא במשך תקופות קצרות.

ב-1856, כאשר כתב ואגנר את הוואל-קיריות, הוזמן ללונדון לסידרה של קונצרט-טים פילהארמוניים. המלכה ויקטוריה ו-הקהל חיבבו אותו, אך לא כך העתונות. זו תיארה את האופרות שלו כ"תצוגה של רשעים וראוותנות".

כאשר חזר לשווייץ השלים את כתיבת הוולקיריות, והתחיל בכתיבת המוסיקה של זיגפריד. ב-1857 התחיל בכתיבת טריסטן ואיזולדה. הוא קיווה שאופרה זו תחזיר אותו לכימה, אך חלפו שבע שנים בטרם הוצגה.

של מתילדה וסנדונק, ששימשה השראה, מאוחר יותר, לרומאנה האופראית של איזולדה באופרה טריסטן ואיזולדה. הוא הצהיר שיחסיהם הם "במישור שאינו בעור-לם הזה, בעולם אחר ונעלה", ואף טען שמתילדה "היתה ונשארה אהבתי הרא-שונה והיחידה".

מתילדה סיפרה לבעלה על הפרשה, ו-שיכנעה אותו להמשיך ולתמוך במלחין. ואף להעניק לו בית בסמוך, ולחלול מקיים יחסי-ימינ. ואגנר נהג לחצות את הגן שבין הבתים כדי לשוחח עם אהוב-תו, ומשרתיהם שימשו כדוורים למיכתבי-האהבה שלהם.

מינה, אשתו של ואגנר, לא היתה מרו-צה מכך. אחרי שקראה את אחד המיכת-בים שהוחלפו בין השניים, כבר לא היתה משוכנעת שאהבתם כה טהורה. בזעמה, הלכה תחילה אל בעלה, ואחר-כך אל

שעדיין
ית ה-
גיבור-
המלכו-
זו כי
גנהויו,
יה של
נכנע
המודל
תה על
זל רק
זאופרה
המשיך
ת ה-
הנסיך
לא הס-

אלץ

רוח

ה בכל
מרי-
ועד
תו של
רביעי,
ואגנר-
יט ה-
זמורת
לבני-
רף ל-

בתפסו,
יע ל-
פרנץ
מצעים

של 10
לסכן
ה הפך

הוא
ום ב-
לתכנן
האופ-
לונגים

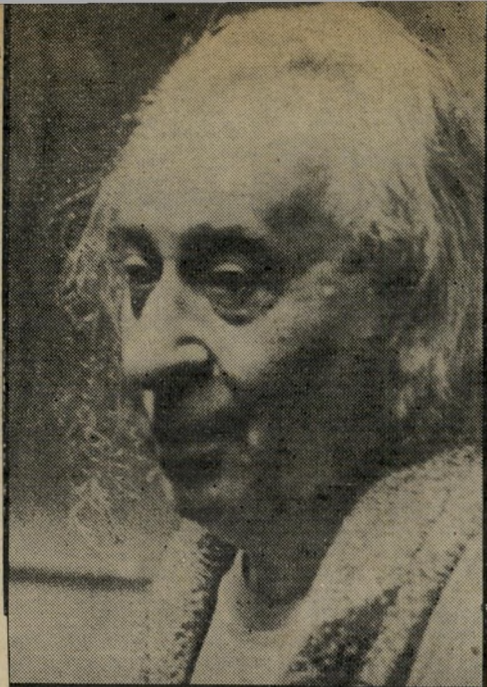
אנטי-
טתית.
1850-
חופ-
וכארד
ו על
הודים
של
סה ב-
טבטרי
הודים

באי-
אנטי-
טלק-
בין
יסטים
מיכל
דה-
הפיצו
חרים,
חבריו
היה
אמנם
מומר
אייר-
בר),
מיק-

יות

מין

ואתו
זפה,
אין
גנטי-
היתה
מלי
ב-
עיק-
רופה
של
ימי-
נרות
הי
שות
נשי-
קד-
אד-
נטים

דקרו, האיש הגדול של הפנטומימה
חולם על הבלונדית בעלת המיבטא
הרוסי ב"הבימה" ומוכן ללמד ישראלים
רק בתנאי שיבטיחו לו לחזור לישראל

היכן ילדי ההנדון?

אל קודש הקודשים של ילדי גן

העדן נכנסים דרך המיטבה. חולצים
בוהירות את הנעליים ועולים בגרם מע-
לות אפוף ריחות מגרים של תבשילים
מהבילים. חמשה עשר אנשים מחליפים
את כיגדיה רחוב לביגדי פולחן, ומסתדר-
רים בשורה עורפית לשמע צילצול הפע-
מון הראשון הבוקע מהאולם למטה. על
המיסדר משגיחה אישה בת שמונים עם
צמות המקפידה לרשום את הנוכחים.
זהו היכלו הצנוע של אטיין דקרו, אבי
המימיקה המודרנית, ובלשוננו "ממציא
המימיקה הגופנית" הנמצא בפרבר מר-
חק של פאריס. בקרב תלמידיו הדגולים
מוצאים את ג'אן לואי בארו ואת מרסל
מרסו.

מי יכול לשכוח את סירטו של מרסל
קנה ידיו גן העדן? וליבו של מי לא
התכווץ בקטע הראשון שבו עולה בארו
באפטיסט על כימה צנועה ברחוב
הומה אנשים של פאריס של המאה הקר-
דמת, ומציל את גאראנס האלוהית, כש-
הוא מתאר בסצינה גאונית וללא מילים,
את סיפור השעון היקר שנגנב ממנה?
ומי היה אביו של בארו שהעלה אותו על
הכימה לתרועת החוצרה אם לא אטיין
דקרו, שהיה באותה תקופה מורו ושותפו
של בארו בהרפתקה תיאטרונית חדשה -
מימיקה.

שמו של בארו מוזכר לא אחת בבית-
סיפרו של דקרו. אך גיצי אש כימעט יוצ-
אים מאפו של דקרו לשמע שמו של מרסו,
איתו הוא מסרב לדבר מזה שנים רבות.
אין הוא יכול לסלוח לתלמידו האהוב ש-
השתמש ביסודות שיטתו למטרות נחותות,
או בלשוננו "אנקדוטיות" סיפוריות.

האם, "כסית"

קיימת?

אמץ דגישתו הרצינית משה דקרו
אווירת קודש כימעט טיכסית בבית-
סיפרו. גופות מושלמים לבושי טייסט
שחורים או לבנים, יורדים לאולם האומר
נים עם הישמע צילצולו השלישי של הר-
פעמון. איש בן 84, עטור שיער שיבה
ארוך, לבוש חולצה ומכנסים קצרים
שחורים ונעלי ריקוד לרגליו, לוחץ את
ידיו של כל תלמיד ותלמיד מוחל לו
בוקר טוב בכל השפות האפשריות.
לישראלים שבמעריציו הוא טורח לספר
לא פעם על חיבתו הגדולה לארץ. "כסית
עוד ישנה?" הוא שואל בטון נרגש, ומר-
סיף באותה נשימה, והפעם ביתר סנטי-
מנטליות: "ומה שם השחקנית בהימיה
שדירבה עברית במיבטא רוסי? לא, לא
חנה רובינא. ההיא היתה בלונדית". או:
"פאני לוביץ' עדיין עושה בעיות לניסן
נתיב?" ולחללוחית מכסה את עיניו. ניסן
נתיב הוא בין יקרי הגדולים, שלמד ר-
השתתף באחת מקבוצותיו הראשונות של
דקרו.

היה זה נתיב שהביאו לארץ בשנות ה-
50 עם הצגתו המפורסמת חיילים קטנים.
מאז נפרדו דרכיהם. "מיסרו לו דרישת
שלום כשאתם בארץ", הוא אומר לישראל-
לים, "מיסרו לו שקשה לי לכתוב מיכ-
תבים כי אני מזדקן, אתם מבינים, אך
לעומת זאת כתבתי עליו שיר. אל תשכחו
להודות לו על ארגו התפוזים שהוא שר
לח לי בנאמנות מדי שנה."
הישראלים "הרציניים" תלומדים בבית-

סיפרו, חייבים להבטיח לו כל פעם מחדש,
שעם גמר הלימודים יחזרו לארץ ללמד
את שיטתו. "ישראל זקוקה לאנשים כמו-
כס, אל תנסו לעשות קאריירה באמריקה
או בכל ארץ אחרת."
את יחסו המיוחד לארץ ניתן אולי להס-
ביר בכך, שהיתה זו אחת הארצות הרא-
שונות, שבה נחקבל בחמימות ובהערכה
גדולה בראשית דרכו. הוא עדיין חדור
אמונה שזוהי ארץ של חזון ומעש. "אתה
רוצה - אתה יכול" הוא חוזר ואומר.
זהו מישפט המסכם את הפילוסופיה שלו.
"אני אתאיסט אני מאמין שהאדם הוא
האלוהים. הוא זה שקם ועושה. ברגע ש-
אתה לא מאמין ביכולת שלך, אתה הולך
לאיבוד. התיאוריות חייבות להתגשם ב-
חומר. תיאטראות הבנויים עליידי ארכי-
טקטים שיושבים וחושבים, זוהי מחלה.
זהו אימפוטנציה. הצלה של התקופה של
נו היא שהיושבים נותנים הוראות לעו-
דים, כמו בצבא. למשל."

אטיין דקרו, שנולד למישפחת פוע-

פנטומימאי דקרו בביתו
כסית עוד קיימת?

לים בצרפת, עסק בין יתר משלוחי
ידיו בנגרות. לא אחת הוא משווה את
הנגר למימיקאי. "כשאתה בונה שולחן
אתה חייב להגשים את הרעיונות שלך
בחומר. במשך הזמן אתה לומד לבנות
אותו בצורה היעילה ביותר ולחסוך באגר-
גיה מיותרת.

"אתה בעצם מין מתמטיקאי שבוחן את
עצמו לגבי החומר שמולו. וכשאתה גומר
לבנות אותו ומלטף אותו, שום לטיפה לא
תשווה לו, אפילו לא זו של אוהבתך. וכך
גם לגבי הגוף. אלא שהמימיקאי הוא הנר-
שא המושא בעת ובעונה אחת. הוא עו-
שה גיאומטרית, אבל לא בעיפרון ולא
עם חומר שעומד מולו, אלא עם גופי."

"אני מפריד בין הצוואר והראש, בין
הראש והתזה וכן הלאה. אני מפרק את
האיברים לגורמים ומרכיב אותם מחדש
בכל הקומפוזיציות האפשריות ובכל פעם
כדי לומר משהו אחר. אהה, זאת הבעיה
- איך לבנות את הפרטים כך שיביעו
את הדברים בצורה הנכונה והיעילה ביר-
תר, וכל זאת עם ביטוי מינימלי? הרי
פנים, הפנים יכולות לשקר, הגוף אף פעם.
וכמו בכל שפה - כשיש לך הבסיס, אפי-
שר להעמיק בה עד אין סוף."

צורה

גיאומטרית

כעצם איך קורה הנס הזה שתוא, לכאורה פרדוקסאלי?

"כל השיטה שלי בנוייה על שני ער-
כים - רוח גיאומטרית ועידון פיוטי. הרי
אמן חייב להביע את הכאב שלו אבל בתוך
שפה. הוא לא סתם פורץ בכבי. זה מה
שתלמידי חייבים ללמוד בכל מחיר. אל
תבכו סתם. תבכו דרך הצורה הגיאומטר-
ית הזאת שאני מציע לכם."

"קודם-כל חייב התלמיד לשלוט בגופו.
הוא צריך להבחין בין ימין ושמאל, קו
מאונך ומאוזן, בקיצור - איפה הראש
ואיפה הרגליים שלו ומה ניתן לעשות
איתם. מאוחר יותר הוא חייב להתחיל
לחשוב על הגוף שלו כמו על פרטיטורה
מוסיקלית."

"כשמישהו בא ואומר לי שהשיטה הזאת
היא קרה, מונעת ספונטאניות, ולכן גם
חוש פיוטי, אני משיב לו - הסתכל איך
כל המשוררים הגדולים העבירו את כאבם
באמצעות המילים. הם לא סתם צרחו מה-
בטן, אלא בעזרת לשון שנלמדה. איך תסי-
ביר שהמוסיקה, שהיא האמנות הטכנית
הגדולה ביותר מצליחה להיות הדיוקן ה-
מדויק ביותר של הנשמה?"
ומה פיתאום הכאב הזה, עליו הוא מד-
בר ללא הרף?

"בניגוד לרקדן, לא יכול המימיקאי ל-
התחיל בגיל חמש. הוא חייב להיות אדם
מבוגר עם נסיון-חיים. הוא אמור לדעת
מהו סבל, מהו צער של אהבה, מהו אבל.
ואם האדם מרוצה מהכל שלא ילך להיות
אמן, כי אינני חושב שיהיה לו הרבה מה
לומר על הבמה." אוריאלה ווייט

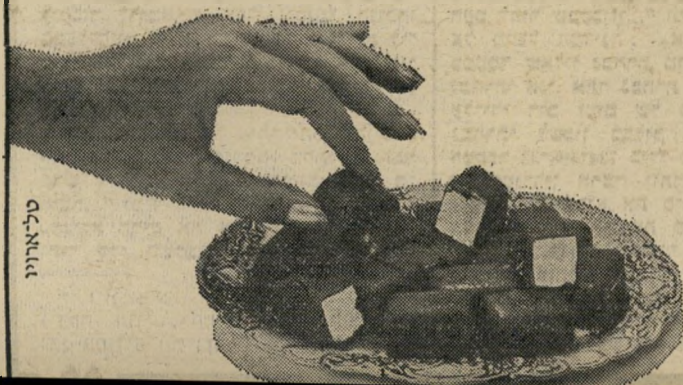
החש
ואנג
ביקר
שם
אשת
תח
בעל
בעל
1870
בולו
שינו
הקוד
בנו
קם
של
לית
יום
חס
וגם
נמלט
מוח
עית
(די)
וא
רה
אך
בירו
העול
ראש
קהל
שים
כר
אוסר
בירו
מרע
עסקו
עליו
הענ
כס
בן
0
לגו
רכבו
מלוח

דם תגדי
בת אותי.

גלידונית של
חטיפי גלידה

לטרואוס

טלי ארנו

הנאה שצריך לחטוף.

רומן כלא אמריקאי מרתק * שירת ת

דה'מאירקה * מורשתה החיוורת של גולדה * אב

תרגום

החוסים

ג'ון צ'יבר נחשב לאחד הסופרים האמריקאיים המעולים. סיפורי הראשון ה'רואה'אור בתרגום לעברית הוא פאלקונר. בתרגומו המעולה של ג'ורדן טורי. פאלקונר הוא סיפורו של פרופסור ב' מיכללה המגיע לבית-כלא. (כלא פאלקונר, נר, 1871; מוסד תיקון לעברניים פאלקונר; מוסד פראלי להשבעה למוטב פאלקונר; בית-סוהר של המדינה פאלקונר; מיתקן-שיקום פאלקונר; והשם האחרון, שלא זכה להיקלט אפילו ליום אחד: בית השחר העולה. עקשני כונו האסירים בשם 'חוסים', הסוהרים הנבלות — 'אחראים', ורבי-המורים נקרא, 'מנהל'...) הנפש-הפועלת המרכזית בפאלקונר הוא פארגנוס, שהובא למקום בגלל: "הריגת אה, אש עד עשר שנים, מס' 32-508-734". מחליף את עולם הפאר של חייו, בעולם שאותו מתאר אחד משומרי המקום: "הם רוצחים... הם אונסים, הם תוקעים תינוקות לתוך כיבשנים. הם מוכנים לחנוק את אימה-הורתם תמורת חתיכת מספיק...". פארגנוס הוא נארוקמן ברישיון, שה' שימוש בסם הותר לו כחוק. אחרי קליטתו כחוסה במיתקן-הכליאה פאלקונר הוא זוכה בביקור אשתו (לא הודעת לך שאני באה כי זה לא נראה לי הכרחי. כשמיילסנתי לקבוע פגישה אמר לי שי' אתה לא יוצא לשום מקום...). פארגנוס, מתאר לפניו את מצבו הסימון שלו ב' כלא: "ירדתי מארבעים מיליגראם לעשר רה. אני מקבל מתאדון בשעה תשע כל בוקר. הומו אחד מחלק אותן, משחק את הנקבה. יש לו פאה חלקית על הראש... אחרי שפארגנוס מבהיר לאשתו, כי לא נענה לחיזוריו אותו הומו, היא מגיבה: "מוב מאלו. לא היית רוצה להיות נשואה להומו אחרי שבכר התחתנתי עם נרקר' מאן רצחני..."

סיפור רצח האח על ידי פארגנוס מתברר. הוא רצח את אחיו השכיח, אחרי שזה אמר לו, כי האב הביא לביתם רופא להפלות כאשר האם הייתה בהריון עם פארגנוס. הוא לכוד במילכוד נפשי, במעין מחול פנימי של אדישות לחיים. הוא מגלה בין קירות האדישות חושים של נסיגנות הישרדות, ומשחרר תמונות מחייו טרם פאלקונר. בין הסורגים הוא פוגש גלריה של דמויות, שמייצגת עולם זה חוסים, ביניהם, 'האיש השני בעולם' שהפך ממס. הוא אילן את הסיים לשום ממינאפוליס לקובה, ועתה ריצה שימונה-עשרה שנות מאסר בעיון חפזי פה..."

במבדך אנושי סבוך זה, של ריצוי, מכאובים ומאבק יומיומי, בוחן צ'יבר ב' אמצעות פארגנוס את הכלובי-האנושי ה' זה, בניסוחים מרתקים כמו: "אם תוכננו כתי-הכלא בדרך שתגרום אירע ליצורים חיים כלשהם, ייתכן שהיו אלה חתולים..." הנפש-הפועלת פארגנוס, הוא בעל נסיון רב בחתולים: "ראה את החתולים של לקספר ודומא... אבל ניסיונו הנוכחי בבעלי-חיים זה מנוסח כך: "הכרדות לי' מדה את חסרי-הפגרות לאחור את חתי' ליהם, כי הכרדות בכוחה לשנות כל דבר עלי-אדמות..."

אלא שהמבוסס של מיתקן-הכליאה, מכ' ריו על מילמת-חורמה בחתולים: "מי שיש לו חתולים כתא שירוק אותם ה' חוצה..." ומיד אחרי זה התיאור המחרד: "קפינא הרים את אלתה, הנפשה כאוויר, ותוך כדי השלמת הקשת היורדת פגע

* ג'ון צ'יבר — פאלקונר, עברית: גידעון טורי; הוצאת ספרית פועלים; 177 עמודים (כריכה רכה).

באחד החתולים ושיסעו לשניים. כאותה שעה פיצץ שומר אחר את ראשו של החתול הנדול. דם, מוח ונתווי-בשר הכתימו את שיקמיותיהם הצהובות ומראה הטבח העלה הדים ובני-הדים במספוליה-השניים שעבר פארגנוס; כתרם, סתימת רשי' ניים משוקמת, כולם החלו כואבים..." תהליך השבירה האנושי, המתרחש בין כותלי-מיתקן-הכליאה, אופייני לכל מע-רכת-כליאה. המאבק בניצוץ האנושי, ש' אותו מפתחים החוסים בקשריהם עם ה' חתולים, הוא אכזרי. אחרי השבירה הקבו' צתית מגיע תור השבירה האישית. פא-ראגנוס, הנמצא בצינוק, תובע את זריקת

סופר צ'יבר
הכלוב האנושי הזה

המתאדון: "אני רוצה את הזריקה שלי, הגיע הזמן לזריקה שלי..." אלא שהסוהר הראשי מתעלל בו במתכוון ואז עובר פארגנוס תהליך של פירפורי סמים, היס' טריה, הועה, עוויות של קור, ניסיון לחניקה עצמית, ניסיון התאבדות עד ל,תוריד את השמוק משם ותביא את הזריקה שלי'.

השאלה שאותה מציג הסוהר-מאחר יותר לפארגנוס, על הסיבות שהפכוהו לנארוקמן, מביאות אותו לשיחזור תלותו בסמים. אבל פארגנוס, שהוא משכיל יותר משאר האסירים, תובע שישגו עבו' רו עותק של ספר-זכויותיו בכלא, ומביא את אחד מסוהריו, האנושי בהם, להגיב על הנעשה לו: "אני לא אוהב את ה' צורה שציזולם מציע לפיפוק כשהוא מפתבל בבני-יארם שסובלים ממחסור ב' סמים..."

פארגנוס מכין את תביעתו כנגד אותו צ'יזולם. הוא לומד את החוק ומשיג מכשיר כתיבה, שאותו הוא מברית לתוך מיתקן הכליאה (פארגנוס החל תוחב את העט לחור שבקעונו...) ומחבר את פנייתו אל מושל המדינה: "אני פגה אילך, במעמד שאליו מכהנת מן המעמד שאליו נבחרתי אני. אתה נבחרת לתפקיד המיושל עליידי רוב עוקם של האוכלוסיה. אני נבחרתי לשכון בבלוק F ולשאת את המספר 32-508-734 בידי כוח קדום תרשא והסר-עורריו הרבה יותר, כוח-הצדק..." פארגנוס מביא את סיפור השתלשלות העניינים שהביאה את סגן רבי-הסוהרים צ'יזולם לנהוג בניגוד למוטל עליו: "ציזולם החליט למנוע ממני את סב' המרפא, שהחברה קבעה כי הוא מציע על בדין... לאחר פתשגן הפנייה, שב פא-ראגנוס לישדש בשיברי זכרונותיו ולהע'

מיד חוויות מעודנות מעברו מול החורים השחורים של חייו, שהובילוהו, עד לנפ-יתו בכלא.

פארגנוס עובר במיתקן-הכליאה תהליך התביתות: "גיווי היה הטוב בחבריו של פארגנוס. הם נפגשו במיקלחת, שם הבחין פארגנוס בכחור צעיר, דק-גיוורה ושחור-שיער מחייך אליו. הוא ענה לו צווארו צלב זהב פשוט ואלגנטי..." ב' המשך היכרותם, "הם הכירו זה את זה חודשימים לפני שהפכו לנאכבים. אני כל-כך שמח שאתה לא הומו", היה גיווי אומר שוב ושוב כשליטף את שעריו של פארגנוס. ואז, יום אחד, כששוב אמר אותו מלים, היה הדבר לאחר שכבר פתח את מכנסיו של פארגנוס, ובעזרתו ה' פעילה של פארגנוס שילשלם עד ברי' כיו. לאור הדברים שקרא בזמנו בעיתו' נים על החיים בכלא, ציפה פארגנוס שי' דבר כזה יקרה..."

ג'ורדן מסביר את הסיבה לגישה המת-רנית של הנהלת מיתקן-הכליאה להתעל-סות זכרים: "איוה מסכולוג החליט, שאם נרוקן את הכציבים שלנו בקביעות, לא נקים מהומות..."

אידיליה זו מתנהלת עד שגיווי מצליח להימלט בצורה מקורית, באמצעות ההלי' קופטר של קארדינאל שבא לבקר את החוסים במיתקן-הכליאה.

הבדידות שבה אל חדרי לבו של פארא-גנוס, שמעביר את פעילותו המינית לאור ננות פומבית: "היו ביניהם חולבים משי' תוללם ופסיתיים ומאריכים, אשר ליטפו את עצמם כמשך מחצית השעה; היו ביניהם נאנקים ומתנשפים, ורוב הנכרים, ברגע שלנחץ ההדק שלהם והחלו המס' חים, היו רועדים, עוצרים את נשימתם ומשמיעים קולות-יכבה, קולות צער, שימי' חה, ולפעמים חירחוריי-גסיסה..."

תיאוריו של צ'יבר משקפים את עולם הכלא על תלאובותיו, השפלותיו, ותהליך ההתחשלות והשבירה של היושבים בו, עד ליציאתו של פארגנוס מתוך כותלי מיתקן הכליאה. גדולתו של פאלקונר היא ביכולת הריכוז והתימצות, שבהם הוא חושף עולם אכזר ובלתי-נודע.

פאלקונר הוא רומן מרתק, הכתוב ב' עטו השנונה של סופר מעולה. הסופר אינו חושש מעיצוב ספרותי לעולם חשוך זה, כפי שהוא עושה באחד משירי-הכלא, שאותם הוא מביא: "אם השיר היחיד שאוכל לשיר הוא עצוב, / לא אשיר / אם השיר היחיד שאוכל לשיר הוא עצוב, / לא אשיר כלל. / לא אשיר על מתים וגופסים, / לא אשיר על ריות ופסנים, לא אשיר על תפילות ועל כבי — אם השיר היחיד שאוכל לשיר הוא עצוב, / לא אשיר עוד לשיר."

את שיר פאלקונר של צ'יבר הצליח המתרגם גידעון טורי להעביר לעברית באורח מעולה. כמה חבל שאין מדף הספרים המתורגמים לעברית רואה יותר תרגומים של טורי, ופחות תרגומים של אהרון אמיר.

שירה

אפטיקור

לפני כמה שנים פגש הסופר והמשורר הבריטי הנודע ריכרד גרייבס, מחבר אני קלודיוס, קלודיוס האל וגיוח הזהב משורר עברי ושאלו, האם אמת הדבר שדויד רוקח הינו החשוב שבמשוררי ישי' ראל? המשורר הרים גבה שנת תמיחה, ולא השיב. גרייבס, המתגורר בדרך של קבע באי פאלמה דה'מאירקה (למעט חודשים של הרצאות מדי שנה באוסט' פורד). סיפר לאותו משורר ישראלי נודע את הסיפור הבא: "זה שנים, מדי

דרך
מבלי
בס
דויד
מרק
את
חיים
ותקין
רות.
משור
כבו
עצמו
פסגו
חוריי

האנג
ספריו

זורה לשורה
פולט באחד
צינית של
שם: "את
יוהרה..."
ירי יוהרה.
רוקח, דבר
הראשונים
לעזותיות של
מון אלמנט
היקר... או
בספרים
היו את ה-
יוהרה... ב-
צת, ממלאת
כמו: "אני
סימטאות
להי המנה
ילולי, שלא
א בבחינת
זלו מעמים
שונים ש-
נתן זה
והוא עושה
בני, שהוא
ותב: "בני
ע חיי ה-
ם ככל ה-
זמתי... כל
ר גם את
דיעה ש-
בוד שירי
וה הנושא
מתיחס ל-
ית, יהודי
ז, שהתא-
קח מקדשו
א לירדש-
ל שריו /
הארת /
...".
מש
תם, והוא
הנפתח
ילתי עם
רם שה-
אן המנה,
ותבו אין
רוקח /
זור, דור
רוקח פיז-
נוסח פיו-
אדם בא
מה דרכי
זן אבנים
גיאופיטים
שגורם
במשך
חורף בו,
רקת בו,
ילה
ה, אשר
כמו
ותה של
מאיר.
זות.
מיוכרים
ים היס-
יר בידי
ה (ד"ר)
ים הרא-
נו גותן
כתב של
המתנה
זת אמר
ת 1957.
לצפות
המתנה
ז מאיר.
יד, יש-
נאת עם
עמודים

בעיקבות בגוריון פוסע מזכירי-הפרט
לשעבר, וכיום נשיא המדינה יצחק נבון,
המתגבר על רגשותיו כלפי ראש-הממשלה
בדימוס, אשר מנעה בשל סיבות שלא
נבעו מטוב לב את בחירתו של נבון ל-
משרת נשיא-המדינה, בימי שלט המערך
בארץ. נשיא אחר של המדינה, זלמן
שז"ר, מעניק להערכתו את גולדה את
הכותרת המנצחת, אלא שגם כותרת זו,
קדמה בשלוש שנים לנצחונה ביוס-הכיפור
רים 1973. דברי הערצה אפולוגטיים, כי
יאות לדור הבנים הסרים, מביא יגאל
אלון המנחה, תחת הכותרת נאמנות לעק-
רונות ודבקות במסורת, אלו, בניסוחו ה-
מנומס, מתעלם מחלקה של גולדה, כי

מאזכרת מאיר *
אידישע מאמא גלובאליט

התפשטות האטימות אשר הובילה אותנו
למילחמת יום-הכיפורים. הוא מלא הערצה
רוסטה, ומתאר אותה בימי מילחמה זו
(מי שלא ראה את גולדה מתייצבת לעת
משבר כמנהיגת העמידה והניצחון במלח-
מת יום-הכיפורים — לא ראה מנהיגות
מופת מימיו...)

לספרלטיבים חל קודמיו מצטרף שימ-
עין פרס, תחת הכותרת הלבאה בדומה
ליצחק נבון, הוא מכסה בצביעות רבה
את ייבותה לו, לדמותו, ולכל שהוא
יצג עבורה, והוא מספידה בקדיש יתום
פרטי: "לכל אורף חייה היא היתה אם
גולה...". אשף-המיתב של גולדה מאיר,
ישראל גלילי, מעלה קווים לדמותה של
גולדה, כאשר אחד מראשני הקווים שזוכר
גלילי הוא, הוראתה לשלישה הצבאי "אני
רוצה לדעת ברנע שהבחורים חוזרים ומה
שולמם...". גלילי לא מנסה להקשות קו-
שיות על האטימות המדינית שהולכה
את אותם בחורים לצאת, ולא מנתח את
תגובתה כאשר ד"ר נחום גולדמן הוזמן
לקרוא לפגישות שהיה בכוחן למנוע את
יציאת אותם הבחורים למילחמה. מנהיג
העבר של מפ"ם, יעקב חזן, מסביר
תחת הכותרת אם בישראל כי "גולדה
ינקה את כוחות הנפש מן הגולה הי-
יהודית, וכמו שוכח את סיסמת היסוד
של השומר הצעיר, "אל תשמע בני, אל
מיסר אבך ואתה את אבך אבך את, /
כי מופר אבך הוא: קו לקו... / ותורת
אבך: לאט לאט..." (שירו של דוד
שימעיני). חזן, בדומה למאזכרים אחר-
רים, מתעלם מצדור אימרתיה של גול-
דה, מתגובתה למצוקת הפליטים הפלסטי-
נים ברצועת עזה: "שיילכו לייבש את
הביצות ברצועה וישתלו אקליפטוסים,"
או תגובתה למרד הפתורים השחורים:
"ילדים רעים" חזן מציגה כנושאת דגל
הדמוקרטיה הישראלית.

לא נפקד פירקו של משה דיין, אחיו-
תאמו של יגאל אלון, בדור הבנים, שבו
הוא מכנה אותה כ"איון קשבת, ראש
* עם בעלה מוריס מאירסון בארצות-
הברית.

פתוח ולב אמרי. מרחיק לכת שר אחד
ממשלותיה, זאב שרף, הממשלה "כרכר-
רה בשעתה" אך לשיא מגיעים מזכ"ל
ההסתדרות ירוחם מושל, המכנה אותה
כ"מופת לרוח אנשי ולקשיות-עורף יהו-
רית" וישראל אלדר, הרואה כגולדה
"חיילת ציונית".

פרק נוסף בגולדה הוא זה המופיע
תחת הכותרת במחיצתה, ונפתח בקטע
מאוד לא מרגש ומאוד לא אמין שנכתב
בידי ילדיה, ונמשך בעטם של יעקב
צור, אחד מפקידיה במשרד-החוץ, ו-
שאר מחזיקי משרות בחצרותיה השונים,
כמו זו קרן, זלמן חן, רינה דותן
ואחרים.

הפרק האחרון בגולדה הוא משלה. פרק
זה מכה על פניו של הקורא כרוח כפור
ביום חמסין. משלה של גולדה מאיר אינו
כתבי ברל כצנלסון, לא מכתבי משה
שרת ויומניו, לא כתבי דוד בן-גוריון,
ואפילו לא ספריהם של משה דיין,
שימעיין פרס ויצחק רבין. משלה
מכיל 14 קטעים (שכנראה מתוכם מיבחר)
הבולטים שבהם הם על העזרה ההדדית
בהסתדרות; פועלי ארץ-ישראל להצלת
יהודים; תנאים סוציאליים לפועלי-בניין;
הייצור כגורם בקליטת העליה; נאום ב'
וועידת-היובל של ההסתדרות ומיסדן וינה
— הנאום האחרון. בעקבות אלה מצוי
עוד פרק קטן, הנושא את הכותרת אימ-
רות לעת מצוא, שהוא מיצבור של אימ-
רות חלולות, שלא כוללות את אימרתיה
הגדולות כמו: "הוא יעוף אצלי"; "ניבוה,
מנוול, שקרן, פאסקינאק, שרלטן" (על
נחום גולדמן); "אנחנו ברל כצנלסון
הקולטטיביים" ו"החבריה האלה" (על
שימעיין פרס).

הקובץ גולדה הינו תעודה של עניות.
תעודה על האשה שכונתה "אידישע מא-
מא גלובאליט", אשה שעקשנותה הביאה
רעות רבות על החברה הישראלית, אשה
שעמדה בראש אומה של חיילים, מבלי
שיהא בכוחה למנוע מילחמה. קובץ זה
נקרא כאנתולוגיה של מלכסיס-המוותנים
אישים ונשמיים, שהרפסלסכים-המוותנים
שלחם מימי שילטונה של גולדה מאיר
המנוחה טרם קהן, ופחדה גדול עליהם
מכושר חשיבתם העצמית.
גולדה נקרא כפארודיה על אישיות, פא-
רודיה אשר אינה מועידה לאיש. הנוסח
החנפני והמתחסד של אנתולוגיה זו מעו-
רר בחילה. איש לא העז לנסות ולראות
את גולדה מאיר בפרספקטיבה של אם
רוב הרעות אשר באו על החברה הישר-
אלית במהלך שנות השבעים וראשית שנות
השמונים. האנתולוגיה הזו אומרת יותר
על המשתתפים בה, מאשר על הנפשי-
הפועלת המרכזית שלה.

קלסיקה

אפיקורוס

פרופסור נתן שפיגל מהאוניברסיטה
העברית בירושלים, העשיר בשנים האחר-
רונות את מדף ספרי קלסיקה בעברית
בסידרת מונוגרפיות מעולות על מאר-
קום אורליוס וסוקראטס*. בימים
אלה ראתה-אור מונוגרפיה נוספת שלו,
העוסקת בחייו ובמישנתו של הפילוסוף
היווני הגדול אפיקורוס*, ששמו הפך
למושג...

אפיקורוס (341—270 לפנה"ס שמיש-
נתו עוסקת בעיקר בתורת-האשר, שימש
מטרה למאבק של האסכולות הפילוסופיות
היווניות האחרות, אשר מיקדו את מאבקן
בהתעלמות. דברי לעז ודיבה. מאוחר יותר,
היתה זו הנצרות שנלחמה באפיקורוס
על שום שלילתו את האמונה בהשגחה
אלוהית ובנצחיותה של הנפש. חיבור זה
של פרופסור שפיגל ממלא את החלל בי-
עברית. תחת הכותרת האיש ופועלו, מת-
מקד שפיגל על חייה מאבקו וחייבוריו.
בשאר חלקי המונוגרפיה מביא המחבר
טפח מהשקפותיו, החל בתורת-ההכרה

* ראו-אור בהוצאת מגנס.
** נתן שפיגל — אפיקורוס; הוצאת
מגנס; 195 עמודים כריכה רכה.
*** אפיקורוס; כופר, חופשי בדעותיו
י'בייחוד בענייני דת ואמונה) — מילון א.
ברישושן.

(קאנוניקה), ששימשה יסוד ראשוני ל-
תורת המידות. הפרק האידוקרטיה האפ-
קוראית מביא את שיטת הסימון של הוגה
זה, ודרכו בניתוח הסקת מסקנות מתופעות
נתונות. שפיגל כותב על תורת אפיקורוס
שתכליתה היא "להקנות לאדם שלושה ו-
הרמוניה נפשית פנימית. תכלית זו מות-
נת בשאיפה כנה להכרת המציאות ול-
לימוד השיטה הנכונה של הכרת המצי-
אות...".

החלק השלישי במונוגרפיה הוא תחת
הכותרת פסיקה (תורת-היש), שאותה חילק
אפיקורוס לארבעה חלקים: (א) תורת-
האטמים; (ב) התורה על התהוותה של
התבל — קוסמולוגיה; (ג) תורת-האל
— תיאולוגיה; (ד) התורה על האדם ועל
נפשו.

על מאבקו של אפיקורוס באמונה כפי
שהיתה מקובלת בזמנו, כותב שפיגל כי-
חיבורו: "מאבקו הנחרץ של אפיקורוס
עם אמונת הדשגחה ושלטון האלים עורר
מחאות פוערות נגד הפילוסוף, בעודו כי-
חיים וכן לאחר מותו. הוא נחשד בכפירה,
ואף כי אפיקורוס עצמו מחה נגד אשמה
זו, תוזרים רבים אחריו דבריו של קיקרו,
שהשיטה האפיקוראית היא אתאיסטית,
שאפיקורוס שלל את האלים והשאי את
שמותיהם בלבד, כדי לא להתגרות בדעת-
הקהל ולא להיחשד בכפירה...".

פרק רביעניו הוא הפרק סטראפאר-
מאקוס המביא את ארבעת עקרונותיו ל-
ריפוי הנפש. אחריהם מביא שפיגל תחת
הכותרת חובותיו של האדם כלפי עצמו
וכלפי חברו כמה מערכיו של אפיקורוס,
אשר מומלצים למען יחייה האדם חיי

הוגה אפיקורוס

התרחקות מן החיים המדיניים

אשר, כמו "על האדם להימנע מרדיפת
בצע, תהילה, כבוד ועוצמה, דברים ש-
משחיתים את נפשו ומשעבדים את גו-
פת...". או "בהתפתק במנוע ובכתהגות
על-פי השכל בלבד יהא האדם לעצמאי
ובחורין, וזה התנאי ההכרחי להגיע אל
האושר ואל השלווה הנפשית...".

מעגינת היא שיטתו של אפיקורוס על
החברה, החוק והמדינה — כאשר תנחתו ה-
ראשונה היא, "האדם — אין הוא מטבעו
יצור חברתי, וכי העובדה שבני-אדם משי-
תייכים למין-האנושי אין בה שום ערכו
תא שיחיו בשלום ולא יפגעו איש ברעהו
במעשים אלימים ואכזריים...". אפיקורוס
גם המליץ לתלמידיו ולחסידיו "על הת-
רחקות מן החיים המדיניים...".

פרק רביעניו, הוא הפרק גולדה של
משנת אפיקורוס המתאר את הלגוליה של
השקפתו מיוון העתיקה לרומא העתיקה,
ואת ניוונה של מישנה זו עם עליית הנצי-
רות. כיצד בימי הביניים זוהתה תורה
זו עם כפירה ועם התפסה המטריאליסטית,
השוללת את קיומה של הנפש בת-האלי-
מות ועם ההידיונים הבעוט ביסודות ה-
מוסר. תחייה מועטה לתורה זו באה בימי
הרנסאנס. השפעתו של אישים כאיזאק
ניומן (1642—1717) ועמנואל קאנט
(1724—1804), שייחס לאפיקורוס, "חרי-
פות-ימיו גדולה" קארל מארקס
(1818—1883) ורבים רבים, מעידים על
הצורך שהיה קיים בעברית למונוגרפיה
מעולה זו.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

הסובייטי בהונגריה. מדור התיאטרון הוקדש למחזהו המעולה של המחזאי המנוח, יורם מנמרי, "מחזה רגיל", שתיאר את תהליך סירוסו של דור תש"ח. מדור הספורט דיווח על אולימפ-אדת מלבורן ועל הישגיה הצפויים של השחינית שישנה ריבנר.

במדור כמרחב תוארו תולדותיו של רדיו קאהיר, תחנת השידור הנשמעת ביותר במרחב. בשער הגיליון: מרשל ניקולאי בולגאנין.

גליון "העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדרכו, הוקדש ברובו לכמה מפגשי מיכצ'קו. כתבת-השער עסקה בשאלה "האם נלחם ברופים?" לאור איומי הקרמלין על ישראל. מדור אחר סקר בחטף את מבול המאמרים והכתבות שהתפרסמו בעיתונות העולם על מיכצ'קו. הסקירה חילקה לכתבות-המישנה: תוכנו ופסקיה, מודיעין, מיכצ'קו הקרב, המצרים ומשה דיין. מאמר העורך תחת הכותרת "לך לעזה" עירר מחריט את שאלת מאות אלפי הפליטים הפלסטינים החיים בראצוע עזה. סופרו המשוטט של השבועון עמם קינו כתב תחת הכותרת "שירים שלא תיקנו קולם" רשימה לדמותו ולזיכרו של עמם לב, אחת מדמויות המפתח של השומריהצער, שנפל בסני.

תחת הכותרת "היום ברחתי מן הגיהנום" הופיע דיווחה של פליטה יהודיה שנמלטה מבוספוט, שהתקוממה נגד השילוחן

איום סובייטי * מילחמות גולדה מאיר * מוסר קיבוצי

* ה"קשיים" וה"הפשעים" של ד"ר משה שנה

העם

כפי ד"ר

מי שרצה השבוע לעמוד על מצב-רוחם של אזרחי ישראל, די היה לו לטייל בר-רחובות הראשיים של עריה. הוא יכול היה למצוא את התשובה בתלונות הראוה. עם ראשית האיום הסובייטי בהפצצת ערי-ישראל נאלצו החנוונים להגן על זוגיות חלונותיהם. מתוך חשש הן מפני חיל-האוויר והן מפני מישטרת ישראל, שתבעה לדין את המשתמטים מחובה זו. אולם צורת ההדבקה נשארה לפי טעמו האישי של כל חנווני. היו רואי-שחורות, שכיסו את חלונותיהם ברשת עבה וסמי-כה, שכמעט ולא איפשרה לעוברים ושבים לראות מבעדה את בובות-השעות החמרי דות. עטופות שמלות-האופנה. היו אופ-טימיים שהסתפקו בכמה פסים, רהוקים זה מזה.

הפאציפיסטים סירבו בכלל להשתמש בפסים הגסים והעבים, והעדיפו פסים שקופים שכמעט ולא נראו לעין. אחרים הדביקו את הפסים בצורת מגן-דוד או מנורת המדינה.

פסיכוגייר היו סמל מתאים למאורעות השבוע — למילחמת-הנייר שחבקה את כדור-הארץ ובאה במקומה של מילחמת-המתכת בחצי-האי סיני. האיש הפשוט עמד בה בגבורה: הוא החלים מהתקפת ההתלהבות הראשונה. שנמוגה עם שידורי הנסיגה של דויד בן-גוריון. אולם הוא גם לא נפל קורבן לתבוסנות. שום קליע מונחה לא הסריד לפי שעה את מנוחתו.

יחסי חוץ

ערפל בלונדון

שעות מעטות אחרי שהנשיא אייזנהאור תבע לראשונה מדויד בן-גוריון שיפסיק את גיוס חיילי המילואים, פנה מישרד-החוץ הבריטי אל שגריר ישראל בלונדון, אליהו אילת, כדי לברר מה האמת בשמו-עות כי ישראל עומדת לצאת למילחמה נגד מצרים. אליהו אילת (53), שחזר רק ימים מעטים לפני כן מישראל, השיב תשובה חד-משמעית: אין כל אמת ב-שמועות אלה.

לא פקיד מישרד-החוץ הבריטי ולא השגריר הישראלי ידעו את אשר ידעו כבר מפקדי צה"ל וראש-ממשלת-ישראל: שתוך כמה שעות יעברו חיילי צה"ל את גבול חצי-האי סיני. כאשר קרה הדבר, הודעו צה"ל. הוא נעלב קשות על כי לא נמצא ראוי להיות שותף לסוד. והגיש את התפטרותו.

לא קל היה לשכנע את השגריר הי נרגז לחזור בו מהתפטרותו. רק נימוק אחד שיכנע אותו, לבסוף — גם אבא אבן, השגריר בארצות-הברית, ויעקוב צור, הי שגריר בצרפת, לא ידעו דבר על המיבצע. אילת נרגע.

קפה ברומא. בינתיים נתקלה גולדה

מאיר בבעיה אחרת. אותה דחתה במשך כמה חודשים: כיצד להיפטר מאנשי משה שרת, השר הקודם ממישרד-החוץ. בין אלה בלטו שתי סיגים, ששרת-החוץ היתה רוצה מזמן לעקור אותן מפני משרדה: מוריס פישר (53), הצייר באנקרה*, ואליהו ששון (54), השגריר ברומא**.

ששון, יליד דמשק, הוא מלאך שרת אופייני במיוחד. הוא היה אחד ממגניחי הייסוד של שיטת הדו"חיים במחלקה הי מדינית של הסוכנות היהודית, שהצטיינה בשילשול של פרטים חסרי-חשיבות ובעי צירות מוחלטת של מחשבה מדינית. בינתיים מסרבים גם אליהו ששון וגם מוריס פישר לוותר על פעילותם הפורייה. מאחר ששרת-החוץ כבר מינתה את גדעון רפאל כציר באנקרה, במקומו של פישר, עליה לחפש לו עתה מינוי אחר.

קיבוצים

החזירים בתשובה

בין הפורצים ראשונה לעיר עזה אחרי

* אביו של יונה פישר, אוצר בכיר לאמנות במוסיאון ישראל וחתן פרס ישראל

** אביו של משה ששון, כיום שגריר ישראל במצרים. אליהו ששון שימש מאוחר יותר שר בכמה מחשלות ישראל.

רדיו

המסך התקציבי שולה

שמועות עקשניות המהלכות באולפני קול ישראל מבשרות כי לקראת שנת התקציב הבאה (המתחילה בחודש אפריל) עומד משרד ראש-הממשלה להכיר ברבות מתביעותיו של שירות-השידור ולהגדיל במיד ניכרת מאוד את תקציבו בהצעת התקציב שתוגש בבוא הזמן לאישור

סיני

בסיני, בדרך העפר המובילה מנווה-המידבר תמד לעבר נחל, מצאה יחידה ממונת של חיילי צה"ל ברועותיה של צעירה בידואית הרוגה תינוקת כבת שנה, עטופה בסמרטוטים, פגועה מכדור בראתה. הילדה, שטופלה מיד בידי ד"ר אלברט בכר, אומצה על-ידי הרופא. ואחר-כך הפכה לאחד מסימלי מיכצ'קו, כאשר זכתה לשם סיניה. לאחר מכן אומצה סיניה על-ידי שייח' חמדן אל-פארס. היום חיה סיניה באיסליה, והיא נשואה לאחד מפעילי אש"ף בארץ זו.

האוצר והכ האמריקאי בריס ואנשי קול ישראל התו למחצה. התו באולפן לל צה"ל הגדי הסיכוב הש התחנה הצנ

מאיר וייצמן, בצ וויצמן, ידיו לו אויבים.

אחרי בכתבה על משה סני "קשיים מן עושים הקשיים ש

אחרי אחרות העב באנגליה מ מישרד-הבני מעיד על מילחמה י

הסופר מחיר ביזם תימצא שוג תוקק להק (ואין זו מ היא תצטרן את הציוד,

רביאל מערכת סינ באליטור ה מקומיים כו עריש חפר

על ענה ראש שובו של גויתו אל הדייג אל תתנו לי גויתו של קרובים: דרישתך מו כעבור ימיו רככה, הל זקן. אמר ו תחתיה, לכ המישפחה חכם, והוא וכי מה י להעלות צ

העית המדיני: "היר — ר

ח"כ בחצי-האי למשה ש

הוואי

מזו בַּחֲלוּם.
עֵדֶן כָּל הַיּוֹם.

פְּנִיָּה,
בְּלִחְיָה.
וּמֶרְגִיעַ.
אִי רַעֲצָן וּמִבְטִיחַ.
הוואי.

סבון, שמפו, דאודורנט,
אפטרשייב וקצף גילוח.
משפחת הוואי של "שמן"

שָׁן

תופסים כיוון עם קיקרס

ניתן מערכות חדשית

Kickers®

במדינה

אירגונים

האונס איז משחלם

הפמיניסטיות עשו את שיהן, הן כבר יכולות לזכות.

הגברות החסודות הגיבו בשאט נפש. נציגות אירגוני הנשים בישראל, שבאו להשתתף ביום עיון על טיפול בקורבנות אונס לא רצו להקשיב לפמיניסטיות. הן ניסו למנוע מאסתר עילם, מרכזת במרכז לסיוע לקורבנות אונס ב"תלאביב" מלשאת את דברה מעל הזכייה.

"לא הוזמנת לדבר, עליך לכבד את התוכנית שנקבעה מראש!" קראה לעומתה אחת הנשים באולם, בטון הצליחה אסתר לסיים את מישפטה הראשון. "את יכולה לדבר כאורחת. ממקום מושבך באולם, ולא מעל הבימה!" הצטרפה למקל הלח המוחות הד"ר יעל עצמון, יושבת ראש הכנס.

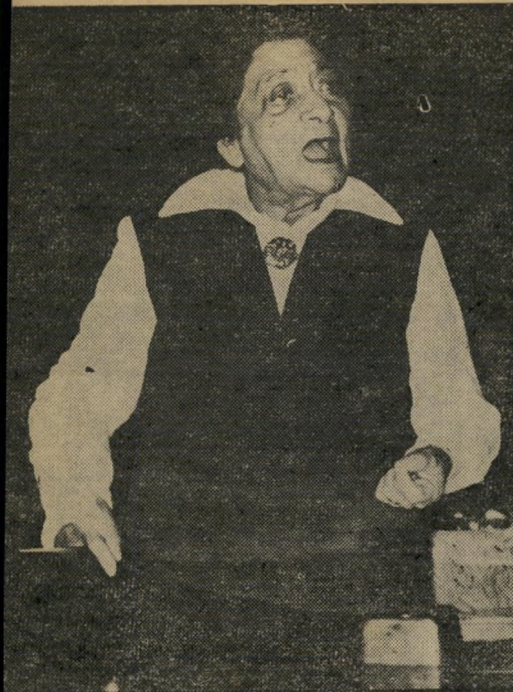
בסדר היום שנקבע מראש, אכן לא נכללה אסתר עילם בין הדוברים. פירסומה כפעילה פמיניסטית הפריע למארגנות הכנס, ואחת מהן — לדברי הפמיניסטיות היתה זו חברת הכנסת המפד"לית לשעבר, טובה סנהדרית — הטילה וטו על השתתפותה. תחתיה הוזמנה יושבת הראש לבימה נציגה אחרת מאותו המרכז, את ג'ואן ירון — גם היא פמיניסטית, אך ידועה פחות. הנשים הפמיניסטיות, שלא השלימו עם הנסיון להכתוב להן מי

תדבר בשמן, הגו טכסיס מחוכם: ברגע שבו ניתנה רשות הדיבור לג'ואן ירון, היא הזמינה לבימה את אסתר עילם, לשאת את דברה תחתיה. על המהומה שקמה באולם ניצחה הד"ר עצמון, שצעה לעבר מתנדבות המרכזים לסיוע לקורבנות אונס מתלאביב ומחיפה: "אתן סקנדליסטיות! אתן סקנדליסטיות!"

הסקנדליסטיות כמו ממקומן תיהן, ארוז את הפציתן ועזבו בי שקט את האולם. למתנדבות, הן עוסקות בכל ימות השנה בקורבנות אונס, לא נמצא מקום בכינוס רציני כל-כך.

הסערה ארכה רק דקות מעטות. אחרי ששכחה ניסו הנציגות להמשיך לנהל את הדיון על מימנויות. בין מאה נציגות אירגוני נשים בישראל בלטו עסקניות מיפלגות כמו אסתר הרליץ, טובה סנהדרית, הרבנית רחל נריה, טובה מרון (אשתו של יושבת ראש הכנסת לשעבר, משה מרון), מיכל מודעי (אשת השר בליתיק) והשופטות חנה אבנור ובלאש קיי.

"לתת להן כבוד!" חברות התנועה הפמיניסטית אינן יכולות להתקבל לאירגוני-הגג של הנשים בארץ כי למצע תנועתן אין "היבט ציוני". בקריטריון חשוב זה, שאין הנשים יכולות חשבו, בעדיו, עומדים אירגונים כמו ויצ"ו, נעמה, בנות ברית, נשים ליברליות ונשים ימניות לאומיות, שאחדים מהם אינם אלא סניפימישנה של מיפגות התומכות בחקיקה אנטי-נשית בכנסת.

פמיניסטיות עושים עסקניות פנהדרית
"סקנדליסטיות! אתן סקנדליסטיות!"

תלאביב

גם האזרח משלם

בניגוד לרושם שמנפין לעורר סגן שריהתחבורה והיזמים: בכנייה התחנה המרכזית בת"א יושקעו עוד כספי ציבור

לכאורה, הצעתו של סגן שרי התחבורה, ח"כ דויד שיפמן, נש"מ, מעה מפתח. הוא הציע לפתור אחת ולתמיד את בעיית התחנה המרכזית. לדבריו, התנדב המיליונר היהודי-פאני שאול אייזנברג ל"השלים את בניית התחנה וכן לפתור, במכה אחת, הן את בעיות התחבורה של תלאביב, הן את קיומו של הפיל הלבן בדרום תלאביב, הן את בעיית האשיות של מאות רוכשי החניות בשטח התחנה. והעיקר, כל זאת מבלי שמשלם-המיסים ייפגע.

התחנה הממונה על שיפמן, שריהתחבורה ח"כ חיים קורפן, היה הרבה יותר פסימי. הוא דחה את היוזמות הפרטיות של סגנו, לא רק מפני שניהם משתייכים לשתי חטיבות שונות של הליכוד, אלא בטענה שאם ימשיכו לבנות את התחנה שבבנייתה התחיל ה"קבלן אריה פילץ, היא תעלה הון למשלם-המיסים.

נכון, פילץ בנה את התחנה על שטח השייך לו. אך כל מי שנוסע בסביבתה רואה את דרכי הגישה שנשללו לעבר התחנה: כבישים הורחבו וגשרים נבנו ברחובות היצרים עד כי הם נושקים את מרפסות הבתים.

את דרכי הגישה לתחנה בנתה חברת נתיבי איילון, שהיא בבעלות משותפת של משרד-התחבורה ושל עיריית תלאביב. בשמונה השנים האחרונות עמד שיפמן בראש פרויקט נתיבי איילון, כיושבת ראש מועצת המנהלים של החברה.

חברת נתיבי איילון הוקמה כדי לפתור את בעיות התחבורה של תלאביב, באמצעות כבישים שי יחצו את העיר לאורכה ולרוחבה, בעיקר דרך אפיק נחל איילון.

בשנים 1971—1975 עסקה החברה בבניית דרכי-הגישה לתחנה ה"מרכזית. במחירי אוקטובר 1981, היא הוציאה על כך 280 מיליון שקל.

לדברי מנכ"ל החברה, דן חירם, אין ספק שאם תתחדש העבודה, מצפה לנתיבי איילון עבודה רבה, שאף היא תמומן מכספי משלם-המיסים.

לדברי מנכ"ל החברה, דן חירם, אין ספק שאם תתחדש העבודה, מצפה לנתיבי איילון עבודה רבה, שאף היא תמומן מכספי משלם-המיסים.

בישראל: "הזמנו נציגה מסוימת מהמרכז לסיוע לקורבנות אונס. אבל במקום לתת את רחל הן ניסו לתת את לאה".

הגיבה על כך אסתר עילם: "הזמנו לאירוע לא כאירגוני-נשים אלא כפעילות שצברו ניסיון מיקצועי בטיפול בקורבנות אונס. כמו המרצים המיקצועיים האחרים, רצינו גם אנחנו לדבר מהבימה, ולא מהאולם. הן חטאו לעניין כשהתייחסו אלי כפמיניסטיות, בעוד שאני באתי לדבר על העבודה שלי".

אך גם בהעדרן הטילו הפמיניסטיות את צילן על האירוע. כשעלה על הבימה הפרופסור מנחם אמיר, איש החוג לקרימינולוגיה באוניברסיטה העברית, הוא פתח ואמר: "תשומת-הלב לבעיית האונס בארץ הופנתה לראשונה על-ידי הנשים הפמיניסטיות. יש לתת כבוד לנשים אלה!" המאזינות זעו בחוסר-נחת בכיסאותיהן.

את מעשיה ניסתה להסביר ל"העולם הזה" יעל עצמון, יושבת ראש אירגוני-הגג של הנשים שבתראש.

מיכאל צור: "חשבותי על התאבדות!"

בדרך-כלל בחדר-המיקלחת, שם מתרחצים כולם באותו זמן, העונשים המוטלים על אסירי-על ידי חבריו, אחרי דיונים בבית הדין פנימי, הם קשים ואי-אפשר להימלט מהם. הוא הביא דוגמה של אסיר, שיצא לחופש וקיבל מחבריו לתא כסף כדי לקנות סמים. אך כשהחזר לחא טען שתפסו אצלו את הסמים. אסיר זה הועמד למישפט פנימי, וניתנה לו אפשרות להתגונן ולספר את גירסתו.

עונשים יומיומיים נפוצים הם הטלת שתן וצואה על אסיר או זיהום מיטתו.

אחת הבעיות המכבידות ביותר בכלא הוא הקשר עם העולם שמחוץ לחומות. לאסירים מותר לקבל ביקור רגיל פעם או פעמיים בחודש והם מוגבלים במיספר ה"מיכתבים שהם יכולים לשלוח. הוא סיפר שהדבר שהציל אותו היו החופשות הקצרות שקיבל, שתמיד פורסמו בכלי-התקשורת.

לטענתו, המצב השורר בבתי הסוהר גורם לכך שכל מי שנכנס לכלא פעם אחת, עתיד לחזור לשם שוב, והפעם כפושע מיקצועי. האסירים נאלצים לבלות את מרבית שעות היום ברביצה בתאים, ומאבדים את רצון החיים. לדיכוי צור, העובדה ש-80 אחוזים מן האסירים חוזרים שוב לכלא, מעידה על כך שהשיטה נכשלה, ושיש לחשוב על דרכי ענישה ומאסר שונים, שאותם הוא התוהה בספר שיצא-לאור בתוך חודשיים.

האסיר המפורסם לשעבר, העובד היום בחברת ספנות פרטית, סיפר שהופתע מגילויי האהדה כלפיו. להוציא אדם אחד, שבשמו לא נקב, עזרו לו כולם לחזור לחיי השיגרה.

אסיר-שעבר צור ואשתו

"אילו היה שמי בוזגלו, לא היו לי בעיות!"

לו "מר צור", בחוץ תמיד קראו לי מיכאל! סיפר לקהל המשושע. צור עסק בכלא בהוראה ובכתובת מציע פתרונות מהפכניים לשרות בתייהסוהר. אך בראיון המרגש הוא סיפר מעט מאוד מהחוויות שעברו עליו בכלא רמלה ובמעשיהו. לדבריו, הוא הופלה לרעה כשביקש ביקורים מיוחדים. "מנהל הכלא הסביר לי, שאילו היה שמי בוזגלו, לא היו לי בעיות, אך מאחר ששמי הוא צור, הוא לא רוצה להסתכן". האסירים האחרים התייחסו אליו בתחילה בחשדנות. הם אמרו לו שהם מאמינים שאחרי יבואו אחריהם מסכנים אך הם גם נהנו מהמקור.

בעה, ונמנע מלקטוע את דבריו. צור מסיים בימים אלה את כתיבת סיפורו עיוניים לכלא שבו הוא מציע פתרונות מהפכניים לשרות בתייהסוהר. אך בראיון המרגש הוא סיפר מעט מאוד מהחוויות שעברו עליו בכלא רמלה ובמעשיהו. לדבריו, הוא הופלה לרעה כשביקש ביקורים מיוחדים. "מנהל הכלא הסביר לי, שאילו היה שמי בוזגלו, לא היו לי בעיות, אך מאחר ששמי הוא צור, הוא לא רוצה להסתכן". האסירים האחרים התייחסו אליו בתחילה בחשדנות. הם אמרו לו שהם מאמינים שאחרי יבואו אחריהם מסכנים אך הם גם נהנו מהמקור.

"כל אסיר נתפס למחשבות שוא ומרהרר כיצד יוכל לקצר את חקרו פת מאסרו. גם לי היו מחשבות כאלה, מה שהחזיק אותי היה יחסה של מישפחת אלי. הם עזרו לי להתאושש". כך סיפר האסיר ה"משוחרר, המנכ"ל לשעבר של החברה לישראל, מיכאל צור, בי ראיון פומבי ראשון שאותו העניק למראיין איתן דנציג, בלי-לשבת האחרון.

יוסף קרמרמן

התמוטט - מתי

הגיע האמבולנס

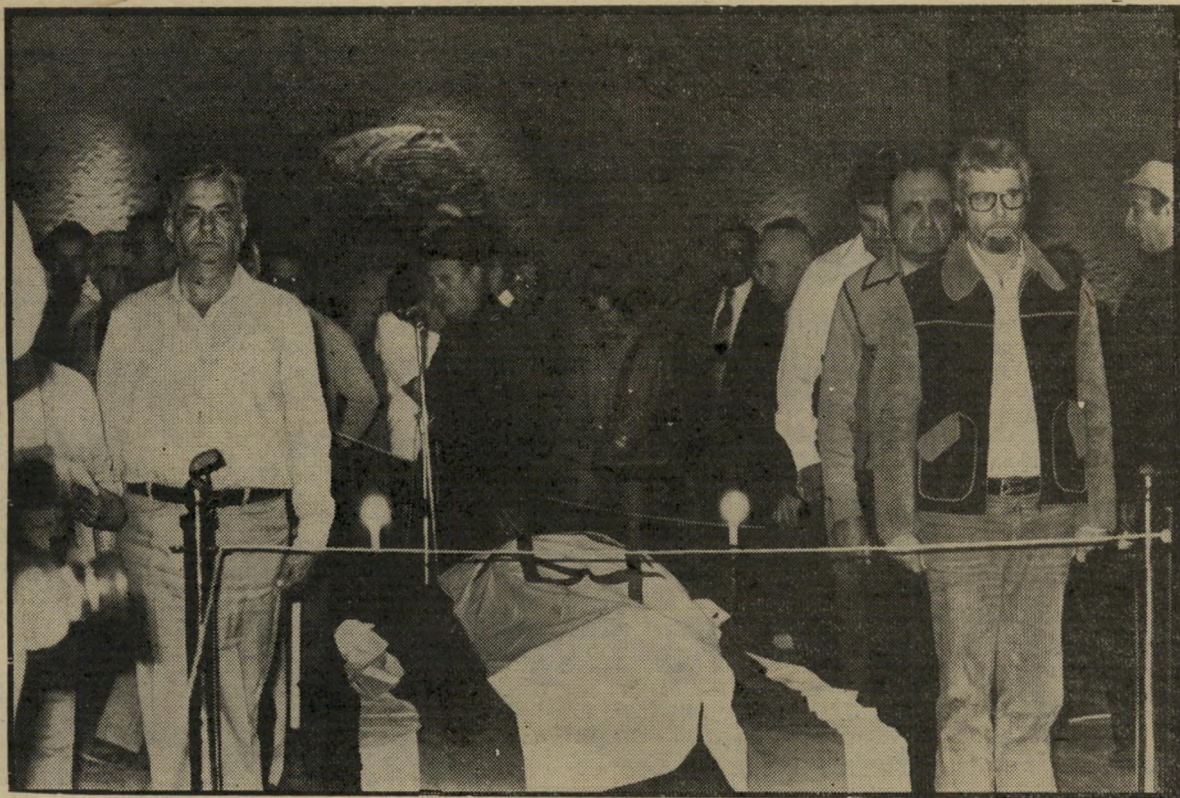
ומדוע לא הגיעה

ניידת הטיפול

הנמרץ?

מדוע בגלל תקציב?

יוסף קרמרמן הראש התפרשו במיגרשי החנייה של מלון מרינה בתיים. השעה היתה קרובה לחצות. ביום החמישי האחרון. כמה דקות אחריכך יצאו מהמלון ראשי הממשלה, מנחם בגין, כשמלווים אותו ותיקי חרות רבים, ביניהם השר יעקוב מרידור ורעייתו, וחתנו של מרידור, מי שהיה חבר-כנסת יוסף ("יוסקה") קרמרמן. בגין היה במצב-רוח טוב, וגרף בעלי-צותו את מלוויו. רק יוסקה קרמרמן היה עצור. רעייתו, רחל, התבוננה בו בדאגה. במשך כל מהלך הערב, שהוקדש לאיסוף כספים למכון ד"בובינסקי, לא הרגיש בעלה בטוב. הוא יצא כמה פעמים אל מחוץ לאולם, "כדי לשאוף קצת אוויר". קרמרמן, אשתו, אביה ואמה, התקרבו למכונית האמריקאית הגדולה של מרידור. קרמרמן פתח את הדלת האחורית כדי לאפשר לאשתו להיכנס ובאותו רגע התרמוטט ונפל, כשדלת המכונית חובטת באפו. רופא השיניים, ד"ר יואל אלוביך, איש

בתמונה העליונה אלמנטו של קרמרמן, רחל, בתו של השר יעקוב מרידור, מול גופת בעלה. קרמרמן התמוטט בעת שפתח את דלת המכונית לאשתו, בטימה של מסיבה בבית-מלון בתיים.

מוצבת בבית-דין
מינסקי מול אביב
האצ"ל וצעירי חירות.

גופתו של קרמרמן

כשטיבה ניצב מיסמריכוד של ותיקי האצ"ל וצעירי חירות.

בתל-אביב שמישהו קיבל התקליב על המידרכה, סמוך למלון מרינה בתיים. התורן באותו הלילה היה ראובן כץ, המאשר את דבריו של פלד: "טילפנו אלי והודיעו לי על המיקרה. לא אמרו לי שזה קרמרמן. אבל זה לא משנה לי בכלל. מייד הודעתי באלחוט לתחנת בתיים על המיקרה." כשהודיע כץ לתחנת מגן-דוד-אדום בתיים על המיקרה, ענה התורן של תחנת בתיים, שאול שולים: "כן, אנחנו יודעים. כבר יצא למקום אמבולנס." ואומנם, התברר שהיה מי שטילפן לתחנת בתיים, עוד לפני שהתקשרו למוקד המרכזי בתל-אביב, והועיק אמבולנס.

בו לא רופא, לא מיכל חמצן וגם לא זריקות.

טענות

נגד מד"א

ראשי מגן-דוד-אדום מכחישים את טענות אלוביך. לדברי מנהל מחוז הירקון של מד"א, ישראל פלד, הגיע האמבולנס כמה דקות אחרי שהתקבלה הקריאה. פלד תיאר את השתלשלות הניעונים: "אנחנו קיבלנו הודעה בשעה 11.58

חרות ותיק שליווה את פמליית בגין בהע-רצה, חש למקום. סיפר אחריכך אלוביך: "הבחנתי שהוא איבד את הכרתו. הוא הפסיק לנשום והדופק שלו נחלש. הוא בלע לשונו. איבחנוני את מצבו כהתמוטטות מערכת העצבים המרכזית. מייד משכתי את לשונו החוצה והחזקתי אותה בידי האחת. בידי השנייה התחלתי לעשות לו עיסוי לב. ואומנם, נשימתו של קרמרמן החלה לחזור אליו."

אולם לאלוביך היתה לא רק דיאג-נוזה רפואית, אלא גם טענות חריפות נגד מגן-דוד-אדום. "קרמרמן שכב על הארץ במשך 20 דקות עד שהגיע האמבוכי

מעניק ראש-הממשלה, מנחם בגין, לרחל מרי-דור, בעת שבא לנחמה. על הקיר במצור

נשיקה

1. מקום הנפילה

נהג האמבולנס, מרק פרידמן, מצביע על המקום שבו שכב יוסף קרמרמן במיגרש החנייה של מלון מרינה בבתיים. ליד פרידמן מתנדב מד"א, שניסה להחיות את קרמרמן, יעקוב חביב. לדברי השניים, הגיע האמבולנס למקום כארבע דקות אחרי שנקלטה הקריאה לעזרה בתחנת מד"א.

על מיגרש החנייה של מלון מרינה, עמד לידו נהג האמבולנס התורן של תחנת בתיים, מרק פרידמן. שולים שלח מייד את פרידמן למקום. אל פרידמן הצטרפו שני מתנדבים צעירים, הסטודנט לרפואה בן ה-18, יעקוב חביב, והמתנדב משה צור. בתוך שתי דקות היה האמבולנס במיגרש החנייה של מלון מרינה.

האמבולנס

הגיע מיד

בזמן התקשר שולים באלחוט אל הרופא התורן, ד"ר פבל קרפין. קרפין, רופא חיליהם, עוסק לעיתים קרובות בתורנות בסניף מגן דוד אדום בבתיים. כעשר דקות קודם לכן נשלח קרפין לכתור בת אחרת ברמת גן, שם היה תינוק במצב מסוכן.

לקרפין היה מכשיר אלחוט נייד. למרות ששולים מכחיש זאת, נראה שבהודעה הטלפונית שקיבל, נאמר לו שהשר מרידור לקה בהתקף לב. שולים הודיע לקרפין לעזוב הכל ולמהר למלון מרינה.

האמבולנס הגיע למלון לפני הרופא. הנהג ושני המתנדבים זינקו ממנו לכיוון שבו התקבלו אנשים. סיפר אחר כך חביב: "לא היה לי זמן לבדוק את הדופק, אבל ראיתי שהאיש המוטל על הריצפה לא נושם. ניסיתי לערוך לו טיפול החייה, אבל זה לא עזר. החלטתי שלא לבזבז זמן ומהרנו להעלות אותו על האמבולנס ולמהר לכיוון בית החולים וולפסון. תוך שאנחנו מנסים להנשיא אותו גם באמבולנס. הנהג פרידמן התקשר תוך כדי נסיעה לשולים שהיה בתחנה, וביקש ממנו להודיע לבית החולים שעומד להגיע מיקרה של החייה. שולים טילפן והודיע.

עלפי עדויות אנשי מגן דוד אדום, היה האמבולנס תוך ארבע דקות מרגע קבלת הידיעה בבנייה של מלון מרינה. גרדויותיהם אינן ניתנות להפרכה. בחודשים האחרונים מתקן במרכז מגן דוד אדום מקלט ממוחשב, הקולט את כל תשדירי האלחוט של מגן דוד אדום, בכל הארץ. תוך ציון השעה, ההקדק והשניה של כל תשדיר, הוטל הזה בדק את תשדירי אותו הלילה, והתברר שאכן עברו ארבע דקות מרגע קבלת ההודעה הטלפונית, ועד שהאמבולנס הגיע למקום.

למנכ"ל מגן דוד אדום, תתאלוף (מיל') עמיצור כפיר, יש שני הסברים לשוני שבין הקלטת המחשב של מגן דוד אדום, ובין גירסתו של רופא השיניים אלוביק, מסביר כפיר: "יתכן שאלוביק פשוט לא יודע מתי התקשרו לתחנה. הוא יודע כמה זמן שכב קרמרמן על המיטרה, אבל לא יודע מתי יגיש משהו לטיפול והודיע לנו. הספירה שלנו מתחילה מרגע קבלת הידיעה ולא מרגע שהאדם צונח ברחו. "יכול להיות גם הסבר אחר. כשיש התרגשות סביב אדם ששוכב על הכביש, מאבדים בניימישפחתו והמקורבים אליו את הערכה הזמן. זה די טבעי שאצלם כל דקה היא כמו שעה. אנחנו יודעים על תופעות כאלה מהנסיון."

אלוביק נשאר נאמן לגירסתו. "מה שקרה עם קרמרמן ומגן דוד אדום זו שערוריה." עמיצור כפיר אינו מסתפק בהסבר, ומסיח האשמות: "אנחנו מתחננים לפני

2. האזעקה הראשונה

התקבלה במוקד מד"א בבתיים. התורן באותה עת היה אחד מוותיקי מד"א, שאול שולים. שולים שלח מייד אמבולנס ובו נהג ושני מתנדבים, העיקר באלחוט את הרופא התורן, ושיגר גם אותו למקום שבו שכב קרמרמן.

מרמן מהר לבית החולים. לא היה זמן לחכות שרופא יבדוק אותו, למרות שהרופא כבר הגיע למקום. לא היה זמן לתת לו זריקה או כל טיפול אחר, חוץ מהחייה. ועדת חקירה, אם אכן תוקם, תקבע איזו משתי הגרסות, זו של ד"ר אלוביק, או זו של מגן דוד אדום היא הנכונה. יש להניח שלפחות מבחינת לוח הזמנים, צודק דווקא מגן דוד אדום. אולם לגבי שאלה אחת צודק אלוביק: "מדוע לא הגיע האמבולנס של שח"ל, שרות חוליליב, או כפי שהוא נקרא במגן דוד אדום, גס"ן, ביידת טיפול נמרץ?"

הנטי"ן

משוכלל, אך יקר

התשובה פשוטה: באיזור בתיים וחולון אין כלל ביידת כזו. הביידת הקרובה ביותר שייכת לאיזור תל-אביב, והיא אינה רשאית לעזוב את גבולות העיר.

יתכן שפרשת מותו של יוסף קרמרמן תחשוף את אחת השערוריות הגדולות ביותר בשדה הרפואה בארץ: הונחת הטיי פול בחוליליב. לאיש אין ספק שהניידת לטיפול נמרץ מצילה חיי אדם רבים. בניידת ציוד החייה מהמשוכללים בעולם, ורופא-מומחה.

הנטי"ן הוא בית-חולים נייד בזעיר-אנפין, מהמשוכללים בעולם. בארץ אף שיכללו את הנטי"ן עד כדי כך, שמדינות מפותחות ביותר, בארצות-הברית, ביקשו וקיבלו את מיפרטי הנטי"ן הישראלי ואימצו אותו להם. אולם במדינה כולה יש רק חמש ניידות נטי"ן, העובדות באופן מלא במשך כל (המשך בעמוד 76)

3. אזעקה שנייה

התקבלה במוקד מד"א בתל-אביב, אצל ראובן כץ. כץ מיהר להתקשר לתחנת בתיים, אך גילה שהאמבולנס כבר יצא.

4. נסיון החייה

מתנדב מד"א, יעקוב חביב, משחזר בתוך האמבולנס, שלקח את קרמרמן לבית-החולים, כיצד ניסה להציל את חיי קרמרמן.

מיכל חמצן. אם רופא השיניים אומר שלא היה, הוא שקרן. באמבולנס היו גם זריקות. לחובש אסור לתת זריקה בלי רופא. משלים את הטיעון המתנדב שהיה באמבולנס: "ראיתי שצריך להביא את קר-

שכל אדם במדינה יעבור הדרכה כזו. "מדרך הטיפול של ד"ר אלוביק בקרמרמן, ברור לגמרי שהוא עשה את כל השגיאות האפשריות. לא צריך להוציא את הלשון לאדם שקיבל התקף לב. ברגע שמזיזים אותו, הלשון מתגלגלת החוצה. עיסוי בלב לא עושים ביד אחת. צריך לעשותו בשתי ידיים ובכוח רב. כשהגיעו החובשים למקום הם מצאו את קרמרמן שהוא חנוק עדיין בעניבתו, וזה אחרי עשרים דקות, לפי טענת אלוביק, שהוא טיפל בקרמרמן."

מנכ"ל מד"א לא נרתע מלקבוע: "במיקר רים רבים הטיפול הראשוני הניתן לאדם שקיבל התקף לב, הוא הקובע אם האיש ימשיך לחיות או לא."

היו זריקות,

אך אסור להריק...

על הטענות אמר אלוביק שהטלסום הזה: "התקשרו אלי מועדית האתיקה של אירגון הרופאים, ואסרו עלי לדבר עם עיתונאים. אבל אם מאשימים אותי שאני לא טיפלתי בסדר במר קרמרמן, הם צריכים להוכיח את זה. מה שמגן דוד אדום אומר רים זה שטויות. אני רוצה שהם יוכיחו את זה."

לאלוביק טענות נוספות לגבי הטיפול של מגן דוד אדום בקרמרמן. "הם שלחו סתם אמבולנס ולא שלחו האמבולנס של טיפול נמרץ. באמבולנס לא היה רופא. הוא בא רק אחרינו, כשקרמרמן היה כבר בדרך לבית-החולים. באמבולנס שהגיע לא היה מיכל חמצן, ולא היו זריקות." נהג האמבולנס, מרק פרידמן, טוען שבאמבולנס היה כל הציוד הרפואי ה-

5. האמבולנס שלא הגיע

ניידת טיפול נמרץ של תל-אביב לא הגיעה לבתיים.

בִּירְזִית:

הדממה הרועמת

בינלאומי. נמצאים שם כתבים של הר אייבסי, הבייביסי, עיתונאי צרפתי ור עיתונאית שבדית, ועל כולם מנצחת הנמרה מרמאללה, בעזרת אחת מבנותיה ועזורה הנאמן, איברהים. האדון טאויל שומר על פרופיל נמוך, ודואג שכוסות הקפה התורכי והיין יתמלאו.

למקום נכנסת סטודנטית ממכללת בירזית. הצעירה תכולת העיניים מסרבת לדבר. היא פוחדת. לבסוף היא נעתרת ואומרת לי: "את חושבת שבחודשיים הם ישתקו אותנו? תראי כמה עיתונאים יש פה, מכל העולם! אם הם לא יפתחו את האוניברסיטה, אנחנו נביא לבירזית טל-וויזיות זרות מכל העולם!" האלה, בתה התמירה של ריימונדה,

באו להתפלל ולא הפרענו להם." מאוחר יותר, בביתה של ריימונדה טאויל, סיפרה לי מרצה לפילוסופיה מבירזית, כי כשהלכה לנכסיה להתפלל גירשו אותה החיילים הישראליים.

"קיבלנו הוראה לא להתקרב לאוניברסיטה", טענה, לדבריה, כשנסגרה האוניברסיטה לפני שנתיים, התקיימו הלימודים למרות הכל — למדו מתחת לעצים, בבתים ובבתימלון. "כעת זה אחרת. יש הרגשה של פחד. שרון מטיל פחד על כולם. אמרו לנו לא להתקשר לסטודנטים. אנחנו פוחדים", היא אמרה בקול חרישי וביקשה שלא אזכיר את שמה.

ברחוב הצר של בירזית משחקות שתי ילדות ערביות בקלאס. על המירפסת יוש-

בתוך הקמפוס

השומם מסייר חייל צה"ל, רב"ט בנח"ל. החייל אינו מבין מדוע סוגרים את האוניברסיטה. הוא רק יודע ש, צריך להחזיק אותם קצר. בקמפוס הריק מסתובבת פאטימה, פועלת הנקיון ושני פועלים השומרים על הצידוד. כל החנויות שמסביב לקמפוס נעולות. הסטודנטים גורשו.

"עיתונות", אחד החיילים מונק לעברנו ופונה אלינו בערבית. ציון, הצלם, עונה בעברית, החייל נרגע.

מתים

לאקשן!

אנחנו מבקשים להיכנס לאוניברסיטה. סיימה, אחד החיילים נילוה אלינו, ופותח לנו את השער. הדממה מעיקה — רחבת הקמפוס שוממה, במנוה של הסטודנטים כיסאות הפוכים זה על גבי זה, מעונות הסטודנטים ריקים, מיגרש הכדור סל שומם, המישדרים נעולים על מנעול ובריה, רק פאטימה הזקנה, פועלת הנקיון, מסתובבת בין אולמות-ההרצאות הריקות. ומועיפה פניה אל החיילים הישראליים. מהצד השני של בירזית, שלושה טירורי גנים נוספים, המתלוננים על שיעמום. "מתים לאקשן", אומר אחד מהם. "יבש פה שיגעון!"

אם מישוה זורק אבן,

זה שבועיים אני מנסה לראות את ד"ר גבי בארמקי, הנשיא בפועל של אוניברסיטת בירזית, אך ללא הצלחה. הדוקטור, כמינהג גבר ערבי, מסרב לי בנימוס אך בתקיפות. העיתונאית מרמאללה, ריימונדה טאויל, סיפרה לי כי הדוקטור נתון תחת לחץ מצד הממשל הצבאי. "אסור לו לדבר עם עיתונאים. את רק תסבכי אותו", היא אמרה. עניתי לה שאבוא לרמאללה ואדפוק על דלתו. "את רק תביכי אותו", היא התעקשה, "יהיה לו קשה מאוד להגיד לך לעזוב את ביתו, אך הוא יאלץ לעשות כן".

לבסוף זכיתי מן ההפקר, והכל בזכותו של יוסי שריד. כשטילפן העורך שלי אל

מאת

שרית ישי

ריימונדה טאויל וניסה לשכנעה לראות את הפגישת, הוא אמר לה שהוא שולח את שרית. ריימונדה שמעה שריד, ואמרה לד"ר בארמקי כי יוסי שריד יבוא לבקרו. כמישחת של רצון טוב. במקום יוסי שריד באתי אני. אם הדוקטור התאכזב, הוא לא הראה לי זאת בכל צורה שהיא. זכיתי בראיון.

ביתו של הדוקטור בארמקי שוכן על הדרך המובילה לאוניברסיטת בירזית. לא הרחק ממנו ניצב בית הממשל הצבאי, שבו כלואים 11 סטודנטים, ביניהם מופיד אבוירבוע, יושבראש מועצת הסטודנטים, שנעצר ביום ראשון בלילה.

בירזית שוממה. הכפר הקטן, המתפרנס בעיקר מהסטודנטים, מכונס בתוך בתיו. החנויות והמסעדות סגורות. הרחוב המרוקני אל האוניברסיטה ריק מאדם. במרחק של כמה בתים מהכניסה לאוניברסיטה ניצב מחסום של חיילי צה"ל. שלושה טירונים של הנח"ל עוצרים את המכונית

שער נעול

באוניברסיטת בירזית, השוכנת במיבנים ישנים. האוניברסיטה סיימה עמדה לעבור לקמפוס החדש והמפואר הנמצא בכניסה לכפר בירזית, אך הממשל הצבאי לא אישר את ההעברה. בקמפוס מוצבים כ-30 מוצבים זרים במישור מלאה וכ-30 אחרים במישור חלקית — כמה מהם ערבים ישראליים.

לוקחת אותנו לביתו של הד"ר בארמקי — בית-אבן יפהפה, המשקיף על גוף מרהיב-עין. מכניסים אותנו באדיבות רבה לחדרי האורחים המרווח. בחדר רהיטים עתיקים מדהימים ביופיים, כלי נחושת וכסף, שטיחים וספות עמוקות. חלון ענק קרוע אל הגוף שבחוף. ד"ר בארמקי, איש גבוה ומרשים בהופעתו, יושב בכורסתו הקבועה. אשתו מגישה קפה תורכי ונעלמת בשקט. לבני-החוג בת ושני בנים.

ביום הוריתן. "מרחבה", הם אומרים כשהם רואים את שלט העיתונות. תושבי הגדה למדו פרק בהליכות יחסי-ציבור. הם מאירים פניהם לעיתונאים. הם יודעים כי העיתונות היא הפה שלהם לעולם.

כתב וצלם של רשת-טלוויזיה אמריקאית מגיעים במכונית אמריקאית שכורה. הם רואים את החיילים הישראליים המסתובבים בשטח, וחוזרים כלעומת שבאו. אנחנו גוסעים לביתה של ריימונדה

הוא בן לאחת המישפחות הידועות ביותר בגדה המערבית. מישפחתו היא בעלת הבית שבשער מנדלבאום, שהיה בעבר נקודת גבול. אחרי '67 ביקשה המישפחה מהשילטונות הישראליים להשיב לידיה את הבית, שנבנה עלידי אביו של ד"ר בראמקי, ונענתה בשלילה. הבית עומד עד היום בשיממונו, על הדרך המובילה לרחוב שמואל הנביא.

ד"ר בראמקי הוא בוגר האוניברסיטה האמריקאית בביירות, ובוגר אוניברסיטת מקינלי במונטריאול.

בשנת 1962 סיים את לימודי הכימיה במונטריאול והגיע לאוניברסיטת ביר-זית, שהיתה עדיין מיכללה. הוא מונה מייד כדיון הפקולטה לכימיה. כשהפכה המיכללה לאוניברסיטה, מונה כסגן-נשיא. כשנשיא אוניברסיטת ביר-זית, הד"ר חנא נאצר, גורש בשנת 1973 לביירות, מונה ד"ר בראמקי כנשיא בפועל, אולם הוא מבקש להדגיש: "ד"ר נאצר הוא עד היום הנשיא של ביר-זית וממשיך בפעילות למען האוניברסיטה. הוא עוסק באיסוף תרומות והוא כעת האחראי ליחסיה הציבור של האוניברסיטה בעולם. הוא האיש המ- גייס את דעת-הקהל העולמית למען פתי- חת האוניברסיטה מחדש.

● ד"ר בראמקי, ספר די מעט על אוניברסיטת ביר-זית.

האוניברסיטה נוסדה בשנת 1953, כ-

בד"קה
ביטחוני עורך איש מישמר הגבול לסטודנט מבר-זית. האוניברסיטה, ש-40 אחוזים מתלמידיה הם נשים, נוסדה עלידי אשה.

בית-ספר תיכון פרטי. בשלב מאוחר יותר הפכה למיכללה. שהכנה סטודנטים לקראת לימודים אוניברסיטאיים. בין בוגריה אנשים ידועים מאוד בעולם הערבי.

נציגי הסטודנטים נבחרים על-ידי הסטודנטים כדי לארגן פעילות סטודנטיאלית. מגוון לננות אותם פת"ח!

● מה הם המקורות הכספיים של ביר-זית?

יש לנו תומכים בעולם הערבי, בעיקר אנשי-עסקים מסעודיה ומכוויית. גם איגוד האוניברסיטות הכלל-ערבי תומך בנו. יש גם עזרה מעטה מאירופה ומארצות-הבר

שיעור באזרחות

מעניקים חיילי צה"ל ל- סטודנטים. ד"ר בראמקי, הנשיא בפועל של האוניברסיטה שוער, כי הפעילות בביר-זית

לא הרבה, אבל כאשר אנשים באו לביר-זית, תמיד נפגשתי איתם. **האם ביקרת אירפעים באוניברסיטה העברית בירושלים?**
לא להרצאות. אילו באתי להרצות או להשתתף בהרצאה היה הדבר הופך לרשמי, ובזאת איני רוצה.
● **מדוע לא?**
המצב, לרוע המזל, אינו מאפשר יחסים נורמליים בין שתי האוניברסיטות. אנחנו לא חופשיים כמו הישראלים. בדרך זו

מאוד. בזמנו, היה זה בית-הספר המערבי הראשון של ערביי פלסטין. מייסדת בית-הספר היתה אשה, נאדיה נא- צר. אנו מעודדים מאוד חינוך לנשים. כ-40 אחוזים מהסטודנטים שלנו הן נשים.
● **האם יש לאוניברסיטת ביר-זית קשרים עם העולם האקדמי בישראל?**
קשרים לא רשמיים.
● **וקך עצמך?**

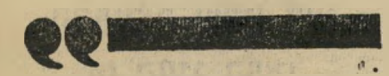
מעצב מקומי

לדוקטור גבי בראמקי, הוא מדגיש כי הנשיא הוא עדיין ד"ר חנא נאצר, שגורש עלידי השילטונות הישראלים

אינה שונה מהפעילות המתרחשת בכל רחבי הגדה. אם סוגרים את ביר-זית, יש לסגור את יתר האוניברסיטות. לטענתו בחרו בביר-זית כשעיר-לעזאזל, ומכחיש שקיימת בה פעילות של אש"ף.

אנו מוחים על הכיבוש הישראלי ועל העובדה שאנו לא בני-חורין.
● **האם הירצו בביר-זית מרצים ישראלים?**
היו לנו פניות של מרצים ישראלים, אך נאלצנו לסרב. אולם יש להבדיל בין ערבים ישראלים ויהודים ישראלים — ערבים ישראלים עדיין מרצים אצלנו, ועובדים כמורים.
● **אתה עצמך סירבת לפגוש של מרצה יהודי ישראלי?**
בואי נאמר שאילו אישרתי, זה יכול היה להיות קשה מאוד למרצה היהודי. אין אנו חיים במצב נורמלי. הרי כל מרצה יהודי נושא נשק והולך למילואים.
● **האין האוניברסיטה עומדת מעל הפוליטיקה?**
ניסינו לקיים את האוניברסיטה באופן כזה, אך זה בלתי אפשרי. איננו חופ- שיים. אנו חיים תחת מישטר צבאי, ובכ-

יש להבדיל בין אש"ף ובין פעילות פלסטינית. אנו פרו-פלסטינים, לא אנטי-ישראלים

● **האם את יכולה לערוב שלא יקרה אסון? כל ויכוח אקדמי יכול להפוך בעיה חמורה. את יכולה למנוע זאת?**
● **מדוע סירבת להיפגש איתי לראיון?**

במשך השבוע האחרון לא היו הדברים כל-כך קלים. המושל אמר לי שאסור לי לדבר עם איש. כולל המרצים שלי. אמרתי, כמובן, שאיני רוצה לעשות את הדברים יותר גרועים. לכן נאלצתי לדחות אותך. למען האמת, איני יודע כיצד יתייחס המושל לראיון הזה. הוא יכול לראות את זה בעין רעה מאוד. אך אני חייב להדגיש באותנייך: האוניברסיטה אינה אחראית לכן שהסטודנטים יוצאים לרחוב!

● **כמיסמך צה"ל הפעילים שהגיש המושל הצבאי, פגן-אדום שמואל פניאק, לבית-המישפט, הוא ציון כי אתה גורם מתססים כי כותרת ראיוןך לעיתון "אלי-שעב" היתה: "אוניברסיטת ביר-זית. מרכז ה-**

(המשך מעמוד 75)

התנגדות לכיבוש מכינה עצמה
קקיטת 5000 סטודנטים.
אני אחראי לכוונת? הכתב נתן את הכותרת. האם זו אשמת? האם זה פשע לקלוט 5000 סטודנטים?
האם אתה טוען שאינך קשור לפעילות הפוליטית של הסטודנטיים?

ברור שכאדם יש לי דעות. בכל הגדה המערבית לא תמצאי יותר מעשרה אנשים התומכים בכיבוש הישראלי.
האם היה גבם טוב יותר תחת שילטונו של חוסיין?
זה לא היה שילטון זר. היינו חלק מירדן.

אתם פדסטינים?
אנחנו פלסטינים, אך לפני '67 חשבנו במונחים של פאן-ערביות. אינו לנו תהי נגדות להיות חלק מהאומה הערבית, או להיות בפדרציה עם ירדן. יש לנו אומנם

את השתתפותי בכך שהם יצעדו בשקט ואני לא אוציא הגה מפי ולא אשא כל שלט. השלט היחידי שנישא בהפגנה קרא: "אנא, שחררו את האסירים". שום דבר נגד ישראל. אם הם קוראים לזה פעילות אנטי-ישראלית, הם צודקים. זוהי פעילות אנטי-ישראלית.

נקראתי אליו. הסברתי שזה יכול היה להיות הרבה יותר גרוע אילמלא צעדתי.
בסעיף 12 כתוב כי מועצת הסטודנטים מורכבת מנציגי פת"ח, החזית העממית הדמוקרטית ומקומוניסטים.

נציגי הסטודנטים נבחרים עלי ידי סטודנטים כדי לארגן פעילות סטודנטית-לית. מגוחך לכוונת אותם פת"ח. אם אמנם כן, יש להעמידם לדין מכיוון שהם עובי רים על החוק הישראלי. אך עובדה היא שאיש אינו מעמידם לדין. הימשל טופל אשמות שאין בהן אמת.
ובכל זאת נתת חיתר לארגן

מחנך ברמקי תחת שלטון ירדן המצב היה אחרת

שכונת פדסטיין בכיריזית.
זו היתה פעילות של מועצת-התלמידים. לא היה כאן עניין פוליטי, אלא פולקי-לוריסטי.
האם הדגל הפדסטיני שהונף בכיריזית היה דגל פולקורי?
היו צבעים של ירוק, שחור, אדום ולבן. האם אלה צבעים מסוכנים?
האם אתה טוען שאין פעי-זות של אש"ף בכיריזית?
אין.

איך אתה יודע?
מה שנעשה במיסגרת עבודתי אני יודע. יש להבדיל בין אש"ף ובין פעי-זות פלסטינית. הפעילות שלנו היא מן הסוג השני. אנו פלסטינים. אני חוזר שוב: אנו פריפלסטינים, לא אנטי-ישראליים. אנו מנסים ליצור את הזהות שלנו. לישראלים יש זהות משלהם. אנו מכירים בה. איזו זכות יש לאנשים לשי-לול את זהותנו? לרוע המזל, הישראלים מנסים ליצור רושם כאילו כל דבר שהוא פלסטיני הוא אנטי-ישראלי, אנו מאמינים אחרת.

מה אתם עושים כדי לפתוח את האוניברסיטה מחדש?
פנינו לאונסק"ו. ד"ר נאצר מטפל בזה בינבנה.

למה לא תנסו את אריק שרון?

ביקשתי לדבר עם הרשויות המוסמכות. אפילו עם שרון. לפני שנתיים, כשווייצמן היה שר-הביטחון, פניתי לווייצמן.
וייצמן הוא לא שרון.
זה בדיוק מה שאמר לי שמוליק פני-אל. המושל הצבאי.
אתה קורא לו שמוזיק?
שמו שמאל אבל כולם קוראים לו שמוליק. הוא איש נחמד מאוד. אבל יש לו ההוראת שלו. הוא איש מאוד הכם. הוא עוזר כמיטב יכולתו, ומגלה הבנה לבניה. אנו מקווים שבעזרתו נצליח לפי-תור את הבעיה.
מחז כרגע מצבך החוקי?
אסור לי לעזוב את רמאללה. אסור לי להיפגש עם איש מהאוניברסיטה, לא עם הסטודנטים, לא עם המרצים ולא עם

(המשך מעמוד 73)
שעות היממה, וניידת נט"ן אחת נוספת, באיוור כפרי-סבא, העובדת רק שמונה שעות ביום, ביגלל קשיי תקציב. במוסך של מגן-דוד-אדום באזור שליך תל-אביב חנויות עוד ארבעת ניידות שאינן מופעלות כלל, ביגלל חוסר תקציב.

הפעלת ניידת נט"ן יקרה ביותר. מילבד המכונית עצמה יש להשקיע בה עוד כ-5 מיליון לירות בציד. אולם עיקר ההוצאה הכספית היא בהחזקה השוטפת. כשאזרח לוקה בהתקף-לב, או נפגע בצורה אחרת הדורשת את טיפול הנט"ן, הוא משלם עבור השרות סכום של 2600 לירות. אין זה סכום ריאלי, משום שרק התרופות שאותן מקבל כל "נוסע" בנט"ן עולות למעלה מ-10 אלפים לירות. אחרי שמחש-בים את הסכום שאותו מקבלים מהאזרחים אשר נזקקו לטיפול בנט"ן, עדיין נותר גירעון תפעולי של למעלה מ-20 מיליון לירות בשנה.

עלפי החלטת משרד-הבריאות, מש-תתפס במימון הכנתם של הנט"ן והצוות הרפואי שלו (שהוא כ-50 מיליוני לירות) ובהחזקתו השוטפת, שלושה גורמים ציבוריים, המתחלקים בהוצאה שווה בשווה: משרד-הבריאות, קופות-החולים והרשות המקומית שבה מופעל הנט"ן. עד כה הסכימו לממן את שרותי הנט"ן רק חמש ערים. ועדה מיוחדת שהוקמה עלי ידי משרד-הבריאות, שבה השתתף גם מנכ"ל מד"א, עמיצור כפיר, החליטה לכסות את הארץ חוץ חמש שנים ב-24 ניידות נט"ן. אולם נראה כי החלטה זו תישאר בחלקה הגדול על הגייר בלבד.

עד סוף שנת הכספים הנוכחית, המסי-תימת בעוד ארבעה חודשים, היו צריכות לנוע על כבישי הארץ ארבע ניידות נט"ן נוספות. הערים הרצליה, טבריה, כפרי-סבא, בתיים וחולון היו צריכות לזכות בנט"ן. הקורס המיועד להכשיר כוח אדם לנט"ן יסתיים ב-15 בחודש זה. לא נראה שיש סיכוי ששלושת הגורמים, שעליהם מוטלת חובת המימון, יצליחו להעביר את

המנכ"ל
תת-אלוף (מיל') עמיר צור כפיר, דוחה את הטענות נגד מד"א ומאשים את רופאי השניים שהעניק לקורממן סיפול ראשוני.

הכספים למרכז מד"א. עלפי הערכה זהירה, תופעל ניידת נט"ן רק בהרצליה, ואולי גם יורחבו שעות הפעלתה בכפרי-סבא, קיימת. כמובן, האפשרות שבעיקבות הי-אסון, שבו קיפד יוסף קרמרמן את חייו, יוכו גם חולון ובתיים בניידת נט"ן בי-תקופה הקרובה.

האם יוצבו נט"נים ליד ישיבות?

במגן-דוד-אדום מנסים להשיג תרומות מחוץ-לארץ עבור הנט"נים שעומדים במוסך כאבן שאין לה הופכין, אך ללא הצלחה יתרה. משרד-הבריאות טוען שאין לו כסף להפעיל רשת שלמה של נט"נים, והרשויות המקומיות מתחמי-קות בדרך-כלל מהוצאה תקציבית זו. היה מי שטרח לערוך חישוב, ומצא שאפשר היה להציב כימעט בכל שכונה בישראל ניידת נט"ן, אילו לקחו את הכספים שניתנו כשוחד קואליציוני לאגודת-ישראל.

ומשקיעים אותם בנסיון להציל חולי-לב בארץ. עמיצור כפיר מבטיח: "אם היינו מקבלים את הכסף הזה, היינו יכולים להציב נט"נים גם ליד ישיבות".
אולי זו יד הגורל. ממשלת-ישראל לא מצאה לנכון להציב במקום גבוה בסדר העדיפויות שלה את הצלתם של חולי-לב, ועובדה זו פגעה דווקא באחד האישים היקרים ביותר לראשיה. יוסף קרמרמן היה חבר בכיר במישפחה הלוחמת, למרות גילו הצעיר.

קרמרמן נפטר והוא בן 56. הוא היה מפקד באצ"ל, חבר נאמן לתנועת החירות ואף ייצג אותה בשתי כנסות. איש-העסקים שעמד בראש מיפעל עץ לבד וחברות רבות אחרות, מצא גם זמן להקדיש ימי עבודה ארוכים לנסיון לחלץ את תנועת החירות ממצבה הכספי הקשה, בעיקבות ההסתבכות של קרן תל-חי.

שאלה נוספת שנשאלה היא מדוע — כל עוד לא אירע הנס ואין מי שמבין שעדיף להציל חיי מאות ואלפי חולי-לב ממות, מאשר לבזבז כספים בצורה בלתי כשרה — לא נחלץ הנט"ן של תל-אביב

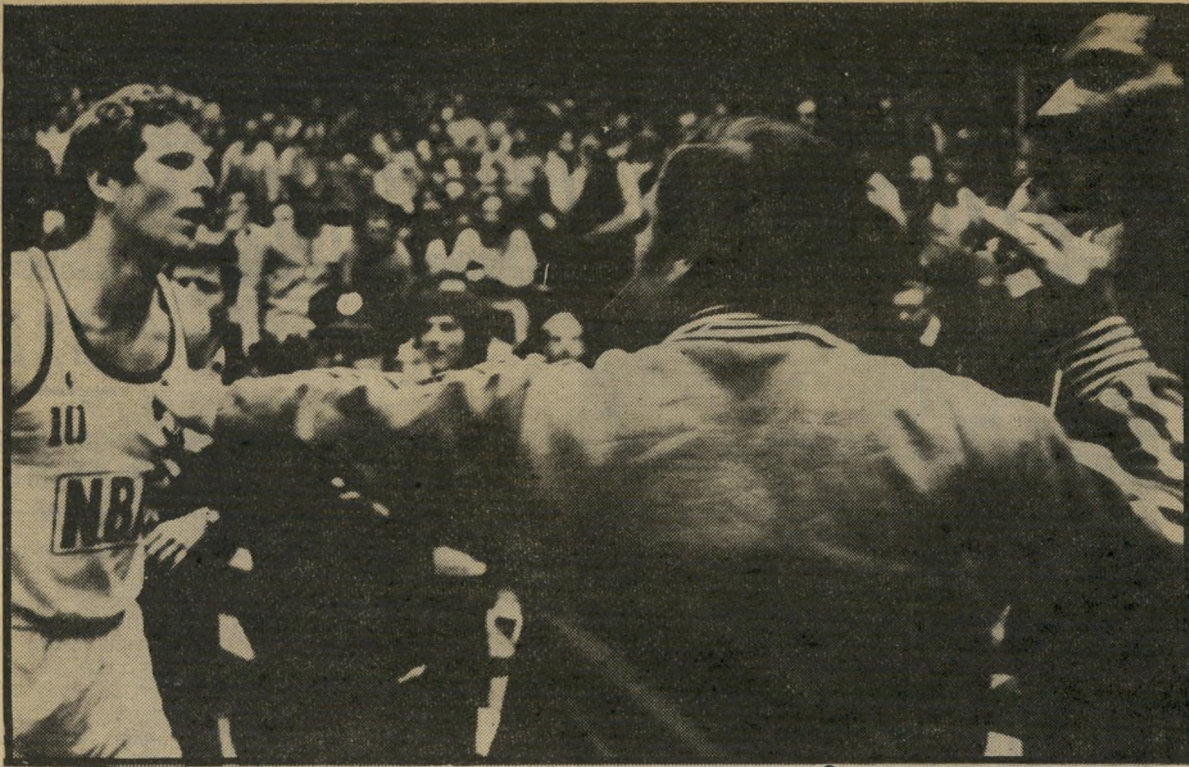

המנהל
ישראל פלד, מנהל מחוז-הירקון, טוען כי גם אילו נשלח האמבולנס לבתיים, הוא לא היה מגיע בזמן להציל את חיי קרמרמן.

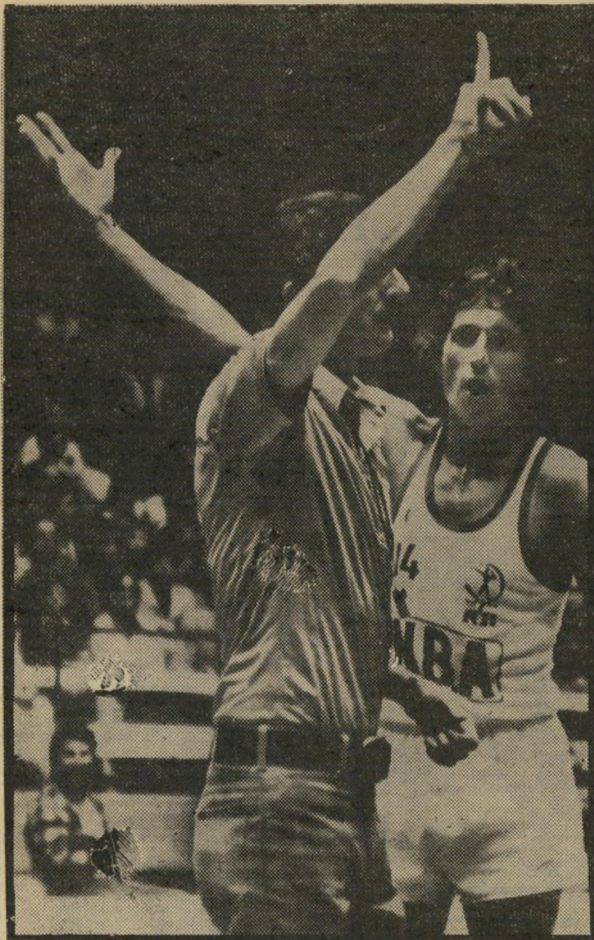
לעזרתו של קרמרמן, שהיה מוטל, למלו-הרע, דווקא בבתיים. אפשר להניח, שאילו נערך הכנס של מכוני דבוס-ינסקי בתל-אביב, היו סיכויי של קרמרמן להינצל ממות גדולים יותר, באותן דקות שבו היה קרמרמן מוטל על האספלט, היה הנט"ן התל-אביבי עסוק במקרה אחר.

אולם גם אילו היה הנט"ן פנוי באותה עת, הוא לא היה יוצא לכיוון בתיים. עיריית תל-אביב משלמת את השליש מהוצאות הנט"ן, והוא לא ישרת משהו שנפגע בעיר אחרת.
אך אנשי מד"א טוענים, שגם ללא הגבלה זו של עיריית תל-אביב, קשה להניח שקרי-מרמן היה ניצל: "כשאדם לוקה בהתקף-לב, ישנם שני גורמים, מילבד עוצמת ההתקף, הקובעים סיכויי הצלה שלו".
הסביר מנהל מחוז-הירקון, ישראל פלד, "הגורם הראשון הוא הטיפול המיידי שהוא מקבל. אצל קרמרמן היה טיפול של רופא-השניים לא טוב ורצוף בשגיאות. הגורם השני הוא המהירות שבא מגיע הי-נט"ן לחולל. אילו היינו שולחים את הנט"ן מרחוב בול, מרכז המחוז של מד"א, למלון מרינה בבתיים, היו עוברות לפחות 15 דקות. גם אילו הפעיל את הסירנה, בדרך כלל 15 דקות הן יותר מדי זמן במקרים כאלה, והחולה לא היה נותר בחיים.

יתכן שהזעזוע שנגרם לראשי המדינה בעיקבות מותו של הברם הקרוב יפקח את עיניהם, והתקציבים הדרושים לפרויקט רשת הנט"נים יימצאו, כשם שנמצאים תקציבים לנושאים הרבה פחות חשובים. בחייו, היה קרמרמן ידוע בעולם הארפיא של ישראל כמי שתרם רבות לפיתוח קרני הלייזר לשימוש הרפואה המודרנית. יתכן שבמותו הוא תרם רבות לפיתוח שירות ההצלה של חולי-הלב. "יוסי ינאי"

ארל ויליאמס (מימין) מתקוטט עם קני לבנובסקי (באמצע): השופט אברהם פישור פה נגמר את החשבון

כרי ליכוביץ מתזכרת עם השופט עירן עמית יריב במגרש, חבר אחר-כך

עסקן שימרון מיוזרחי מרחיק את ויליאמס בזכות ארל — מכבי מנצחת

יכלו להסביר אם מדובר בקילוקיליב או בהתרגשות. לקורקי נלסון (2.06) הבלונדי היה הניצחון חשוב יותר מאשר לכל שחקן אחר בקבוצה. אילו הפסידה הקבוצה, הוא היה נותר מובטל — הוא משחק כשחקן-חיוק במשחקי גביע-אירופה בלבד. קורקי נלסון וסטיב מאלוביץ, שחקני-הרכש החדשים מארצות-הברית, שמתגברים העונה את קבוצת הפועל רמת-גן, הרשימו אותו הערב, כשהכיר את הישראלית סמדר בתום המשחק ציפו להם עשרות אוהדים ביציאה מהאולם ביד-אליהו. היתה זו חגיגת נשיקות סוערת. קורקי נלסון סיים את מסלול הנישוקים בזרועות ידידתו הישראלית — מיכל. ואילו לסטיב מאלוביץ חניכתה הפתעה כזו רק בהמשך אותו הערב, כשהכיר את הישראלית סמדר דרי. שלא יכלה להירגע וסיפרה בהתפעל לות: "הוא כל כך אדיב. הוא משחק בהתייחסות עם הכלב שלי, טבי טרייר, ואפילו אוהב פרחים."

CHEER LEADERS

ורד צבעון (העולם הזה 2306), מורה למחול אירובי מכינה לקהל הישראלי במיגרשי-הספורט הפתוח. דוגמניות חטובות, הלומדות את המחול המיוחד במכון שלה. אומרות היום "הגוף שלי הוא MADE IN ISRAEL". היא מתכוונת להציע לאגודת-ספורט, כמו קבוצת-הכדורסל של מכבי תל-אביב, "נערות-עידוד" — מושג המכונה בארצות-הברית "ציר-לידרס". הנערות בכחול-לבן ילהבו את קהל-האוהדים במיגרשים אחרי כל נקודת-זכות לקבוצה. ורד כבר רואה בעיני רוחה את הטלוויזיה מצלמת את הגול או הסל, ועוברת מיד בתמונה אל הנערות הרוקדות לפי קצב של מנגינת-ג'ינגל. ורד חושבת לפנות אל דויד קריבושה, שילחין את הג'ינגל, והיא תחבר ריקוד. אשה אחרת תכין את התלבושות הססגוניות, שתלבשנה הנערות. הן חייבות להיות בעלות אישיות אקטיבית ורבת-רגש. חשוב שיהיה להן כושר פיסי, כי הדבר כרוך גם במאמץ. כבר בחופשת-החנוכה תזמין ורד ילדות בנות 13 עד 16 אל המכון שלה, כדי ללמד אותן את התפקיד חמיוח, שיהיה עליהן לבצע במיגרשי-הספורט. "הן לא צריכות להיות סכסיות, אלא צבריות אמיתיות, שיהיו מסוגלות לעודד קבוצה ולשלהב אוהדים מכל הלב", אומרת ורד צבעון.

סל ימים

במישחקי הדרבי בין קבוצות הפועל ויליאמס ניסה להתאפק הפועל ומכבי תל-אביב גם המישחק האחרון הסתיים דופים ובמהלומות אגרופים. ארל ויליאמס ניסה להתאפק הפעם. הוא השתדל שלא להגיב על החלטות השופטים שהחמירו עימו בכמה מהלכים. הוא עשה מאמץ לחייך. תוך שמירה אישית על יריבו, קני לבנובסקי, מהפועל תל-אביב. לבנובסקי לא היה מאושר משימרה זו. במהלך המישחק התנהל ביניהם דושיח בתנועות ובמבטים, שקרא: אנחנו עוד נגמור בינינו את החשבון. המישחק התקרב לסיומו. התוצאה שעל גבי הלוח הראתה יתרון למכבי. ארל זכה בשתי זריקות עונשין. הוא נעמד בקצה הקשת, כשלפתע קם גבר, לבוש חליפה אפורה והחל מלבה את היצרים. הוא קרא לעבר ארל: "אתה לא מסוגל לעשות את זה!"

הצעקן לא היה אוהד נלהב שלא הצליח להתאפק. האיש בחליפה היה אלי אפרתי, עסקן הפועל תל-אביב. אדם כזה יודע היטב באיזה מתח שרוי שחקן העומד לקלוץ לסל בסיומו של מישחק עצבני ומלא יצרים.

שימרון מיוזרחי, מהנהלת מכבי, עשה כל שביכולתו כדי למנוע מארל "לגמור את החשבון" עם לבנובסקי במיגרש. לעיני הקהל, אך לא היה מי שיעצור בעד קני. עם שריקת הסיום, קרא לבנובסקי לעבר ויליאמס: "עכשיו! פה! נראה אותך!" בסופו של דבר הצליחו ראשי הקבוצות למשוך אותם לחדרי ההלבשה. מלבב הרבה יותר היה מראה השחקנים, שאך לפני רגע התנפלו האחד על השני בחמת-זעם, יוצאים מחדרי ההלבשה שקטים ורגועים אחרי שציננו את התלהבותם במיקלחת. אחד אחר השני הם יצאו אל המעבר המפריד בין שני חדרי ההלבשה ופנו זה אל זה בחיוך לבבי ולחיצת יד חמה.

השחקן המצטיין שר מכבי. הירי-ביום, אחרי שסיימו מישחק ספורטיבי, יודעים לחזור ולהיות ידידים מחוץ ל-מיגרש. אך הקהל שבחוץ אינו מוכן לוותר. הוא צמא לדם. הוא בא למישחק הדרבי ואינו מוכן להסתפק בתוצאה סתמית. אוהדי הפועל המתנינו מאחורי דלת היציאה כדי להתנפל על ארל ויליאמס. שהצי-טיין בשורות מכבי. ארל התעקש לצאת מהיציאה הראשית. ברוב תמימותו הוא הסביר לאלה שניסו למנוע זאת ממנו, שממתינה לו שם חברתו. אך השוטרים ומנהלי קבוצת מכבי לא הניחו לו לצאת אליה, והפנו את כל שחקני מכבי אל יציאה צדדית.

גם כשכל האורות בהיכל הספורט כבו, המשיך הקהל שבחוץ להמתין. כמה מאות אנשים עמדו על זכותם "לגמור חשבון" עם ארל.

מישחק הדרבי הסתיים. הקרב האמיתי והמכוער היה של האוהדים חמויי-המוח.

האהבה חוגגת

שבוע גדוש באירועי-ספורט עבר על קבוצת הכדורסל של הפועל רמת-גן. היא שבה מצרפת. אחרי ניצחון מרשים על קבוצת לה מאן מיסגרת מישחקי רבע גמר גביע-אירופה לקבוצות מחזיקות גביע. הקבוצה הצרפתית לא פינקה את יריבתה הישראלית, אך יותר מכל דבר אחר צרם לקבוצה הישראלית שאנשי-הביטחון המקוריים, שהיו אמורים לאבטח את הישראלים, הצטרפו אל הקבוצה כשהיא כבר היתה בדרכה חזרה מהמלון אל שדה-התעופה. הנוהג המקובל — לפיו כל קבוצה ישראלית היוצאת למישחק-חוץ באירופה זוכה שם לשמירה מרגע הנחיתה ועד לשעת ההמראה — לא כובד הפעם.

מישחק-הגומלין, שנערך השבוע בארץ בהיכל-הספורט ביד-אליהו, מול הקבוצה הצרפתית, לא ריתק צופים רבים — כפי שקיוו המארגנים — רק אלפים אוהדים רמת-גנים מילאו את ההיכל.

נערות בסוף המסלול. קבוצה הי-רמת-גנית היתה זה מישחק חשוב. הוא קבע את המשך ההתמודדות שלה מול קבוצות אירופיות. בבוקר שלפני המישחק חשו כל שחקני הפועל רמת-גן מיושנים בבטן. המאמן, צבי שרף ועוזרו, יאיר שרון, לא

דחל מרחלת על כל העולם

תחי

ההתחדשות

אדריכל הפנים **רפי בלומנפער** עשה זאת שוב, וכנראה שזו עומדת להיות הפעם השלישית. בהתחלה היה נשוי לרזי, שהיתה אז, ממש כמו היום, הדיילת הכי ותיקה באל-על. אחרי שהוא עזב אותה ונשא את רזי, היו שאמרו: נו מילא, זה קורה לפעמים. אחרי שנולדו להם שני ילדים כולם כבר חשבו שהוא נרצע לגמרי.

אבל רפי, שכבר עבר את יום-הולדתו ה-50, מוכיח שעדיין כוחו במותניו, ושהגיל אינו צריך להפריע לאיש למצוא את החיים כמה שיותר.

אם אתם עוד זוכרים, כשלאה רבין היתה הגברת הראשונה, היא החליטה שבייתה לא מוצאתן בעיניה. היא ביקשה מרפי, כידיד אישי שלה ושל בעלה, להגיש לה תוכניות ולייעץ לה איך לרהט מחדש את המעון הרשמי של ראשיהממשלה בירושלים. ואם אתם זוכרים אז גם היה סקנדאל גדול מסביב לכל העניין.

מאו, אחרי תקופה של שקט, אני שומעת שהוא שוב עזב את הבית. כשניסיתי לברר למה, מכל הכיוונים לחשו לי שזה שוב בגלל מישהי, ושהיא יותר צעירה מרזי, רק שאף אחד לא רצה לגלות לי את שמה.

רפי בלומנפער (עם זיווה להט) כל פעם יותר צעירה

לחוד

ישראלה ודובי שמיר עלו אצלי על המפה עוד לפני הרבה שנים, כשרק פתחו את המישרד שלהם. שעסק כימעט בכל דבר שקשור בפירסום או ביחסים ציבורי. הדבר שבו הם הכי הצליחו היה אירגון ירידים ותערוכות. הם היו אצלי דוגמה לווג נשוי שמצליח להישאר יחד, גם בעבודה וגם בשעות שאחרי העבודה. אבל לאחרונה שמעתי שישראלה, שהיא אשת-עסקים נמרצת ומוצלחת מאוד, שי-

קליטה מהירה

ההכנסות הכספיות של הקבוצה, אבל שתדענה לכן — כבר חודש הוא צמוד מאוד למיכל, שלא אוהבת להיות בכור-תרות ולא רוצה לגלות את שמה המלא. מה שהצלחתי לברר זה שהיא יפה מאוד, רס"ר בצבא הקבע ומשרתת בקרייה. איך שמסתיימים המישחקים ניגשת מיכל מיד אל גלסון, שולפת אותו מבין קהל המעריצות שחג סביבו, והשניים פורשים. אני עוד לא יודעת לאן. גלסון כנראה התאהב חזק מאוד — או בארץ או במיכל — כי אני כבר שומעת שהוא חושב אפילו להתגייר ול-הצטרף לאחינו-בני-ישראל.

לחתיך שמשגע היום את כל רמת-גן קוראים **קורקי גלסון**. הוא הכוכב-התורן של קבוצת הכדורסל הפועל רמת-גן. ה-רמת-גנים למדו מהר מאוד מהתליאבי-

מיכה עם קורקי גלסון בעריה מתמדת

בים, וגם נפשם חשקה בשחקן חוצרתי חוץ. אז את מי הם מצאו? את קורקי כמובן, שמלבד העובדה שהוא ענק — 2.06 מטר — הוא גם בלונדי וגם חתיך בלתי-רגיל. מאז שהוא הצטרף לקבוצה אני שומעת שהפועל רמת-גן בעלייה מתמדת.

כמי שנמצא כאן רק שלושה חודשים התאקלם גלסון לא רע. ממיגרשי הכדור-סל מדווחים לי שצבא של חתיכות מופיע בכל שבת במיגרש, והאהודות תולות בו עיניים מעריצות. אני יודעת שבוז אני מקטינה את

"שמפו"

ישראלי

סביב **קובי בר**, שמתחרה על התואר ספר-צמרת, מסתובבים סיפורים רבים. את חלקם הוא טורח להפיץ בעצמו, וחלקם פשוט נוצרו מאליהם.

כבר לפני יותר משנה הוא עלה לכור תרות, כשסיפר לכולנו שהוא היה בר-לווייה של גבירות עשירות, משועממות ולא כליכך צעירות בלונדון ובפאריס, ושהוא נהנה מאוד מן המלאכה. ובכלל, הוא לא רק ספר אלא גם כומר אישי,

קובי בר תפורות לסיפורת

פסיכולוג, חבר, יועץ, מעצב ומה לא? שיגידו עליו מה שיגידו, הבחור לא קופא על שמריו. הוא עומד לפרסם בקרוב מאוד ספר שיעסוק בנשים ובשי-ער, לא, אין זו ספרות מיקצועית, חלילה, אלא קובץ של כלימיני סיפורים פיקאנטיים, שקובי שמע, ראה וליקט במיספרה הקטנה שלו. משהו בסיגנון הסרט שמופ, וזכרים?

כפי שזה נשמע עכשיו, ניראה לי ש-הרבה גבירות מכובדות בעיר הזאת תיר-עונה...

דויד לוי

השדכן

אני לא יודעת אם אתם שמים לזה לב כמוני — בזמן האחרון שדה האמר-גנות אצלנו מתרחב והופך לאימפריה בועיר-אנפין. מה שפעם היה שדה פרוץ לכל מיני "חאפרים", הולך ונעשה היום עסק מאורגן מאוד. אשם בזה המפיק **אמנון צבן**, שמגדל אצלו במישרד כמה וכמה צבנים קטנים.

אחד מהם הוא **יצחק ("איציק") פיי-דון**, שהיה פעם בלהקה צבאית ומאו, אחרי שהבין שזמר הוא לא יהיה, עבר אל מאחרי-הקלעים ונעשה מנהל של זמ-רים. הוא התחיל את זה דווקא לא-רע, כשהפיק למיני **גבריאלוב** את ערב היחיד שלו. כסף גדול הם לא עשו מאותו הערב, אבל איכשהו הם נשארו בחיים. כשמיקי עבר לעבוד עם **אריק איינ-שטיין**, הוא הביא איתו למישרד את איציק בתוך עיסקת-החבילה. שם הפך סידורן לאיש-מכירות ולמנהל הצגות, ושם הוא פגש אותה, את **אורנה**. השקנית הצעירה, שלמדה אצל **ניסן נתיב**, באה להיבחן לערב שירי **נעמי שמר** שאיציק הפיק. איך שהוא ראה אותה על הבימה, הוא החליט שהוא רוצה אותה אצלו בבית באופן קבוע, והעדיף על פניה חשקניות אחרות.

מאז כבר עברה שנה. והצמד המאוהב נראה בכל מקום ביחד. אלא מה? לאוה הפריעה העובדה שאיציק לא חשב בכלל על חתונה. מה שעזר לה, בסוף, היה

ישראלה שמיר העיקר מה שקורה בבוקר

ידעה יפה מאוד לדחוף את הביונס, את בעלה, את עצמה ואת כל הצוות שלהם, החליטה לגנון את חייה.

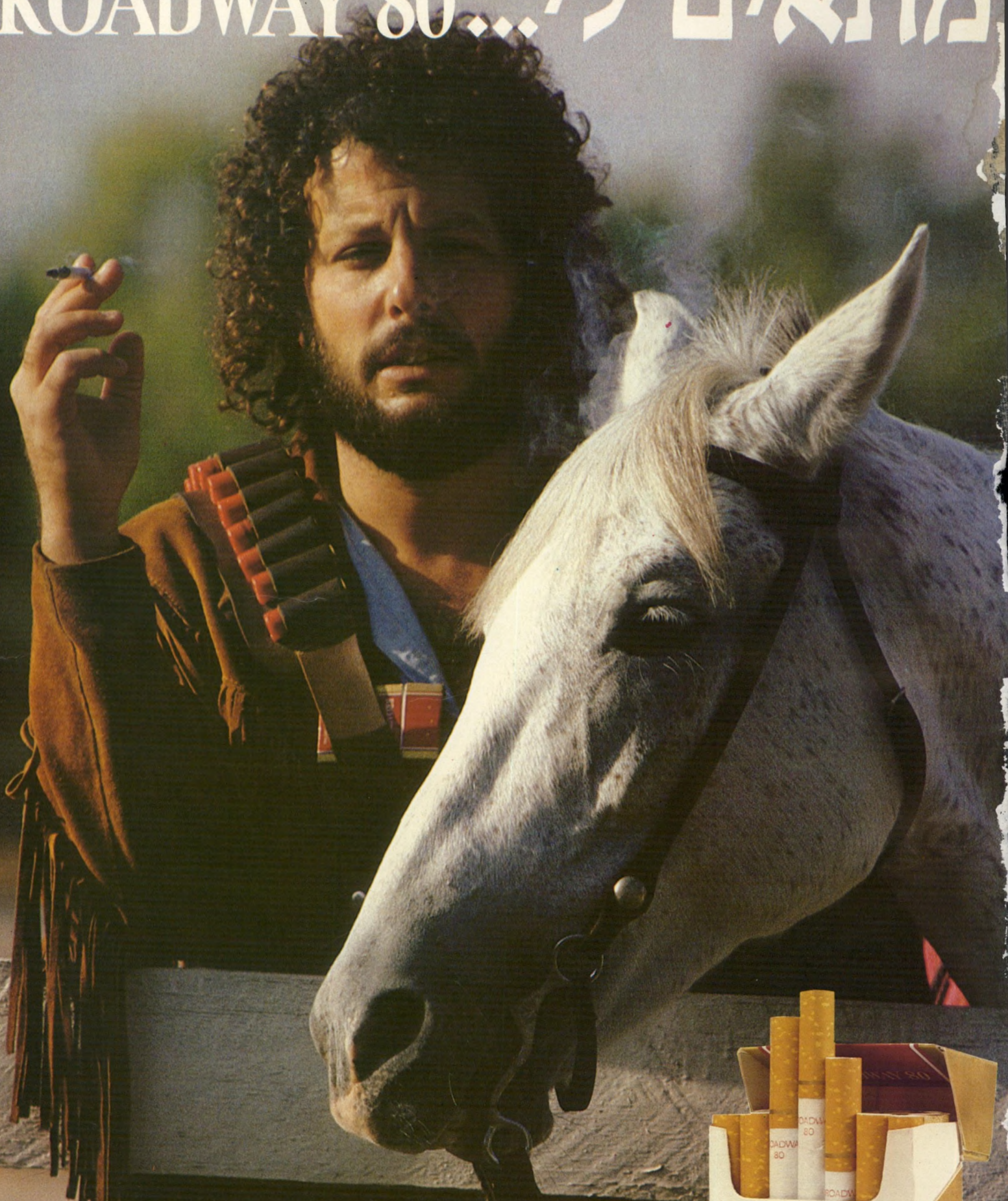
אני לא יודעת בדיוק מה קורה שם, כי היא לא רוצה להכתיש או לאשר, אבל אני שומעת מהרבה כיוונים שאחד מה-שניים לא בבית כבר די הרבה זמן. נכון שיש כאן, "פלונטר", כי בעבודה הם כל הזמן ביחד. אבל תסכימו איתי שעסק מצליח כזה חבל להרוס מפני שבבית זה כבר לא כליכך מצליח.

אז מה עושה זוג מודרני כשהוא מגיע למבוי סתום שכזה? הם דווקא מצאו פיתרון לו, רע, אופייני לשנות ה-80, משהו בבוטס "שנינו ביחד וכל אחד לחוד". ישראלה חיה לה את חייה, ודובי חל את חייו, כשבבוקר כל אחד בא למישרד מכיוון אחר.

לא צריכה לספר לכם עליו. כשאיציק מצא את עצמו מחליף דירה כל חצי שנה, הוא הבין שזה לא עסק, שנאס לו מהנדסים, ושהוא מוכרח למ-צוא פיתרון.

אז הוא בא אל אווה והציע לה להת-חתן, כי רק בתור זוג צעיר אפשר לקבל הלואה ממישרד-השיכון, ולפתור אחת-ולתמיד את בעיית הדירה, וככה, בעזרתו האדיבה של השר מבית-שאן, נולד בשר

מתאים לי... BROADWAY 80

תמיד חשבתי
שיש רק סיגריה אחת -
עד שגיליתי את BROADWAY 80.

אייק סיג

תערוכת אמריקאית 80 מ"מ

העולם הזה

זהו הילד בן ה-4

שהממשלה החליטה
לאדרשו מהארץ